Акціонерне товариство
«Райффайзен Банк»

Raiffeisen BANK

Звіт керівництва

(Звіт про управління)

Консолідована фінансова звітність іноземної банківської групи Райффайзен в Україні

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
зі Звітом незалежного аудитора

Основні показники діяльності банківської групи на 31 грудня 2022 року*

(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)

	2022	2021	Зміна	Зміна, %
Балансові показники				
Загальна сума активів	167 032 934	127 065 190	39 967 744	31,45%
Кредити та аванси банкам	39 078 780	11 066 989	28 011 791	253,11%
Кредити та аванси клієнтам	61 712 957	68 623 518	(6 910 561)	(10,07%)
Кошти банків	2 385 128	602 848	1 782 280	295,64%
Кошти клієнтів	142 960 738	106 587 704	36 373 034	34,12%
Субординований борг	–	–	–	0%
Статутний капітал	6 504 412	6 415 789	88 623	1,38%
Загальна сума власного капіталу	18 372 797	16 552 031	1 820 766	11,00%
Консолідований звіт про прибутки				
Чистий процентний дохід	12 831 198	8 242 442	4 588 756	55,67%
Чистий комісійний дохід (витрати)	2 988 997	3 496 789	(507 792)	(14,52%)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(9 458 538)	90 238	(9 548 776)	(10581,77%)
Інші доходи	3 696 881	836 358	2 860 523	342,02%
Інші витрати	(7 712 776)	(6 387 485)	(1 325 291)	20,75%
Прибуток (збиток) до оподаткування	2 345 762	6 278 342	(3 932 580)	(62,64%)
Прибуток (збиток)	1 829 394	5 114 996	(3 285 602)	(64,23%)
Загальна інформація про банківську групу				
Показник достатності регулятивного капіталу згідно з вимогами НБУ	18,62%	13,71%	4,91%	35,81%
Кількість відділень банку	385	388	(3)	(0,77%)
Кількість працівників (консолідовано)	5 906	7 154	(1 248)	(17,44%)

* *Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)*

Звіт керівництва

(Звіт про управління)

складений згідно із законодавчими вимогами на основі консолідованої фінансової звітності іноземної банківської групи Райффайзен в Україні

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

Звернення голови правління 4
Звіт Наглядової ради 6
Інформація про банківську групу 9
Інформація про Райффайзен банк
Загальні відомості 12
Мережа відділень 14
Нагороди та відзнаки 15
Сталий розвиток та соціальна відповідальність 16
Основні результати 20

Бізнес-модель та стратегія
Бізнес-модель 24
Візія. Місія. Цінності 24
Зовнішні можливості та загрози 24
Стратегія та плани розвитку 25

Ринкове середовище
Макроекономічні показники 30
Банківський сектор України 31

Діяльність банку
Персонал. Навчання та розвиток 34
Послуги корпоративним клієнтам 36
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу 39
Послуги приватним особам 44
Послуги казначейства 49
Послуги фінансовим установам 50

Корпоративне управління
Структура корпоративного управління 54
Політики корпоративного управління 59

Управління ризиками
Основи управління ризиками 82
Система управління суттєвими видами ризиків 84
Інформація про Райффайзен Лізинг 93
Інформація про ТОВ «РЕК ГАММА» 95
Інформація про Український процесінговий центр 97
Інформація про ТОВ «РСР Україна» 99
Інформація про ТОВ «ФАІРО» 101

Звернення голови правління

Шановні пані та панове!

2022-ий був особливим, був геть іншим за будь-які попередні роки у історії Райффайзен Банку в Україні. І цей повний викликів для країни та нашої компанії рік війни став також і успішним роком – роком Незламності. Адже Україна і українці довели всьому світові свою здатність згуртуватися та перемагати.

Банківська система України, чи не єдина у світі, зуміла працювати в умовах війни безперебійно. Більш того, система продемонструвала свою стійкість та адаптивність. Правління Райффайзен Банку пишається, що його команда проявила себе у 2022 році якнайкраще і продовжила підтримувати та обслуговувати клієнтів стабільно та професійно, попри усі труднощі воєнного часу. Банк не лише забезпечив безперервність операційної діяльності, клієнтських сервісів, спілкування з клієнтами, а й продовжив інвестувати в своє майбутнє, не зупиняв розпочату два роки тому трансформацію.

Попри всі труднощі війни, Райффайзен Банк завершив 2022-ий із позитивною динамікою за більшістю фінансових показників. Довіра клієнтів, лідерські позиції на ринку, ефективне управління доходами, ризиками та видатками зумовили зростання операційного прибутку банку майже вдвічі до 11,4 млрд грн. Разом із тим банк збільшив відрахування у резерви на покриття можливих кредитних та операційних ризиків, спричинених війною, на 9,5 млрд грн. Частка непрацюючих активів у кредитному портфелі банку за рік зросла до 14%. Тож прибуток за результатами року склав 1,6 млрд грн. Це майже втричі менше результату довоєнного року, водночас це є одним з найкращих результатів українських банків. Райффайзен Банк має достатньо капіталу та виконує всі нормативи Національного банку.

Банк є четвертим найбільшим кредитором в країні, лідером у співпраці з аграріями. Такі позиції свідчать не лише про важливе визнання, а й про відповідальність та обов'язки банку перед клієнтами за будь-яких умов. У перші дні війни було визначено пріоритетною підтримку критичних для країни галузей – агропромислового комплексу, логістики та роздрібної торгівлі, фармацевтики і постачання палива. Кредитний портфель банку лишився на довоєнному рівні. Це фінансування стало підтримкою економіки, сприяло збереженню бізнесом робочих місць та податкових надходжень, допомагало компаніям забезпечувати українців продуктами харчування, паливом та медикаментами, а також підтримкою світової продовольчої безпеки.

Райффайзен Банк став третім за коштами клієнтів, за звітний рік портфель пасивів банку збільшився на 35% за рахунок коштів клієнтів фізичних і юридичних осіб. Це дозволило збільшити частку банку на ринку пасивів з 7,0% до 7,8% і переміститься з четвертої на третю сходинку з-поміж українських банків. Такий рух красномовно доводить зростання довіри до банку.

Одним з пріоритетів банку у 2022 році була фізична безпека співробітників та клієнтів, а також банківських систем та транзакцій. Другим на ринку та без негативного впливу на процеси обслуговування клієнтів Райффайзен Банк переніс операції у хмару, повністю убезпечивши

транзакції та клієнтські дані. Половину відділень банку облаштовано генераторами та засобами зв'язку для обслуговування клієнтів за відсутності енергопостачання. Банк інвестував 370 млн грн у безперервність діяльності у 2022 році.

Райффайзен Банк в Україні гнучко адаптував роботу своєї мережі під виклики та обставини воєнного часу. Роботу частини відділень на територіях, де точилися бойові дії, банк мав призупинити. Водночас банк оперативно переналаштовував режим роботи відділень, маршрути інкасації, підкріплення банкоматів на решті території країни. Щойно питання безпеки та бізнес-ефективність дозволяли, банк відновлював свою діяльність на звільнених територіях України – Київщині, Сумщині, Чернігівщині, Харківщині.

Банк багато зусиль спрямовував на розширення продуктової пропозиції, був гнучким та швидко реагував на потреби всіх клієнтів. Як тільки виник великий попит на готівкову гривню, Райффайзен Банк запропонував як додатковий канал отримання коштів із карток на касах магазинів-партнерів. Так само, як пропонував можливість нарахування державних виплат на картку єПідтримка, онлайн продажі валюти , обмін українцями готівкової гривні за кордоном у чотирьох банках Групи Райффайзен, а також віддалений онбординг клієнтів, гнучкий кеш менеджмент, допомогу з пошуком партнерів у Європі та підтримку у релокації бізнесу і виходу на інші ринки тощо.

Та все це було б неможливо без сильної, професійної, вмотивованої команди. Майже шість тисяч співробітників банку, так само як і мільйони українців, прийняли на себе тягар війни, найбільшої з 1945 року на Європейському континенті. 40% співробітників мали покинути свої домівки і переміститися в більш безпечні локації і в Україні, і за кордон. 150 співробітників стали до лав Збройних Сил України, четверо трагічно загинули, одного було поранено, один пропав без вісті. В умовах невизначеності і стресу, термінової евакуації, вимушено розірваних родин, часто без зв'язку та енергопостачання у відділеннях, бомбосховищах, підземних станціях метро та з-за кордону співробітники Райффайзен Банку в Україні демонстрували найвищий професіоналізм та відданість своїм клієнтам.

Із перших годин війни і протягом року Райффайзен Банк підтримував співробітників та їхні родини. Додаткові 271 млн грн витрат на персонал було спрямовано на додаткову підтримку, евакуацію та забезпечення проживання, а також збереження за власною ініціативою банку заробітних плат мобілізованим співробітникам. Безпека, фінансова стабільність та ментальне здоров'я були основними фокусами в підтримці персоналу. Величезну допомогу надала Група РБІ.

Від імені правління дякую всім клієнтам та колегам, партнерам та державі, всім українцям як разом незламно ми пройшли цей звітний рік. Продовжуємо докладати зусиль до нашої найбільшої спільної мети – перемоги України та відновлення добробуту та мирного життя.

Разом з Україною!

Олександр Писарук
Голова правління

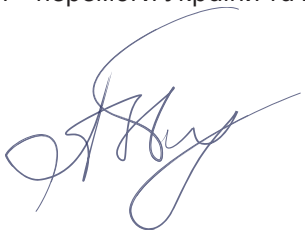

Звіт Наглядової ради

Шановні пані та панове!

2022-ий став роком історичних викликів для всього світу та Європи, а отже і для Групи РБІ та Райффайзен Банку в Україні. Із перших днів війни Група РБІ засудила невмотивовану агресію Росії проти України та спрямувала значні зусилля на підтримку тих, хто найбільше постраждав від цієї жахливої війни. На гуманітарну допомогу Україні та співробітникам банку було спрямовано більш ніж 20 млн євро.

Хоч якою б великою не здавалася ця сума, неможливо оцінити щирість, солідарність та підтримку команди Райффайзен Банку в Україні з боку банків Групи, зокрема Австрії, Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Угорщини.

Долаючи виклики війни, Райффайзен Банк в Україні продемонстрував неймовірну адаптивність та стійкість з огляду на нові виклики і швидко змінні ринкові умови. Керівництво та колектив банку забезпечили безперервність роботи 24/7 та забезпечили позитивну динаміку за основними фінансовими показниками.

Райффайзен Банк протягом звітного року ні на мить не зупиняв обслуговування клієнтів та виконання всіх своїх зобов'язань, попри численні виклики. Із перших годин війни було запущено усі необхідні заходи для безперервності бізнесу – плани на випадок непередбачених ситуацій і відновлення, а також резервні сценарії для всіх критичних банківських послуг і продуктів. Реагуючи на швидко змінні потреби клієнтів банк переглядав умови обслуговування клієнтів та пропонував нові послуги.

У березні та квітні для підтримки клієнтів Райффайзен Банк запропонував скасування комісій та «кредитні канікули». Банк у 4 рази збільшив ввезення готівкової іноземної валюти в Україну, що дозволило ринку скоригувати дисбаланс попиту та пропозиції. Разом із Райффайзен Банк Інтернаціональ та дочірніми банками групи було надано можливість українцям обміняти 1,2 млрд грн готівкової гривні на місцеві валюти у Австрії, Польщі, Румунії, Словаччині та Чехії і повернути її в Україну.

Розуміючи надважливу роль у підтримці економіки, Райффайзен Банк весь час продовжував фінансувати своїх клієнтів, зосередившись на критичних для країни галузях економіки – агросекторі, логістиці та роздрібній торгівлі, фармацевтиці та постачанні палива. Загалом цим галузям було надано кредитів на загальну суму 27 млрд грн у 2022 році.

Довіра клієнтів, лідерські позиції на ринку, ефективне управління доходами, ризиками та видатками зумовили зростання операційного прибутку Райффайзен Банку у звітному році майже вдвічі до 11,4 млрд грн. Банку вдалося завершити рік з прибутком у розмірі 1,6 млрд грн попри значне збільшення видатків на підтримку безперервності бізнесу та персоналу, відрахувань на формування обов'язкових резервів, недоотриманий дохід внаслідок відміни комісій клієнтам, а також суттєву гуманітарну допомогу українцям, постраждалим від війни.

У звітному році зусилля Райффайзен Банку вкотре було відзначено численними нагородами від авторитетних міжнародних та українських інституцій та ЗМІ. Банк уп'яте став «Кращим банком в Україні» за версією впливового видання EMEA Finance, також Райффайзен Банк Інтернаціональ було відзначено кращим банком у Центральній та Східній Європі.

У 2022 фінансовому році члени Наглядової ради банку провели 5 засідань. В робочому порядку було затверджено 83 протоколи Наглядової ради. Загальна участь у прийнятті рішень Наглядовою радою і присутність членів на її засіданнях у звітному році становила 100%.

Наглядова рада регулярно та ретельно вивчала бізнес-діяльність та ситуацію з ризиками у Райффайзен Банку. Регулярно відбувалося обговорення з правлінням банку питань адекватності капіталу та ліквідності, а також напрямків розвитку бізнесу та стратегій управління ризиками. Наглядова рада також детально розглядала питання подальшого розвитку у сфері корпоративного управління та контролювала впровадження відповідних політик. Здійснюючи контролюючу та консультативну діяльність, Наглядова рада підтримувала прямі контакти з членами правління банку, аудитором та керівниками внутрішніх контролюючих органів. Вона також здійснювала постійний обмін інформацією та думками щодо актуальних питань із представниками банківських наглядових органів.

Крім того, правління регулярно надавало Наглядовій раді детальні звіти з тих чи інших питань діяльності у відповідних сферах бізнесу. У період між засіданнями Наглядова рада підтримувала також контакти з головою та членами правління. Правління банку завжди було відкритим для двосторонніх та багатосторонніх дискусій з членами Наглядової ради, а, за потреби, і з залученням експертів із питань, що розглядалися.

Співпраця з правлінням банку базувалася на взаємній довірі й відбувалася в руслі ефективної та конструктивної співпраці. Обговорення носили відкритий та критичний характер, і Наглядова рада приймала рішення після розгляду всіх аспектів питань. У разі виникнення потреби в додатковій інформації при більш глибокому розгляді окремих питань, таку інформацію члени Наглядової ради отримували вчасно та в повному обсязі.

У 2022 році Наглядова рада схвалила низку важливих рішень. Серед головних було рішення про створення комітету з питань аудиту, комітету з управління ризиками та комітету з питань винагороди Наглядової ради банку, призначення корпоративного секретаря банку та продовження повноважень членів правління.

У звітному році Наглядова рада Райффайзен Банку виконувала всі свої зобов'язання відповідно до чинного законодавства України та Статуту банку. Вона здійснювала моніторинг відповідності діяльності правління банку чинному законодавству та її ефективності під час регулярних засідань, дискусій, а також шляхом аналізу звітів правління. Наглядова рада надавала повну підтримку правлінню в його діяльності у 2022 році.

Аудиторська компанія ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» провела перевірку консолідованої фінансової звітності Райффайзен Банку за 2022 рік на відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ). Наглядова рада погодила звітність правління банку про результати аудиту за 2022 фінансовий рік.

Я щиро дякую правлінню та всім працівникам Райффайзен Банку за їхні відданість справі та професіоналізм у ці історичні часи. Це безумовно збільшило довіру наших клієнтів, яким я також щиро дякую за цей винятковий рік. Сподіваємося, що Україна та українці зможуть повернуться до мирного життя наступного року та відновлять країну і економіку. Райффайзен Банк, безумовно, буде підтримувати Україну в цьому процесі та допомагатиме з реконструкцією

Від імені Наглядової ради

Лукаш Янушевський,
Голова Наглядової ради

Інформація про банківську групу

Іноземна банківська група Райффайзен в Україні (далі – банківська група) складається із наступних учасників на кінець 2022 року:

— АТ «Райффайзен Банк» (далі – банк);

— Дочірні підприємства банку:

  • ТОВ «Райффайзен Лізинг»;

  • ТОВ «РЕК ГАММА»;

— Підприємства в Україні, які перебувають під спільним контролем Групи Райффайзен Банк Інтернаціональ (далі – Група Райффайзен):

  • ПрАТ «Український процесінговий центр»;

  • ТОВ «РСР Україна»;

  • ТОВ «ФАІРО».

Інформація про Райффайзен банк

Загальні відомості	12
Мережа відділень	14
Нагороди та відзнаки	15
Сталий розвиток та соціальна відповідальність	16
Основні результати	20

Загальні відомості

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» (скорочена назва – АТ «Райффайзен Банк») зареєстровано 27 березня 1992 року (до 17 червня 2021 року – АТ «Райффайзен Банк Аваль»).

У жовтні 2005 року банк став частиною банківської групи Райффайзен Інтернаціональ Банк-Холдинг АГ, Австрія (із жовтня 2010 р. – Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ).

Відповідно до вимог законодавства України у 2009 році банк було зареєстровано у формі Публічного акціонерного товариства.

У квітні 2018 року Загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про зміну найменування Публічного акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль» на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» (Протокол Загальних зборів акціонерів №36-58 від 27.04.2018р.).

У квітні 2021 року Загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про зміну найменування Акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль» та Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» (Протокол Загальних зборів акціонерів №36-62 від 23.04.2021р.).

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» є правонаступником за всіма правами та обов'язками Акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль».

Банк здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України «Про банки і банківську діяльність» та інші нормативні акти Національного банку України. Він входить до складу Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні. Банк є відповідальною особою Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні та має право приймати рішення для забезпечення виконання вимог нагляду за банківською групою на консолідованій основі.

Запис у Державному реєстрі банків про право на здійснення банківської діяльності №10. Внесений до Державного реєстру банків 27.03.1992 р. за №94.

Деталі на raiffeisen.ua

Код за ЄДРПОУ – 14305909

Адреса – 01011, м. Київ, вул. Алмазова, 4А

email – info@raiffeisen.ua

Коротка історія банку

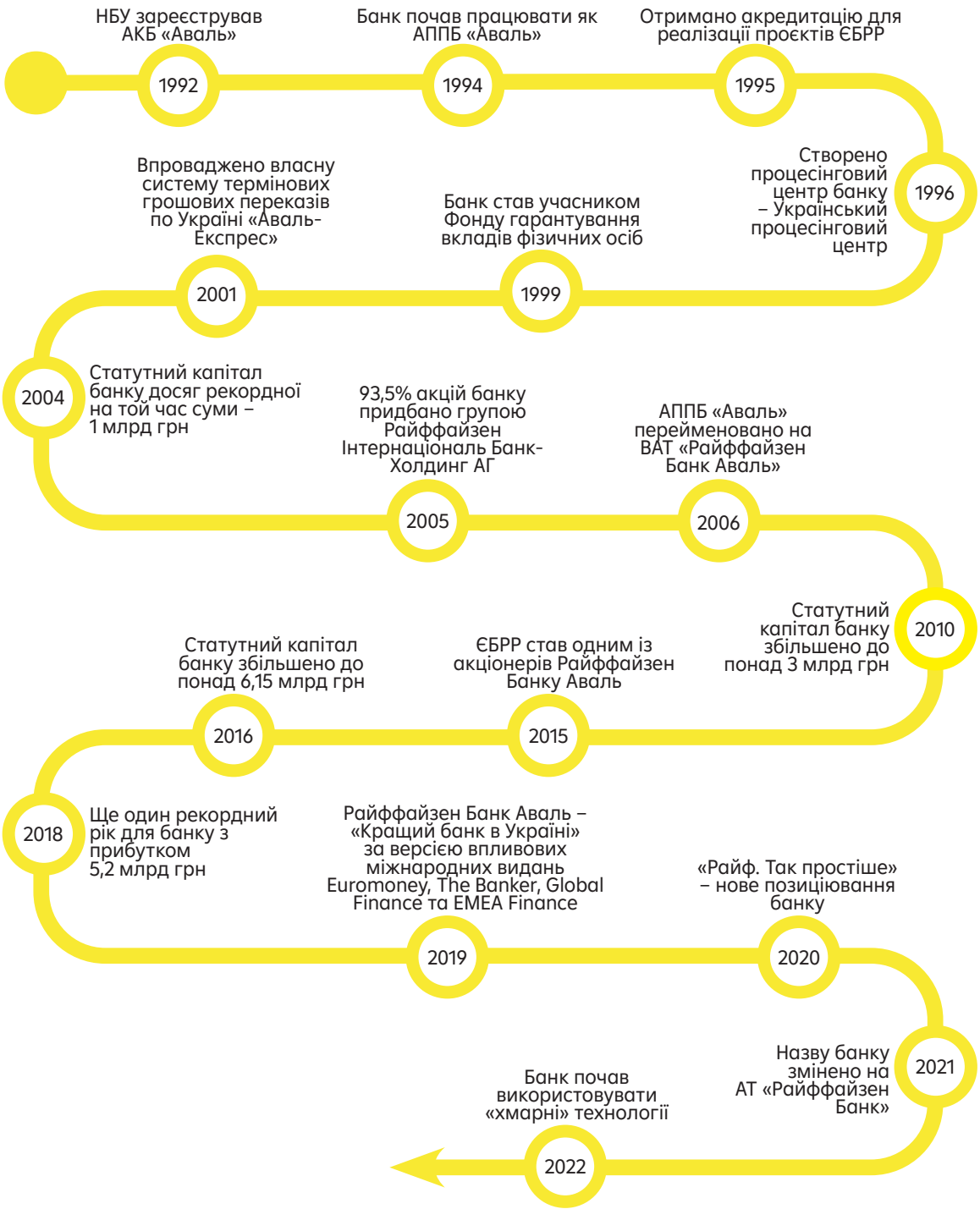

Мережа відділень

Загальна кількість відділень Райффайзен Банку станом на кінець 2022 року нараховувала 385 відділень, при цьому, внаслідок бойових дій та окупації частини території України, обслуговування клієнтів відбувалося у 300 відділеннях, з яких:
— 296 повнофункціональних відділень, які надають повний перелік банківських послуг усім групам клієнтів: приватним особам, клієнтам мікробізнесу, малого бізнесу та корпоративного сегменту;
— 3 преміальних центри, які обслуговують фізичних осіб преміального сегменту;
— 1 центр обслуговування корпоративних клієнтів (ЦОКК);

Кількість відділень, працюючих з клієнтами, переглядається щодня, виходячи з поточної ситуації в місці розташування відділення, та може змінюватися протягом дня.

У лютому 2022 року банк відкрив також 23 центри грошового обігу, спеціально призначених для інкасації коштів, перерахунку та зберігання готівки, з яких станом на кінець року працювали 22 центри.

Загальна кількість банкоматів у мережі складала близько 1 700, з яких майже 1 500 знаходилися на територіях, де банк має можливість забезпечити роботу АТМ для клієнтів.

У звітному році продовжилося приведення зовнішнього вигляду відділень Райффайзен Банку до діючих тепер стандартів.

Продовжилося впровадження нової моделі касового обслуговування клієнтів, а саме – швидке касове та сервісне обслуговування теллерами у відкритих робочих місцях замість закритих касових кабін. Працівники відділень можуть не тільки здійснити касові операції клієнтів, а й провести швидкі сервісні операції та допомогти клієнтам підключитися і користуватися онлайн каналами для зручного в подальшому самообслуговування в будь-який час та без черг. Для цього організовано понад 170 неізольованих робочих місць. У 2023 році банк планує продовжувати розгортати касове обслуговування на неізольованих робочих місцях.

Враховуючи сучасні тренди розвитку банківського ринку – перехід від традиційного обслуговування клієнтів через мережу відділень до впровадження також і сучасних високотехнологічних альтернативних каналів, Райффайзен Банк продовжив у 2022 році оптимізацію мережі відділень, яка скоротилася порівняно з кінцем 2021 року на 3 відділення. Одночасно банк, враховуючи потреби клієнтів, діджиталізує процеси та постійно розширює перелік онлайн послуг, якими можна скористатися у будь-який зручний час через мобільний додаток у смартфоні чи з комп'ютера.

У період, поки робота частини відділень призупинена через окупацію територій, руйнування приміщення, активні бойові дії тощо, персонал відділень не скорочувався та мав можливість, у разі перебування у безпечних умовах, продовжити працювати та забезпечувати безперервність роботи інших підрозділів банку.

Нагороди та відзнаки

Визнання на українському та міжнародному ринках стало особливо цінним для Райффайзен Банку в 2022 році. Традиційно банк отримав низку нагород та відзнак від міжнародних видань, рейтингових агенцій, експертів та партнерів.

Райффайзен Банк уп'яте став «Кращим банком в Україні» за версією впливового видання EMEA Finance. Журнал назвав також Райффайзен Банк Інтернаціональ кращим банком у Центральній та Східній Європі.

Перший «воєнний» рейтинг стійкості банків України, підготовлений на початку року порталом «Мінфін», очолив Райффайзен Банк. Своє лідерство у цьому рейтингу банк зберігав і у наступні квартали року.

Журнал Forbes Україна у своєму рейтингу 30 приватних компаній України, які виявилися стійкішими за інших в умовах війни, відзначив і Райффайзен Банк, що вкотре підтвердило надійність банку.

Він продовжував також лідирувати у рейтингу життєздатності банків від порталу Mind.

Райффайзен Банк зберігає свою позицію найнадійнішого банку у рейтингу YouControl – як і в попередні періоди, він отримав найвищу оцінку «А».

Рейтингова агенція «Стандарт-Рейтинг» продовжила періодично оновлювати рейтинги Райффайзен Банку, щоразу зберігаючи їх на високому рівні.

У трьох номінаціях переміг Райф в рейтингу «Банки року – 2022», складеному компанією «Фінансовий клуб». Як найкращий банк він отримав відзнаки у номінаціях «Корпоративний банк», «Розрахунковий банк для бізнесу» та «Найприбутковіший банк із іноземним капіталом».

У звітному році Райффайзен Банк продовжували відзначати як кращого роботодавця країни. Банк знову було відзначено в рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням Forbes Україна спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

У рейтингу 2022 року банк піднявся на 20 сходинок вверх. Така неймовірна динаміка стала високим визнанням великої трансформації Райфу, де люди (і працівники, і клієнти) – в центрі всього.

Сталий розвиток та соціальна відповідальність

Райффайзен Банк є соціально відповідальною та надійною банківською установою із тривалою успішною історією бізнесу. Банк дотримується цілей сталого розвитку за трьома основними принципами: відповідальний банкір, залучений громадянин та справедливий партнер. Райффайзен Банк в Україні діє у рамках загальної політики групи Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (РБІ). РБІ є однією з компаній, які підписали Глобальний договір ООН (UNGC), що визначає міжнародні стандарти щодо сталого розвитку, прав людини, захисту охорони здоров'я, боротьби з корупцією тощо. Окрім того, у 2021 році РБІ підписано Принципи відповідальної банківської діяльності, які стосуються клієнтів, стейкхолдерів, прозорості тощо.

Окрім фінансових показників, критерії стійкості все частіше враховуються при прийнятті інвестиційних рішень. Про це свідчить аналіз і рейтинги агентств, що спеціалізуються на сталому розвитку, таких як ISS ESG, Sustainalytics і Moody´s ESG Solutions. ISS ESG оцінює соціальні та екологічні показники компанії в контексті корпоративних рейтингів, застосовуючи понад 100 галузевих соціальних і екологічних критеріїв. Рейтинг стійкості РБІ підтверджено на рівні «C+» у вересні 2022 року, що відповідає «преміальному статусу». У листопаді 2021 року РБІ отримав рейтинг AA (за шкалою AAA-CCC) в оцінці MSCI ESG Ratings. Станом на серпень 2022 року Sustainalytics оцінила РБІ як групу з низьким ризиком суттєвого фінансового впливу факторів ESG. У рейтингу РБІ посів 20 місце з 409 компаній у підіндустрії диверсифікованих банків. Оцінка ESG від MOODY'S ESG SOLUTIONS для РБІ – «Надійний». Він займає 22 місце з 99 банків у європейському секторі роздрібних і спеціалізованих банків (станом на липень 2022 року). FTSE Russell підтверджує, що Райффайзен Банк Інтернаціональ пройшов незалежну оцінку відповідно до критеріїв FTSE4Good і задовольнив вимоги, щоб стати складовою частиною серії індексів FTSE4Good, яка призначена для вимірювання ефективності компаній, що демонструють сильні екологічні, соціальні та державні показники (останній перегляд індексу: червень 2022).

Відповідно до вимог РБІ, Райффайзен Банк щорічно готує звіт із питань сталого розвитку як частину загального звіту Групи РБІ, для якої сталий розвиток є невід'ємною складовою стратегії діяльності.

Прозорий бізнес

Сталий розвиток банку передбачає прозорий бізнес, корпоративну соціальну відповідальність, дотримання принципів добросовісної конкуренції та корпоративної етики, високу якість продуктів та послуг. Місія Райффайзен Банку Україна полягає у тому, щоб стати найрекомендованішим банком у 2025 році. Основою досягнення цієї цілі є клієнтський досвід.

Банк будує взаємовідносини з клієнтами та партнерами на принципах довіри, прозорості, взаємоповаги відповідно до загальних етичних норм і принципів корпоративної соціальної відповідальності та «Кодексу поведінки працівників АТ «Райффайзен Банк».

Райффайзен Банк Україна постійно очолює рейтинги стійкості українських банків (останній: за результатами роботи у 3 кварталі 2022 року). У листопаді 2022 року журнал «Forbes Україна» опублікував рейтинг 30 приватних компаній України, які виявилися стійкішими за інших в умовах війни, до переліку увійшов і Райффайзен Банк Україна. Крім того, Райффайзен Банк уп'яте поспіль визнано «Кращим банком в Україні» за рейтингом EMEA Finance.

У своїй діяльності банк керується чинним законодавством України, повною мірою виконуючи свої зобов'язання перед акціонерами, клієнтами, партнерами, персоналом та забезпечуючи прозору фінансову діяльність і звітність, своєчасну сплату всіх податків та офіційної заробітну плату своїм працівникам.

Соціально відповідальний роботодавець

У звітному році Райффайзен Банк традиційно утримував позиції одного з кращих роботодавців України. На початку 2022 року Райффайзен Банк України знову відзначено у рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням «Forbes Україна» спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

Соціальний захист персоналу банку гарантується Колективним договором. Контроль за виконанням положень Колективного договору здійснюється на рівні правління банку та Центральної ради профспілки банку.

Райффайзен Банк здійснює системні інвестиції у навчання та розвиток персоналу й активно використовує власний кадровий резерв для заповнення управлінських посад.

У банку періодично проводяться опитування персоналу стосовно задоволеності роботою та якістю внутрішнього обслуговування, а також дослідження рівня залучення, лояльності й ефективності персоналу.

Працівники долучаються також до різноманітних тренінгів, спрямованих на підвищення професійного рівня, управлінських знань і навиків, розвиток soft skills, покращення командної роботи тощо.

Банк дбає про здоров'я та психологічний стан працівників, забезпечуючи гідні умови праці та організовуючи воркшопи від знаних експертів у сферах правильного харчування, здорового способу життя, профілактики професійного та емоційного вигорання, вікової психології тощо.

Відповідно до вимог ст.2-1 «Кодексу законів про працю України», а також власної Політики розмаїття (Diversity Policy), банк у своїй діяльності неухильно дотримується принципів рівності та розмаїття. У банку відсутня будь-яка дискримінація та переслідування на робочому місці (наприклад, за віком, етнічною, расовою приналежністю або кольором шкіри, національністю, релігією або віросповіданням, політичними або іншими поглядами, статтю, сексуальною орієнтацією чи у зв'язку з інвалідністю). Роботодавець сприяє створенню середовища, у якому працівники ставляться один до одного зі взаємною повагою, а також цінує та підтримує розмаїття поглядів, здібностей, досвіду, потреб персоналу.

У 2022 році, Райффайзен Банк Україна як відповідальний роботодавець організовував евакуацію співробітників з прифронтових територій (та територій, які мали загрозу стати окупованими), а також допомогу евакуйованим співробітникам та їхнім сім'ям.

Спонсорство

Однією зі складових корпоративної соціальної відповідальності Райффайзен Банку є його спонсорська діяльність. У 2022 році банк підтримав низку спонсорських проєктів різного спрямування.

Серед культурних спонсорських проєктів продовжилися традиційні для банку проєкти з підтримки українського кіно «Дивись українське». Також за спонсорської допомоги банку відбулися бізнесові конференції, а саме: EBA Global Outlook 2022, «Будуємо разом» та Forbes Tech від «Forbes Україна».

Благодійність

Через війну в Україні, у 2022 році Райффайзен Банк зосередився на підтримці соціальних благодійних проєктів (підтримка населення, евакуація, допомога постраждалим тощо). Проте, також підтримував і інші (проте меншою мірою, ніж зазвичай).

Серед соціальних проєктів, банк підтримав:
— «Карітас-Спас Україна» для поселення евакуйованих сімей;
— Фонд «Повір у себе» для реалізації проєкту із малими підприємцями на деокупованих територіях з метою відновлення бізнесу та забезпечення населення продуктами харчування;
— Гуманітарну місію Червоного Хреста України;
— ПП «Оліяр» для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
— Дитяче селище БУ для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
— Алекс МП для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
— БО «Перемога» для допомоги постраждалому населенню;
— Акцію «BORSHCH» із забезпечення безкоштовним посівним матеріалом населення на деокупованих територіях.

У напрямку освіти, Райффайзен Банк підтримував:
— програми Київської школи економіки;
— благодійний вечір Київської школи економіки з ціллю зібрати кошти на будівництво укриттів в українських школах;
— програму з будівництва укриттів у деокупованих та прифронтових українських школах з метою безперервності навчального процесу.

Культура та мистецтво у 2022-му залишалися одним із напрямків благодійності. Зокрема, було надано допомогу ТОВ «Літопис» для видання книги спільно з Австрійським посольством.

На початку 2022 року банк підтримав Асоціацію аматорського баскетболу України, де, серед інших, була представлена і команда Райффайзен Банку.

У 2022 році банк допоміг також низці регіональних фондів, лікарень, дитячих будинків тощо (особливо у регіонах, які найбільше постраждали від воєнних агресії).

Як і в минулі роки, Райффайзен Банк надавав матеріальну допомогу у вигляді вживаної комп'ютерної та офісної техніки дитячим дошкільним закладам, середнім загально-освітнім школам, медичним закладам, громадським організаціям тощо.

Фінансова грамотність

Починаючи з 2015 року, в банку діє проєкт фінансової грамотності для підлітків та молоді Teens Academy. У 2021 році було проведено 4 онлайн тренінги для дітей працівників та клієнтів банку, враховуючи карантинні умов внаслідок пандемії. У 2022 році не було проведено тренінгів через початок повномасштабної війни та зміщення пріоритетів на соціальну благодійність.

Волонтерство

Волонтерську активність працівників Райффайзен Банку України у 2022 році було спрямовано на допомогу постраждалому від наслідків воєнних дій населенню – евакуйованим, постраждалим, пораненим тощо.

У звітному році волонтери банку взяли участь у благодійному спортивному заході «Пробіг під каштанами» та «Забігу у вишиванках» тощо.

Екологічна відповідальність

У Райффайзен Банку приділяють значну увагу питанням екологічно свідомої поведінки працівників, заохочуючи економне споживання природних ресурсів та електроенергії, відповідальне ставлення до утилізації відходів тощо. Приміром, у банку провели модернізацію вентиляції робочих приміщень; використовують енергозберігаючі лампи, двосторонній друк; економлять воду та електроенергію. Серед працівників започатковано також ініціативу збору відпрацьованих гальванічних елементів для їхньої подальшої утилізації. У Центральному офісі банку триває проєкт «Сортуємо сміття свідомо», започаткований у 2019 році. Своїм клієнтам банк рекомендує задля збереження природних ресурсів намагатися обходитися без роздрукування квитанцій при користуванні банкоматами.

Загалом Райффайзен Банк робить вагомий внесок у сталий розвиток України, дотримуючись принципів соціально відповідального ведення бізнесу та здійснюючи інвестиції у суспільно важливі проєкти та підвищення якості життя своїх співгромадян.

Основні результати*

Райффайзен Банк завершив 2022 рік із прибутком 1,6 млрд грн, що майже втричі менше результату довоєнного року, який складав 4,9 млрд грн.

Основними чинниками прибуткового результату роботи Райффайзен Банку у звітному році є процентний, комісійний та торговий результати.

Процентний результат банку за рік досяг позначки 12,8 млрд грн, та відносно 2021 року показав приріст 4,6 млрд грн або 56%. Високий результат від процентних операцій був значною мірою сформований за рахунок оптимального управління структурою активно-пасивних операцій банку, зокрема, процентних доходів від кредитування клієнтів та казначейських операцій (процентних доходів від депозитних сертифікатів, емітованих Національним банком України, та процентних доходів від портфеля державних цінних паперів, емітованих Міністерством фінансів України).

Станом на 31 грудня 2022 року розмір чистих активів банку становить 166 млрд грн. За розміром чистих активів банк впевнено посідає 4 місце в банківській системі, збільшивши при цьому свою частку на ринку до 7,5%.

Протягом 2022 року банк був успішним в кредитуванні економіки. В умовах війни, загальний кредитний портфель банку зріс на 1% до 71,29 млрд грн.

За загальним розміром працюючого кредитного портфеля на кінець року Райффайзен Банк зайняв 3 місце з часткою ринку 9,5%. У тому числі банк посів 2 місце за розміром працюючого кредитного портфеля юридичних осіб та 6 місце за розміром кредитів фізичним особам (в тому числі ФОП) за даними статистичної звітності Національного банку України.

Водночас Райффайзен Банк зосередив зусилля на кредитуванні критичних для країни галузей економіки, а саме агросектору, логістики та роздрібної торгівлі, фармацевтики і постачання палива. У 2022 році банк видав 27 млрд грн нових кредитів за рахунок власних коштів та участі у державних програмах. Банк посідає друге місце за обсягами укладених кредитних договорів по програмі «5-7-9%».

Кошти клієнтів банку на кінець року досягли 143,6 млрд грн. За рік обсяг коштів, залучених у клієнтів, збільшився на 36 млрд грн або на 34%, що вкотре доводить зростання довіри до банку, навіть в умовах війни. Завдяки цьому збільшенню частка банку на ринку зросла з 7,0% до 7,6%, що вкотре доводить посилення довіри клієнтів. Банк покращив ринкову позицію за цим показником, піднявшись із четвертого на 3 місце.

Разом із тим банк збільшив відрахування у резерви на покриття можливих кредитних та операційних ризиків, спричинених війною, на 9,5 млрд грн. Частка непрацюючих активів у кредитному портфелі банку за рік зросла до 14%. Недоотримані доходи від комісійних та процентних операцій, а саме від скасування комісій та «кредитних канікул» клієнтам оцінюються банком у 400 млн грн. Все це зумовило зниження чистого прибутку у 2022 році. Банк є достатньо капіталізованим та виконує всі нормативи Національного банку України.

* *Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)*

Зокрема норматив достатності капіталу складає 18,6% при встановленому регулятором мінімальному рівні у 10%. Коефіцієнт чистого стабільного фінансування становив 171,8% при нормативі 90%.

Пріоритетом 2022 року банк визначив безпеку клієнтів та співробітників, безперервність діяльності та гуманітарну допомогу постраждалим від війни. Інвестиції в безперервність діяльності склали 370 млн грн. Банк одним із перших переніс всі операції клієнтів у хмару, повністю убезпечивши транзакції та клієнтські дані. 42% або 120 працюючих відділень банку облаштовані генераторами та засобами зв'язку для обслуговування клієнтів за відсутності енергопостачання.

У 2022 році за розмірами мережі Райффайзен Банк Україна посідав третє місце – або більше 300 працюючих відділень, близько 1500 доступних АТМ та понад 27 тис POS-терміналів.

Бізнес-модель та стратегія

Бізнес-модель	24
Візія. Місія. Цінності	24
Зовнішні можливості та загрози	24
Стратегія та плани розвитку	25

Бізнес-модель

Райффайзен Банк працює як універсальний банк, надаючи широкий перелік фінансових послуг різним клієнтським сегментам – роздрібним та корпоративним клієнтам, малому та середньому бізнесу, фінансовим установам.

Послуги банку надаються через загальнонаціональну мережу відділень, банкоматів, центрів самообслуговування, а також через digital-канали (інтернет-банкінг і мобільний додаток) та мобільних банкірів.

Банк прагне дотримуватися високих стандартів якості обслуговування клієнтів, використовуючи свій багаторічний досвід на ринку та кращі практики інших дочірніх компаній Райффайзен Банк Інтернаціональ.

Візія. Місія. Цінності

ВІЗІЯ

Банк, чиї сервіси рекомендують найчастіше.

МІСІЯ

Ми постійно втілюємо інновації задля побудови з клієнтами взаємодії високої якості.

ЦІННОСТІ

- **Взаємодія**
  Разом ми досягаємо більшого.
- **Проактивність**
  Ми – проактивні!
- **Постійне навчання та розвиток**
  Ми прагнемо знань.
- **Відповідальність**
  Ми діємо відповідально.

Зовнішні можливості та загрози

Ключовим фактором, що впливав на макроекономічну динаміку у 2022 році, стала військова агресія з боку росії. Окрім безпосереднього надзвичайно негативного впливу на ділову активність в Україні та зменшення економічного потенціалу внаслідок захвату територій, ракетних та артилерійських обстрілів, масової внутрішньої та зовнішньої міграції населення це спричинило енергетичну кризу на європейському ринку. Додатковим негативним фактором

стало перекриття традиційних морських каналів зовнішньоекономічної діяльності.

Внаслідок війни та агресивної політики росії на зовнішніх ринках відбувалася перебудова традиційних ланцюгів постачання, особливо це стосується енергетичних ресурсів. Це спричинило різке зростання цін на ресурси, особливо енергетичних, пік чого було зафіксовано в першій половині 2022 року.

У першій половині року значно прискорилась глобальна інфляція, яка в багатьох економічно розвинутих країнах досягла максимумів із 1980-их років. Це спричинило відповідь провідних центробанків, які перешли до циклу підвищення ключових ставок, який продовжиться і в першій половині 2023 року. На тлі війни внутрішньополітична ситуація залишається достатньо стабільною.

Україна має потужну політичну, військову, гуманітарну, економічну та фінансову підтримку від G-7, ЄС, багатьох інших країн, що дозволило значно пом'якшити негативні наслідки військової агресії з боку росії.

Ключовою загрозою й надалі залишається збройна агресія росії, внаслідок чого активні бойові дії та атаки на інфраструктуру можуть тривати впродовж усього 2023 року. Отже, масове повернення зовнішніх мігрантів та реалізація програм відновлення України будуть відтерміновані. Разом із цим, зовнішні економічні умови залишатимуться більш сприятливими в результаті послаблення глобального інфляційного тиску, зниження цін на енергоресурси та сильної зовнішньої економічної та військової підтримки України.

Стратегія та плани розвитку

Стратегія Райффайзен Банку орієнтована на втілення інновацій задля побудови з клієнтами взаємодії високої якості, яка ґрунтується на розвитку та трансформації у сфері цифрових технологій – сервісів, продуктів, комунікацій.

Банк має за мету подальший розвиток у відповідності до високих стандартів групи Райффайзен Банк Інтернаціональ і найкращої світової банківської практики, а також утримання лідерських позицій у визначених сегментах банківського ринку в Україні.

Банк пропонує банківські послуги в сегментах корпоративного бізнесу, роздрібного бізнесу, казначейських операцій та інвестиційного банкінгу.

Стратегічні напрямки розвитку банку:

- Зміцнення провідних позицій на банківському ринку країни.
- Надання якісних та високопрофесійних банківських послуг, постійне підвищення рівня обслуговування і розширення переліку фінансових послуг за всіма бізнес-напрямками.
- Розвиток сегментів бізнесу за критеріями прибутковості, зваженої за ризиком.
- Забезпечення необхідного рівня ресурсної бази – активна робота з наявними та новими клієнтами; фокус на залученні довгострокових ресурсів.
- Органічне зростання роздрібного і корпоративного бізнесу та відсутність концентрації на одному з бізнесів.
- Розвиток сервісної моделі та інвестування у впровадження нових банківських послуг, зокрема

в сфері цифрових технологій.
- Збереження та підвищення ефективності операційної діяльності.
- Оптимізація структури управління бізнесом.
- Розвиток інформаційних технологій, орієнтований на підтримання надійної інфраструктури, з метою забезпечення запланованого зростання бізнесу за всіма напрямками та подальше впровадження програмного портфеля інформаційних технологій з метою зменшення зусиль і витрат на обслуговування.

Стратегія сегменту корпоративного бізнесу

Райффайзен Банк – банківська установа комплексного обслуговування, що надає широкий спектр фінансових послуг своїм корпоративним клієнтам, працюючи в різних галузях промисловості України – оптова та роздрібна торгівля, виробництво, сільське господарство, металургія, будівництво, нерухомість тощо.

Банк близький до своїх клієнтів – як у географічному розумінні, так і в сенсі прийняття рішень відповідно до потреб клієнтів.

Кожний клієнт має свого менеджера, який є єдиною точкою взаємодії з банком.

Ключові пріоритети сегменту корпоративного бізнесу:
- Підтримання прибутковості на прийнятному рівні.
- Висока якість портфеля як один із головних показників діяльності.
- Покращення показника співвідношення активів-пасивів бізнесу за рахунок зростання гривневої ресурсної бази.
- Тісна співпраця з Райффайзен Банк Інтернаціональ.
- Регулярний моніторинг основних галузей промисловості.
- Постійне стрес-тестування портфеля.
- Утримання лідерських позицій в агросегменті.
- Моніторинг структури активів та пасивів за валютами для вжиття заходів за необхідності.

Стратегія сегменту роздрібного бізнесу

Сегмент роздрібного бізнесу включає в себе фізичних осіб, приватних підприємців, бізнес банкінг.

Роздрібний бізнес банку пропонує широкий спектр банківських та фінансових продуктів та послуг. Райффайзен Банк є одним із лідерів на ринку за напрямками кредитних та дебетних платіжних карток, торгового еквайрингу, розрахункових операцій тощо.

Ключові пріоритети сегменту роздрібного бізнесу:
- Зосередження на залученні та утриманні клієнтів – приватних осіб та клієнтів бізнес банкінгу.
- Перегляд та вдосконалення кредитних продуктів у розрізі цільових клієнтських груп.
- Основними кредитними продуктами для населення є споживчі кредити та кредитні картки.
- Нарощення стабільної ресурсної бази. Збільшення приросту поточних та пенсійних карткових рахунків клієнтів.
- Збільшення потенціалу напрямку бізнес банкінгу шляхом впровадження спрощених процесів в обслуговуванні та продажах.

• Доступний, надійний та високоякісний сервіс завдяки розширенню мережі каналів обслуговування клієнтів. Подальший розвиток інтернет-банкінгу за рахунок розширення функціональності та зручності сервісу для клієнтів.

Стратегія сегменту казначейства

Райффайзен Банк є визнаним активним учасником міжбанківського ринку України. Банк має лідируючі позиції практично в усіх сегментах українського фінансового ринку: грошовому, валютному та ринку цінних паперів. Багаторічний досвід роботи казначейства та високі стандарти роботи є запорукою успішного управління ліквідністю та грошовими потоками банку. Як результат – забезпечується чітке дотримання платіжної дисципліни, виконання економічних нормативів НБУ та, основне, досягається оптимальний баланс між ризиком, прибутком та ліквідністю, що є пріоритетним напрямком у роботі казначейства.

Ринкове середовище

Макроекономічні показники 30
Банківський сектор України 31

Макроекономічні показники

Основним драйвером динаміки ВВП в 2022 році стала війна, яка спричинила рекордне падіння економіки, що попередньо оцінюється на рівні майже 30% р/р. Найгіршими виявилися перші місяці війни внаслідок чого в другому кварталі було зафіксовано рекордно високе зниження ВВП на 37,2% р/р. Високий рівень адаптації бізнесу, визволення територій, відкриття зернового коридору та збільшення зовнішнього фінансування бюджетних потреб спричинили доволі потужне відновлення в третьому кварталі (+9,0% к/к). Але масові ракетні обстріли об'єктів критичної інфраструктури, внаслідок яких виникла серйозна криза генерації та постачання електричної енергії, погіршили економічну ситуацію в четвертому кварталі.

Війна спричинила прискорення інфляції у 2022 році більш ніж вдвічі, з 10,0% до 26,6% р/р, хоча наприкінці року відбулася певна її стабілізація. Додатковим фактором прискорення цін стала імпортована інфляція внаслідок зростання глобальних цін на ресурси та посилення курсу долара США. В перші місяці війни НБУ відкладав рішення щодо перегляду облікової ставки, але вже на початку червня різко підвищив її з 10% до 25%. Хоча канали монетарної трансмісії в умовах війни не працювали ефективно, це дозволило підвищити дохідності за гривневими активами, стабілізувати резерви та сповільнити інфляцію наприкінці року. При цьому на відміну від попередніх років зростання грошової маси (М3), яке склало 20,8% р/р у 2022 році, було нижчим за рівень інфляції (26,6%).

Бюджетний дефіцит різко збільшився у 2022 році до рекордних 915 млрд грн (близько 19% ВВП). Це відбулося насамперед внаслідок суттєвого зростання бюджетних видатків. Абсолютну більшість (59%) становили видатки на оборону та безпеку, які за рік збільшили свою частку у ВВП з 5% до 33%.

У 2022 році державний борг зріс із 2,7 до 4,1 трлн грн в результаті значного зовнішнього фінансування бюджету. Відносний індикатор держборгу також зріс з 49% ВВП до близько 85% ВВП.

Банківський сектор України

2022 рік для банківського сектору став справжнім випробуванням, адже кредитні та операційні ризики внаслідок війни були надзвичайно високими. Внаслідок чого відрахування в резерви склали майже 118,8 млрд грн, що в десятки разів перевищує показник попереднього року (3,4 млрд грн).

При цьому банківський сектор залишився в зоні прибутків, які після сплати податку на прибуток (7,3 млрд грн) за підсумками року склали 24,7 млрд грн. Доходи зросли на 83,5 млрд грн (+31% р/р), і основними чинниками цього було зростання процентних доходів (+48,2 млрд грн) та значний позитивний результат від переоцінки активів (+43,6 млрд грн), зумовлений, насамперед, девальвацією гривні відносно долара США та євро. Рентабельність капіталу сектору становила 10,9% порівняно з 35,1% рік тому.

Кредити за рік знизилися на 3,5% з 1044 млрд грн до 1008 млрд грн. При цьому кредити корпоративному сектору залишились незмінними, завдяки реалізації державних програм підтримки кредитування, насамперед «5-7-9%», а кредити населенню впали на 13,5%. Частка непрацюючих кредитів (NPL) у банківському секторі зросла протягом 2022 року з 30% до 38%, а їхній обсяг збільшився за рік на 87 млрд грн до 432 млрд грн, тим самим переломивши тенденцію зниження, яка спостерігалася з 2018 року.

В умовах війни відбулося сильне зростання депозитів (+26% р/р), спричинене як створенням ліквідних фінансових резервів для нівелювання майбутніх негативних ризиків, так і різким зростанням виплат військовим, які акумулювалися на поточних рахунках у банках. Тому темпи зростання депозитів домогосподарств (+29% р/р) перевищили динаміку депозитів корпоративного сектору (+18% р/р).

Середні ставки за новими кредитами піднялися з 12,5% у січні до 19,0% у грудні. У четвертому кварталі року зафіксовано стабілізацію ставок на рівні 19,0-19,6%. При цьому середньозважена ставка за новими кредитами корпоративному сектору піднялася з 9,0% до 16,4%. Натомість середньозважена ставка декілька разів протягом року змінювала динаміку, але в цілому за рік незначно зросла від 32,7% в січні до 35% в грудні.

Підвищення облікової ставки НБУ призвело до помірного зростання ставок за депозитами. Так, процентні ставки за депозитами корпоративному сектору збільшилися з 4,9% у січні до 10,4% у грудні, а для домогосподарств, відповідно, з 5,3% до 6,8%.

Діяльність банку

Персонал. Навчання та розвиток 34
Послуги корпоративним клієнтам 36
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу 39
Послуги приватним особам 44
Послуги казначейства 49
Послуги фінансовим установам 50

Персонал. Навчання та розвиток

Станом на 31 грудня 2022 року в Райффайзен Банку працювали 5 504 осіб. Із них 68,8% складають жінки, середній вік працівників становить 40 років. Вищу освіту мають 93% співробітників.

Райффайзен Банк – відповідальний роботодавець, тому основним фокусом у 2022 році стала підтримка персоналу у воєнний час. Банк активно займався евакуацією – більш ніж 5 000 співробітників та членів їхніх сімей було евакуйовано у центральні та західні регіони України, частина – закордон, завдяки підтримці колег із банків групи РБІ у Польщі, Словаччині, Чехії, Румунії та Австрії. Для постійної комунікації з колегам було створено кол-центр для надання у режимі 24/7 консультацій щодо евакуації та понад 20 Telegram-чатів для взаємодопомоги, розміщення актуальної інформації щодо віддаленої роботи, отримання та налаштування техніки, порад щодо адаптації на новому місці тощо.

Департамент персоналу у 2022 році надавав фінансову підтримку співробітникам, забезпечивши виплату заробітної плати у повному обсязі, збереження програм преміювання, надання матеріальної допомоги при евакуації, постраждалим від війни та сім'ям загиблих. Усім мобілізованим співробітникам у Райфі збережено робоче місце та продовжуються виплати заробітної плати.

Війна спонукала до швидкого реагування на ситуацію та адаптацію роботи. Звітний рік став роком пошуку можливостей та використання нових, нестандартних, а іноді й незвичних підходів до роботи для збереження життя та досягнення поставлених цілей. Команда департаменту персоналу швидко змінила фокус та в перші місяці війни зосередилася на програмах, які допомагають працівникам банку впоратися з викликами війни.

Пріоритетними форматами навчання співробітників залишаються тренінги, особливо онлайн та змішаного формату, та розвиваючі заходи. Основними напрямками роботи були:

- Безпека та добробут працівників із фокусом на фізичне та ментальне здоров'я – психологічні індивідуальні та групові заняття, основи надання кризової допомоги за ізраїльськими протоколами, практичні навчання щодо надання першої домедичної невідкладної допомоги, курси для забезпечення здоров'я та управління емоційним станом.
- Комунікації в нових реаліях - регулярна, чітка та відверта комунікація в умовах війни набуває надзвичайно важливого значення. Навчалися спілкуванню з колегами та партнерами в складний період, як реагувати, щоб не нашкодити, та як правильно надавати підтримку, а також правил взаємодії з людиною у гострому стресі тощо.
- Upskilling and reskilling – продовжувалося вдосконалення та набуття нових знань і навичок, з фокусом на IT та навички, необхідні для діджитал трансформації, CX та англійську мову.
- Програми розвитку лідерських навичок в умовах невизначеності для керівників усіх рівнів. Керівники навчалися мотивувати та зберігати рівень продуктивності, психологічно відновлюватися та бути персонально продуктивними в турбулентні часи, лідерській хоробрості та будувати атмосферу сміливості в команді.
- Навчання працівників відділень - Circle Schools в рамках Agile-трансформації, тренінги з продажів та формування позитивного клієнтського досвіду, профільні навчання тощо.

• Дистанційне навчання стало ще зручнішим та комфортнішим завдяки оновленому порталу з навчання та розвитку. Якісні зміни в дизайні та функціоналі порталу забезпечили проходження більш ніж 55 000 електронних курсів за рік.

Важливим напрямком було навчання працівників відділень:
— створено понад 150 електронних курсів;
— забезпечено проходження більш ніж 12 000 електронних курсів;
— проведено 54 навчань Circle Schools для 126 лідерів команд у рамках Agile-трансформації;
— розроблено і проведено 6 тренінгів «Модель продажів» та «Формування позитивного клієнтського досвіду» для 76 учасників;
— забезпечено супровід 27 профільних трансляцій за банківськими продуктами і сервісами для більш як 80 000 учасників;
— організовано навчальні тематичні трансляції із зовнішніми спікерами в рамках проекту «ViRa – Разом з Україною»:
  — 6 заходів для понад 3 000 учасників;
  — залучено понад 350 команд мережі, зовнішніх та регіональних продажів;
  — вивчення і практичне відпрацюванням запропонованих спікерами інструментів, націлених на побудову екологічної комунікації з клієнтами і в команді, ефективну взаємодію, напрацювання навичок продажів в умовах нової реальності;
— організовано 40 навчальних заходів для понад 3 000 учасників;
— створено контент для Бази знань Raif Wiki для напрямків PI + BB +Teller та Agile+ SCRUM + Lean: 42 статті.

У звітному періоді до команди роздрібного бізнесу Райфу приєдналося біля 600 співробітників. На етапі випробувального терміну, для підвищення рівня знань новачків та напрацювання їхніх навичок, в рамках PI / BB / Teller School проводилися тренінги Модель продажів і Формування позитивного клієнтського досвіду, профільні вебінари.

До процесу Performance management у 2022 році було долучено 2 650 працівників, що дозволило сфокусуватися на головних цілях та синхронізувати роботу команди задля досягнення спільної мети і забезпечення безперебійної роботи банку.

Як і в попередні роки, департамент персоналу активно розвиває бренд роботодавця банку. Банк має власні кар'єрні сторінки у соцмережах Facebook (Життя та кар'єра в Райффайзен Банку) та Instagram («Кар'єра у Райффайзен Банку»), бере участь у заходах для молоді та співпрацює з молодіжними організаціями AISEC, Ugen, Stud-Point, планово продовжується робота у рамках «Пакту заради молоді 2020», одним із підписантів якого є Райффайзен Банк. Спільнота амбасадорів бренду роботодавця «Агенти змін Райфу» не тільки продовжила свою діяльність під час війни, а й стала організатором низки благодійних ініціатив та свята для дітей співробітників.

Райффайзен Банк у 2022 році черговий раз було відзначено у рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням Forbes спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

Послуги корпоративним клієнтам

Райффайзен Банк продовжує бути одним із лідерів з обслуговування корпоративних клієнтів в Україні.

Свої позиції банк утримує, насамперед, завдяки якісному сервісу і оперативному реагуванню на запити клієнтів – міжнародних компаній, представників великого та середнього українського бізнесу, державних установ та громадських організацій. Побудова довготривалих партнерських відносин, чесність і прозорість, відкритість та фаховість персоналу, консультаційний сервіс та якісна підтримка щоденних послуг із року в рік залишаються запорукою успіху банку.

У 2022 році Райффайзен Банк знову проявив себе як надійний партнер, що безперервно надає послуги і в умовах війни, залишається на зв'язку з клієнтами та реагує на їхні швидко змінні потреби.

Райффайзен Банк залишається одним із лідерів української банківської системи у сфері кредитування бізнесу практично всіх галузей економіки країни. За обсягом кредитів юридичним особам банк збільшив у 2022 році свою частку на ринку до 11,4%. В умовах війни банк зосередив зусилля на кредитуванні критичних для країни галузей економіки, а саме агросектору, логістики та роздрібної торгівлі, фармацевтики та постачання палива. Клієнтам цих галузей було надано 27 млрд грн кредитів у 2022 році, що стало вагомою підтримкою економіки, допомагало бізнесу зберігати робочі місця та забезпечувати українців і світ товарами та послугами.

Райффайзен Банк зберіг лідерство в обслуговуванні клієнтів агропромислового комплексу. Початок воєнних дій припав на посівну, не зупиняти її було важливо і для аграріїв, і для збереження експортного потенціалу країни. Так само як важливо було зберегти і вибудовані десятками років відносини банку з клієнтами. Перші дні війни, як і весь рік, банк не зупиняв кредитування аграріїв за рахунок власних коштів та реалізації державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». За 2022 рік було надано 10 млрд грн нових кредитів, кредитний портфель аграріям, і великим компаніям, і фермерам, на кінець року досяг майже 30 млрд грн.

Кошти юридичних осіб у Райффайзен Банку зросли за 2022 рік на третину і на кінець року досягли 91,2 млрд грн. Така динаміка стала ще одним свідченням посилення довіри до банку.

Пропонована банком лінійка продуктів та послуг враховує специфіку діяльності та розмір компанії, а також має прогресивну вартісну шкалу, дозволяє оптимально для клієнта поєднувати витрати на банківське обслуговування та набір отримуваних послуг.

Перевагами Райффайзен Банку, в тому числі у воєнний час, залишаються гнучкість та швидке реагування на потреби клієнтів. Уже у березні 2022 році, відповідаючи на нові реалії, банк запустив віддалену ідентифікацію клієнтів, що допомогла повністю віддалено, без

необхідності відвідувати відділення залучати нових клієнтів, відкривати рахунки, проводити переідентифікацію.

Райффайзен Банк пропонував також індивідуальний підхід корпоративним клієнтам у здійсненні платежів. Банк впровадив низку інноваційних рішень, покращень у процесах для швидкого та безперервного здійснення платежів. Під час війни держава запроваджувала багато змін та регуляторних обмежень, на які банк швидко реагував і допомагав клієнтам працювати у швидко змінному середовищі.

Для зручних валютних платежів у Raiffeisen Business Online було створено валютний кабінет для повноцінної роботи з валютними контрактами та платежами. У ньому реалізовано також онлайн чат для спілкування зі співробітниками валютного контролю і отримання клієнтами необхідної підтримки.

Затребуваними у звітному році були послуги кеш менеджменту. Перевагами банку є автоматизація перерахувань коштів та налаштування регулярних переказів, ефективне управління грошовими потоками компанії та її структурних підрозділів, централізоване управління рахунками та регулярна звітність. У швидко змінних обставинах в країні банк залишався на зв'язку з клієнтами, був гнучким та реагував на нові потреби компаній.

Райффайзен Банк допомагав клієнтам у звітному році релокуватися в безпечніші місця в Україні та за її межами, знаходити бізнес партнерів у Європі. Так само підтримував представників різних галузей, які поверталися на деокуповані території, у тому числі послугами інкасації.

Банк традиційно посідає лідерські позиції на ринку валютних готівкових та безготівкових операцій. Відповідаючи на виклики економіки воєнного часу, Райффайзен Банк у 3,5 разу збільшив обсяг ввезення готівкової іноземної валюти в країну, що дозволило ринку скоригувати дисбаланс попиту та пропозиції. Банк був одним із лідерів продажу валюти клієнтів на міжбанківському валютному ринку. Він допомагав клієнтам консультаціями, у тому числі в перші дні війни та введення в дію низки нормативних нововведень. Цей зворотний зв'язок підсилював довіру та допомагав збільшувати обсяги бізнесу та залучати нових клієнтів.

За напрямком депозитарних послуг банк обслуговує усі групи клієнтів (фізичні/юридичні особи, резиденти/нерезиденти, ІСІ/НПФ, державні установи) та проводить усі види операцій на фондовому ринку. Із огляду на те, що протягом звітного року на ринку найактивніше відбувалися торги з ОВДП, у тому числі військовими, найбільше операцій банк здійснював саме з ними.

У звітному році Райффайзен Банк більше уваги почав приділяти в обслуговуванні клієнтів питанням екологічної, соціальної та корпоративної відповідальності, а також сталого розвитку. Банк зосереджується на створенні своєї власної кліматичної стратегії, мотивації та підтримці проєктів і бізнесів, що мають позитивний вплив на навколишнє середовище і суспільство. Це, поміж іншого, допомагатиме Україні та її бізнесу рухатися в напрямку європейської інтеграції.

В 2022 році банк продовжував спрямовувати зусилля на покращення інституціональної ефективності, що дозволяє пришвидшувати роботу та зосереджуватися на обслуговуванні клієнтів.

Основні продукти та послуги

1. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ:
— відкриття та ведення поточних рахунків;
— централізований контроль платежів;
— корпоративне бюджетування;
— корпоративний автоклієнт;
— грошові перекази;
— карткові програми;
— вихідні міжнародні платежі;
— консолідована виписка за структурними підрозділами компанії;
— послуги з інкасації;
— прийом платежів та торгівельної виручки в касах банку;
— прийом платежів у банківських терміналах самообслуговування;
— виписки SWIFT у форматі MT940, MT942;
— вхідні міжнародні платежі;
— розподіл ресурсів компанії між її структурними підрозділами в автоматичному режимі (cash pooling);
— консолідація залишків системних клієнтів (zero balancing);
— конверсійні операції.

2 ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ (капітальні інвестиції, заміна основних засобів, фінансування оборотного капіталу):
— фінансування проєктів;
— фінансування оборотного капіталу;
— кредити сільськогосподарським підприємствам;
— факторинг із частковим та повним регресом, без регресу;
— корпоративні овердрафти (юридичним особам);
— овердрафти з диференційованими процентними ставками;
— торгове фінансування та документарні операції (включаючи банківські гарантії, імпортні акредитиви, резервні акредитиви, документарне інкасо, вексельні розрахунки);
— організація та участь у проєктах надання синдикованих кредитів;
— довгострокове фінансування, гарантоване іноземними кредитними агентствами;
— інвестиційне кредитування.

3. ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ:
— депозити з виплатою процентів у строки погашення;
— депозити з виплатою процентів щомісяця;
— депозити з можливістю поповнення;
— депозити з можливістю повного чи часткового зняття коштів до строку погашення;
— розміщення тимчасово вільних коштів на короткі терміни (від 3-х днів).

4. СИСТЕМА RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE
Система дистанційного банківського обслуговування поточних рахунків, доступ до якої здійснюється через мережу інтернет і яка забезпечує клієнту можливість керувати поточними рахунками, здійснювати платежі в національній та іноземних валютах, формувати виписки, вести довідники контрагентів, отримувати інформаційні послуги, здійснювати електронний документообіг із банком.

Інструменти торгового фінансування – гарантії, акредитиви, вексельні схеми розрахунків, факторинг, структуроване фінансування тощо – були й залишаються для Райффайзен Банку Аваль тим напрямком бізнесу, в який постійно інвестуються знання, досвід та фінансові ресурси.

Райффайзен Банк Аваль – один із небагатьох банків в Україні, який зберіг суттєві ліміти першокласних європейських та світових банків в іноземній валюті для підтвердження документарних та гарантійних операцій для своїх клієнтів – і імпортерів, і експортерів.

Банк і надалі орієнтується на задоволення потреб експортерів та імпортерів в якісних банківських послугах. Окрім послуг торгового фінансування комплексу Cash Management, такі компанії можуть також розраховувати на ефективну підтримку потреб бізнесу і з боку казначейства банку, адже за обсягами операцій купівлі-продажу валюти Райффайзен Банк Аваль є одним із лідерів банківського ринку України.

Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу

У 2022 році, незважаючи на складні виклики воєнного часу, Райффайзен Банк традиційно був одним з лідерів ринку банківських послуг для клієнтів малого і мікробізнесу завдяки стабільному та безперервному наданню широкого спектру банківських продуктів і послуг клієнтам бізнес банкінгу.

Основні зусилля банк зосередив на розвитку цифрових каналів дистанційного обслуговування клієнтів. Важливим досягненням звітного року стало запровадження онлайн онбордингу для фізичних осіб – підприємців із віддаленим відкриттям рахунків для бізнесу та особистих потреб, завдяки чому ФОП отримали змогу стати клієнтами банку за 15 хвилин у будь-який зручний час.

Протягом 2022 року тривала активна робота над вдосконаленням та розширенням функціоналу системи дистанційного обслуговування рахунків Raiffeisen Business Online (як веб-версії, так і мобільного застосунку) із сучасним інтерфейсом та новими можливостями, такими як: електронний документообіг (зокрема, для операцій із купівлі, продажу, обміну валюти, SWIFT-платежів, замовлення готівкових коштів, передачі документів для ідентифікації та укладання документів для відкриття додаткових рахунків), дистанційна активація ключів кваліфікованого електронного підпису (КЕП), функціонал карткових платежів, онлайн відкриття депозитів та кредитів.

Райффайзен Банк продовжив активно розвивати проект «Віртуальне відділення», в рамках якого клієнти банку обслуговуються дистанційно вже за 70 різними процесами (серед них дистанційне відкриття та закриття рахунків, замовлення та перевипуск бізнес карток, замовлення довідок і виписок, замовлення готівки, встановлення ділових відносин, актуалізація даних, підписання договорів еквайрингу, активація ключів Удосконаленого ЕП, зміна пакету послуг тощо). Таким чином клієнти банку можуть замовляти та отримувати більшість послуг без відвідування відділень банку.

У 2022 році банк розширив перелік відділень до 187 із можливістю отримання безкоштовного КЕП від партнера АЦСК ТОВ «Арт-Мастер» (Masterkey) і новим, і діючим бізнес клієнтам. Протягом року було згенеровано та сертифіковано 1975 КЕП для бізнес клієнтів банку.

Як один із лідерів обслуговування малого та мікробізнесу, Райффайзен Банк пропонує своїм клієнтам лінійку пакетів розрахунково-касового обслуговування з різним набором продуктів та сервісів: «Бізнес Класик», «Бізнес Комфорт», Business Direct, «Бізнес Еліт+», BenefIT (для обслуговування клієнтів із сфери IT), «Просто Бізнес» (для обслуговування юридичних осіб – бюджетних організацій).

Пакетна лінійка універсальна, розрахована і на фізичних осіб – підприємців, і на юридичних осіб будь-якого виду діяльності. Пакети послуг містять унікальні на ринку сервіси, такі як чат-бот, консьєрж-сервіс для бізнесу, страхування від нещасних випадків для бізнесу, обслуговування у персонального менеджера. Задля забезпечення максимально комплексного підходу до обслуговування клієнта, до пакетів було додано можливість отримання дебетної картки для приватних потреб та оформлення ключа Кваліфікованого ЕП.

Крім цього, у 2022 році банк оперативно реагував на нагальні потреби клієнтів та надав нові можливості для клієнтів ФОП, а саме: відкриття поточного рахунку з дебетною карткою, оформлення миттєвих, віртуальних та валютних карток у рамках діючих пакетів послуг.

У 2022 році Райффайзен Банк розширив проєкт з дистанційного обслуговування бізнес клієнтів у рамках пакету послуг Business Direct на всю територію України. Даний сервіс забезпечує найвищий пріоритет обслуговування командою кваліфікованих менеджерів, дистанційне консультування та оформлення банківських продуктів. А це означає, що клієнт може вирішувати всі банківські питання без відвідування відділення.

На кінець 2022 року було залучено 9260 клієнтів на пакет послуг Business Direct.

У 2022 році Райффайзен Банк продовжив розвивати бізнес преміум модель обслуговування бізнес клієнтів. Наразі клієнти можуть обрати для себе обслуговування в одній із 11 бізнес преміум зон по всій Україні. На кінець року бізнес преміум обслуговуванням користувалися 4707 клієнтів.

Попри повномасштабну війну у країні, протягом звітного року бізнес банкінг приростив обсяг пасивних продуктів. У тому числі у 2022 році активно залучалися депозити, відкриті дистанційно в системі Raiffeisen Business Online із ключем Кваліфікованого ЕП.

У 2022 році у банку відкрили рахунки більш ніж 20 тис. нових клієнтів малого та мікробізнесу. В звітному році продовжила роботу кампанія «Стань партнером банку», в рамках якої за рекомендацією від партнерів було залучено на обслуговування понад 3 тис. нових бізнес клієнтів.

Попри складну ситуацію в країні, Райффайзен Банк продовжував кредитувати клієнтів малого та мікробізнесу у 2022 році. Кредитний портфель бізнес банкінгу на кінець року становив 7,1 млрд грн.

Райффайзен Банк продовжує підтримувати агробізнес в Україні. Так, у 2022 році було надано таким клієнтам малого та мікробізнесу майже 300 млн грн кредитів зі зменшеною відсотковою ставкою у рамках партнерських програм. Також у 2022 році було авальовано векселів клієнтам малого та мікробізнесу на 20 млн грн.

Райффайзен Банк продовжив також надавати кредити в рамках державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», до якої приєднався у 2020 році. Кредитний портфель клієнтів банку, які скористалися зазначеною програмою, на кінець 2022 року становив 4,7 млрд грн.

У 2022 році банк запровадив новий сервіс еквайрингу з прийняття до оплати карток через встановлений застосунок на мобільному телефоні торговця «Термінал у смартфоні». На кінець року даним сервісом користувалися більш ніж 1000 бізнес клієнтів.

У звітному році банк продовжив підтримувати екосистему для власних бізнес клієнтів, яка налічує багато корисних сервісів та пропозицій для бізнесу.

Тривав і проєкт SME HUB. Було проведено 10 онлайн бізнес вебінарів, які відвідали близько 1000 бізнес клієнтів.

Інтернет-журнал для бізнесу поповнився новими публікаціями з корисною інформацією про зміни в законодавстві та податковому обліку, про особливості виходу на міжнародні ринки, IT-розробки для малого бізнесу, цікаві бізнес-кейси. Протягом 2022 року для клієнтів банку було опубліковано 40 статей на бізнес-тематику.

Основні продукти та послуги

- РАХУНОК ІЗ ПАКЕТОМ ПОСЛУГ

Райффайзен Банк пропонує клієнтам бізнес банкінгу пакети послуг з обслуговування поточних та карткових рахунків, які включають широкий спектр сервісів, необхідних бізнесу.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС КЛАСИК»

Оптимальний для базових потреб клієнтів.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС КОМФОРТ»

Зручний для клієнтів, які активно користуються банківськими послугами, в т.ч. мають кредити та здійснюють операції в іноземних валютах.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «BUSINESS DIRECT»

Створено для клієнтів, які надають перевагу системам дистанційного обслуговування та дистанційним засобам зв'язку з банком.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС ЕЛІТ+»

Передбачає преміальне обслуговування з найвищим пріоритетом, створений для клієнтів, які мають значні залишки коштів на рахунках та/або мають надані банком кредити в значних сумах.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «BENEFIT»

Створено для клієнтів - фізичних осіб-підприємців IT галузі.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «ПРОСТО БІЗНЕС»

Створено для юридичних осіб – бюджетних організацій, з якими банк уклав генеральний зарплатний договір (не менш ніж 10 співробітників).

• СИСТЕМА RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE
Система дистанційного банківського обслуговування рахунків, доступ до якої здійснюється через мережу інтернет і яка забезпечує клієнту можливість керувати рахунками, здійснювати платежі в національній та іноземних валютах, формувати виписки, вести довідники контрагентів, отримувати інформаційні послуги, здійснювати електронний документообіг із банком тощо.

• ЧАТ-БОТ/БІЗНЕС КОНСЬЄРЖ-СЕРВІС
Чат-бот – месенджер для клієнтів бізнес банкінгу, який створений для зручності комунікації клієнта з банком.

Бізнес Консьєрж-сервіс – комплекс інформаційно-сервісних послуг, який включає виконання особистих та бізнес запитів клієнта, надання безкоштовних послуг юристів, бухгалтерів, перекладачів, дизайнерів та кур'єрів.

• ПОСЛУГА «ЗАРПЛАТНИЙ ПРОЄКТ»
Послуга по зарахуванню коштів, які належать до фонду оплати праці, на рахунки співробітників клієнта (якщо рахунки відкриті в банку) та переказ цих коштів на користь співробітників (якщо рахунки відкриті в інших банках).

• «РЕГУЛЯРНИЙ БІЗНЕС ПЛАТІЖ»
Сучасний та зручний сервіс автоматичних платежів за дорученням клієнта.

• ПОСЛУГА «ЕКВАЙРИНГ
Технологічне та інформаційне обслуговування клієнтів, які приймають до оплати своїх товарів/послуг (включаючи послуги з видачі готівкових коштів) платіжні картки міжнародних платіжних систем Visa International, MasterCard Worldwide та Національної платіжної системи «Український платіжний простір», а також забезпечення розрахунків за операціями, що здійснюються у цих платіжних системах між клієнтом та держателями платіжних карток з їх використанням.

• ДЕПОЗИТНІ ПРОГРАМИ
Лідер
— Депозит надає можливість самостійного визначення схеми отримання відсотків – щомісяця або в кінці строку дії депозиту.
Капітал
— Депозит передбачає капіталізацію відсотків – щомісяця відсотки додаються до суми депозиту, збільшуючи суму депозиту та прибуток від нього. Виплата відсотків у кінці строку дії депозиту.
Депозитна лінія
— Депозит надає можливість вільного користування власними коштами на депозитному рахунку (поповнювати рахунок та знімати кошти) та щомісяця отримувати відсотки.
Партнер
— Депозит виступає у якості забезпечення за активними операціями кредитування, проведення документарних операцій (гарантії та акредитиви) та операцій з цінними паперами (авалювання векселів).

• АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ
Кредитна картка для підприємців – картка для фінансування повсякденних витрат підприємця.

Переваги:
— кредит для підприємців без застави;
— пільговий період на розрахунки в торговельній мережі та мережі Інтернет, що дозволяє користуватися кредитними грошима, не сплачуючи відсотки (у разі своєчасного повернення коштів);
— фіксована відсоткова ставка на всі 4 роки дії кредитного ліміту;
— можливість переказу коштів партнерам та контрагентам через систему RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE та через банкомати та центри самообслуговування банку, що дозволяє значно заощадити час.

Фінансування поповнення обігових коштів
— Овердрафт;
— Відновлювальна кредитна лінія;
— Беззаставний кредит «Довіра», невідновлювальна кредитна лінія.

Інвестиційне кредитування
— Кредити на придбання автотранспорту, обладнання тощо;
— Беззаставний інвестиційний кредит «Розвиток».

• ПРОГРАМИ КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ АГРАРІЇВ
Агро Кредит
— Відновлювальна кредитна лінія для клієнтів малого та мікробізнесу;
— Кредит на поповнення оборотних коштів.
Інвестиційний агрокредит
— Кредит на придбання сільськогосподарської техніки та обладнання.
Партнерські програми для аграріїв
— Спеціальна пропозиція від партнерів банку.
Простий або переводний вексель (авалювання векселя)
— Надається позичальниками сегменту малого та мікробізнесу в якості гарантування оплати поставок на умовах відстроченого платежу.

• ДОКУМЕНТАРНІ ОПЕРАЦІЇ
Безвідкличний покритий акредитив у гривні
Імпортний (непокритий) акредитив (надається в інвалюті)
— Надається клієнтам, які займаються ЗЕД.
Гарантія виконання
Гарантія платежу
— Спосіб забезпечення виконання клієнтом платіжних зобов'язань за своїми контрактами/договорами.
Тендерна гарантія
— Надається банком клієнту для участі в тендерних торгах.
— Тендерна гарантія онлайн – без відвідування Банку, застави та блокування коштів
Туристична гарантія
— Надається суб'єктам туристичної діяльності.

Послуги приватним особам

В обслуговуванні фізичних осіб Райффайзен Банк ставив за мету у звітному році підтримати клієнтів, які в умовах війни переміщалися і в межах України, і за кордон. Банк реагував на швидко змінні потреби, пропонуючи нові продукти, розвиваючи дистанційні канали обслуговування, переглядаючи умови обслуговування та покращуючи пропоновану лінійку послуг і пропозицій.

Із початком війни Райффайзен Банк відмінив комісії та надав кредитні канікули на два місяці, аби допомогти клієнтам адаптуватися до нових реалій життя. Для задоволення зростання в рази попиту на готівку в перші дні війни банк посилено інкасував мережу банкоматів та відділень. Також як альтернативний канал отримання готівки було запропоновано послугу «Готівка на касі» – через POS-термінали Райффайзен Банку у мережі магазинів АТБ, АЗК ОККО та торговельних центрів компанії Епіцентр можна отримати кошти зі свого карткового рахунка. Понад 800 млн грн в середньому щомісяця видавалося через POS-термінали банку на 1700 касах магазинів партнерів.

Оскільки безпека клієнтів була протягом року на першому місці, банк прагнув мінімізувати необхідність їхніх візитів у відділення. Він продовжував можливість користуватися платіжними картками, дія яких закінчувалася. Надавався також сервіс із випуску віртуальних карток, що було важливо і для клієнтів в Україні, і для тих, хто вимушений був виїхати за кордон.

Райффайзен Банк пропонував стати клієнтом банку без відвідування відділення. Діджитал онбординг здійснюється через сайт банку за 10 хвилин при наявності застосунку «Дія» із ID-карткою або закордонним біометричним паспортом.

У березні Райффайзен Банк першим в Україні створив для своїх клієнтів – власників платіжних карток резервну віртуальну картку в іноземному банку – Tatra Banka (Словаччина, дочірній банк Групи Райффайзен). Ця картка мала стати активною лише в разі технічних збоїв в роботі карткових розрахунків всередині України (наприклад, переривання зв'язку). Тим самим гарантувався клієнтам доступ до коштів за будь-яких умов.

У перші дні війни банк вирішив прискорити запланований перехід у «хмару». У мирний час він планував провести таку міграцію за рік, але в 2022 році впорався за рекордні три місяці і без помітного негативного впливу на клієнтів. Тепер, у тому числі, усі операції клієнтів відбуваються у «хмарі», без впливу на них блекаутів чи інших ризиків воєнного часу. Це гарантує клієнтам безпеку та безперервність обслуговування і збереження даних.

Банк багато зробив для впровадження нових продуктів.

У серпні було запропоновано клієнтам депозити в іноземній валюті, євро та доларах США. Їх клієнти відкривають переважно у Raiffeisen Online. В інтернет-банкінгу можна купувати валюту за вигідним курсом із обов'язковим розміщенням на депозит терміном на 3 місяці. Понад 47 тисяч клієнтів скористалися цією можливістю, з них 13 тисяч нові клієнти банку.

Райффайзен Банк багато років поспіль залишається одним із лідерів за обсягом залучених коштів фізичних осіб, на кінець 2022 року він досяг 52,5 млрд грн та зріс за рік удвічі. Клієнти можуть розмістити свої заощадження у банку на рахунках до запитання та депозитних рахунках, що мають низку додаткових переваг для вкладника. Ставки за строковими

депозитними договорами не змінюються протягом усього терміну їхньої дії.

Райффайзен Банк продовжував кредитувати в рамках приватних осіб у доступних лімітах. Клієнтам зарплатних проєктів банк надавав кредити готівкою, кредитні картки. Було запропоновано механізм реструктуризації через Raiffeisen Online та прискорено процес видачі позик.

Преміум клієнти потребували у 2022 році нестандартних рішень та підтримки, які Райффайзен Банк зумів запропонувати. Було впроваджено віддалений онбординг, випуск віртуальних карток Visa Infinite та Visa Signature з усіма перевагами фізичних карток, відправка Swift-переказів та відкриття депозитів віддалено.

Райффайзен Банк почав пропонувати у 2022 році найпопулярніші страхові послуги через мережу своїх відділень та онлайн. Оформити договір страхування та отримати електронний поліс можна швидко з-поміж пропозицій страхових компаній «УНІКА», «АРКС», «УНІВЕРСАЛЬНА», «УСГ». На разі банк допомагає придбати один із популярних страхових полісів: медичне страхування за кордоном; автоцивілка (обов'язкова та/або розширена); «Зелена карта» (необхідна для виїзду на авто за кордон); страхування для клієнта та всієї родини «Впевненість 24/7» (грошова допомога при нещасних випадках).

У другій половині року банк відновив свої власні програми лояльності. Власники преміальних карток Visa Signature та Visa Infinite знову можуть накопичувати та обмінювати бонусні милі за програмою лояльності Smartravel. Достатньо зареєструватися у Smartravel, робити щоденні покупки із преміальними картками Visa від Райфу та отримувати бонусні милі. Власники «Райфкартка+» Visa Gold отримують кешбек 1% на покупки за категоріями кафе та ресторани, одяг та взуття, побутова техніка у межах Програми ЩЕ!

Райффайзен Банк відновив і партнерські програми з корпорацією «АТБ» та мережею АЗК ОККО.

Зокрема, ексклюзивні знижки власникам платіжних карток АТБ від Райфу доступні на сотні товарів у мережі «АТБ» по всій Україні при оплаті карткою. Із цією карткою можна також користуватися всіма перевагами банківської картки Visa Gold із безкоштовним відкриттям та обслуговуванням, отримувати готівку без комісій в банкоматах Райфу та будь-якого банку України, без комісій отримувати кошти на картку та поповнювати готівкою в терміналах City24 тощо.

Власники платіжних карток Visa Fishka та Fishback від Райфу при розрахунках на ОККО отримують покращений Fishback у вигляді повернення балами на картку Fishka (2 грн/л за бензин/ДП, 1 грн/л балами за газ та 5% за товари магазину, кафе та ресторанів). Діє також базовий Fishback за покупки в інших партнерів Fishka.

Стабільність та безвідмовність цифрових каналів банку із початком війни стала надважливою. Під час пандемії Covid-19 банк багато зусиль доклав для стабілізації роботи Raiffeisen Online, і це допомогло у 2022 році – інтернет-банкінг Райффайзен Банку жодного разу не мав збою чи недоступності у роботі. Разом із доступом та управлінням рахунками Raiffeisen Online продовжив залишатися цифровим каналом продажів кредиту готівкою, відкриття депозитів тощо.

Особливістю звітного року стало збільшення в рази активності спілкування у чатах в Raiffeisen Online між клієнтами та банком. Це було обумовлено тим, що частина клієнтів

могла обслуговуватися лише віддалено, без можливості відвідувати відділення – переміщені за кордон та ті, хто мав знаходитися у безпечних місцях. Цифрові канали обслуговування залишалися доступними і за відсутності енергопостачання. Банк запустив віртуальну помічницю Рею, яка допомагає клієнтам онлайн у чат-боті Райфу вирішити їхні фінансові питання та зробити життя простішим.

Усі зусилля банку з підтримки клієнтів, забезпечення безперервності процесів, нові продукти, інформаційна підтримка та покращення клієнтського досвіду допомогли зберегти довіру клієнтів. На кінець звітного року 2,4 млн фізичних осіб активно користувалися продуктами та послугами банку.

Основні продукти та послуги

• ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ
— депозити з виплатою відсотків у кінці строку;
— депозити зі щомісячною виплатою або капіталізацією відсотків;
— депозити з можливістю поповнення вкладу;
— депозити з можливістю повного та часткового дострокового зняття коштів;
— депозити зі щомісячно зростаючою відсотковою ставкою;
— депозити з підвищеною процентною ставкою для власників пакетів банківських послуг;
— вклад на вимогу з підвищеною процентною ставкою, щомісячною капіталізацією відсотків та вільним доступом до депозиту в будь-який час без обмежень та втрати відсотків;
_ депозити без дострокового повернення вкладу.

• ПОТОЧНІ РАХУНКИ
— поточні рахунки для фізичних осіб (не карткові);
— поточний рахунок «Інвестиційний» для фізичних осіб – нерезидентів (інвесторів).

• КАРТКОВІ ПРОДУКТИ
— карткові рахунки на умовах пакету «Райфкартка», «Райфкартка+», Prestige, Exclusive та StartUp для приватних та зарплатних клієнтів;
— картка АТБ від Райфу;
— пакет послуг для приватних клієнтів, карткові рахунки яких відкрито в доларах США або євро;
— карткові рахунки на умовах пакету «Пенсійний базовий», «Пенсійний легкий», «Пенсійний оптимальний» для клієнтів, які отримують пенсію чи соціальну допомогу;
— FUNкартка для дітей та підлітків із навчанням фінансовій грамотності у спеціальному мобільному додатку та програмою лояльності FUNкартка;
— Програма лояльності FISHKA – мультипартнерська програма, яка об'єднує лідерів ринку: мережу Райффайзен Банку, АЗК «ОККО», магазини «Фуршет», мережу магазинів «АЛЛО» та «Будинок Іграшок», мобільного оператора lifecell, мережі аптек «Аптека Доброго дня», ресторани A la minute, Meiwei, інтернет-магазини Prostor, «Шипшина», Bagland та десятки інших інтернет-магазинів, страхову компанію «Універсальна», відеосервіс Megogo тощо.
— Програма лояльності SMARTRAVEL для держателів карток Visa Premium.

• КРЕДИТИ
— кредит готівкою для найкращих клієнтів;
— кредит готівкою в рамках перехресних продажів;
— кредит готівкою для пенсійних клієнтів;
— кредит готівкою для заможних клієнтів;

— кредит готівкою для преміальних клієнтів;
— кредит готівкою без страховки;
— кредит готівкою для тих, хто ще не був клієнтом Райффайзен Банку;
— кредит готівкою на рефінансування кредитів в інших банках;
— кредит готівкою «Міні-Кеш».

• ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ БАНКОМАТИ
Послуга Dynamic Currency Conversion (DCC) у мережі банкоматів банку для фізичних осіб – нерезидентів дозволяє клієнтам – власникам карток, емітованих іноземними банками, зручно та точно контролювати зняття своїх коштів через мережу банкоматів. DCC – це послуга з конвертації валюти країни банку-екваєра, де знаходиться АТМ, у валюту, визначену банком-емітентом, яка підлягає перерахуванню при користуванні послугою DCC.

Через банкомати можна також здійснювати онлайн-платежі та активувати додаткові послуги. Вже сьогодні банкомат допомагає не лише видавати готівку, а й миттєво сплачувати клієнтські рахунки.

«Миттєвий платіж» – це зарахування оплати клієнтом послуг компаній в онлайн-режимі. Загальновідомим прикладом миттєвих платежів є оплата мобільного зв'язку, коли клієнт сплачує за зв'язок і одразу може телефонувати зі свого мобільного телефону.

За допомогою мережі АТМ клієнти Райффайзен Банку мають змогу миттєво сплачувати за:
— мобільний зв'язок, телефонію;
— Інтернет;
— супутникове та кабельне телебачення;
— послуги дистриб'юторів;
— розважальні сайти.

Інші послуги, доступні в банкоматах:
— видача готівки;
— поповнення рахунку;
— перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
— грошові перекази з картки на картку будь-якого банку України;
— платежі;
— зміна ПІН-коду;
— підключення послуги «М-банкінг»;
— активація доступу до Інтернет-банкінгу Raiffeisen Online в активному режимі;
— активація сервісів «М-банкінг», 3D Secure.

Нові АТМ, які встановлює банк, – це найновітніші пристрої з останньої лінійки світового лідера з виробництва АТМ – компанії NCR, з оновленим дизайном, найвищим рівнем безпеки та надійності, підвищеною продуктивністю. Вони обладнані сенсорними екранами, а також забезпечують підтримку безконтактних транзакцій за технологією NFC. Такі моделі є унікальними на українському ринку, і Райффайзен Банк першим із банків використовує таку сучасну техніку.

• ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ ТЕРМІНАЛИ САМООБСЛУГОВУВАННЯ
— перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
— погашення кредитів та виписка про стан кредитного рахунку;

— поповнення депозитів та виписка про стан депозитного рахунку;
— грошові перекази та платежі на будь-який рахунок;
— підключення до послуги автоматичної оплати рахунків.

• ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК
— «Мобільний банкінг» – цілодобовий контроль за рухом коштів за допомогою sms-повідомлень;
— Інтернет-банкінг Raiffeisen Online;
— Мобільні додатки Apple Pay, Google Pay та Garmin Pay;
— платіжні картки Visa, Mastercard та «ПРОСТІР» до рахунку на ім'я довіреної особи;
— встановлення індивідуальних лімітів по картках;
— участь у мультипартнерській Програмі лояльності FISHKA чи в ексклюзивній Програмі лояльності SMARTRAVEL;
— інформація з питань фінансової грамотності для дітей та підлітків і Програма лояльності «FUNкартка»;
— виписка на e-mail та детальна виписка в Raiffeisen Online;
— консьєрж-сервіс;
— поповнення депозитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
— погашення кредитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
— платежі компаніям із карткового рахунку постійними дорученнями;
— переказ із картки на картку будь-якого банку та перекази на картки Райффайзен Банку;
— зміна ПІН-коду в банкоматах банку; встановлення ПІН-коду в касах банку;
— страховий поліс на час подорожі за кордон;
— цілодобова інформаційна підтримка держателів платіжних карток Інформаційним центром банку.

• ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
— грошові перекази через систему Western Union (у межах України, за кордон та з-за кордону);
— грошові перекази між фізичними особами в межах України за допомогою системи «Райффайзен-Експрес»;
— грошові перекази від юридичних осіб на користь фізичних осіб через систему «Райффайзен-Експрес»;
— грошові перекази із США та Канади через систему грошових переказів Meest;
— термінові грошові перекази між картковими рахунками через банкомати або банківські термінали самообслуговування;
— переказ коштів із поточного рахунку на рахунок будь-якого одержувача, в тому числі через систему SWIFT;
— переказ коштів із поточного рахунку за кордон по системі SWIFT за операціями, що мають здійснюватися з дотриманням Е-ліміту;
— переказ коштів через термінали самообслуговування та каси банку на рахунок будь-якого отримувача коштів.

• ОРЕНДА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ДЕПОЗИТНИХ СЕЙФІВ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ
Райффайзен Банк пропонує в оренду індивідуальні депозитні сейфи, що знаходяться в депозитному залі під цілодобовою охороною й електронним спостереженням. Доступ орендатора чи його довіреної особи до сейфа забезпечується індивідуальним словом-паролем, двома ключами від сейфа та індивідуальною карткою.

• СТРАХОВІ ПОСЛУГИ
Райффайзен Банк пропонує приватним особам програми страхування від партнерів –

страхових компаній «УНІКА» та «УНІКА Життя», «АРКС», «УНІВЕРСАЛЬНА», «УСГ», а саме:
— страхування від нещасних випадків (програма «Впевненість 24/7») для держателів платіжних карток;
— довгострокове накопичувальне страхування життя;
— страхування на випадок критичних захворювань (програма «Енергія здоров'я») для держателів платіжних карток;
— страхування для тих, хто подорожує за кордон, страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та медичне страхування для клієнтів сегменту Преміум.

Послуги казначейства

Казначейство Райффайзен Банку продовжує бути активним учасником фінансового ринку України. У звітному році, як і в попередні періоди, йому вдалося зберегти лідируючі позиції практично в усіх його сегментах: ресурсному, валютному, на ринку цінних паперів тощо.

Управління ліквідністю

У 2022 році одним із пріоритетних напрямків роботи казначейства залишалось управління рухом коштів та досягнення оптимального балансу між ризиком, прибутком та ліквідністю банку.

Багаторічний досвід та високі стандарти роботи є запорукою успішного управління ліквідністю банку загалом і грошовими потоками зокрема. Внаслідок неперервного моніторингу та прогнозування поточної, короткострокової і довгострокової платіжних позицій банку вдається забезпечувати безумовне дотримання платіжної дисципліни та підтримувати запас ліквідності, необхідний для захисту від можливих несприятливих змін макроекономічної кон'юнктури. При цьому банк неухильно дотримується всіх необхідних лімітів, нормативів ліквідності, норм обов'язкового резервування тощо, встановлених НБУ та групою Райффайзен Банк Інтернаціональ.

Задоволення потреб клієнтів у валютно-обмінних операціях та управління валютною позицією

Попри постійну волатильність на міжбанківському валютному ринку, казначейство здійснювало валютно-обмінні операції на рівні, що дозволив утримувати стабільно високі обороти на конверсійному ринку та одержувати суттєві доходи від таких операцій.

Банк залишається одним із основних провідників для клієнтів на валютному ринку України, від якого багато в чому залежить загальна ефективність розвитку економіки країни.

Послуги на міжбанківському ресурсному ринку

Традиційно в 2022 році Райффайзен Банк був активним учасником міжбанківського кредитного ринку з бездоганною репутацією надійного партнера, що дозволило йому не тільки підтримувати свою ліквідність, а й отримувати суттєві процентні доходи від ресурсних операцій.

Банкнотні операції

Протягом 2022 року Райффайзен Банк продовжував бути лідером за обсягами ввезеної з-за кордону на український ринок та вивезеної готівкової валюти для забезпечення власних потреб і потреб міжбанківського готівкового валютного ринку.

Замість повітряного банк налагодив наземний коридор ввезення валюти та зумів у 3,5 разу порівняно з 2021 роком збільшити обсяги ввезення банкнот, аби задовольнити суттєве зростання попиту на ринку.

Оскільки переміщені за кордон українці мали потребу обміну готівкової гривні, Райффайзен Банк спільно з РБІ та дочірніми банками групи запропонували у 4 країнах – Австрії, Угорщині, Словаччині та Чехії можливість обміну гривні на локальну валюту. Загалом через банки Групи Райффайзен було здійснено обмін 1,2 млрд готівкової гривні, яку потім було ввезено в Україну.

Операції з цінними паперами

Райффайзен Банк є активним гравцем на ринку цінних паперів, має статус первинного дилера Міністерства фінансів України, а також є маркет-мейкером на ринку ОВДП.

Райффайзен Банк є членом численних асоціацій та комітетів із питань банківської діяльності, бере участь у регулярних зустрічах із керівниками НБУ в складі групи найбільших банків українського фінансового ринку, у нарадах із НКЦПФР та Міністерством фінансів, а також у розробці нормативно-правових документів НКЦПФР.

Послуги фінансовим установам

У звітному дуже нелегкому році Райффайзен Банк зіткнувся з необхідністю швидкого реагування та миттєвої адаптивності до викликів, спричинених військовою агресією.

Одним із чинників успішності такої адаптації стала багаторічна співпраця і з провідними фінансовими установами, і з міжнародними фінансовими організаціями.

Тісний контакт із основними банками-кореспондентами, такими як з The Bank of New York Mellon, Citibank NA, Commerzbank AG, UBS Switzerland AG, Deutsche Bank AG, BarclaysBank PLC, а також із материнським банком Raiffeisen Bank International AG від самого початку війни дозволив Райффайзен Банку зберегти можливість здійснювати міжнародні розрахунки своїх клієнтів належним чином та з максимально можливою у нових реаліях швидкістю, оперативно розробляти механізми співпраці, які б могли максимально прискорити обробку платежів за критичний імпорт.

Разом із цим здійснюється всебічний аналіз профілю банківських установ, з якими Райффайзен Банк має співпрацю, та на постійній основі надається підтримка для реалізації ними своєї безперебійної діяльності.

Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями стала також надважливим інструментом підтримки економіки нашої країни. Серед наших багаторічних партнерів — Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Європейський інвестиційний Банк (ЄІБ) та Європейський інвестиційний фонд (ЄІФ).

Зокрема, Райффайзен Банк продовжив фінансувати своїх клієнтів – юридичних осіб із додатковим забезпеченням гарантією ЄБРР за програмою розподілу ризиків, загальна сума якої становить 70 млн євро. Договір про участь Райффайзен Банку у цій програмі було підписано з ЄБРР раніше, і в його рамках останній гарантує повернення частини кредиту у разі

неплатоспроможності клієнта. В звітному році узгоджені зміни до цього договору дозволили розширити перелік валют, в яких можливо надавати кредити клієнтам, та прийнято низку інших положень щодо полегшення умов співпраці в рамках цього договору. У 2022 році в цій програмі розподілу ризику вперше взяли участь клієнти банку із сегменту великих корпоративних клієнтів.

Також активно використовувалася гарантія розподілу ризику, надана ЄІБ та ЄІФ на користь Райффайзен Банку в рамках Угоди про поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Вона спрощує доступ до фінансування українських підприємств сектору МСБ – клієнтів Райффайзен Банку шляхом гарантії відшкодування ЄІБом та ЄІФом у розмірі 70% кожного кредиту, виданого в рамках програми, у разі його дефолту. Беручи до уваги кількарічний досвід використання цієї програми та зацікавленість нею клієнтами, Райффайзен Банк продовжив переговори з ЄІБ та ЄІФ щодо збільшення розміру дозволеного кредитного портфелю в рамках програми на 70 млн євро до загальної суми у 225 млн євро та отримав згоду ЄІБ та ЄІФ на таке збільшення. Фіналізація угоди у договірній площині очікується на початку 2023 року.

Новою та надважливою для Райффайзен Банку стала угода, укладена в тісній колаборації з Райффайзен Банк Інтернаціональ, згідно якої Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (MIGA, є членом Групи Світового банку) надало гарантію строком на 1 рік Райффайзен Банк Інтернаціональ на суму 100 мільйонів євро для покриття ризиків Райффайзен Банку в частині експропріації обов'язкових резервів.

За діючими для банківської системи України нормативами, Райффайзен Банк, як і інші українські банки, має формувати та зберігати обов'язкові резерви в Національному банку України. Гарантія MIGA щодо оптимізації капіталу знизить до нуля вагу ризику, застосовану Групою РБІ до таких резервів в межах суми цієї гарантії відповідно до європейських банківських правил. Це допоможе Райффайзен Банку вивільнити кошти для додаткового кредитування критичних галузей української економіки під час війни та збільшити основні некредитні банківські операції (наприклад, платежі, торговий еквайринг, операції з готівкою та валютою тощо).

Протягом звітного року Райффайзен Банк продовжував також обслуговування довгострокового кредиту, наданого МФК у національній валюті у 2017 році, кошти за яким МФК використовує для фінансування інвестиційних проектів українських компаній.

У 2022 році банк активно співпрацював із клієнтами в сегменті небанківських фінансових компаній, залучаючи нових клієнтів на обслуговування та підтримуючи діючих клієнтів банку, забезпечуючи їм безперебійний доступ до банківських послуг. Партнерство банку з небанківськими фінансовими компаніями забезпечило підтримку та стабільність фінансового сектора України у воєнний час.

Також в 2022-ому було продовжено розпочату у попередньому році кампанію щодо ревізії клієнтської бази банку в сегменті небанківських фінансових компаній і переходу фінансових компаній – клієнтів банку до супервізії управлінням фінансових установ та інвестиційного банкінгу. Продовжувалося здійснення всебічного аналізу діяльності таких клієнтів із метою підтримки компаній, які ведуть прозорий бізнес.

Корпоративне управління

Структура корпоративного управління 54
Політики корпоративного управління 59

Структура корпоративного управління

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» є юридичною особою приватного права за законодавством України. Організаційно-правова форма банку – акціонерне товариство, тип акціонерного товариства – приватне акціонерне товариство.

Банк – приватне акціонерне товариство, органами управління якого є:
— вищий орган управління – загальні збори акціонерів банку (надалі – збори);
— наглядовий орган – наглядова рада банку (надалі – наглядова рада);
— виконавчий орган – правління банку (надалі – правління).

До компетенції зборів, як вищого органу управління, належить вирішення всіх питань діяльності банку.

Згідно рішення Зборів акціонерів банку (Протокол №зб-62 від 23.04.2021р.), банк змінив своє найменування з Акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк».

Статутний капітал. Акціонери банку

Станом на 31 грудня 2022 року зареєстрований статутний капітал банку сформовано за рахунок випуску: 61 495 162 580 штук простих іменних акцій та 50 000 000 штук номінальною вартістю 0,10 грн кожна загальною номінальною вартістю і склав 6 154 516 258 гривень.

Райффайзен Банк – приватне акціонерне товариство, акціонерами якого станом на 31 грудня 2022 року є:
— 298 юридичних осіб;
— 109 411 фізичних осіб.

Юридичним особам – акціонерам банку належить 99,45% статутного капіталу, фізичним – 0,49%; власні акції, депозитарні установи, що не розкрили перелік власників акцій банку, – 0,06%.

Райффайзен Банк має статус банку з іноземним капіталом і входить до Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні, що визнана рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 10 червня 2016 року №296.

Загальна частка іноземного капіталу в статутному капіталі банку станом на 31 грудня 2022 року становила 99,11%.

Власниками істотної участі в банку є:
— провідна австрійська публічна фінансова установа «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ», яка станом на 31 грудня 2022р. володіла 68,21% статутного капіталу банку. Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ має письмовий дозвіл Національного банку України від 14.10.2005р. №377 на істотну участь;

— Європейський банк реконструкції та розвитку володіє 30% статутного капіталу банку (ЄБРР – міжнародна фінансова організація, створена у відповідності до Угоди про заснування Європейського банку реконструкції та розвитку, підписаної у м.Парижі (Франція) 29.05.1990р.; Україна приєдналася до зазначеної Угоди на підставі Указу Президента України від 14.07.1992 р. №379/92 «Про членство України в Європейському банку реконструкції та розвитку»).

Провідні іноземні фінансові установи інвестували власні кошти та кошти своїх клієнтів в акції Райффайзен Банку, а саме:
— Броудхарст Інвестментс Лімітед (Broadhurst Invetsments Limited), Кіпр – 0,39%;
— UIFL (Cyprus) Limited, Кіпр – 0,19%;
— ЛІНДСЕЛЛ ЕНТЕРПРАЙЗИЗ ЛІМІТЕД (LINDSELL ENTERPRISES LIMITED), Кіпр – 0,09%;
— Приватбанка а.с. (Privatbanka, a.s.), Словацька Республіка – 0,05% ;
— Коттерхілл Інвестменс Лімітед (COTTERHILL INVESTMENTS LIMITED)(Кіпр) – 0,04%;
— DRAGON CAPITAL (CYPRUS) LIMITED, Кіпр – 0,04% та інші.

Станом на 31 грудня 2022 р. членам правління належить 24 000 (двадцять чотири тисячі) простих іменних акцій банку.

Інформацію щодо операцій із пов'язаними особами відображено в Примітці 33 консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ.

Загальні збори акціонерів банку

Протягом 2022 року для вирішення питань належних до компетенції вищого органу управління банком проведено:

• 17 жовтня 2022р. дистанційні Річні загальні збори акціонерів банку (Протокол №36-64), документи зборів розміщено на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням: https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022

Рішення Наглядової ради щодо проведення зборів дистанційно було викликано встановленням на всій території України воєнного стану, запровадженого відповідно до Закону України від 24.02.2022р. № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Збори було проведено згідно з «Тимчасовим порядком скликання та дистанційного проведення загальних зборів акціонерів та загальних зборів учасників корпоративного інвестиційного фонду», затвердженим Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 16.04.2020р. №196 зі змінами та доповненнями.

Наглядова рада банку

Протягом 2022 року представлення інтересів акціонерів, захист їхніх прав та регулювання і контроль за діяльністю виконавчого органу – правління – здійснювало два склади наглядової ради банку.

За рішенням дистанційних Річних Зборів акціонерів банку (Протокол №Зб-62 від 23.04.2021р.) було обрано наступний склад наглядової ради банку, а саме:
голови наглядової ради – **Лукаша Януша Янушевського**,
— заступника голови наглядової ради – **Андрія Сергійовича Степаненка**,
— члена наглядової ради – **Елізабет Ґейєр-Шалль**,
— члена наглядової ради – **Томаса Антона Матейка**,
— члена наглядової ради – **Гельмута Брайта**,
— члена наглядової ради – **Андреа Морару**,
— члена наглядової ради (незалежний) – **Ганни Олександрівни Дерев'янко**,
— члена наглядової ради (незалежний) – **Павла Михайловича Шеремети**,
члена наглядової ради (незалежний) – **Олександра Васильовича Почкуна**.

Істотний учасник Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (68,21%), керуючись п.5 ст.57 Закону України «Про акціонерні товариства», листом від 30.06.2022 р. повідомив банк про зміну свого представника в наглядовій раді банку Гельмута Брайта та призначення представником Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ в наглядовій раді банку Петера Полаха.

Таким чином, до складу Наглядової ради увійшли:
— голова наглядової ради - **Лукаш Януш Янушевськй**,
— заступник голови наглядової ради – **Андрій Сергійович Степаненко**,
— член наглядової ради – **Елізабет Ґейєр-Шалль,**
— член наглядової ради – **Андреас Енгельс**,
— член наглядової ради – **Петер Полах**,
— член наглядової ради – **Андреа Морару,**
— член наглядової ради (незалежний) – **Ганна Олександрівна Дерев'янко**,
— член наглядової ради (незалежний) – **Павло Михайлович Шеремета**,
— член наглядової ради (незалежний) – **Олексій Миколайович Грінченко**.

До складу Наглядової ради банку ввійшли представники акціонерів та три незалежних члени для забезпечення неупередженості та запобігання конфлікту інтересів при прийнятті рішень.

У 2022 році члени наглядової ради провели 5 чергових засідань, позачергові засідання не проводилися. В робочому порядку було затверджено 83 протоколи наглядової ради. Загальна участь у прийнятті рішень наглядовою радою і присутність членів на її засіданнях у звітному році становила100%.

	Олександр ПИСАРУК голова правління	• Виконавчий менеджмент
	Наталія ГУРІНА заступниця голови правління	• Ризик-менеджмент • Проблемні кредити
	Лариса БОНДАРЄВА заступниця голови правління	• Корпоративний бізнес та ринки капіталу
	Шимон МІТОРАЙ заступник голови правління	• Роздрібний бізнес
	Енкелейд ЗОТАЙ заступник голови правління	• Інформаційні технології
	Оксана ШЕВЧЕНКО заступниця голови правління	• Операційна підтримка
	Томас МАТЕЙКА заступник голови правління	• Фінанси

Правління банку

Правління банку протягом 2022 року очолював **Олександр Писарук**.

Станом на 31 грудня 2022 року в склад правління банку входили:
— голова правління – **Олександр Писарук,**
— заступник голови правління – **Лариса Бондарєва,**
— заступник голови правління – **Наталія Гуріна,**
— заступник голови правління – **Оксана Шевченко,**
— заступник голови правління – **Енкелейд Зотай,**
— заступник голови правління – **Шимон Міторай,**
— заступник голови правління – **Томас Матейка**.

Головний бухгалтер банку – **Людмила Макаренко**.

Усі члени правління банку відповідають вимогам законодавства щодо вищої освіти, професійної придатності, ділової репутації та досвіду роботи в банківській системі, володіють знаннями та кваліфікацією, необхідними для належного виконання ними своїх функцій.

Протягом 2022 року правлінням здійснювалось поточне управління діяльністю банку згідно з принципами та порядком, встановленими статутом, рішеннями зборів акціонерів і наглядової ради, положенням про правління, що затверджено зборами.

Відповідно до Положення про Правління АТ «Райффайзен Банк», голова правління при необхідності прийняти рішення щодо діяльності банку скликає засідання правління. Засідання правління повинні проводитися не рідше двох разів на місяць.

Засідання Правління вважається правомочним, якщо в ньому беруть участь більше половини від загальної кількості членів правління. Рішення правління приймаються простою більшістю голосів членів правління.

За період із 1 січня по 31 грудня 2022р. правлінням банку було проведено 58 засідань, хід яких та прийняті рішення зафіксовано у протоколах засідання правління. На цих засіданнях обговорено 168 питань порядку денного. Всі рішення приймалися абсолютною більшістю голосів.

Рішення правління можуть також ухвалюватися шляхом опитування (зокрема у тому разі, якщо члени правління перебувають у службовому відрядженні). У звітному році шляхом опитування правлінням банку було прийнято 142рішення.

За час роботи правління у 2022 році:
— нормативи короткострокової ліквідності, коефіцієнт покриття ліквідністю та коефіцієнт чистого стабільного фінансування перебували в межах вимог;
— не було прийнято рішень, які могли б привести до конфлікту інтересів та не виявлено випадків наявності конфлікту інтересів;
— не було прийнято рішень, від прийняття яких відмовився б будь-який член правління;
— не було прийнято рішень щодо операцій із пов'язаними з банком особами;
— не було виявлено фактів не інформування щодо випадків наявних конфліктів інтересів;
— не було виявлено фактів неприйнятної поведінки;
— не було виявлено порушень кодексу етики;
— не було виявлено випадків неподання звітності;

— не було виявлено фактів невчасного інформування Наглядової ради щодо випадків штрафів або заходів впливу, застосованих до банку регуляторними органами;
— не було виявлено будь-яких порушень політики винагороди.

У 2022 році не було фактів порушення членами наглядової ради та правління банку внутрішніх правил, які призвели б до заподіяння шкоди банку або споживачам фінансових послуг.

Політики корпоративного управління

Принципи (Кодекс) корпоративного управління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» (далі – принципи) розроблено з метою формування прозорої та ефективної моделі корпоративного управління, спрямованої на забезпечення балансу інтересів банку, його акціонерів, органів управління, посадових осіб, вкладників та інших кредиторів банку і суспільства в цілому.

Принципи затверджено зборами акціонерів (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.).

Цей документ розміщено на веб-сторінці банку в мережі інтернет за посиланням:
https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022

Основними принципами корпоративного управління банку є:
— забезпечення захисту прав та законних інтересів акціонерів банку;
— виважене, сумлінне та ефективне виконання наглядовою радою банку та правлінням банку своїх функцій;
— лояльність та відповідальність посадових осіб органів банку, дотримання ними високих професійних і етичних стандартів під час виконання їхніх функціональних обов'язків, недопущення конфлікту інтересів;
— чіткий розподіл повноважень і відповідальності між органами управління та структурними підрозділами банку, посадовими особами банку;
— наявність ефективної системи стримувань та противаг, належної системи підзвітності та контролю;
— прозорість політик, внутрішніх процедур та процесів банку;
— забезпечення управління ризиками та контролю за фінансово-господарською діяльністю банку;
— усвідомлення соціальної ролі та відповідальності банку та його працівників.

***

Банк забезпечує акціонерам реальну можливість користуватися правами, передбаченими законодавством України та статутом банку.

Банк забезпечує рівне ставлення до всіх акціонерів, що означає:
— рівність прав акціонерів, що є власниками однакової кількості акцій одного типу, незалежно від того, чи є вони резидентами чи нерезидентами України, фізичними або юридичними особами;
— заборону встановлювати мінімальну кількість акцій, що надає право голосу на Загальних зборах акціонерів, або обмежувати кількість голосів, що належать одному акціонерові, крім

випадків, передбачених діючим законодавством України;
— заборону встановлювати в рамках одного типу акцій будь-яких переваг щодо розміру та порядку отримання дивідендів різними групами акціонерів;
— рівність прав та можливостей для кожного з акціонерів під час доступу до інформації про діяльність банку.

Акціонери банку мають такі права:
• право на участь в управлінні банком шляхом участі та голосування на Загальних зборах акціонерів, зокрема:
— брати участь у вирішенні найважливіших питань діяльності банку, що віднесені до компетенції загальних зборів акціонерів, у тому числі шляхом прийняття рішення про внесення змін до статуту, обрання членів наглядової ради банку, додаткову емісію акцій, викуп банком розміщених ним акцій, укладення значних правочинів, правочинів із заінтересованістю, реорганізацію банку тощо;
— отримувати передбаченим статутом банку способом повідомлення про проведення загальних зборів акціонерів, яке повинно містити інформацію про дату, час та місце їх проведення, а також повний перелік питань порядку денного разом з проектом рішень (крім кумулятивного голосування) щодо кожного з питань, включених до проєкта порядку денного, з обов'язковим зазначенням порядку ознайомлення акціонерів з матеріалами щодо порядку денного;
— своєчасно, в порядку та строки, визначені законодавством України та нормативними документами банку, знайомитися з матеріалами, пов'язаними з порядком денним загальних зборів акціонерів;
— вносити пропозиції щодо порядку денного та проектів рішень, а також вимагати їх включення до порядку денного загальних зборів акціонерів в порядку, визначеному законодавством України та статутом банку;
— брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через вільно обраного представника;
— брати участь в обговоренні та голосуванні з питань порядку денного, при чому голосування на загальних зборах акціонерів здійснювати з використанням бюлетенів для забезпечення прозорості та надійності підрахунку голосів;
• право на отримання частини прибутку банку у розмірі, пропорційному належній акціонерові кількості акцій, за рішенням загальних зборів акціонерів (за винятками, передбаченими законодавством);
• право на отримання інформації про діяльність банку в порядку, встановленому законодавством України та відповідними внутрішніми документами банку;
• право на вільне розпорядження акціями: право продавати, передавати, дарувати, заповідати, заставляти акції тощо;
• право вимагати обов'язкового викупу належних акціонеру акцій банком або акціонером (акціонерами), що набув (спільно набули) контрольний або домінуючий контрольний пакет акцій за справедливою ціною, а також право вимагати від інших акціонерів обов'язкового продажу акцій в порядку та у випадках, встановлених законодавством та статутом банку;
• у разі здійсненні банком додаткової емісії акцій – переважне право придбати додатково випущені акції у кількості, пропорційній належній акціонерам частці акцій відповідного типу у статутному капіталі банку, протягом строку, впродовж якого реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, окрім випадків прийняття загальними зборами акціонерів рішення про невикористання акціонерами переважного права на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення;
• інші права, передбачені чинним законодавством та статутом банку.

Акціонери банку не повинні зловживати своїми правами, у тому числі забороняється:
— реалізовувати права акціонера у порядку та спосіб, що не відповідають законодавству України, статуту банку та внутрішнім документам банку, рішенням загальних зборів акціонерів банку;
— вчиняти будь-які дії, що перешкоджають діяльності банку, його органам управління, можуть спричинити шкоду майну та інтересам банку, його акціонерів та клієнтів, призвести до втрати ділової репутації банку.

***

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів банку (далі – збори), які можуть вирішувати будь-які питання діяльності банку, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Наглядової ради законодавством України або статутом.

Правомочність, порядок і строки скликання, проведення та прийняття рішень загальними зборами визначаються відповідно до законодавства України, регламенту загальних зборів акціонерів банку та статуту банку.

Регламент загальних зборів акціонерів банку розміщено на веб-сторінці банку в мережі інтернет за посиланням: https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022

До виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішень щодо:
— визначення основних напрямів діяльності банку;
— затвердження статуту банку, внесення змін та доповнень до нього;
— зміни розміру (збільшення або зменшення) статутного капіталу банку;
— емісії акцій банку, викуп банком розміщених ним акцій (крім випадків обов'язкового викупу акцій згідно із законодавством України), анулювання викуплених акцій банку, дроблення або консолідації акцій банку, емісію цінних паперів, що можуть бути конвертовані в акції банку;
— невикористання акціонерами переважного права на придбання акцій банку додаткової емісії у процесі їх розміщення;
— обрання голови наглядової ради та інших її членів, затвердження умов цивільно-правових або трудових договорів (контрактів), що укладаються з ними, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат, обрання особи, уповноваженої на підписання цивільно-правових або трудових договорів (контрактів) з членами наглядової ради;
— припинення повноважень (відкликання) голови наглядової ради та інших її членів, за винятком випадків, встановлених законодавством України;
— затвердження регламенту загальних зборів банку, положення про наглядову раду банку, положення про винагороду членів Наглядової ради, а також внесення змін та доповнень до них;
— затвердження звіту про винагороду членів наглядової ради;
— затвердження річного звіту банку; розгляд звіту наглядової ради, правління, висновку зовнішнього незалежного аудитора (аудиторської фірми) та затвердження заходів за результатами розгляду таких звітів та висновку;
— покриття збитків та розподілу прибутку банку;
— прийняття рішення про виплату дивідендів та затвердження розміру річних дивідендів за простими акціями банку;
— зміни організаційно-правової форми банку, зміни типу акціонерного товариства банку, виділу та припинення банку (крім випадків, передбачених законодавством України), ліквідації банку, обрання ліквідаційної комісії (комісії з припинення, ліквідатора), затвердження порядку

та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;
— затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління банку;
— затвердження положення про розкриття банком інформації акціонерам;
— затвердження положення про вчинення банком значних правочинів та правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість;
— надання згоди на вчинення значних правочинів та правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством України;
— прийняття рішень з питань порядку проведення загальних зборів, обрання та припинення повноважень голови та членів лічильної комісії, про зміну черговості розгляду питань порядку денного, про оголошення перерви у ході Загальних зборів до наступного дня;
— інші питання, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів згідно з законодавством України або цим статутом.

Протокол зборів складається протягом 10 днів з моменту закриття зборів та підписується головуючим і секретарем зборів, підшивається та скріплюється печаткою банку та підписом голови правління. Вимоги до змісту та форми протоколу зборів визначаються регламентом зборів акціонерів банку та законодавством України і розміщується на веб-сторінці банку в мережі інтернет.

Протягом трьох робочих днів після складання протоколу загальних зборів, протокол передається правлінню банку для виконання прийнятих рішень. Зберігання протоколів загальних зборів та засвідчення копій (виписок з них) здійснюється особою, що призначається головою правління банку з числа співробітників банку.

***

Наглядова рада банку у своїй діяльності керується законодавством України, статутом банку (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) Положенням «Про Наглядову раду Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) іншими нормативними актами.

Статут та Положення «Про Наглядову раду Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» розміщено відповідно на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням:
https://raiffeisen.ua/storage/files/statut-banku-2022.pdf
https://raiffeisen.ua/storage/files/protokol-17102022-1-1-1-1-1-1.pdf

Наглядова рада здійснює контроль за діяльністю правління, захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів банку у межах компетенції, що визначена статутом та положенням про наглядову раду банку, яке затверджується загальними зборами.

Члени наглядової ради обираються загальними зборами кумулятивним голосуванням із числа акціонерів банку, їх представників та незалежних членів (незалежних директорів). Очолює наглядову раду голова наглядової ради, який обирається персонально загальними зборами.

Наглядова рада банку має колективну придатність, яка відповідає розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, а також враховує особливості діяльності банку як системно важливого та діяльності Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Наглядова рада приймає рішення про винесення на розгляд зборів будь-якого питання, яке віднесено до її виключної компетенції.

До виключної компетенції наглядової ради належать такі функції:
а) з питань стратегії діяльності банку:
— затвердження та контроль за реалізацією стратегії банку, бізнес плану, планів відновлення діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, забезпечення безперервної діяльності банку;
— затвердження бюджету банку, у тому числі бюджету за стандартами МСФЗ банку та його дочірніх компаній, бюджету служби внутрішнього аудиту банку;
— визначення джерел капіталізації та іншого фінансування банку;
— визначення кредитної політики банку;
— визначення ймовірності визнання банку неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;

б) щодо системи внутрішнього контролю, в тому числі системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс):
— затвердження та контроль за дотриманням стратегій та політик управління ризиками, декларації схильності до ризиків, переліку лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;
— затвердження та перегляд стратегії управління не працюючими активами та оперативного плану, контроль за їх упровадженням, дотриманням та своєчасним оновленням (актуалізацією) і за потреби визначення додаткових заходів, необхідних для забезпечення реалізації цієї стратегії та виконання оперативного плану;
— забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю Банку, у тому числі системи управління ризиками, внутрішнього аудиту;
— визначення характеру, формату та обсягу інформації про ризики, розгляд управлінської звітності про ризики та, за невідповідності профілю ризику банку затвердженому ризик-апетиту – невідкладне прийняття рішення щодо застосування адекватних заходів для пом'якшення ризиків;
— забезпечення контролю відповідності ціноутворення/тарифів на банківські продукти бізнес-моделі банку та стратегії управління ризиками, та, за необхідності, забезпечення розробки заходів для покриття ризиків банку;
— установлення випадків накладання заборони (вето) головним ризик-менеджером (CRO) та головним комплаєнс-менеджером (CCO) на рішення правління, комітетів та інших колегіальних органів правління;
— затвердження внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками, визначених Національним банком України, та здійснення контролю за їх упровадженням, дотриманням та своєчасним оновленням (актуалізацією);
— розгляд результатів оцінки ризик-профілю банку, затвердження відповідного рішення за результатами такого розгляду та доведення до відома правління та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку для його подальшого виконання;
— призначення та звільнення головного ризик-менеджера (CRO), головного комплаєнс-менеджера (CCO), працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку, здійснення постійного контролю відповідності керівника банку, головного ризик-менеджера (CRO), головного комплаєнс-менеджера (CCO), керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку, працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку вимогам законодавства України;

— затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, встановлення розміру їхньої винагороди;

— організація діяльності банку як суб'єкта первинного фінансового моніторингу:

— визначення і затвердження політики банку з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

— розгляд проблемних питань, пов'язаних із створенням належної організації внутрішньобанківської системи протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму та проведення первинного фінансового моніторингу;

— забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю, зокрема, шляхом:

— затвердження організаційної структури банку, уключаючи структури підрозділів з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (далі – підрозділ комплаєнсу), служби внутрішнього аудиту та порядку їх підпорядкування та звітування Наглядовій раді, а також порядку звітування та взаємодії цих підрозділів з Правлінням Банку;

— затвердження положень про підрозділи з управління ризиками, підрозділ комплаєнсу, про інші структурні підрозділи, підпорядковані безпосередньо наглядовій раді, які, зокрема, повинні включати порядок звітування перед Наглядовою радою;

— затвердження фінансового забезпечення (бюджету) підрозділу з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, встановлення розміру винагороди головному ризик-менеджеру (CRO), головному комплаєнс-менеджеру (CCO) та здійснення контролю за їх виконанням/дотриманням;

— здійснення контролю за діяльністю підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;

— делегування повноважень комітетам наглядової ради, правлінню банку згідно з внутрішньобанківськими документами, делегування правлінню банку повноважень щодо прийняття кредитних рішень, затвердження кредитних лімітів правління банку, затвердження положень про комітети наглядової ради (зокрема, повинні включати порядок звітування перед наглядовою радою), типових положень про кредитний комітет банку, про комітет з проблемних кредитів банку;

— визначення порядку обрання та припинення повноважень голови та членів правління банку, призначення та звільнення керівників підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, служби внутрішнього аудиту;

— розгляду питань організації внутрішнього контролю та заходів щодо підвищення його ефективності;

— контролю за діяльністю правління банку щодо організації та належного функціонування системи внутрішнього контролю, ужиття заходів щодо своєчасного виконання рекомендацій наглядової ради, її комітетів з питань організації внутрішнього контролю;

— затвердження внутрішньобанківських документів з організації та функціонування системи внутрішнього контролю, що підлягають затвердженню наглядовою радою відповідно до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку;

— розгляду результатів моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю, проведеного підрозділами з управління ризиками, підрозділом комплаєнсу, службою внутрішнього аудиту;

— контролю за виконанням правлінням банку заходів, визначених з метою підвищення ефективності системи внутрішнього контролю банку;

— створення та забезпечення функціонування в банку ефективного процесу управління проблемними активами, зокрема, шляхом:

— затвердження, контролю за реалізацією та щорічного (за потреби і протягом року) перегляду стратегії управління проблемними активами та оперативного плану реалізації стратегії управління проблемними активами (далі - оперативний план) та внесення змін до них;

— регулярного (не рідше ніж один раз на три місяці) відстеження результатів, досягнутих за попередній період за всіма показниками, визначеними в стратегії управління проблемними активами та оперативному плані, аналізу причин відхилень від запланованих показників і за потреби затвердження додаткових заходів, необхідних для реалізації стратегії управління проблемними активами та виконання оперативного плану;

— ухвалення рішень щодо врегулювання заборгованості боржників/контрагентів - пов'язаних із банком осіб у сумі, що перевищує один відсоток від регулятивного капіталу банку для боржника/контрагента - фізичної особи, три відсотка - для боржника/контрагента - юридичної особи;

— визначення повноважень правління банку щодо прийняття рішень про врегулювання заборгованості боржників/контрагентів та управління стягнутим майном;

— ухвалення рішень щодо врегулювання заборгованості боржників/контрагентів та управління стягнутим майном, що перевищують повноваження правління банку;

— затвердження положення про списання заборгованості;

— затвердження плану відновлення діяльності банку та забезпечення виконання функцій щодо відновлення діяльності банку;

— ухвалення рішень щодо запровадження значних змін у діяльності банку;

— вжиття заходів до запобігання виникненню конфлікту інтересів, сприяння їх врегулюванню та повідомлення Національного банку про конфлікти інтересів, що виникають;

— контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку, службою внутрішнього аудиту банку та аудиторською фірмою, за результатами проведення зовнішнього аудиту;

в) щодо контролю за діяльністю правління банку:

— призначення голови та інших членів правління банку та припинення їх повноважень; затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з головою та іншими членами правління банку, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

— затвердження положення про правління (зокрема, повинно включати порядок звітування перед наглядовою радою), положення про винагороду та звіту про винагороду членів правління банку;

— здійснення контролю за діяльністю правління банку, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення; прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління банку від здійснення повноважень та обрання особи, яка у зв'язку з цим тимчасово здійснюватиме повноваження голови або члена правління банку;

— розгляд звіту правління та затвердження заходів за результатами його розгляду;

г) з питань аудиту:

— визначення порядку роботи та планів служби внутрішнього аудиту банку;

—призначення та звільнення керівника служби внутрішнього аудиту банку; затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з керівником та працівниками служби внутрішнього аудиту банку, встановлення розміру їх винагороди;

— затвердження положення про службу внутрішнього аудиту (зокрема, повинно включати порядок звітування перед наглядовою радою);

— здійснення контролю за діяльністю служби внутрішнього аудиту, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;

— визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності, та затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати послуг; розгляд висновку зовнішнього аудиту Банку та підготовка рекомендацій загальним зборам для прийняття рішення щодо нього;

ґ) з питань прозорості діяльності та розкриття інформації:

— контроль за своєчасністю надання (опублікування) банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України;

— затвердження та контроль за дотриманням порядку здійснення операцій із пов'язаними з банком особами, який, зокрема, має містити вимоги щодо виявлення та контролю за операціями із пов'язаними особами;

— інформування Національного банку України у випадках, визначених законодавством;

— підтримання дієвих стосунків з Національним банком України;

д) з питань корпоративного характеру:

— забезпечення організації ефективного корпоративного управління відповідно до принципів (кодексу) корпоративного управління, затверджених загальними зборами;

— обрання/призначення та припинення повноважень корпоративного секретаря, затвердження розміру винагороди корпоративного секретаря, а також фінансового забезпечення (бюджету) підпорядкованого йому підрозділу, який забезпечує виконання функцій корпоративного секретаря, затвердження положення про такий підрозділ;

— затвердження та контроль за дотриманням кодексу поведінки (етики), політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів у банку;

— запровадження та контроль за функціонуванням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у банку та реагування на такі повідомлення;

— прийняття рішення про скликання чергових та позачергових загальних зборів, підготовка порядку денного загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до проекту порядку денного (крім скликання акціонерами позачергових загальних зборів), визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення загальних зборів та мають право на участь у загальних зборах;

— обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, передбачених законодавством України;

— формування тимчасової лічильної комісії, якщо інше непередбачено статутом;

— затвердження форми і тексту бюлетеня для голосування;

— визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строки виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного законодавством та статутом банку;

— надсилання у випадках, передбачених законодавством України, пропозицій акціонерам про придбання належних їм акцій;

— прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає банку додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати її послуг;

— прийняття рішень щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб за участю Банку, утворення філій і представництв банку на території інших держав, затвердження їх статутів і положень, а також щодо участі банку в юридичних особах;

— прийняття рішень про участь банку в об'єднаннях суб'єктів господарювання, а також про участь банку у групах;

— вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів Банку;
— вирішення питань, віднесених законодавством України до компетенції наглядової ради, у разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення банку;

е) інші контрольні функції:
— визначення політики винагороди в банку відповідно до вимог, встановлених Національним банком України, а також здійснення контролю за її реалізацією;
— здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності наглядової ради та правління банку загалом та кожного члена наглядової ради та правління банку окремо, комітетів наглядової ради банку, підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, внутрішнього аудиту, оцінки відповідності членів правління, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника служби внутрішнього аудиту кваліфікаційним вимогам, оцінки відповідності колективної придатності наглядової ради та правління розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого та діяльності Іноземної банківської групи Райффайзен, а також вжиття заходів з удосконалення механізмів діяльності наглядової ради, правління та підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, служби внутрішнього аудиту за результатами такої оцінки;
— прийняття рішення про вчинення значних правочинів та правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством України;
— затвердження рішення, попередньо прийнятого правлінням або іншим колегіальним органом Банку, про надання кредиту пов'язаній з банком особі, загальна сума боргу якої перед банком перевищує/перевищуватиме 1% регулятивного капіталу банку (для фізичної особи) або 3% регулятивного капіталу банку (для юридичної особи);
— прийняття рішення про емісію банком цінних паперів (крім акцій та цінних паперів, що можуть бути конвертовані в акції) та про викуп розміщених банком цінних паперів (крім акцій), якщо це передбачено умовами емісії таких цінних паперів;
— прийняття рішення про залучення та обрання оцінювача майна банку для здійснення оцінки ринкової вартості майна (у тому числі, акцій банку) та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлює розмір оплати його послуг; затвердження ринкової вартості майна (у тому числі, акцій Банку) у випадках, передбачених законодавством України.

Наглядова рада передає, у разі необхідності, виконання інших своїх повноважень правлінню або членам правління банку, про що оформлюється відповідне рішення.

Крім того, наглядова рада шляхом прийняття окремих розпоряджень або рішень може обмежити повноваження правління діяти від імені банку у певних господарських питаннях, або обмежити повноваження окремих його членів, або обумовити прийняття правлінням окремих рішень наявністю попередньої згоди Наглядової ради.

Наглядова рада здійснює також інші повноваження, передані їй на вирішення зборами, або віднесені до її компетенції статутом, положенням про наглядову раду банку та/або законодавством України.

Наглядова рада розглядає питання, винесені на її розгляд головою та членами наглядової ради, правлінням та Національним банком України.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на підставі договорів, умови яких визначаються зборами, на платній основі. Положення про винагороду членів наглядової ради (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) та звіт про таку винагороду затверджуються зборами.

Для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради, Наглядова рада прийняла рішення (Протокол №НР -1/1 від 26.01.2022р.) щодо створення постійно діючих комітетів: комітет з питань аудиту, комітет з управління ризиками, комітет з питань винагород з числа її членів, а саме:

— Комітет з питань аудиту у складі:
  - Голова комітету – **Олексій Грінченко** (незалежний член),
  - член комітету – **Петр Полах**,
  - член комітету – **Андреас Енгельс**;
— Комітет з управління ризиками у складі:
  - Голова комітету – **Ганна Дерев'янко** (незалежний член),
  - член комітету – **Олексій Грінченко**,
  - член комітету – А**ндреас Енгельс**;
— Комітет з питань винагороди у складі:
  - Голова комітету – **Павло Шеремета** (незалежний член),
  - член комітету – **Елізабет Ґейєр-Шалль**,
  - член комітету – **Петр Полах**.

Компетенція та повноваження комітетів, порядок їхньої роботи визначаються у положеннях, затверджених рішенням Наглядової ради (Протокол №НР – 1/1 від 26.01.2022р.)

Протягом 2022 року комітетами було проведено:
— Комітетом з питань аудиту проведено 1 засідання, хід якого та прийняті рішення зафіксовано у протоколі засідання, обговорено 12 питань порядку денного, за результатами обговорення яких надано рекомендації наглядовій раді банку. Комітетом було розглянуто 6 питань шляхом опитування. За результатами розгляду надано рекомендації наглядовій раді;
— Комітетом з управління ризиками проведено 3 засідання, хід яких та прийняті рішення зафіксовано у протоколах засідань, обговорено 6 питань порядку денного, за результатами обговорення яких надано рекомендації наглядовій раді банку. Комітетом було розглянуто 13 питань шляхом опитування. За результатами розгляду надані рекомендації наглядовій раді;
— Комітетом з питань винагороди засідання не проводилися. 10 питань було розглянуто шляхом опитування, за всіма ними комітет підготував відповідні рекомендації для подальшого розгляду та затвердження наглядовою радою банку.

Наглядова рада щорічно готує звіт про свою роботу та надає його загальним зборам для розгляду та прийняття рішень за результатами такого розгляду.

***

З метою забезпечення ефективної організаційної та інформаційної підтримки органів управління банку, його акціонерів та зацікавлених осіб, Наглядовою радою в 2022 році було прийнято рішення (Протокол №НР- 12/6 від 22.12.2022р.) про призначення корпоративним секретарем – директорку департаменту виконавчого менеджменту та корпоративного управління банку Наталію Марченко та визначення департаменту виконавчого менеджменту та корпоративного управління як такого, що забезпечує виконання функцій апарату корпоративного секретаря.

До повноважень корпоративного секретаря належить:

1) забезпечення відповідності системи корпоративного управління, статуту та внутрішніх документів банку найкращим практикам корпоративного управління та вимогам законодавства України; надання органам банку висновків та розробка пропозицій щодо покращення корпоративного управління, приведення внутрішніх документів та процедур банку у відповідність до принципів корпоративного управління та вимог законодавства України;

2) співпраця з головами наглядової ради та правління, надання допомоги наглядовій раді, комітетам наглядової ради, правлінню у виконанні ними своїх обов'язків через здійснення функцій секретаря/відповідального секретаря, надання допомоги та консультацій, забезпечення усіма ресурсами, необхідними для виконання їх функцій;

3) розроблення, унесення змін та внесення на розгляд і затвердження наглядової ради та правління річного плану засідань наглядової ради, правління, спільних засідань цих органів;

4) організація та проведення загальних зборів акціонерів банку, забезпечення підготовки засідань наглядової ради, її комітетів, правління, розробка їх порядку денного, надсилання членам органів управління завчасно (або у визначені у внутрішніх документах строки) порядку денного та матеріалів для всебічної оцінки наданої інформації перед проведенням засідання/прийняттям рішень;

5) ведення внутрішньої документації щодо організації роботи органів управління банку, зокрема, виконання функцій секретаря/відповідального секретаря наглядової ради/правління/загальних зборів, ведення та оформлення протоколів/постанов та інших рішень органів управління, ведення реєстру протоколів засідань, здійснення архівації матеріалів засідань і електронного листування, пов'язаного із діяльністю органів управління;

6) надання організаційної, інформаційної та адміністративної підтримки, координація роботи комітетів наглядової ради;

7) організація, координація та контроль діяльності секретарів/відповідальних секретарів загальних зборів, наглядової ради, правління, комітетів наглядової ради;

8) координація процесу прийняття рішень наглядовою радою/правлінням, комітетом наглядової ради, зокрема, щодо дотримання повноважень та компетенції, процедур прийняття рішень в робочому порядку, а також правил прийняття рішень з питань, делегованих правлінням;

9) забезпечення контролю за виконанням рішень наглядової ради;

10) організація процесу самооцінки наглядової ради та її членів, проведення підготовки опитувальних листів, оброблення та узагальнення даних, надання інформації про результати самооцінки наглядовій раді;

11) забезпечення дотримання процедур щодо оцінки професійної придатності та ділової репутації керівників банку, зокрема членів правління та наглядової ради, вимог щодо колективної придатності, організація навчання (введення на посаду) для новопризначених членів наглядової ради та правління банку;

12) розробка, погодження та подання для затвердження положення про винагороду Наглядової ради та його щорічний перегляд, організація дотримання вимог щодо звітності про винагороду наглядової ради, правління, впливових осіб банку;

13) відповідальність за ведення організаційної структури банку, контроль за наявністю положень про структурні/відокремлені підрозділи банку із визначенням їх завдань та функцій, забезпечення організаційних змін та контроль за передачею функцій між підрозділами банку;

14) надання консультаційної та практичної допомоги акціонерам банку, у тому числі, роз'яснення акціонерам їх прав, розгляд звернень акціонерів; організація роботи з акціонерами банку з питань випуску акцій, формування та обліку статутного капіталу банку, операцій з акціями банку, виплати дивідендів тощо;

15) організація підготовки публічної інформації банку та забезпечення її оприлюднення на власному веб-сайті банку; забезпечення підготовки та розкриття у встановленому порядку особливої та регулярної інформації; забезпечення надання своєчасної та достовірної інформації про банк наглядовій раді, правлінню та акціонерам;

16) забезпечення комунікації між наглядовою радою, правлінням, банком та акціонерами;

17) вжиття, в межах компетенції, заходів для попередження виникнення корпоративних конфліктів;

18) забезпечення та координація інших активностей банку щодо організації корпоративного управління;

19) інші функції, визначені законодавством України, внутрішніми документами банку, в т.ч. в положенні про Департамент, що затверджується наглядовою радою банку.

Корпоративний секретар є посадовою особою банку, що відповідає за реалізацію в діяльності банку високих стандартів корпоративного управління, забезпечує роботу органів управління банку, координує їх взаємодію, а також забезпечує ефективну співпрацю між банком, його органами управління та акціонерами банку.

Діяльність корпоративного секретаря та департаменту контролюється наглядовою радою та правлінням банку. Корпоративний секретар не рідше одного разу на квартал звітує наглядовій раді та правлінню про результати своєї діяльності та про дотримання і використання фінансового забезпечення (бюджету) департаменту. Наглядова рада щорічно оцінює діяльність корпоративного секретаря.

***

Виконавчим органом банку є правління, яке здійснює поточне управління діяльністю банку, формування фондів, необхідних для його статутної діяльності, та несе відповідальність за ефективність його роботи згідно з принципами та порядком, встановленими статутом, рішеннями зборів і наглядової ради, а також Положенням про Правління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк», що затверджується зборами (Протокол №ЗБ-62 від 23.04.2021р.).

Положення про Правління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк», розміщено на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням:
https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2020

Правління складається не менш ніж з трьох членів, які призначаються наглядовою радою банку на термін до п'яти років з можливістю дострокового відкликання (припинення повноважень). Дозволяється повторне обрання членів правління на наступні терміни.

До складу правління входять голова правління, заступник(и) голови правління та інші особи, обрані наглядовою радою до складу правління. наглядова рада обирає голову, заступника (заступників) голови з числа членів правління.

Правління банку має колективну придатність, яка відповідає розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, а також враховує особливості діяльності банку як системно важливого та діяльності Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Члени правління є керівниками банку та відповідають кваліфікаційним вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, а також іншим вимогам законодавства України і погоджуються в порядку встановленому Національним банком України.

Голова правління вступає на посаду після його погодження Національним банком України.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Банку, за виключенням тих, що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів або до компетенції Наглядової ради, та обмежень, встановлених Положенням про Правління та окремими рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради.

Функціональні повноваження (обов'язки) члена Правління визначаються Наглядовою радою відповідно до організаційної структури Банку.

Кожен член Правління керує та несе персональну відповідальність за роботу структурних підрозділів Банку, підпорядкованих цьому члену Правління відповідно до організаційної структури Банку, а також відповідає за діяльність відокремлених підрозділів Банку, куратором яких він призначений, з урахуванням дотримання законодавчих вимог.

До компетенції Правління належать такі функції:
— поточне управління діяльністю банку шляхом визначення правил, умов та порядку ведення фінансово-господарської діяльності банку, проведення банківських та інших операцій, ведення бухгалтерського обліку та звітності в банку, а також шляхом вчинення інших юридично значимих дій, спрямованих на досягнення статутних завдань та реалізацію статутних напрямів діяльності банку;
— затвердження нормативних документів банку (правил, процедур, порядків, положень, стандартів, типових договорів тощо), крім тих, що відповідно до статуту та нормативних документів банку підлягають затвердженню загальними зборами або наглядовою радою;
— забезпечення дотримання банком чинного законодавства України та вимог, встановлених нормативно-правовими документами НБУ (у тому числі, економічних нормативів);
— забезпечення виконання рішень загальних зборів та наглядової ради та виконання делегованих ними повноважень;
— забезпечення підготовки для затвердження наглядовою радою проектів бюджету банку, стратегії та бізнес-плану розвитку банку;
— забезпечення виконання бюджету банку, затвердження кошторисів витрат та планів діяльності за окремими напрямами діяльності банку у межах, визначених бюджетом;
— реалізація стратегії та бізнес-плану розвитку банку;
— визначення форми та встановлення порядку моніторингу діяльності банку;
— реалізація стратегії та політик управління ризиками, затвердженої Наглядовою радою, підготовка та надання пропозицій наглядовій раді щодо необхідності внесення змін до стратегії та політик управління ризиками;
— забезпечення виконання завдань, рішень наглядової ради щодо впровадження системи управління ризиками;
— забезпечення впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю та моніторингу ризиків;
— забезпечення розроблення та затвердження внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками (крім тих, які затверджуються наглядовою радою);
— забезпечення контролю за доведенням до відома структурних підрозділів і працівників банку та іноземної банківської групи Райффайзен в Україні інформації про внесені зміни до стратегії та політик управління ризиками, інших внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками;

— затвердження значення лімітів щодо кожного виду ризиків в частині наданих правлінню повноважень згідно з визначеним наглядовою радою переліком лімітів (обмежень);
— забезпечення адміністративної підтримки виконання головним ризик-менеджером (CRO), головним комплаєнс-менеджером (CCO), підрозділами з управління ризиками та підрозділом комплаєнсу покладених на них функцій;
— формування організаційної структури банку, визначеної наглядовою радою;
— розроблення положень, що регламентують діяльність структурних і відокремлених підрозділів банку згідно із стратегією розвитку банку;
— Затвердження кандидатури на посаду головного бухгалтера банку;
— Здійснення заходів по організації проведення загальних зборів відповідно до рішень Наглядової ради в порядку, передбаченому статутом банку, регламентом загальних зборів, а також законодавством України (крім випадків проведення загальних зборів акціонерами);
— організація проведення засідань наглядової ради;
— у разі необхідності – попередній розгляд питань, які виносяться на розгляд загальних зборів і наглядової ради, підготовка необхідної інформації, документів та пропозицій;
— формування і використання фондів та резервів банку, необхідних для здійснення банком статутної діяльності і дотримання вимог, встановлених законодавством України та нормативно-правовими документами НБУ;
— керівництво діяльністю відокремлених підрозділів банку, призначення та звільнення їх керівників, встановлення вимог та нормативів до діяльності відокремлених підрозділів банку;
— представництво інтересів банку у діяльності юридичних осіб, в яких банк володіє корпоративними правами, та відчуження цих прав у порядку, визначеному наглядовою радою;
— прийняття рішень про участь в неприбуткових об'єднаннях, установах та організаціях, представництво інтересів банку у їх діяльності;
— надання пропозицій наглядовій раді щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб за участю банку, в тому числі дочірніх підприємств банку;
— заслуховування та затвердження звітів керівників відокремлених та інших структурних підрозділів банку, його дочірніх підприємств, прийняття рішень про підвищення ефективності їх роботи, стимулювання або притягнення до відповідальності;
— реалізація кадрової політики банку, включаючи підбір, підготовку та використання кадрів, формування кадрового резерву, затвердження штатного розкладу та розмірів оплати праці працівників банку у відповідності до принципів, затверджених наглядовою радою;
— визначення чисельності працівників структурних підрозділів банку;
— укладення колективного договору з трудовим колективом банку;
— визначення умов проведення активних і пасивних банківських операцій, якщо повноваження щодо визначення окремих умов не віднесені до компетенції інших органів банку;
— визначення і реалізація політики банку у сфері банківської таємниці, фінансового моніторингу та в інших сферах, що відповідно до законодавства України підлягають спеціальному нормативному регулюванню;
— розгляд матеріалів перевірок, висновків та рекомендацій зовнішніх і внутрішніх аудиторів банку, прийняття рішень за результатами таких перевірок;
— розробка заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, внутрішнього контролю, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки ризиків, перевірок служби внутрішнього аудиту, зовнішньої аудиторської фірми і контролюючих органів;
— організація роботи банку з проблемними активами в частині, що не відноситься до функцій наглядової ради;
— забезпечення безпеки інформаційних систем банку і систем, що застосовуються для зберігання активів клієнтів;

— інформування наглядової ради про показники діяльності банку, виявлені порушення законодавства, внутрішніх положень банку та про будь-яке погіршення фінансового стану банку або про загрозу такого погіршення, про рівень ризиків, що виникають у ході діяльності банку;
— щомісячне затвердження переліку пов'язаних з банком осіб;
— розгляд звіту підрозділу комплаєнсу щодо комплаєнс-ризику та прийняття рішення за результатами його розгляду;
— прийняття участі у підготовці питань, які виносяться на розгляд загальних зборів та наглядової ради;
— вирішення інших питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю банку, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів та наглядової ради.

Правління подає наглядовій раді щоквартальний вичерпний проміжний звіт щодо поточної ситуації, господарської діяльності банку, структури активів та пасивів, оцінки суттєвих ризиків та управління ризиками, в тому числі у разі наявності порушень лімітів та цілей кредитного портфелю встановлених корпоративною кредитною політикою, інформацію щодо нових видів продуктів чи значних змін у діяльності банку і його дочірніх компаніях та щодо розвитку банку, включаючи його дочірні та пов'язані компанії, за формою, визначеною наглядовою радою («квартальний звіт правління»). Крім того, правління регулярно подає наглядовій раді звіт про стан роботи з дотримання регулятивних вимог (комплаєнс), включаючи оцінку комплаєнс-ризиків, та звіту про антикорупційні заходи в банку.

За підсумками фінансового року правління звітує перед загальними зборами і подає на затвердження загальним зборам річний звіт, баланс банку, висновки зовнішнього аудитора. Зазначені документи підлягають попередньому розгляду та погодженню наглядовою радою.

Правління готує річний звіт відповідно до стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ та вчасно готує будь-яку іншу інформацію, необхідну для надання можливості групі підготувати консолідовані річні звіти відповідно до стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ.

***

Керівниками банку є голова та інші члени наглядової ради, голова правління та інші члени правління, головний бухгалтер банку.

При виконанні своїх обов'язків керівники банку діють на користь банку та клієнтів і зобов'язані ставити інтереси банку вище власних.

Керівники банку діють в інтересах банку, дотримуючись вимог законодавства України, статуту, рішень органів та посадових осіб банку, вимог внутрішніх нормативних документів банку.

Керівники банку зобов'язані запобігати виникненню конфліктів інтересів у банку та сприяти їх врегулюванню. керівники банку зобов'язані утримуватися від вчинення дій та/або прийняття рішень, якщо це може призвести до виникнення конфлікту інтересів та/або перешкоджати належному виконанню такими особами своїх посадових обов'язків в інтересах банку.

***

Прийняття рішень про вчинення правочинів, стосовно яких є заінтересованість, здійснюється в порядку, визначеному законодавством та затвердженим зборами Положенням про вчинення значних правочинів та правочинів (Протокол №36-62 від 23.04.2021р.), щодо вчинення яких є заінтересованість. Наглядова рада повідомляє Національний банк України про конфлікти інтересів, що виникають у банку.

Банк своєчасно розкриває повну, достовірну та суттєву інформацію, яка стосується його діяльності, з метою надання можливості інвесторам, вкладникам, клієнтам, акціонерам та іншим заінтересованим особам приймати виважені рішення.

Банк здійснює розкриття визначеної законодавством України регулярної та регульованої інформації про діяльність банку, а також особливої інформації про суттєві події та зміни, які можуть впливати на стан банку, вартість його цінних паперів та (або) розмір доходу за ними.

Інформація оприлюднюється відповідно до законодавства і розміщується на вебсторінці банку в мережі інтернет:
https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/informatsiya-dlya-oprilyudnennya

Банк визначає рівні умови доступу до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання.

***

Система внутрішнього контролю банку забезпечує здійснення стратегічного, оперативного та поточного контролю за його діяльністю.

Система внутрішнього контролю банку спрямована на:
— досягнення банком цілей, уключаючи виконання запланованих показників його діяльності, забезпечення ефективності та результативності здійснення банком операцій, збереження його активів;
— забезпечення ефективності корпоративного управління в банку шляхом функціонування комплексної, ефективної та адекватної системи управління ризиками;
— забезпечення повноти, своєчасності та достовірності складання і надання фінансової, статистичної, управлінської та іншої звітності;
— відповідності діяльності банку законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, та внутрішньобанківським документам.

Ефективна система внутрішнього контролю банку забезпечує належне функціонування моделі трьох ліній захисту ефективного управління ризиками з чітко визначеними сферами відповідальності за управління ризиками:
— перша лінія захисту – на рівні бізнес-підрозділів банку та підрозділів підтримки діяльності банку;
— друга лінія захисту – на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу комплаєнс;
— третя лінія захисту – на рівні підрозділу внутрішнього аудиту.

Підрозділи другої та третьої лінії захисту банку є незалежними від підрозділів підтримки та бізнес-підрозділів банку.

Керуючись моделлю трьох ліній захисту банк створив комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками, яка відповідає таким принципам:
— обізнаність: сприяння розвитку корпоративної культури щодо цілковитого усвідомлення існування ризиків, що пов'язані з банківською діяльністю, особливо що стосується прозорості розкриття інформації та застосування ефективних інструментів;
— ефективність: забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками банку;
— прийняття ризиків: зважене ставлення до поняття прийняття ризику та встановлення мінімальних норм дохідності на ризик. Прийнятність ризику розцінюється як потенційний спосіб забезпечення прибутковості, але сукупний ризик не повинен наражати на небезпеку діяльність банку;
— сучасне управління ризиками: впровадження сучасних методів управління ризиком, що відповідають суттєвості ризиків;
— своєчасність: забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;
— структурованість: чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками банку та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
— розмежування обов'язків і відокремлення функції контролю від здійснення операцій банку: уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції банку та виконує функції контролю;
— усебічність та комплексність: охоплення всіх видів діяльності банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
— цілісність: управління ризиками на основі комплексного підходу, де включаються всі види ризиків, які банк визначає суттєвими, та агрегуються на рівні Групи РБІ;
— стандартизація: використання стандартизованих методів вимірювання (оцінки) ризику і методу обмеження ризику з метою забезпечення послідовного та узгодженого підходу щодо управління ризиками;
— пропорційність: відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються банком;
— незалежність: свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання підрозділами з управління ризиками та підрозділом комплаєнс своїх функцій;
— конфіденційність: обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;
— прозорість: оприлюднення банком інформації щодо системи управління ризиками та ризик-профілю;
— постійне управління: розгляд ризиків у фактичних та прогнозних розрахунках, а також у орієнтованому на ризик визначенні повноважень для прийняття рішень;
— регулярні огляди: внесення змін та/або перегляд внутрішніх документів банку і Групи РБІ з управління ризиками здійснюється на регулярній основі.

Управління ризиками спрямовано на досягнення таких цілей:
— ризики повинні бути зрозумілі та усвідомлені банком, його керівництвом;
— ризики повинні бути в межах допустимих рівнів, встановлених Наглядовою радою банку;
— рішення щодо прийняття ризику повинні відповідати стратегічним цілям банку;
— рішення про прийняття ризику мають бути конкретними та чіткими;
— очікувані вигоди мають належним чином компенсувати прийняття ризику;
— мотивація щодо досягнення високих показників дохідності має узгоджуватися з допустимими рівнями ризику в банку.

Система управління ризиками банку забезпечує:
— відповідність затверджених наглядовою радою стратегії управління ризиками та декларації схильності до ризиків банку його бізнес-моделі та ризикам, які банк спроможний утримувати для досягнення бізнес-цілей;
— відповідність ризик-профілю банку затвердженому наглядовою радою банку рівню ризик-апетиту;
— повноту та ефективність впровадження внутрішньобанківських документів;
— створення та дотримання високої культури управління ризиками, включаючи забезпечення обізнаності та залучення членів наглядової ради та членів правління банку, а також інших працівників банку до управління ризиками, навчання працівників банку з питань управління ризиками;
— відповідність внутрішньобанківських документів щодо управління ризиками вимогам законодавства України та Групи РБІ;
— наявність у працівників підрозділів з управління ризиками належного статусу та відповідної кваліфікації для виконання покладених на них функцій.

Процес управління ризиками поширюється на всі види діяльності банку. Рішення з управління ризиками можуть стосуватися уникнення ризику, передачі ризику, його мінімізації шляхом встановлення контролів, прийняття ризику з одночасним встановленням ліміту на прийняття ризику.

Наглядова рада банку відповідальна за організацію та ефективне функціонування системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками в банку.

***

Служба внутрішнього аудиту є самостійним структурним підрозділом банку, що створено за рішенням та підпорядковується наглядовій раді банку, звітує їй із усіх питань аудиту.

Відповідно до вимог Національного банку України, ця служба виконує функції підрозділу внутрішнього аудиту банківської групи Райффайзен в Україні, а також, відповідно до вимог Групи Райффайзен Банк Інтернаціональ, проводить внутрішні аудиторські перевірки у дочірніх компаніях Групи РБІ, зареєстрованих на території України.

Очолює службу головний аудитор банку, призначений на посаду на підставі рішення Наглядової ради за погодженням із НБУ.

Служба проводить операційні та фінансові аудити, IT-аудити, раптові ревізії кас та сховищ. Аудиторські перевірки здійснюються згідно з річним планом перевірок, що складається на основі оцінки ризиків (ризик-орієнтований підхід) та затверджується наглядовою радою банку.

При проведенні аудитів перевіряється дотримання вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів НБУ, внутрішніх нормативних документів банку, директив Групи РБІ, впровадження вимог і рекомендацій Базельського комітету. Здійснюється перевірка та оцінка ефективності і адекватності роботи систем управління ризиками, внутрішнього контролю, корпоративного управління, надійності, ефективності та цілісності систем і процесів управління інформацією, відповідності цих систем і процесів видам та обсягам здійснюваних банком та дочірніми компаніями операцій, у тому числі щодо запобігання використання банківської системи для легалізації кримінальних доходів чи фінансування тероризму, інші питання.

Результати аудитів оформляються у вигляді аудиторських звітів, що містять висновки, заходи з виправлення недоліків, строки виконання та відповідальних осіб за виконання. За результатами кожного аудиту здійснюється подальший моніторинг виконання призначених заходів.

Відповідно до Річного плану перевірок на 2022 рік, службою внутрішнього аудиту протягом звітного року було проведено 17 аудиторських перевірок, 3 піврічні моніторинги виконання заходів аудиту, призначених в аудиторських звітах служби, та 3 піврічні моніторинги виконання заходів, призначених по результатах перевірок Групового аудиту РБІ; 287 перевірок найбільш ризикових операцій у 188 відділеннях банку, 2 ревізії та перевірки готівкових коштів у касах перерахунку та 7 ревізій готівкових коштів та перевірок цінностей у сховищах дирекцій та Центрального офісу; а також інші активності відповідно до функцій та завдань аудиту. Також, службою внутрішнього аудиту виконано низку інших аудиторських активностей та завдань, додатково до річного плану перевірок служби.

***

Зовнішній контроль за фінансово-господарською діяльністю банку здійснює зовнішній аудитор (аудиторська фірма).

Банк проводить щорічну аудиторську перевірку фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності банку за участю зовнішнього аудитора, який визначається Наглядовою радою.

З метою забезпечення належної якості та об'єктивності, аудиторська перевірка проводиться згідно з міжнародними стандартами аудиту.

Аудиторська перевірка банку здійснюється аудиторською фірмою, яка має сертифікат Національного банку України на аудиторську перевірку банківських установ та включена до Реєстру аудиторів Національного банку України.

Зовнішній аудитор є незалежним від впливу органів управління та посадових осіб банку, власників крупних пакетів акцій, інших осіб, які можуть бути зацікавлені в результатах аудиторської перевірки.

Із 2021 року аудиторські послуги АТ «Райффайзен Банк» надає ТОВ «Делойт і Туш Юкрейніан Сервісез Компані». До ТОВ «Делойт і Туш Юкрейніан Сервісез Компані» протягом останніх трьох років не було застосовано жодних стягнень з боку ні Аудиторської палати України, ні з боку органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Відсутні факти подання недостовірної звітності банку, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Аудиторська компанія надала банку послуги з проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Райффайзен Банку за 2022 рік, а саме:
— Окремої фінансової звітності,
— Консолідованої фінансової звітності,
— Консолідованої фінансової звітності Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Крім послуг з обов'язкового аудиту, аудиторською компанією було надано інші послуги в частині проведення Огляду пакету звітності Райффайзен Банку за перше півріччя 2022, за третій квартал 2022 року та аудиту пакету звітності банку за 2022 рік, підготовлених у відповідності до облікових політик Групи Райффайзен.

***

Протягом звітного року оцінка активів, що перевищують встановлений у статуті банку ліміт, не здійснювалася, оскільки були відсутні факти відчуження активів у такому обсязі.

***

Захист прав споживачів фінансових послуг

Механізм розгляду скарг регулюється Положенням про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян в АТ «Райффайзен Банк Аваль», затвердженим розпорядженням Постанови Правління №П-248/1 від 11.12.2015 р. (останні зміни затверджено Розпорядженням Правління №Р-12/1 від 29.01.2021 р.).

Розглядати скарги, звернення і заяви клієнтів у банку уповноважено відділ обробки письмових звернень клієнтів управління інформаційного обслуговування клієнтів департаменту операційного сервісу та відділ супроводження та обробки скарг управління інформаційного обслуговування клієнтів департаменту операційного сервісу. Уповноваженими особами з розгляду скарг у банку є начальник відділу обробки письмових звернень Артур Ванденко та начальник відділу супроводження та обробки скарг Тимур Андрюшин.

За 2022 рік зареєстровано 200 звернень (19 скарг) стосовно акцій Банку та щодо надання послуг депозитарної установи. Всі звернення опрацьовано згідно Положення про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян в АТ «Райффайзен Банк Аваль», затвердженого розпорядженням Постанови Правління №П-248/1 від 11.12.2015 р (останні зміни затверджено Розпорядженням Правління №Р-12/1 від 29.01.2021 р.).

У провадженні юридичного управління у 2022 році перебувало 6 судових справ, порушених за позовами осіб, які звернулися до банку як споживачі фінансових послуг. Усі вказані спори пов'язані з розрахунково-касовим обслуговуванням та/або депозитними операціями. За 5

справами прийнято рішення на користь банку (з них: за 3 розгляд в суді завершено, за 1 – можливе касаційне оскарження), за 1 справою рішення ще не прийнято (справа на розгляді в суді першої інстанції).

***

З огляду на характер та масштаби діяльності банку, його власники та керівництво усвідомлюють свою відповідальність перед суспільством в цілому за дотримання прав споживачів, збереження навколишнього середовища, неухильне виконання усіх вимог законодавства країн, де працює банк, а також ведення чесної конкурентної практики.

Готовність задовольнити потреби споживачів шляхом надання якісних послуг є невід'ємною складовою місії банку. При прийнятті всіх рішень щодо діяльності банку враховується суспільна важливість банківських послуг і докладаються зусилля для задоволення потреб усього суспільства, включаючи його різні верстви.

Банк підтримує відносини з органами державної влади та місцевого самоврядування у країнах, де він здійснює свою діяльність, на засадах взаємної поваги, рівноправного партнерства, активної співпраці та прозорості згідно з їхніми економічними цілями та суспільними цінностями.

Банк є підприємницьким товариством, діяльність якого знаходиться поза політикою. Забороняється будь-яке використання фірмового найменування, іміджу та матеріальних ресурсів банку під час передвиборчої агітації, інших політичних заходів.

Банк здійснює всі необхідні заходи для забезпечення безпеки та захисту здоров'я своїх працівників на робочому місці. Управління персоналом у банку базується на принципах дотримання трудового законодавства, матеріального стимулювання, забезпечення можливостей для навчання та професійного зростання.

Вірогідною перспективою подальшого розвитку банку є:
— зміцнення його провідних позицій на банківському ринку країни;
— надання якісних та високопрофесійних банківських послуг, постійне підвищення рівня обслуговування і розширення переліку фінансових послуг за всіма бізнес-напрямками;
— розвиток сегментів бізнесу за критеріями прибутковості, зваженої за ризиком;
— забезпечення необхідного рівня ресурсної бази – активна робота з наявними та новими клієнтами; фокус на залученні довгострокових ресурсів;
— органічне зростання роздрібного та корпоративного бізнесів та відсутність концентрації на одному з бізнесів;
— розвиток сервісної моделі та інвестування у впровадження нових банківських послуг, зокрема в сфері електронних технологій;
— збереження та підвищення ефективності операційної діяльності;
— оптимізація структури управління бізнесом;
— розвиток інформаційних технологій, орієнтований на підтримання надійної інфраструктури з метою забезпечення запланованого зростання бізнесу за всіма напрямками та подальше впровадження програмного портфеля інформаційних технологій задля зменшення зусиль та витрат на обслуговування.

Управління ризиками

Основи управління ризиками 82
Система управління суттєвими видами ризиків 84

Основи управління ризиками

У Райффайзен Банку створено систему управління ризиками, яка відповідає розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам, складності операцій банку та забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення всіх суттєвих ризиків банку з метою визначення банком розміру капіталу, необхідного для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних його діяльності.

Банк має адекватну систему управління ризиками, яка забезпечує:
• відповідність затверджених Наглядовою радою стратегії управління ризиками та декларації схильності до ризиків банку його бізнес-моделі та ризикам, які банк спроможний утримувати для досягнення бізнес-цілей;
• відповідність ризик-профілю банку затвердженому Наглядовою радою банку рівню ризик-апетиту;
• повноту та ефективність впровадження внутрішньобанківських документів;
• створення та дотримання високої культури управління ризиками, включаючи забезпечення обізнаності та залучення членів Наглядової та членів правління банку, а також інших працівників банку до управління ризиками (періодичності засідань Наглядової ради банку, інших колегіальних органів за участю головного ризик-менеджера (CRO)/працівників підрозділу з управління ризиками, головного комплаєнс-менеджера (CCO)/працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс), документування таких засідань), навчання працівників банку з питань управління ризиками;
• відповідність внутрішньобанківських документів щодо управління ризиками вимогам законодавства України;
• наявності у CRO, CCO належного статусу та відповідної кваліфікації для виконання покладених на них функцій.

Управління ризиком є інструментом захисту активів та доходів банку від втрат, що забезпечує систематичний підхід до мінімізації потенційних відхилень у доходах від бюджету відповідно до стратегії та цілей банку. В залежності від підходу банк може обрати один або декілька методів управління ризиком:
• уникнення ризику;
• передача ризику;
• прийняття ризику;
• мінімізація ризику.

Усі ризики оцінюються на регулярній основі та перевіряються на предмет відповідності і суттєвості згідно встановленого в Групі РБІ процесу оцінки ризиків. Банк має здійснювати управління та контроль всіх суттєвих видів ризику, які визначені такими на рівні банку. Оцінка ризиків показує, які види ризиків важливі в банку. Результатом загальної оцінки ризиків є ризик-профіль, що містить оцінку за кожним видом ризиків та зміни оцінки у порівнянні із ризик-профілем за попередній рік.

Банк створює/підтримує систему управління наступними видами ризиків:
• кредитним ризиком;
• ринковим ризиком;
• операційним ризиком;
• ризиком ліквідності;
• процентним ризиком банківської книги;
• комплаєнс-ризиком.

Щороку визначається ризик-апетит банку за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, щодо яких банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

Наглядова рада під час визначення стратегії та складання бізнес-плану банку враховує величину ризик-апетиту. Наглядова рада враховує також визначений рівень ризик-апетиту в разі прийняття рішення щодо збільшення обсягів активів у результаті розширення діючих видів діяльності, запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності банку.

Система ризик-апетиту банку складається з регулятивних, внутрішніх лімітів щодо ризиків:
- регулятивних лімітів;
- внутрішніх лімітів;
- лімітів кредитного ризику;
- цілі зі зменшення рівня непрацюючих активів;
- лімітів ризику ліквідності;
- лімітів ринкового ризику;
- лімітів процентного ризику банківської книги тощо.

У разі порушення лімітів, цілей банк з'ясовує причини порушення, вживає заходи з мінімізації ризиків та, за необхідності, повідомляє РБІ, колегіальні органи банку та НБУ у встановленому в банку порядку.

Банк передбачає капітал на покриття ризиків, в разі їх реалізації. Основною ідеєю забезпечення достатності капіталу є покриття можливих ризиків за рахунок капіталу, який може бути використаний для компенсації втрат. Реалізація такого підходу вимагає визначення капіталу, необхідного для покриття ризиків і для обмеження капіталу банку на цю суму.

Банк організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту:
1) перша лінія – на рівні бізнес-підрозділів банку та підрозділів підтримки діяльності банку, які приймають на себе ризики та несуть відповідальність за них, а також подають звіти щодо поточного управління такими ризиками;
2) друга лінія – на рівні підрозділів з управління ризиками та підрозділу комплаєнс, які здійснюють контроль та управління ризиками в банку;
3) третя лінія – на рівні служби внутрішнього аудиту, яка здійснює перевірку та оцінку ефективності функціонування системи управління ризиками.

Також суб'єктами системи управління ризиками банку є:
- Наглядова рада, яка несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається банк у своїй діяльності;
- Комітет з управління ризиками, який забезпечує ефективність функціонування системи управління ризиками. Цей комітет є постійно діючим консультативно-дорадчим органом Наглядової ради, створеним для попереднього вивчення і підготовки до розгляду Наглядовою радою банку питань;
- Правління банку, яке забезпечує виконання завдань та рішень Наглядової ради щодо впровадження системи управління ризиками, включаючи стратегію та політику управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками;
- Комітети банку: кредитні комітети різного рівня, комітети з проблемних кредитів, комітет з управління активами та пасивами, комітет з управління операційним та комплаєнс ризиками.

Комітети здійснюють свою діяльність на підставі відповідних положень про колегіальні органи. Членом кожного основного комітету з управління ризиком є CRO або представник підрозділу з управління ризиком та CCO або представник підрозділу комплаєнс.

Система управління ризиками складається із:
- організаційної структури;
- культури управління ризиками та кодексу поведінки (етики);
- внутрішньобанківських документів із питань управління ризиками;
- інформаційних систем щодо управління ризиками та звітування;
- інструментів для ефективного управління ризиками.

Система управління суттєвими видами ризиків

Система управління кредитним ризиком

Кредитний ризик – ризик понесення банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами, в тому числі несприятливі зміни в кредитоспроможності клієнта. Збитки від кредитного ризику виникають через негативні наслідки, пов'язані з дефолтом або погіршенням кредитоспроможності клієнтів під час проведення кредитних операцій. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику (або тригерів), який він готовий взяти на себе щодо окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом контролю ризиків, пов'язаних із такими лімітами (тригерами). Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення. Відповідно до своєї політики, банк здійснює присвоєння рейтингів у межах свого кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються у відповідності до методики присвоєння рейтингів банку – рейтингові моделі для нероздрібних клієнтів та скорингові моделі для роздрібних клієнтів. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються, оновлюються та проходять валідацію. Окрім рейтингування, для нероздрібного сегменту впроваджено систему раннього попередження, на основі якої регулярно переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус надає можливість групування позичальників у чотири групи ризиків, залежно від яких розробляються та впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними.

У роздрібному сегменті використовується також система раннього попередження на основі розроблених скорингових моделей або експертних суджень, яка для позичальників без прострочень визначає ступінь ризику погіршення платіжної дисципліни та дає змогу банку вчасно відреагувати та попередити прострочення платежів.

Для нероздрібних клієнтів банк активно використовує заставу для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає банку можливість контролювати активи в разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення банку щодо надання кредиту не приймається лише на основі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення про те, чи надати кредит, супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфеля банку.

Банк вживає низку заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту підрозділи кредитних ризиків у межах визначених функцій несуть відповідальність за управління кожним кредитом та кредитним портфелем загалом, що включає постійний аналіз якості кредитів на продуктовому рівні, сегментацію портфеля за різними складовими, контроль фінансового стану позичальника, контроль встановлених тригерів, дотримання позичальником положень, встановлених кредитними договорами, а також надання рекомендацій щодо подальшої співпраці з клієнтом. Такий контроль забезпечує виявлення на ранніх стадіях ознак того, що у позичальника виникли фінансові труднощі з погашенням кредиту, що дозволяє максимізувати вплив коригувальних дій банку та знизити можливі збитки.

Кредитні ризики, у свою чергу, включають:
- ризик клієнта/контрагента (ризик дефолту);
- ризик країни.

Ризик клієнта/контрагента стосується негативних наслідків, пов'язаних із дефолтом або погіршенням кредитоспроможності клієнта/контрагента з кредитних операцій. У цьому випадку кредитування не розглядається у вузькому значенні (кредити, облігації тощо), а охоплює також операції і продукти, які можуть спричинити заборгованість клієнта/контрагента перед банком (наприклад, купівля дебіторської заборгованості, торгові операції). Ризик клієнта/контрагента тісно пов'язаний з іншими, більш конкретними видами ризику, такими як: ризик концентрації (через значну заборгованість, концентрацію в певному секторі економіки, концентрацію дочірніх чи афілійованих компаній), ризик розміщення та ризик розрахунків (ризик того, що розрахунки за угодами будуть відбуватися не так, як очікувалося).

Ризик дефолту – це ризик того, що клієнт/контрагент не здатний буде виконувати свої фінансові зобов'язання, згідно зазначених в угоді строків та обсягів.

Ризик дефолту проявляється як відсутність платежу або примусова відстрочка погоджених у контракті платежів клієнта/контрагента. Економічні втрати у разі дефолту залежать від багатьох факторів, серед них можна виділити: вид продукту, стаж роботи клієнта/контрагента, наявні гарантії, вартість забезпечення і черговість права стягнення заборгованості за рахунок застави.

Ризик країни – ризик дефолту щодо будь-якого іноземного боргу за погашенням основного боргу та/або відсотками у зв'язку з розвитком подій в країні, що негативно позначаються на її кредитоспроможності. Ризик країни включає в себе трансферний ризик (обмеження платежів в країні), конвертаційний ризик (обмеження доступу до конвертації достатньої кількості іноземної валюти) та ризик мораторію.

Ризик країни покриває усі ризики, пов'язані з міжнародним кредитуванням та прямими іноземними інвестиціями. Він включає не лише політичний ризик, пов'язаний з міжнародними операціями, але й ризики, спричинені погіршенням економічної ситуації в країні (економічний ризик).

Система управління кредитними ризиками банку базується на забезпеченні надійного та безперервного процесу виявлення, оцінки, контролю та моніторингу кредитного ризику як на індивідуальній, так і на портфельній основі.

Ключовими характеристиками системи управління ризиками є:

1) *формування чітких критеріїв кредитування* з метою зменшення кредитних ризиків. Наглядовою радою банку встановлюється чітка стратегія управління ризиками.

2) *встановлення нормативів та лімітів*. Із метою контролю та управління кредитним ризиком встановлено ліміти на суму ризику, який банк готовий взяти на себе стосовно окремих контрагентів, пов'язаних з ними осіб та груп пов'язаних осіб, які сумісно та суттєво поєднують різні види ризиків у банківській та комерційній діяльності. Контроль ризиків, пов'язаних із такими лімітами, здійснюється на постійній основі.

3) *оцінка кредитного ризику*. Одним із основних способів оцінки кредитного ризику є аналіз платоспроможності та кредитоспроможності кожного потенційного позичальника на основі методу фінансових коефіцієнтів, затверджених нормативними документами банку. Оцінка кредитного ризику здійснюється у банку і на індивідуальній, і на портфельній основі шляхом аналізу кількісних та якісних показників. Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення.

4) *контроль кредитного ризику*. Для зменшення кредитних ризиків банк встановлює обмеження і доводить їх до виконавців за допомогою політик, положень, стандартів та процедур, які визначають обов'язки і повноваження працівників. Ці контрольні обмеження є дієвими інструментами управління, які уточнюються (оновлюються) в разі зміни умов або рівня прийнятності кредитного ризику. Кредитні політики розробляються для кожного бізнес-сегменту клієнтів банку з урахуванням географічної та галузевої концентрації цільового ринку кредитування та їхньої економічної специфіки. З урахуванням вимог затверджених кредитних політик у банку розроблено стандарти банківських кредитних продуктів для клієнтів кожного бізнес-сегменту. Шляхом делегування відповідних повноважень своїм колегіальним органам банк визначає послідовність процесу надання дозволів на відхилення від затверджених обмежень або зміни обмежень ризику, якщо вони є обґрунтованими.

5) *моніторинг кредитного ризику*. Банк здійснює моніторинг кредитного ризику для забезпечення своєчасного відстеження його рівня та винятків із тих чи інших правил. Звіти про моніторинг якості кредитного портфеля в розрізі всіх сегментів є регулярними, своєчасними, точними та інформативними і надаються відповідним колегіальним органам та посадовим особам для вжиття необхідних заходів. Відповідно до своєї політики банк здійснює присвоєння рейтингів у рамках свого кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються згідно з методикою присвоєння рейтингів банку. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються й оновлюються. Окрім рейтингу, впроваджено системи раннього попередження, на основі яких регулярно визначається ступінь ризику погіршення платоспроможності позичальників та переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус надає можливість групування нероздрібних позичальників у чотири групи ризиків, залежно від яких впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними. Для роздрібних позичальників при підвищенні ступеня ризику відповідно до визначених стратегій вживаються заходи для попередження погіршення якості обслуговування кредитів.

Концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон. Концентрація виникає у разі, якщо декілька клієнтів/контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність чи діяльність в одному географічному регіоні або мають схожі економічні характеристики, що обумовлюють їхню здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних чи інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків внутрішні процедури і політика банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфеля. Весь процес управління кредитами здійснюється згідно з чинною кредитною політикою, положеннями, стандартами та процедурами, які визначають обов'язки і повноваження працівників.

Цілями управління портфелем є оптимізація ступеня ризику різних комбінацій портфелів і встановлення нормативів та узагальнених цілей для бізнес-ліній.

Управління портфелем переважно включає:
• визначення стратегії формування портфеля відповідно до рівня ризику, закладеного під час процесу планування бюджету;
• встановлення показників якості портфеля, які мають відповідати даній стратегії та їх подальший контроль;
• ініціювання нових критеріїв формування портфеля та розробка стратегій стосовно вже сформованого портфеля для досягнення поставлених цілей щодо його якості, а також контроль впровадження та впливу прийнятих рішень.

Система управління ризиком ліквідності

Ризик ліквідності – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки. Ризик ліквідності може виникнути через незаплановані зміни або скорочення джерел фінансування, а також через нездатність розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їхньої вартості.

Для оцінки ризику ліквідності банк застосовує різноманітні методи та підходи, керуючись вимогами Національного банку України та досвідом Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, на щоденній основі формується звіт про невідповідність між активами та пасивами за строками до погашення та досліджуються відповідні розриви за часовими проміжками окремо в розрізі матеріальних валют. Оскільки такий звіт не відображає повною мірою реальні надходження та відтік грошових потоків, банк додатково моделює поведінку продуктів без заздалегідь визначеного строку погашення (поточні рахунки клієнтів, дебетові та кредитні картки, овердрафти та інші).

Банк встановлює ліміти на кумулятивні розриви ліквідності окремо для кожного часового проміжку до одного року та ліміти концентрації фінансування банку.

Банк на регулярній основі здійснює стрес-тестування ризику ліквідності, відокремлюючи сценарії фінансової кризи, репутаційної кризи банку та комбінований сценарій, з метою виявлення причин можливих проблем із ліквідністю та оцінки відповідності результатів здійснення стрес-тестування встановленому банком рівню ризику ліквідності.

Окрім цього, банк досліджує додаткові джерела ліквідності, які можна використовувати в екстрених ситуаціях.

Інформація щодо позиції з ліквідності презентується щомісяця на засіданнях правління банку та комітету з управління активами та пасивами, щокварталу – на засіданні Наглядової ради та комітету з управління ризиками.

Банк дотримується LCR, NSFR, встановлених Національним банком України. Для покращення контролю за нормативами ліквідності банк встановив внутрішні нормативи ліквідності.

Система управління ринковим ризиком

Ринковий ризик – це ризик для надходжень та капіталу банку, що виникає через несприятливі коливання ринкових чинників (таких як валютні курси, ринкові процентні ставки, котирування цінних паперів тощо).

Банк використовує різноманітні підходи для оцінки ринкового ризику із застосуванням принципів, методик та моделей, впроваджених у Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, це метод аналізу чутливості, що застосовується для оцінки процентного ризику в портфелях банку, моніторинг відкритих позицій та метод оцінки ймовірних втрат (value at risk), а також моніторинг накопичених збитків за операціями в торговому портфелі банку та операціями з валютою. Банк оцінює ринковий ризик окремо для торгового та неторгового (банківського) портфелів. Банк контролює рівень прийнятного ринкового ризику за відкритими позиціями, встановлюючи відповідні ліміти. Ліміти встановлюються за поданням банку та за погодженням з боку Комітету з ринкових ризиків (MACO) у Райффайзен Банк Інтернаціональ. Звіт із поточної позиції щодо ринкового ризику та його складових, використання відповідних лімітів, дослідження впливу ринкових факторів презентується щомісяця на засіданні Правління банку та Комітету з управління активами та пасивами банку, щокварталу – на Наглядовій Раді банку.

Ринковий ризик, у свою чергу, включає відсотковий (процентний) ризик, валютний ризик, цінові ризики.

Відсотковий ризик виникає внаслідок можливих несприятливих змін процентних ставок, зміни часової структури процентних ставок та форми кривої дохідності. Він може впливати на майбутні грошові потоки, справедливу вартість фінансових інструментів та, як наслідок, на прибутковість і капітал банку.

Для оцінки відсоткового ризику в портфелях банку використовується метод аналізу чутливості – при цьому здійснюється вимірювання чутливості до паралельного зсуву кривих дохідності за валютами на 1 базисний пункт.

Банк встановив ліміти на чутливість до зміни ставок дохідності окремо за валютами. Крім того, встановлено ліміт на загальну чутливість до коливання процентних ставок, а також проводиться контроль накопичених процентних прибутків/збитків банку.

Валютний ризик – це ризик, що виникає внаслідок можливих несприятливих коливань валютних курсів і цін на банківські метали та має потенційний вплив на надходження та капітал банку. Банк щоденно здійснює моніторинг та аналіз відкритих позицій за валютами і банківськими металами. Окрім цього, для запобігання надмірних втрат внаслідок переоцінки відкритої валютної позиції банку на щоденній основі проводиться контроль накопичених прибутків/збитків банку за операціями з валютою. Здійснюється також стрес-тестування та розраховуються потенційні втрати внаслідок несприятливих і екстремальних коливань валютних курсів. Для управління відкритою валютною позицією банк встановив ліміти на відкриті валютні позиції: як для кожної валюти окремо, так і для загальної відкритої валютної позиції. Банком додатково встановлено обмеження на накопичені прибутки та збитки за валютними операціями та в результаті переоцінки відкритої валютної позиції.

Похідні фінансові інструменти використовуються банком з метою:
• управління ризиком ліквідності при наявності тимчасового надлишку ліквідності в одній валюті та тимчасового розриву в іншій;
• управління валютним ризиком для зниження впливу коливань валютних курсів та курсів на банківські метали.

Контроль за даними операціями здійснюється в межах процесів управління ризиком ліквідності, ринковим ризиком, а також кредитним ризиком в залежності від строку, типу і валюти та контрагента за певною операцією.

Система управління процентним ризиком банківської книги

Процентний ризик банківської книги – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Він може впливати на майбутні грошові потоки, справедливу вартість фінансових інструментів та, як наслідок, на прибутковість і капітал банку.

Банк оцінює вплив коливань ринкових ставок на чистий процентний дохід та економічну вартість капіталу банку.

Банк оцінює процентний ризик банківської книги з урахуванням припущень щодо поведінки продуктів без заздалегідь визначеного строку погашення та продуктів із вбудованими опціонами.

Банк здійснює стрес-тестування процентного ризику банківської книги для стрес-сценаріїв, що можуть реалізуватися як для банку, так і для ринку в цілому з метою виявлення причин виникнення можливих проблем унаслідок зростання процентного ризику банківської книги та оцінки відповідності результатів стрес-тестування встановленому банком рівню ризику.

Для контролю за процентним ризиком банківської книги встановлені ліміти на чутливість зміни чистого процентного доходу та економічної вартості капіталу до зміни процентних ставок окремо за валютами.

Система управління операційним ризиком

Операційний ризик є одним із основних видів ризику, на які наражається Банк в процесі свої діяльності. Операційний ризик визначається як ризик втрат (в т.ч. недоотримання запланованих доходів), що виникає через неадекватні або недосконалі внутрішні процеси, системи, дії персоналу або в результаті впливу зовнішніх подій. Це визначення включає юридичний, інформаційний ризик та не включає стратегічний та репутаційний ризики.

Управління операційним ризиком здійснюється за принципами своєчасності, проактивності, прозорості, ефективності та незалежності і спрямоване на досягнення основних бізнес-цілей банку, зменшення витрат, надання якісних послуг внутрішнім і зовнішнім клієнтам та виконання регулятивних вимог. Для цього використовуються різноманітні інструменти з виявлення, оцінки, аналізу, моніторингу та контролю рівня операційного ризику та заходи з його пом'якшення.

Система управління операційним ризиком банку ґрунтується на моделі 3-х ліній захисту.

Першою лінією захисту від реалізації операційного ризику є підрозділи власники ризику, які генерують ризики в процесі своєї діяльності та управляють ними. В кожному самостійному структурному підрозділі банку призначені відповідальні за управління операційним ризиком працівники, які здійснюють своєчасне, проактивне управління операційним ризиком, реєстрацію та супроводження подій, оцінку операційного ризику в продуктах, процесах, системах тощо.

Друга лінія захисту від реалізації операційного ризику складається з підрозділу з контролю операційного ризику, підрозділів з управління ризиками, головного ризик-менеджера, комітету з управління операційним та комплаєнс ризиками. Вона забезпечує незалежну загальну оцінку, моніторинг та контроль рівня операційного ризику банку, стимулює першу лінію захисту належним чином управляти своїми операційними ризиками.

Третьою лінією захисту від реалізації операційного ризику є служба внутрішнього аудиту, яка перевіряє ефективність та адекватність системи управління операційним ризиком і супутніх процесів.

Таким чином процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі структурні рівні: від органів управління до рівня, на якому безпосередньо генерується ризик.

Система управління комплаєнс-ризиком

Комплаєнс-ризик – це ризик , який визначає імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів чи втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів банку.

Ризик репутації є складовою комплаєнс-ризику.

Репутаційний ризик – це ризик завдання шкоди репутації банку зовнішньою стороною імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами. В основі системи управління комплаєнс-ризиком банку закладено принципи і підходи найкращих практик провідних міжнародних фінансових організацій, , а також рекомендацій Базельського комітету. Банк та Група РБІ дотримуються високих етичних норм, вимог законодавства, а також міжнародних стандартів, в яких, зокрема, визначено принципи «Знай свого клієнта», боротьби з відмивання грошей та боротьби із тероризмом.

У банку реалізовано класичну модель 3-х ліній захисту для управління комплаєнс- ризиком.

Працівники проінформовані щодо необхідності повідомлення про усі виявлені комплаєнс-ризики та управління комплаєнс-ризиком.

При управлінні комплаєнс-ризиком банк керується наступними принципами: ефективності, своєчасності, структурованості, розмежування обов'язків, усебічності та комплексності, пропорційності, незалежності, конфіденційності, прозорості.

Управління комплаєнс-ризиком та єдине розуміння процесу управління комплаєнс-ризиком в банку та Групі РБІ передбачено в Політиці з управління комплаєнс-ризиком в банку та групі. Політика є складовою частиною системи управління комплаєнс-ризиком та визначає організаційну структуру процесу управління комплаєнс-ризиком із урахуванням розподілу дій учасників процесу, їхніх повноважень, відповідальності та порядку взаємодії, а також моделі, методи, обов'язкові інструменти управління комплаєнс-ризиком. У банку створено управління комплаєнс-ризиком, яка забезпечує безперевний аналіз комплаєнс-ризику, з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо мінімізації чи пом'якшення омплаєнс-ризику та зменшення пов'язаних із ним втрат.

Інформація про Райффайзен Лізинг

Товариство з обмеженою відповідальністю «Райффайзен Лізинг» (далі – Райффайзен Лізинг) є частиною банківської групи.

Юридична адреса компанії:
проспект Степана Бандери, 9 корпус 6, офіс 201, м. Київ, 04073.

Частка участі Райффайзен Банку в капіталі компанії складає 87,08% станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020 р. – 87,08%).

Райффайзен Лізинг діє в Україні 26 червня 2006 року.

За роки існування на українському лізинговому ринку Райффайзен Лізинг надавав послуги з фінансового лізингу з метою забезпечення бізнес потреб клієнтів, а саме придбання ними техніки, автомобілів, транспорту та обладнання.

Особлива увага Райффайзен Лізинг приділялася створенню партнерських програм з постачальниками найкращої техніки світових брендів. Надійна та тісна співпраця із світовими виробниками техніки та їхніми представниками в Україні давала компанії можливість забезпечувати своїх клієнтів вигідними умовами з фінансового лізингу та спрощену схему придбання техніки.

Райффайзен Лізинг завжди був прибічником прозорої співпраці, що відображалось у його відкритій системі фінансування та комісійної винагороди, гнучкого підходу до потреб клієнтів з урахування їх специфіки бізнесу.

Компанія бере активну участь у роботі Асоціації «Українське Об'єднання Лізингодавців», має бездоганну репутацію на вітчизняному та іноземному ринках.

Інформація про ТОВ «РЕК ГАММА»

Товариство з обмеженою відповідальністю «РЕК ГАММА» також є частиною банківської групи.

Юридична адреса компанії:
вул. Генерала Алмазова, 4-А, літ. «А», м. Київ, 01011.

Основна діяльність компанії пов'язана з управлінням нерухомим майном.

Частка участі Райффайзен Банку в капіталі цієї компанії складає 100% станом на 31 грудня 2021 року.

Інформація про Український процесінговий центр

Приватне акціонерне товариство «Український процесінговий центр» зареєстровано в Україні.

Юридична адреса компанії:
проспект Степана Бандери, 9, корпус 5-А, а/с 65, м. Київ, 04073.

Основна діяльність компанії пов'язана з наданням послуг в сфері процесінгу платіжних карток, торгового еквайрингу та управління мережами банкоматів, а також комплексних IT-систем в сфері електронної комерції, моніторингу шахрайських операцій за платіжними картками, аутсорсинг спеціалістів в сфері інформаційних технологій системи емісії та SMS-банкінгу.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі компанії є Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (Австрія).

Інформація про ТОВ «РСР Україна»

Товариство з обмеженою відповідальністю «РСР Україна» зареєстровано в Україні.

Юридична адреса компанії:
вул. Генерала Алмазова, 4-А, літ. «А», м. Київ, 01011.

Основна діяльність Компанії пов'язана з управлінням нерухомим майном.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі компанії є Райффайзен Проперті Інтернейшнл ГмбХ (Австрія).

Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ здійснює контроль прямого власника – материнської компанії Райффайзен Проперті Інтернейшнл ГмбХ.

Інформація про ТОВ «ФАІРО»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАІРО» зареєстровано в Україні.

Юридична адреса компанії: вул.
Степана Бандери, буд. 9, корпус 5-А, 2 поверх, м. Київ, 04073.

Основна діяльність компанії пов'язана з наданням послуг у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі цієї компанії є Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (Австрія).

Консолідована фінансова звітність іноземної банківської групи Райффайзен в Україні

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
зі Звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан 1
Консолідований звіт про прибутки та збитки 2
Консолідований звіт про сукупний дохід 3
Консолідований звіт про зміни в капіталі 4
Консолідований звіт про рух грошових коштів 5

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Інформація про Банківську групу 6
2. Операційне середовище Банківської групи 8
3. Основа складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи 9
4. Основні положення облікової політики 10
5. Суттєві облікові судження та оцінки 30
6. Інформація за сегментами 33
7. Грошові кошти та їх еквіваленти 36
8. Похідні фінансові активи та зобов'язання 37
9. Кредити та аванси банкам 37
10. Кредити та аванси клієнтам 38
11. Інвестиції в цінні папери 44
12. Інвестиційна нерухомість 46
13. Основні засоби 48
14. Нематеріальні активи за винятком гудвілу 51
15. Оподаткування 52
16. Забезпечення 54
17. Інші активи та зобов'язання 57
18. Кошти банків 58
19. Кошти клієнтів 59
20. Капітал Банківської групи 60
21. Договірні, умовні фінансові зобов'язання та орендні договори 64
22. Чистий процентний дохід 66
23. Чистий комісійний дохід (витрати) 67
24. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9 67
25. Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю 68
26. Інші доходи 69
27. Інші прибутки (збитки) 69
28. Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати 71
29. Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток 71
30. Управління ризиками 72
31. Справедлива вартість фінансових інструментів 100
32. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення 107
33. Операції з пов'язаними сторонами 108
34. Достатність регулятивного капіталу 113
35. Події після дати балансу 114

ТОВ «Делойт енд Туш ЮСК»
вул. Жилянська, 48, 50А
Київ, 01033, Україна

Тел.: +38 (044) 490 90 00
Факс: +38 (044) 490 90 01
deloitte.ua

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк»:

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк» (надалі – «Банк») та інших учасників банківської групи, що вказані у Примітці 1 до консолідованої звітності Банківської групи (надалі – «Банківська група»), що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, та консолідованого звіту про прибутки та збитки, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни в капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Банківської групи на 31 грудня 2022 року, та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Положення Національного банку України (надалі – «НБУ») № 254 від 20 червня 2012 року «Про порядок регулювання діяльності банківських груп», як більш детально описано в основі бухгалтерського обліку, що викладена в Примітці 3.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі *«Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності»* нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів *(«Кодекс РМСЕБ»)* та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний розділ – основа бухгалтерського обліку

Ми звертаємо вашу увагу на Примітку 3 до цієї консолідованої фінансової звітності, в якій пояснюється основа бухгалтерського обліку. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена у зв'язку із виконанням вимог НБУ відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року «Про порядок регулювання діяльності банківських груп». У зв'язку із цим ця консолідована фінансова звітність може виявитися непридатною для використання в інших цілях. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Назва «Делойт» стосується однієї чи більшої кількості юридичних осіб, які входять до складу «Делойт Туш Томацу Лімітед» («ДТТЛ»), глобальної мережі фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб (разом – «Організація «Делойт»). Компанія ДТТЛ (також іменується як «Делойт Глобал») і кожна з її фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб є самостійними та незалежними юридичними особами, які не мають права зобов'язувати або накладати одна на іншу зобов'язання стосовно третіх сторін. Компанія ДТТЛ, кожна з фірм-учасників ДТТЛ та кожна з їхніх пов'язаних осіб відповідають тільки за власні дії та упущення, а не за дії та упущення одне одного. ДТТЛ не надає послуг клієнтам. Дізнатися більше ви можете за посиланням www.deloitte.com/about.

© 2023 ТОВ «Делойт енд Туш ЮСК». Усі права захищені.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Консолідована фінансова звітність, що додається, була підготовлена з урахуванням того, що Банківська група продовжуватиме свою діяльність на безперервній основі. Як зазначено у Примітках 2 та 5 до консолідованої фінансової звітності, з 24 лютого 2022 року вплив триваючих військових дій в Україні, масштаби їх подальшого розвитку, терміни припинення цих дій та остаточне вирішення є непередбачуваними та негативно впливають на діяльність Банківської групи. Ці умови, поряд з іншими питаннями, викладеними в Примітці 5, вказують на те, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Плани керівництва щодо цих питань також представлені у Примітці 5 до консолідованої фінансової звітності. Ця консолідована фінансова звітність не містить жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті цієї невизначеності. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо цієї консолідованої фінансової звітності. Ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. На додаток до питання, описаного в розділі *«Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності»*, ми визначили, що питання, описане нижче, є ключовим питанням аудиту, яке буде повідомлено в нашому звіті.

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	
Банківська група оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам із використанням моделей та методик згідно з вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Моделі та методики, застосовані для розрахунку очікуваних кредитних збитків, використовують дані як із зовнішніх, так і внутрішніх джерел, а також комплексні та суб'єктивні судження керівництва Банку та інших учасників Банківської групи. До основних сфер суджень та оцінок стосовно визначення суми резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам належать: • оцінка істотного збільшення кредитного ризику та ризику настання дефолту для визначення етапу зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам;	Наші аудиторські процедури включали: • Оновлення розуміння процесів та контрольних процедур Банку та інших учасників Банківської групи щодо визначення істотного збільшення кредитного ризику і ризику настання дефолту, оцінка ймовірності настання дефолту та оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам. • Щодо очікуваних кредитних збитків на колективній основі доречність методології розрахунку очікуваних кредитних збитків була незалежно оцінена, із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Ми також незалежно оцінили доречність суджень керівництва щодо використовуваних методик розрахунку, сегментації, ідентифікації суттєвого збільшення кредитного ризику, коригувань модельних розрахунків, періоду статистики

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
• оцінка очікуваних кредитних збитків з урахуванням макроекономічних прогнозів та історичної інформації щодо понесених кредитних збитків; • оцінка сценаріїв очікуваних майбутніх грошових потоків по кредитам та авансам клієнтам, які оцінюються на індивідуальній основі. Розрахунок резерву під очікувані кредитні збитки за своєю природою вимагає застосування суджень. Ми вважаємо це питання ключовим питанням аудиту по причині складності методології, суб'єктивності певних припущень, використаних у моделях, коригуваннях модельних розрахунків, та істотності суми кредитів та авансів клієнтам. Детальна інформація щодо використання суджень, оцінок та припущень наведена у Примітках 5, 10 та 30.	для розрахунку показників ймовірності дефолту та показників відшкодування, включаючи макроекономічні коригування. Ми перевірили повноту і точність історичних даних, використаних у колективних моделях, та перевірили припущення щодо прогнозних даних до зовнішніх макроекономічних прогнозів. Також, ми провели аналіз чутливості та проаналізували для відібраних позичальників визначення внутрішніх рейтингів на звітну дату, зміни договірних умов та затримки платежів, проаналізували вплив війни на клієнтів у портфелі Банку та інших учасників Банківської групи. • Із використанням усієї доступної інформації щодо критеріїв дефолту, включно з кількістю днів прострочення, доступної внутрішньої та зовнішньої інформації про позичальника для відібраних позичальників ми провели аналіз та оцінку правильності визначення етапу зменшення корисності. • Щодо очікуваних кредитних збитків на індивідуальній основі доречність методології розрахунку очікуваних кредитних збитків була незалежно оцінена, із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Ми також здійснили незалежну оцінку резерву на покриття очікуваних кредитних збитків для вибраних клієнтів на основі внутрішньої і зовнішньої інформації про клієнтів. Ми перевірили повноту і точність розкриттів інформації, зроблених в консолідованій фінансовій звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у звіті керівництва (звіті про управління), але не є консолідованою фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв’язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов’язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до принципів, викладених у Примітці 3 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банківської групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банківської групи.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.

- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

13 листопада 2020 року на засіданні Наглядової ради, органу, що наділено найвищими повноваженнями, нас призначили аудитором Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк». З урахуванням продовження та поновлення призначень, ми виконували аудиторське завдання з 1 серпня 2021 року по дату цього звіту.

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора узгоджено з додатковим звітом для Аудиторського Комітету.

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Банківської групи при проведенні аудиту.

Відповідно до вимог параграфу 11 статті 4 Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України № 373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція № 373»), зазначаємо наступне:

- На нашу думку, за результатами проведених процедур в рамках аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи, звіт керівництва (звіт про управління) складений відповідно до вимог статті 4 Інструкції № 373 та інформація в звіті керівництва (звіті про управління) узгоджується з консолідованою фінансовою звітністю.

- Якщо ми виявимо, в рамках наших знань та розуміння діяльності Банківської групи, отриманих при аудиті консолідованої фінансової звітності Банківської групи, суттєві викривлення у звіті керівництва (звіті про управління), ми маємо звітувати про такі викривлення. У нас немає предмету для звітування щодо даного питання.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСЕЗ КОМПАНІ».

Місцезнаходження та фактичне місце розташування аудиторської фірми: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 48, 50а.

«Товариство з обмеженою відповідальністю «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» внесене до розділів «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності Аудиторської палати України за № 1973».

ТОВ "Делойт енд Туш ЮСК"

26 травня 2023 року

Сертифікований аудитор Наталя Самойлова

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 102404
ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані»
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 48, 50а

Консолідований звіт про фінансовий стан
станом на 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	2022 р.	2021 р.
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	32 127 599	25 761 762
Кредити та аванси банкам	9	39 078 780	11 066 989
Кредити та аванси клієнтам	10	61 712 957	68 623 518
Інвестиції в цінні папери	11	25 411 963	14 819 831
Похідні фінансові активи	8	321 520	102 952
Інвестиційна нерухомість	12	110 173	114 457
Основні засоби	13	2 478 682	3 184 720
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	2 396 098	1 811 280
Поточні податкові активи		113 299	-
Відстрочені податкові активи	15	57 710	4 410
Інші фінансові активи	17	3 005 288	1 360 843
Інші нефінансові активи	17	218 865	214 428
Загальна сума активів		**167 032 934**	**127 065 190**
Зобов'язання			
Кошти банків	18	2 385 128	602 848
Кошти клієнтів	19	142 960 738	106 587 704
Похідні фінансові зобов'язання	8	21 019	19 570
Поточні податкові зобов'язання		17 143	295 419
Забезпечення	16	582 849	173 420
Інші фінансові зобов'язання	17	1 863 502	2 090 569
Інші нефінансові зобов'язання	17	829 758	743 629
Загальна сума зобов'язань		**148 660 137**	**110 513 159**
Власний капітал			
Статутний капітал	20	6 504 412	6 415 789
Емісійний дохід		3 033 667	3 033 667
Резервні та інші фонди банку		5 579 327	4 773 123
Інші резерви	20	710 164	835 048
Нерозподілений прибуток		2 556 893	1 506 543
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського підприємства Банківської групи		**18 384 463**	**16 564 170**
Частки участі, що не забезпечують контролю		(11 666)	(12 139)
Загальна сума власного капіталу		**18 372 797**	**16 552 031**
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		**167 032 934**	**127 065 190**

Від імені Правління Банку підписано та надано дозвіл на публікацію

Олександр Писарук
Голова Правління

Ольга Науменко
Головний бухгалтер

26 травня 2023 року

Примітки на стор. 6-114 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

Консолідований звіт про прибутки та збитки
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	*2022 р.*	*2021 р.*
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка		14 868 070	9 734 222
Інші процентні доходи		391 014	287 055
Процентні витрати		(2 427 886)	(1 778 835)
Чистий процентний дохід	22	**12 831 198**	**8 242 442**
Комісійні доходи		5 638 921	7 225 197
Комісійні витрати		(2 649 924)	(3 728 408)
Чистий комісійний дохід	23	**2 988 997**	**3 496 789**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	24	(9 458 538)	90 238
Інші доходи	26	207 729	182 842
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		2 446 585	629 748
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		613 863	20 056
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	29	120 604	176 600
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(91)	31 626
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	25	(108 922)	(95 526)
Інші прибутки (збитки)	27	297 445	(108 988)
Витрати на виплати працівникам	28	(3 892 491)	(3 238 914)
Амортизаційні витрати	13,14	(977 601)	(988 374)
Інші адміністративні та операційні витрати	28	(2 582 414)	(2 171 472)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів		(151 257)	11 838
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	12	10 655	(563)
Прибуток (збиток) до оподаткування		**2 345 762**	**6 278 342**
Витрати на сплату податку	15	(516 368)	(1 163 346)
Прибуток (збиток)		**1 829 394**	**5 114 996**
Прибуток (збиток), що відноситься до:			
- власників материнського підприємства		1 828 921	5 111 068
- часток участі, що не забезпечують контролю		473	3 928
		1 829 394	**5 114 996**
Прибуток на акцію			
Базовий прибуток (збиток) на акцію, що належить власникам банку	20	0,0260	0,0792

Примітки на стор. 6-114 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

Консолідований звіт про сукупний дохід
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	*2022 р.*	*2021 р.*
Прибуток (збиток)		**1 829 394**	**5 114 996**
Інший сукупний дохід			
Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування:			
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	*20*	*39 484*	*(146 287)*
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	*20*	*190*	*(34 317)*
Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	*20*	*(98 021)*	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		***(58 347)***	***(180 604)***
Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування:			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів	20	(59 417)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		***(59 417)***	**-**
Загальна сума іншого сукупного доходу, до оподаткування		**(117 764)**	**(180 604)**
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	15,20	10 502	32 509
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів, у складі іншого сукупного доходу	15,20	10 711	-
Загальна сума іншого сукупного доходу		**(96 551)**	**(148 095)**
Загальна сума сукупного доходу		**1 732 843**	**4 966 901**
Сукупний дохід, що відноситься до:			
- власників материнського підприємства		1 732 370	4 962 973
- часток, що не забезпечують контролю		473	3 928
		1 732 843	**4 966 901**

Примітки на стор. 6-114 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

Консолідований звіт про зміни в капіталі
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

		Відноситься до власників Банківської групи							
	Примітки	*Статутний капітал*	*Емісійний дохід*	*Інші резерви*	*Резервні та інші фонди банку*	*Нерозподілений прибуток*	*Всього*	*Частки участі, що не забезпечують контролю*	*Загальна сума власного капіталу*
1 січня 2021 р.		**6 201 684**	**3 033 667**	**1 021 118**	**2 735 713**	**750 925**	**13 743 107**	**(16 067)**	**13 727 040**
Загальна сума сукупного доходу		-	-	(148 095)	-	5 111 069	**4 962 974**	3 928	**4 966 902**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	20	-	-	(37 975)	-	37 975	**-**	-	**-**
Розподіл прибутку минулих років	20	-	-	-	2 037 410	(2 037 410)	**-**	-	**-**
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(2 356 016)	**(2 356 016)**	-	**(2 356 016)**
Внесок засновника в статутний фонд учасника банківської групи	20	214 105	-	-	-	-	**214 105**	-	**214 105**
31 грудня 2021 р.		**6 415 789**	**3 033 667**	**835 048**	**4 773 123**	**1 506 543**	**16 564 170**	**(12 139)**	**16 552 031**
1 січня 2022 р.		**6 415 789**	**3 033 667**	**835 048**	**4 773 123**	**1 506 543**	**16 564 170**	**(12 139)**	**16 552 031**
Загальна сума сукупного доходу		-	-	(96 551)	-	1 828 921	**1 732 370**	473	**1 732 843**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	20	-	-	(28 333)	-	28 333	**-**	-	**-**
Розподіл прибутку минулих років	20	-	-	-	806 204	(806 204)	**-**	-	**-**
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(700)	**(700)**	-	**(700)**
Внесок засновника в статутний фонд учасника банківської групи	20	88 623	-	-	-	-	**88 623**	-	**88 623**
31 грудня 2022 р.		**6 504 412**	**3 033 667**	**710 164**	**5 579 327**	**2 556 893**	**18 384 463**	**(11 666)**	**18 372 797**

Примітки на стор. 6-114 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

Консолідований звіт про рух грошових коштів
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	*2022 р.*	*2021 р.*
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Проценти отримані		15 202 421	9 735 408
Проценти сплачені		(2 317 136)	(1 760 793)
Комісійні доходи, що отримані		5 636 930	7 239 141
Комісійні витрати, що сплачені		(2 580 495)	(3 643 270)
Чисте збільшення / (зменшення) від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(53 609)	147 132
Чисте збільшення/ (зменшення) від операцій з іноземною валютою		2 446 585	629 782
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності		332 455	297 840
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(3 828 545)	(3 137 974)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(2 678 174)	(2 348 017)
Повернення податків на прибуток (сплата)		(940 030)	(1 122 252)
Чисті грошові потоки від (використані у) діяльності		**11 220 402**	**6 036 997**
Чисте (збільшення) / зменшення похідних фінансових активів		(87 830)	21 254
Чисте (збільшення) / зменшення інвестицій у цінні папери		(3 217 745)	1 712 187
Чисте (збільшення) / зменшення кредитів та заборгованості банків		(27 145 559)	14 133 988
Чисте (збільшення) / зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		5 310 223	(23 606 584)
Чисте (збільшення) / зменшення інших активів		(1 643 546)	(283 743)
Чисте збільшення / (зменшення) похідних фінансових зобов'язань		(19 570)	(29 678)
Чисте збільшення / (зменшення) коштів банків		2 139 821	(3 127 684)
Чисте збільшення (зменшення) коштів клієнтів		24 954 960	20 504 673
Чисте збільшення/ (зменшення) в резервах за зобов'язаннями	16	(73 144)	-
Чисте збільшення (зменшення) інших зобов'язань		13 768	337 693
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		**11 451 780**	**15 699 103**
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання цінних паперів		(12 474 730)	(6 545 610)
Надходження від реалізації / погашення інвестицій у цінні папери		3 711 399	4 831 283
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		14 882	11 867
Інші надходження / (вибуття) грошових коштів		-	4 864
Придбання основних засобів		(173 172)	(554 844)
Надходження від продажу основних засобів		1 072	38 133
Придбання нематеріальних активів		(951 166)	(975 610)
Дивіденди отримані		8	444
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		**(9 871 707)**	**(3 189 473)**
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Надходження від випуску інших інструментів власного капіталу		88 482	214 105
Повернення інших залучених коштів	18	(400 000)	-
Дивіденди сплачені		(319 303)	(2 037 354)
Виплати за орендними зобов'язаннями	17	(93 778)	(103 318)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		**(724 599)**	**(1 926 567)**
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		5 624 132	(586 654)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(113 769)	
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		**6 365 837**	**9 996 409**
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	**25 761 762**	**15 765 353**
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	**32 127 599**	**25 761 762**

Примітки на стор. 6-114 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

1. Інформація про Банківську групу

Іноземна банківська група Райффайзен в Україні (далі разом – «Банківська Група») була визнана на підставі рішення Комісії Національного банку України (далі – «НБУ») з питань нагляду та регулювання діяльності банків № 296 від 10 червня 2016 року. Підприємства, що комбінуються у звітності, перебували під спільним контролем Групи RBI протягом періоду, який охоплений цією консолідованою фінансовою звітністю Банківської групи, а також є фінансовими установами та/або є компаніями, для яких надання фінансових послуг є переважним видом діяльності в Україні. Відповідно, Банківська Група включає в себе не всі підприємства в Україні, які перебувають під спільним контролем Групи RBI, а лише ті, що відповідають виду діяльності, як того вимагає Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року, зі змінами та доповненнями, та були включені до складу Банківської Групи рішенням Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків № 296 від 10 червня 2016 року. Інформація щодо основ складання цієї фінансової звітності викладена в Примітці 3.

Контролером іноземної банківської групи Райффайзен в Україні станом на 31 грудня 2022 та 2021 років було визначено «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія (далі – «RBI»).

Відповідальна особа Банківської групи забезпечує виконання вимог, установлених Національним банком України до Банківської групи; обирається серед учасників Банківської групи та погоджується з Національним банком України. НБУ визначив АТ «Райффайзен Банк Аваль» (17 червня 2021 року було змінено назву Банку на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк») відповідальною особою іноземної банківської групи, що зобов'язана складати консолідовану фінансову звітність Банківської групи.

До складу учасників Банківської Групи входять:

- АТ «Райффайзен Банк» (далі – «Банк»);
- Дочірні підприємства Банку:
  - ТОВ «Райффайзен Лізинг»;
  - ТОВ «РЕК ГАММА»;
- Підприємства в Україні, які перебувають під спільним контролем Групи RBI:
  - ПрАТ «Український процесінговий центр»;
  - ТОВ «РСР Україна»;
  - ТОВ «ФАІРО».

Інформація про відповідальну особу Банківської Групи

Акціонерний комерційний банк «Аваль» (далі – «Райффайзен Банк») був зареєстрований 27 березня 1992 року Національним банком України (далі – «НБУ») як акціонерне товариство відкритого типу згідно із законодавством України. У квітні 1994 року банк був перереєстрований як Акціонерний Поштово-Пенсійний Банк «Аваль». У 2006 році банк був перереєстрований як Відкрите акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» та у 2009 році – у форму Публічного акціонерного товариства, у зв'язку зі змінами в українському законодавстві. У 2018 році Райффайзен Банк був перереєстрований у форму Приватного акціонерного товариства. 17 червня 2021 року було змінено назву Банку на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк». Райффайзен Банк здійснює свою діяльність на підставі Загальної банківської ліцензії №10 від 2 липня 2021 року (видана НБУ) та згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України «Про банки і банківську діяльність» та інші нормативні акти Національного банку України.

Райффайзен Банк приймає вклади від фізичних, юридичних осіб та бюджетних установ, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, здійснює операції з обміну іноземних валют, розрахунково-касового обслуговування та надає інші банківські послуги своїм клієнтам.

Починаючи з 1999 року Райффайзен Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд забезпечує покриття зобов'язань Райффайзен Банк перед його вкладниками-фізичними особами на суму до 200 тис. грн. на кожного вкладника у випадку банкрутства або відкликання банківської ліцензії НБУ.

Центральний офіс Райффайзен Банк знаходиться у місті Київ. Станом на 31 грудня 2022 року Райффайзен Банк має 5 філій та 385 безбалансових відділень по всій Україні (2021 р.: 5 філій, 388 безбалансових відділень).

Юридична адреса АТ «Райффайзен Банк»: вул. Алмазова Генерала, 4А, м. Київ, Україна .

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Материнським банком та власником контрольного пакету акцій АТ «Райффайзен Банк» є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія.

«Райффайзен-Холдінг Нідеростеррайх-Він ТОВ», Австрія (Raiffeisen-Holding Niederösterreich-Wien registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung) здійснює контроль прямого власника – материнського банку «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (далі – «RBI AG»), тобто «Райффайзен-Холдінг Нідеростеррайх-Він ТОВ» є кінцевою контролюючою стороною Райффайзен Банк.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років структура акціонерів Райффайзен Банк, виходячи з кількості акцій, що знаходяться в обігу, складала:

Акціонери	***2022 р., %***	***2021 р., %***
«Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ»	68,21	68,21
ЄБРР	30,00	30,00
Інші юридичні особи	1,30	1,24
Фізичні особи	0,49	0,55
Всього	**100,00**	**100,00**

Станом на 31 грудня 2022 року персонал Райффайзен Банк, що обіймає ключові керівні посади, контролював 24 000 акцій (0,00%) Банку (2021 р.: 24 000 акцій (0,00%)).

Звітність затверджена до випуску та підписана Головою Правління та Головним бухгалтером 26 травня 2023 року.

Інформація про учасників Банківської групи

Дочірні підприємства Банку

Товариство з обмеженою відповідальністю «Райффайзен Лізинг» (далі – «Райффайзен Лізинг»). Юридична адреса Компанії: проспект Степана Бандери, 9 корпус 6, офіс 201, Київ, 04073. Це універсальна лізингова компанія, що входить до фінансової групи «Райффайзен». Основна діяльність компанії пов'язана з наданням лізингових послуг в Україні. Частка участі Банку в капіталі компанії складає 87,08% станом на 31 грудня 2022 року (2021 р.: 87,08%).

Товариство з обмеженою відповідальністю «РЕК ГАММА» (далі – «РЕК ГАММА»). Юридична адреса компанії: вул. Генерала Алмазова, 4-А, літ. «А», Київ, 01011. Основна діяльність компанії пов'язана з управлінням нерухомим майном. Частка участі Банку в капіталі компанії складає 100% станом на 31 грудня 2022 року (2021 р.: 100%).

Підприємства, які перебувають під спільним контролем Групи RBI

Приватне акціонерне товариство «Український процесінговий центр» (далі – «УПЦ») зареєстроване в Україні. Юридична адреса компанії: проспект Степана Бандери, 9, корпус 5-А, а/с 65, Київ, 04073. Основна діяльність компанії пов'язана з наданням послуг в сфері процесінгу платіжних карток, торгового еквайрингу та управління мережами банкоматів, а також комплексних IT-систем в сфері електронної комерції, моніторингу шахрайських операцій по платіжним карткам, аутсорсинг спеціалістів в області інформаційних технологій системи емісії та SMS-банкінгу.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі компанії є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія.

Товариство з обмеженою відповідальністю «РСР Україна» (далі – «РСР Україна») зареєстроване в Україні. Юридична адреса компанії: вул. Генерала Алмазова, 4-А, літ. «А», Київ, 01011. Основна діяльність Компанії пов'язана з управлінням нерухомим майном.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі Компанії є «Райффайзен Проперті Інтернейшнл ГмбХ» (Raiffeisen Property International GmbH), Австрія.

Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (Raiffeisen Bank International AG) здійснює контроль прямого власника – материнської компанії «Райффайзен Проперті Інтернейшнл ГмбХ» (Raiffeisen Property International GmbH).

Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАІРО» (далі – «ФАІРО») зареєстроване в Україні. Юридична адреса компанії: вул. Степана Бандери, буд. 9, корпус 5-А, 2 поверх, Київ, 04073. Основна діяльність Компанії пов'язана з наданням послуг у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем.

Материнською компанією та власником 100% у статутному капіталі Компанії є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

2. Операційне середовище Банківської групи

У 2021 році світова економіка, економіка України та банківський сектор України, зокрема, знаходились під впливом пандемії COVID-19. Попри державні карантинні обмежувальні заходи, запроваджені для запобігання поширення пандемії, та інфляційний тиск протягом 2021 року економіка України продемонструвала зростання на приблизно 3,2% реального ВВП. На початку 2022 року також продовжилось економічне зростання.

21 лютого 2022 року росія визнала окуповані території у Луганській та Донецькій областях незалежними республіками, а 24 лютого 2022 року розпочала збройне вторгнення в Україну, що призвело до повномасштабної війни на всій території України. Багато українських населених пунктів зазнали значних руйнувань через постійні ракетні удари та артилерійські обстріли, у результаті чого було вбито тисячі людей і ще тисячі зазнали ушкоджень. Бойові дії призвели до значного руйнування інфраструктури, вимушеного переміщення великої кількості людей та порушення економічної діяльності в Україні.

24 лютого 2022 року Указом Президента в Україні було введено воєнний стан. З початку війни Верховна Рада, Уряд та Національний банк України (НБУ) запровадили комплекс тимчасових антикризових заходів та розпочали інтенсивну кампанію з налагодження співпраці з низкою міжнародних організацій та урядів інших країн для отримання фінансової, військової, політичної та інформаційної підтримки України та посилення фінансових санкцій і політичної ізоляції росії і білорусії, з території якої також здійснювалися обстріли України.

До серпня 2022 року усі порти в акваторії Чорного моря не працювали, що призвело до повного призупинення експортно-імпортних операцій, які здійснювались через морські порти. Аеропорти, багато доріг та мостів були закриті, пошкоджені або зруйновані, що додатково завдавало шкоди процесам транспортування та логістики. Транспортування товарів в Україну та з України здійснювалось за допомогою залізниці та вантажних автомобілів, також з залученням європейських перевізних компаній, що дало можливість більшості компаній в Україні з травня-червня 2022 року відновити та налагодити транспортування та логістику продукції. 22 липня 2022 року у Стамбулі представники України підписали з Туреччиною та ООН угоду про розблокування портів та відновлення експорту зерна з 1 серпня 2022 року, яке було заблоковане в чорноморських портах через війну. Дзеркальну угоду з Туреччиною та ООН також підписала росія. 17 листопада 2022 року у Стамбулі сторони домовилися про продовження «зернової угоди» ще на 120 днів, до 18 березня 2023 року, відповідно. Від початку дії угоди і до кінця 2022 року з портів України було вивезено близько 16,3 мільйони тон сільськогосподарської продукції.

Наприкінці квітня 2022 року Україна також зіткнулася зі значним дефіцитом палива через необхідність створення нових логістичних маршрутів постачання з Європи. Проблема була вирішена протягом травня-червня 2022 року. У жовтні-грудні 2022 року спостерігалися масові відключення електроенергії для населення та підприємств через значні ушкодження електромереж унаслідок обстрілів з боку російської федерації, що спричинило і проблеми з водо- та теплопостачанням. Уряд запровадив низку надзвичайних заходів для вирішення даних питань та стабілізації впливу на економіку країни. З лютого 2023 року ситуація в енергосистемі України покращилась та стабілізувалась.

Після найглибшого падіння на початку війни економіка України поступово почала відновлюватися завдяки звільненню окупованих територій, адаптації підприємств і домогосподарств до умов війни, розбудові логістичних зв'язків, поліпшенню ділових та споживчих настроїв. Стійкість та адаптивність української економіки до нових викликів виявилася вищою, ніж очікувалося, проте економічне відновлення все ж перервалося наприкінці року через енергетичний терор росії. У 2022 році падіння ВВП України сягнуло 30,3%.

Починаючи з лютого 2022 року рівень інфляції в річному вимірі зростав і досяг 26,6% на кінець року через порушення ланцюгів постачання та процесів виробництва, нерівномірного попиту, збільшення господарських витрат, зростання світових цін, обмеженої пропозиції деяких товарів, а також фізичного знищення активів низки компаній, що викликано військовим нападом російської федерації на Україну.

З моменту початку повномасштабної війни НБУ запровадив низку тимчасових заходів, таких як обмеження міжнародних виплат в іноземній валюті, а також фіксація офіційного курсу обміну валют для основних валют. 21 липня 2022 року НБУ скорегував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 грн./дол. США. Через вимушене запровадження адміністративних обмежень НБУ з початку війни зафіксував облікову ставку на рівні 10% та відклав ухвалення рішення щодо підвищення її розміру. На початку червня 2022 року Правління НБУ підвищило облікову ставку до 25% для послаблення тиску на валютному ринку та стабілізації інфляційних очікувань. У 2023 році НБУ додатково підвищив вимоги до обов'язкових резервів банків. НБУ повернеться до режиму інфляційного таргетування з плаваючим курсоутворенням у міру нормалізації функціонування економіки та фінансової системи. НБУ продовжує вживати заходів для підтримання стабільності банківської системи шляхом мінімізації негативного впливу наслідків російської військової агресії проти України через низку змін до чинних нормативних актів.

Завдяки допомозі від партнерів міжнародні резерви НБУ станом на кінець 2022 року перевищили довоєнний рівень та досягли 28,5 мільярдів доларів США.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У серпні 2022 року Міністерство фінансів України відтермінувало на два роки виплати за суверенними єврооблігаціями та внесло зміни до умов випуску державних деривативів, знизивши потреби у фінансуванні. Загалом український уряд продовжує обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань, а банківська система продовжує працювати та зберігати свою стабільність.

Ухвалений державний бюджет України на 2023 рік передбачає, що доходи бюджету будуть удвічі нижчими за витрати, а дефіцит складе близько 21% ВВП (або 35,5 мільярдів доларів США). Очікується, що дефіцит бюджету буде профінансовано за рахунок фінансової допомоги іноземних партнерів у вигляді грантів та пільгових довгострокових безпроцентних кредитів.

Український уряд отримав суттєву міжнародну підтримку, фінансування і донорські внески від міжнародних організацій, включно з окремими країнами, та благодійні внески для підтримки фінансової стабільності, здійснення соціальних виплат та на військові потреби. За 2022 рік обсяги оголошеної міжнародної фінансової допомоги склали більше 65 мільярдів доларів США, обсяги отриманої міжнародної фінансової допомоги – більше 32 мільярдів доларів США. Обсяги військової допомоги перевищили 16 мільярдів доларів США, гуманітарної – 41 мільярд доларів США.

1 квітня 2022 року Верховна Рада схвалила законопроект щодо запровадження 100% гарантії держави на депозити населення в банках на період дії воєнного стану та ще три місяці після закінчення війни та підвищення граничного розміру суми відшкодування до 600 тис. грн. після закінчення цього періоду. У липні 2022 року Верховна Рада прийняла Закон України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні та Закон щодо фіксації ціни на газ для побутових споживачів на рівні, встановленому за станом на 24 лютого 2022 року, мораторій на підвищення тарифів буде діяти протягом воєнного стану в Україні та 6 місяців після його завершення.

23 червня 2022 року на саміті у Брюсселі Європейська Рада ухвалила рішення про надання Україні статусу кандидата в Європейський Союз. Україна стане учасником програм та ініціатив ЄС, відкритих для кандидатів.

27 вересня 2022 року Кабінет міністрів схвалив постанови, які дозволять Україні приєднатися до Конвенцій про процедуру спільного транзиту і спрощення формальностей у торгівлі товарами (так званий «митний безвіз») з 1 жовтня 2022 року. Постанови відкривають доступ необмеженому колу українського бізнесу до авторизацій та спрощень процедур спільного транзиту, які мають економічні оператори у 35-ти країнах-членах Конвенції.

Ключовим ризиком для макрофінансової стабільності є повномасштабне вторгнення росії на територію суверенної України, що триває. Наслідки війни змінюються кожного дня, а їхній вплив у довгостроковій перспективі неможливо визначити. Подальший вплив на українську економіку залежить від того, яким чином завершиться повномасштабна війна, від успішної реалізації українським урядом нових реформ, стратегії відновлення та трансформації країни з метою набуття членства у ЄС, а також співробітництва з міжнародними фондами.

Керівництво Банківської групи вважає, що вживає належні заходи для підтримки стабільної діяльності Банківської групи, необхідні за існуючих обставин, хоча подальша нестабільність ситуації у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банківської групи, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банківської групи. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок керівництва.

3. Основа складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи

Загальна інформація

Ця консолідована фінансова звітність іноземної банківської групи Райффайзен в Україні (надалі – «Консолідована фінансова звітність банківської групи») за 2022 рік була підготовлена відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, з метою презентації комбінованого фінансового стану, фінансових результатів та руху грошових коштів іноземної банківської групи Райффайзен в Україні станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року. Ця звітність називається консолідованою відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, та включає фінансову звітність Банку, його дочірніх підприємств та певних підприємств, які перебувають під спільним контролем Групи RBI за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року. По своїй суті, ця звітність є комбінованою звітністю.

Постанова Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, передбачає, що консолідована звітність банківської групи складається її відповідальною особою на підставі звітностей учасників банківської групи, що складені за формами та з використанням методів та процедур консолідації, визначених Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 24 жовтня 2011 року № 373, що ґрунтується

на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») щодо розкриття інформації у фінансовій звітності.

Окремі фінансові звітності комбінованих підприємств, використані при складання цієї консолідованої звітності банківської групи, були складені відповідно до МСФЗ.

До консолідованої звітності включаються показники фінансової звітності учасників Банківської групи, які контролюються контролером Банківської групи, а також учасників банківської групи, які є дочірніми компаніями інших учасників банківської групи, з використанням методу повної консолідації. При складанні цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи, окремі фінансові звітності учасників банківської групи об'єднуються на основі постатейного додавання відповідних активів, зобов'язань, доходів та витрат. Статутний капітал являє собою загальний випущений статутний капітал Банку та комбінованих підприємств. Нерозподілений прибуток/(непокритий збиток) включає в себе нерозподілені прибутки/(непокриті збитки) учасників банківської групи. Залишки, операції, доходи та витрати та будь-які нереалізовані прибутки та збитки від операцій між підприємствами, що консолідуються у звітності, в тому числі їхніх дочірніх підприємств, елімінуються в повному обсязі.

Консолідована звітність банківської групи складається з дати створення банківської групи до дати припинення її існування. Фінансові звітності учасників банківської групи, які контролюються контролером банківської групи, а також учасників банківської групи, які є дочірніми компаніями інших учасників банківської групи, були складені за однаковий звітний період та з використанням послідовних облікових політик.

Ця консолідована фінансова звітність була складена відповідно до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп» затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254.

Ця консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу первісної вартості, за винятком торгових цінних паперів, інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та похідних фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, інвестиційної нерухомості, що обліковується за справедливою вартістю та будівель, що відображаються за переоціненою вартістю.

4. Основні положення облікової політики

Далі наведено суттєві положення облікової політики, що були застосовані під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Ці принципи облікової політики послідовно застосовувалися до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу у іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- грошовими коштами;
- інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Банківської групи;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банківської групи та який є непохідним інструментом, за який Банківської група зобов'язана або може бути зобов'язана отримати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банківської групи.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Банківської групи;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банківської групи, та який є непохідним інструментом, за яким Банківська група зобов'язана або може бути зобов'язана надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банківської групи.

Первісна оцінка фінансового інструменту

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, плюс (для фінансових активів) або мінус (для фінансових зобов'язань), у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток або збиток, витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Фінансові активи

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Банківська група бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Класифікація та оцінка: загальна характеристика

Фінансові активи

Банківська група класифікує всі свої фінансові активи в одну з трьох основних категорій: що оцінюються за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) та за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL).

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються наступні умови:

- актив утримують в рамках бізнес-моделі, мета якої – утримання активів з метою одержання контрактних грошових потоків;
- контрактні умови фінансового активу обумовлюють надходження у певні дати грошових потоків, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Амортизована собівартість фінансового активу – це сума, за якою фінансовий актив оцінюється при первісному визнанні за вирахуванням погашення основної суми, збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням методу ефективної ставки відсотка, – будь-якої різниці між цією первісно визнаною сумою та сумою погашення активу, скоригована на суму резерву під очікувані кредитні збитки.

Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю розкриваються за статтею «Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка», курсові різниці, – за статтею «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти», очікувані кредитні збитки, – за статтею «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9», прибутки та збитки від несуттєвих модифікацій, – за статтею «Інші прибутки (збитки)», прибутки та збитки від припинення визнання (включаючи спричинені суттєвими модифікаціями), – за статтею «Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю» Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Фінансовий актив класифікується для подальшої оцінки як FVOCI, якщо він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є як отримання контрактних грошових потоків, так і продаж фінансових активів; а договірні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових коштів, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Боргові інструменти FVOCI, в подальшому оцінюються за справедливою вартістю з визнанням прибутків та збитків від зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході. Балансова вартість боргових інструментів FVOCI не зменшується на суму резерву під очікувані кредитні збитки. Сума резерву під очікувані кредитні збитки визнається в іншому сукупному доході.

Процентні доходи, курсові різниці та очікувані кредитні збитки відображаються у складі прибутків та збитків аналогічно до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю. У разі припинення визнання, накопичена сума прибутків та збитків, що попередньо була відображена в іншому сукупному доході рекласифікується з іншого сукупного доходу до статті «Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Усі інші фінансові активи, тобто фінансові активи, які не відповідають критеріям класифікації за амортизованою собівартістю, або FVOCI, класифікуються для подальшої оцінки за справедливою вартістю з визнанням її змін у прибутках або збитках.

Процентні доходи за всіма фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток розкриваються за статтею «Інші процентні доходи» Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Всі прибутки та збитки (окрім процентних доходів) розкриваються за статтею «Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток» Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Оцінка бізнес-моделі

Банківська група проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується фінансовий актив на портфельній основі, оскільки такий спосіб найкраще відображає порядок управління бізнесом та надання інформації керівництву.

При визначенні належної бізнес-моделі, враховуються наступні висновки:

- як оцінюється ефективність бізнес-моделі (і фінансових активів, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та яким чином звітується ключовому управлінському персоналу;
- яким чином оцінюються ризики, що впливають на ефективність бізнес-моделі (а також на фінансові активи, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та способи управління цими ризиками;
- як винагороджуються менеджери – наприклад, чи компенсація залежить від справедливої вартості активів, якими управляють, чи від надходження контрактних грошових потоків;
- частота, вартість і час продажу за минулі періоди, причини такого продажу та очікування щодо продажу в майбутньому;
- чи є діяльність з продажу або отримання контрактних грошових потоків для бізнес-моделі невід'ємною складовою, чи лише виключенням (бізнес-модель «утримання з метою одержання договірних грошових потоків» проти «утримання з метою одержання договірних грошових потоків та продажу»).

Фінансові активи, які утримуються для торгівлі, та такі, управління та оцінка результатів за якими здійснюється на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аналіз характеристик контрактних грошових потоків

Якщо Банківська група визначає, що бізнес-модель певного портфеля полягає в утриманні фінансових активів з метою одержання договірних грошових потоків (або з метою одержання договірних грошових потоків та продажу фінансових активів), проводиться оцінка, чи контрактні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових потоків, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми. З цією метою проценти визначаються як компенсація часової вартості грошей та кредитного ризику, пов'язаного з непогашеною протягом певного періоду часу частиною основної суми, та інших базових для кредитування ризиків та витрат, а також маржі прибутку. Ця оцінка здійснюється за кожним інструментом окремо та за станом на дату первісного визнання фінансового активу.

Оцінюючи, чи контрактні грошові потоки є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми, Банківська група розглядає договірні умови інструмента. Це включає оцінку того, чи фінансовий актив передбачає договірні умови, згідно з якими строки чи суми контрактних грошових потоків можуть змінюватись таким чином, що не відповідатиме зазначеним умовам. Банківська група розглядає:

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- умови дострокової оплати, продовження контракту;
- леверидж-опції;
- чи обмежується вимога визначеними активами або грошовими потоками;
- контрактно зв'язані інструменти.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у визначені суми готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, поточні рахунки в Національному банку України та інших кредитних установах та кошти овернайт в інших кредитних установах.

Фінансові інструменти призначені для торгівлі

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання класифікуються як призначені для торгівлі, якщо вони:

- придбані або створені в основному з метою продажу або викупу найближчим часом;
- є частиною портфеля визначених фінансових інструментів, управління якими здійснюється сукупно та щодо яких існують нові актуальні приклади отримання прибутку в короткостроковій перспективі;
- є похідним фінансовим інструментом.

Знецінення: загальна характеристика

Цей розділ надає огляд аспектів МСФЗ 9, які передбачають більш високий ступінь судження або складності та основних джерел невизначеності оцінок, що несуть значний ризик спричинення необхідності здійснення суттєвих коригувань вартості протягом наступного фінансового року.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Банківська група оцінює на прогнозній основі очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами активу, що відображаються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, а також заборгованістю, що виникає за наданими зобов'язаннями з кредитування, дебіторською заборгованістю та договорами фінансової гарантії. Банк формує резерв під очікувані кредитні збитки за такими операціями на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну та ймовірнісно-зважену суму, яка визначається шляхом оцінки ряду ймовірних результатів, часової вартості грошей та обґрунтованої і прийнятної інформації, яка доступна без надмірних витрат або зусиль на звітну дату про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

Оцінка резервів під очікувані кредитні збитки для фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, є областю, яка вимагає використання моделей та припущень щодо майбутніх економічних умов та стану обслуговування боргу. Судженнями, що необхідні при застосуванні вимог бухгалтерського обліку для оцінки очікуваних кредитних збитків, зокрема є:

- визначення критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику;
- вибір відповідних моделей та припущень для оцінки очікуваних кредитних збитків;
- аналіз ризик-факторів не покритих поточними моделями;
- визначення кількості та відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного виду продукту/ринку та відповідних очікуваних кредитних збитків;
- визначення груп подібних фінансових активів для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Оцінка кредитного ризику для цілей управління ризиками вимагає використання моделей, оскільки ризик змінюється при зміні ринкових умов, очікуваних грошових потоків та з плином часу. Оцінка кредитного ризику щодо портфеля активів передбачає подальші оцінки, як щодо ймовірності виникнення дефолту, відповідних коефіцієнтів дефолту та кореляцій виникнення дефолту між контрагентами. Банк розраховує кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), заборгованість під ризиком дефолту (EAD) та розмір збитку у випадку настання дефолту (LGD).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

МСФЗ 9 передбачає триступеневу модель зменшення корисності, яка базується на змінах в кредитній якості інструменту з моменту первісного визнання. Згідно з даною моделлю, фінансовий інструмент, який не є кредитно-знеціненим при первісному визнанні, класифікується на Стадії 1, а його кредитний ризик підлягає подальшому постійному моніторингу. Якщо відбулось суттєве збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, фінансовий інструмент переводиться до Стадії 2, але він ще не вважається кредитно-знеціненим. Якщо фінансовий інструмент вважається кредитно-знеціненим, він переміщується до Стадії 3.

Для фінансових інструментів, що знаходяться на Стадії 1, очікувані кредитні збитки оцінюються в сумі частини очікуваних протягом усього строку дії фінансового інструменту збитків, що можуть виникнути в результаті настання подій дефолту протягом наступних 12 місяців. Очікувані кредитні збитки для інструментів на Стадіях 2 або 3, оцінюються виходячи з кредитних збитків, очікуваних від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента. Згідно з МСФЗ 9 при розрахунку очікуваних кредитних збитків необхідно враховувати прогнозну інформацію. Придбані (створені) знецінені фінансові активи – це фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Очікувані кредитні збитки для таких інструментів завжди вимірюються виходячи з подій дефолту протягом усього строку дії.

Банківська група завжди оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами в сумі очікуваних протягом усього строку дії інструменту збитків (застосовує спрощений підхід).

Суттєве збільшення кредитного ризику

Банківська група розглядає фінансовий інструмент як такий, за яким відбулось суттєве збільшення кредитного ризику, якщо виконується один або декілька з наведених нижче кількісних, якісних та допоміжного критеріїв.

Кількісні критерії

Банківська група використовує кількісні критерії як основний показник суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх матеріальних портфелів. Для присвоєння стадії на підставі кількісних критеріїв Банківська група порівнює криву ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на звітну дату з прогнозною кривою ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента за станом на дату первісного визнання. Беручи до уваги відмінності між продуктами роздрібного та нероздрібного бізнесу, методи оцінки можливого суттєвого збільшення кредитного ризику також дещо відрізняються.

Для нероздрібного бізнесу порівнянність кривих ймовірностей настання дефолту досягається проведенням аналізу на рівні окремих показників ймовірності. Вважається, що відбулося значне збільшення кредитного ризику у разі відносного збільшення ймовірності настання дефолту до 250% або більше. Для довгострокових інструментів поріг в 250% зменшується з метою врахування ефекту від терміну.

Для заборгованості роздрібного бізнесу порівнюються залишкові кумулятивні ймовірності настання дефолту як logit-різниця (logit – це натуральний логарифм імовірностей в статистиці) між ймовірністю настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на звітну дату та ймовірністю настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на дату визнання, враховуючи «виживання» заборгованості до звітної дати (заборгованість не закрита та не в дефолті). Вважається, що відбулося значне збільшення кредитного ризику у разі перевищення даною різницею певного порогового значення. Порогові значення розраховуються окремо для кожного портфеля, що покривається індивідуальними, заснованими на рейтингах, моделями ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента. Базуючись на історичних даних, порогові значення визначаються як певний квантиль розподілу вищезгаданої logit-різниці на частині портфеля (визначеної за продуктами, такими як кредити на особисті потреби, кредитні картки, кредити для клієнтів сегменту мікро) де відбулося погіршення. Зазвичай, це означає збільшення ймовірності настання дефолт на рівні 150 – 250 %, залежно від схильності до дефолту тих чи інших портфелів.

Якісні критерії

Банківська група використовує якісні критерії додатково до кількісних як індикатор суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх матеріальних портфелів Для державних, банківських, корпоративних та портфелів проектного фінансування переведення до Стадії 2 відбувається, якщо виконується один або кілька з наступних критеріїв:

- фіксування Системою раннього сповіщення перших ознак погіршення кредитної якості;
- відбулися зміни умов договору, як складова поступок, наданих через фінансові труднощі, що може негативно вплинути на результати діяльності позичальника;
- наявні зовнішні ризик-фактори з потенційно суттєвим впливом на платоспроможність клієнта.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогнозні дані та проводиться щоквартально на рівні окремих угод для всіх портфелів нероздрібного бізнесу Банківської групи.

Для портфелів роздрібного бізнесу вважається, що суттєве збільшення кредитного ризику має місце, якщо виконується один або кілька з наступних критеріїв:

- проведення вимушеної реструктуризації;
- наявність дефолту за суттєвою заборгованістю у того самого боржника за іншим продуктом (сегмент заборгованості фізичних осіб);
- цілісний підхід – застосовується у випадках появи нової прогнозної інформації щодо сегменту або частини певного портфеля, коли така інформація ще не врахована рейтинговою системою; якщо такі випадки було зафіксовано Банківська група проводить оцінку відповідного портфеля на предмет очікуваних протягом усього строку дії збитків (на сукупній основі).

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогнозні дані та проводиться щомісячно на рівні окремих трансакцій для всіх портфелів роздрібного бізнесу Банківської групи.

Допоміжний критерій

Додатковий критерій застосовується та, відповідно, за фінансовим інструментом визнається суттєве збільшення кредитного ризику, якщо позичальник прострочив оплату за контрактом більш, ніж на 30 днів. У виключних випадках за фінансовими активами з простроченням понад 30 днів, може не спостерігатись суттєво більший кредитний ризик.

Визначення дефолту та кредитно-знецінених активів

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків Банківська група використовує те ж визначення дефолту, що і для внутрішнього управління кредитним ризиком. Це означає, що заборгованість у стані дефолту перебуває на Стадії 3.

Дефолт оцінюється, використовуючи кількісні та якісні тригери.

По-перше, вважається, що позичальник перебуває у дефолті, якщо платежі згідно договору прострочені понад 90 днів.

По-друге, вважається, що позичальник перебуває у дефолті, якщо він зазнає значних фінансових труднощів та будь-які кредитні зобов'язання навряд чи будуть виплачені в повному обсязі.

Визначення дефолту було послідовно застосоване до моделювання ймовірності дефолту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD) при розрахунках очікуваних кредитних збитків.

Характеристика вхідних даних, припущень та методів оцінки

Очікуваний кредитний збиток оцінюється, базуючись на ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців, або протягом усього строку дії фінансового інструменту, залежно від того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання, та чи актив розглядається як кредитно-знецінений. Прогнозна економічна інформація приймається до уваги при визначені ймовірності дефолту протягом 12 місяців та за весь строк дії фінансового інструменту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD). Ці прогнози змінюються залежно від типу продукту. Очікувані кредитні збитки – це продисконтований добуток показників ймовірності дефолту (PD), розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та дисконт-фактора (D).

Ймовірність дефолту

Ймовірність дефолту відображає вірогідність того, що позичальник не виконає свої фінансові зобов'язання протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився, за зобов'язанням. Загалом ймовірність настання дефолту протягом усього строку дії інструменту розраховується з використанням, в якості початкової точки, ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців, до здійснення будь-яких консервативних коригувань. Після цього використовуються різні статистичні методи для оцінки того, як буде змінюватись ймовірність настання дефолту протягом строку дії кредиту або портфеля кредитів, починаючи від дати первісного визнання. Ймовірність настання дефолту базується на історичних даних.

Для оцінки ймовірності настання дефолту щодо непогашеної кредитної заборгованості використовуються різні моделі, які можна згрупувати у наступні категорії:

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- за державними установами, державними та місцевими органами самоврядування визначення ймовірності настання дефолту здійснюється за допомогою матричного підходу; прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою однофакторної моделі Васічека (Vasicek);

- за корпоративними клієнтами, проектним фінансуванням та фінансовими установами визначення ймовірності настання дефолту здійснюється, використовуючи параметричну модель виживання (розподіл Вейбулла); прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою однофакторної моделі Васічека (Vasicek); калібрування рівнів ймовірності настання дефолту базується на методології Каплана Мейєра з використанням коригування вилученням;

- за іпотекою клієнтів роздрібного бізнесу та іншими кредитами роздрібного бізнесу визначення ймовірності настання дефолту здійснюється з використанням параметричної моделі виживання в конкуруючих структурах ризику; прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою супутніх моделей.

У деяких випадках, коли вхідні дані наявні не в повній мірі, для розрахунків використовується групування, усереднення та порівняльний аналіз даних.

Розмір збитку у випадку настання дефолту

Показник розміру збитку у випадку настання дефолту відображає очікування Банківської групи про величину збитку за дефолтною заборгованістю. Розмір збитку у випадку настання дефолту виражається у вигляді відсотка втрат на одиницю заборгованості на момент дефолту.

Для оцінки збитку у випадку настання дефолту за непогашеною кредитною заборгованістю використовуються різні моделі, які можна згрупувати у наступні категорії:

- за державними установами розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується, використовуючи ринкові джерела інформації;

- за корпоративними клієнтами, проектним фінансуванням, фінансовими установами, державними та місцевими органами самоврядування розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується шляхом дисконтування грошових потоків, отримуваних під час стягнення заборгованості з боржника; прогнозна інформація за розміром збитку у випадку дефолту враховується за допомогою моделі Васічека (Vasicek);

- за іпотекою клієнтів роздрібного бізнесу та іншими кредитами роздрібного бізнесу для оцінювання втрат у випадку настання дефолту використовуються регуляторні оцінки втрат у випадку настання дефолту, за вирахуванням коригувань щодо можливого економічного спаду та інших поправок згідно з консервативним підходом. Прогнозна макроекономічна інформація враховується в оцінці втрат у випадку настання дефолту за допомогою різних допоміжних моделей.

За певних обставин, коли деякі вхідні дані наявні не в повній мірі, використовують альтернативні моделі відновлення, порівняльний аналіз даних та експертні оцінки.

Заборгованість під ризиком дефолту

Заборгованість під ризиком дефолту базується на сумах заборгованості, яка очікується наявною під час виникнення дефолту за оцінкою Банківської групи. Заборгованість під ризиком настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду дії інструменту визначається на основі очікуваних платежів, які змінюються залежно від типу договору. Для продуктів, що амортизуються та позик з одноразовим погашенням в кінці терміну, показник заборгованості під ризиком дефолту базується на договірних платежах позичальника за 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився. Також в розрахунку враховується дострокове (повне) погашення / рефінансування, у разі якщо його вже не було враховано при оцінці ймовірності настання дефолту протягом терміну дії кредиту.

Для поновлюваних («револьверних») продуктів заборгованість під ризиком дефолту прогнозується шляхом використання поточного балансу та коефіцієнту кредитної конверсії, що дозволяє прогнозувати використання кредитного ліміту на момент дефолту. Регуляторні обмеження виключаються при використанні коефіцієнту кредитної конверсії. В окремих випадках, коли деякі вхідні параметри наявні не в повній мірі, для розрахунку використовують порівняльний аналіз даних.

Дисконтування

Ставка дисконтування, яка використовується для розрахунку очікуваних кредитних збитків щодо заборгованості, яка обліковується на балансі та позабалансі, крім лізингу та придбаних (створених) знецінених кредитів, є ефективною ставкою відсотка або наближеною до неї.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Розрахунок

Для заборгованості, що перебуває на Стадії 1 та 2 знецінення, очікуваний кредитний збиток це добуток ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту, помножений на ймовірність ненастання дефолту до врахованого періоду. Це відображається функцією виживання S. Такий розрахунок показує майбутні значення очікуваних кредитних збитків, які потім дисконтуються на звітну дату та підсумовуються. Розрахункові значення очікуваних кредитних збитків потім зважуються за прогнозним сценарієм.

У 2022 році Банк почав застосовувати еталонний підхід (benchmark approach) замість ризик-параметрів, отриманих з відповідних моделей у зв'язку з припиненням використання таких моделей для портфеля іпотечної заборгованості фізичних осіб. Дані зміни стосуються і портфелів працюючої, і дефолтної заборгованості та обумовили визнання додаткового знецінення в сумі 91 828 тис. грн. (Примітка 10).

Для оцінки резервів на Стадії 3 використовувалися різні моделі, які можна згрупувати за наступними категоріями:

- для державних, корпоративних клієнтів, проектного фінансування, фінансових установ, місцевих та регіональних урядів резерви Стадії 3 розраховуються керівниками по роботі з заборгованістю, які дисконтують очікувані грошові потоки за відповідною ефективною ставкою відсотка;
- для заборгованості клієнтів роздрібного бізнесу (крім іпотечної заборгованості фізичних осіб) резерви Стадії 3 обчислюються шляхом розрахунку статистично отриманої найкращої оцінки очікуваних збитків, скоригованої на непрямі витрати.

У 2022 році Банківська група змінила підхід до оцінки резервів на Стадії 3 для заборгованості нероздрібного бізнесу у зв'язку з необхідністю врахування наслідків впливу військової агресії росії на економіку України в цілому та зважаючи на особливості бізнесу кожного окремого позичальника. Відповідно, портфель заборгованості на Стадії 3 поділений на категорії з урахуванням основних особливостей боржника (зона окупації, наявність зворотного зв'язку з клієнтом, географічне розташування та близькість до лінії активних бойових дій, пошкодження активів):

- зона окупації та відсутність зворотного зв'язку з клієнтом;
- зона окупації та наявність зворотного зв'язку з клієнтом;
- зона активних бойових дій;
- інші території;
- індивідуальна оцінка (зона активних бойових дій або інші території, але наявні суттєві пошкодження активів).

Для кожної категорії зазначеної вище було застосовано комбінації наступних сценаріїв згідно експертного судження та історичного досвіду Банківської групи щодо відновлення з дефолту клієнтів:

- зона окупації та відсутність зворотного зв'язку з клієнтом: 100% резерви під очікувані кредитні збитки;
- зона окупації та наявність зворотного зв'язку з клієнтом: 63% резерви під очікувані кредитні збитки згідно історичного досвіду щодо відновлення з дефолту;
- зона активних бойових дій: 50% сценарію очікуваних грошових потоків від операційної діяльності, 30% сценарію припиненої діяльності, 20% історичний досвід щодо відновлення з дефолту;
- інше: 70% сценарію очікуваних грошових потоків від операційної діяльності, 30% сценарію припиненої діяльності.

Подібні характеристики кредитного ризику

Резерви на Стадії 1, Стадії 2 та Стадії 3 для кієнтів роздрібного бузнесу оцінюються на сукупній основі. Для портфелів нероздрібного бізнесу на Стадії 3 в більшості випадків резерви оцінюються на індивідуальній основі. Для резервів під очікувані кредитні збитки, що розраховуються згідно з моделями на сукупній основі виконується групування заборгованості за подібними характеристиками кредитного ризику таким чином, щоб заборгованість в рамках кожної групи була схожою. Характеристики кредитного ризику заборгованості роздрібного бізнесу, групуються за бізнес-сегментами, продуктами (наприклад, іпотека, споживчі кредити, овердрафти, кредитні картки, ін.), рейтингами згідно з рівнями ймовірностей настання дефолту, групами за рівнями збитків у випадку настання дефолту. Кожна комбінація наведених вище характеристик розглядається як група з однорідним профілем щодо очікуваних збитків. Параметри кредитного ризику щодо заборгованості нероздрібного бізнесу, розподіляються за ймовірністю настання дефолту згідно значень рейтингів та сегментів клієнтів. Таким чином типи клієнтів об'єднуються в моделі з індивідуальною оцінкою. Для визначення розміру збитку у випадку настання дефолту та заборгованості під ризиком дефолту заборгованість групується за продуктами.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Прогнозна інформація

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику та розрахунок очікуваних кредитних збитків враховують прогнозну інформацію. Банківська група здійснила аналіз та визначила основні економічні показники, що впливають на кредитний ризик та очікувані кредитні збитки для кожного портфеля.

Ці економічні показники та їх вплив на показники ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту розрізняються за типом категорії. Прогноз цих економічних даних («базовий економічний сценарій») здійснюється щоквартально та забезпечує кращу оцінку економіки на наступні три роки. Для періоду понад три роки макроекономічні сценарії не розробляються. Це означає, що через три роки, щоб екстраполювати економічні показники на весь залишковий період дії кожного інструмента, використовується підхід повернення до середнього, що визначає, чи ці дані до настання терміну погашення будуть відповідати тенденції довготривалої середньої ставки або довгострокового середнього темпу зростання. Вплив цих економічних даних на показники ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту визначається шляхом проведення статистичної регресії, щоб зрозуміти історичний вплив на ймовірності настання дефолту та компоненти розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту.

У доповнення до базового економічного сценарію Банківська група також оцінює оптимістичний та песимістичний результати, щоб врахувати нелінійність залежності очікуваних кредитних збитків від макроекономічних умов. Як і у випадку з будь-якими економічними прогнозами, екстраполяції та ймовірності виникнення супроводжуються високим ступенем властивої невизначеності, і тому фактичні результати можуть істотно відрізнятись від прогнозованих. Банк вважає ці прогнози найкращою оцінкою можливих результатів та, що вони охоплюють будь-які потенційні нелінійні фактори та асиметричності в рамках різних портфелів Банківської групи.

За допомогою макромоделей макроекономічні сценарії трансформуються в зміни значень ймовірності настання дефолту та розміру збитку у випадку дефолту. При розробці макроекономічної моделі враховується ряд релевантних макроекономічних змінних. Результуюча модель є лінійною регресією, що пояснює значення або зміни рівня дефолту. В якості рушіїв кредитного циклу було враховано приріст реального ВВП та рівень відсоткових ставок за розміщенням коштів терміном на 3 місяці. Набір релевантних макроекономічних змінних визначається за їх здатністю пояснити історичні дані щодо рівнів дефолту. Протягом циклу значення ймовірності настання дефолту накладаються на результати макроекономічної моделі для відображення поточного та очікуваного стану економіки. Для заборгованості клієнтів нероздрібного бізнесу, при визначенні розміру збитку у випадку дефолту, макроекономічні моделі застосовуються до відповідних рівнів відновлення з дефолту, тобто позитивний макроекономічний прогноз обумовлює зростання рівнів відновлення з дефолту, що зменшує розмір збитку у випадку дефолту. Для заборгованості роздрібного бізнесу розміри збитку у випадку дефолту після стягнення моделюються аналогічно до рівнів дефолту або напряму, або через такі компоненти як рівень відновлення, розмір збитку у випадку відновлення з дефолту або розмір збитку у випадку невідновлення з дефолту. Усереднені за тривалий період значення розміру збитку у випадку дефолту накладаються на результати макроекономічних моделей для відображення поточного та очікуваного стану економіки. Присвоєна для кожного зі сценаріїв вага становить: 25 % оптимістичного, 50 % базового та 25 % песимістичного сценаріїв.

Ключове припущення, на якому базується застосування макроекономічних моделей кредитного ризику це можливість екстраполювати на майбутнє емпіричні взаємозалежності між макроекономічними показниками та ризиком настання дефолту. У випадку війни, дане припущення має піддаватись критичному аналізові. Емпіричні взаємозалежності між даними двома факторами можуть характеризуватись безпосереднім, але тимчасовим зростанням ризику настання дефолту. З огляду на невизначеність щодо обсягів, в яких дана кореляція може застосовуватись до поточної ситуації, емпірична регресійна модель для корпоративних клієнтів усереднена з результатами іншої моделі, за якою значно відтерміновано зростання ризику настання дефолту внаслідок рецесії.

Найбільш суттєві припущення щодо макроекономічних змінних застосовані при оцінці очікуваних кредитних збитків станом на 31 грудня 2022 та 2021 років наведено в Примітці 30.

Коригування результатів моделей та специфічні ризик-фактори

В ситуаціях, коли існуючі вихідні параметри, припущення та моделі розрахунків не враховують всі релевантні ризик-фактори, коригування результатів моделей та специфічні ризик-фактори є найбільш важливими типами надбудов. В цілому такі приклади виникають у разі тимчасових обставин, недостатності часу для врахування належним чином нової доречної інформації при визначенні рейтингів чи проведення пересегментації портфелів, а також коли окрема кредитна заборгованість в межах відповідної групи кредитної заборгованості демонструє інший поведінковий профіль аніж спочатку очікувалось. Внаслідок війни та спровокованих нею економічних наслідків, в знеціненні необхідно відобразити додаткові ризики за допомогою спеціальних портфельних коригувань.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У 2022 році інші спеціальні ризик-фактори представлені змодельованою оцінкою впливу від триваючого наразі пошкодження енергетичної інфраструктури, і як наслідок, - відключення світла обумовили доформування резервів на Стадії 1 та 2 знецінення на загальну суму 1 329 570 тис. грн. (Примітка 30) (2021 р.: доформування резервів на Стадії 1 та 2 знецінення на загальну суму 371 665 тис. грн. через різке зростання цін на енергоносії та глобальний дефіцит напівпровідників).

Для сегментів нероздрібного бізнесу, додатковий ризик було враховано за допомогою використання ризик-факторів в центральних моделях, в той час як в сегменті роздрібного бізнесу для відображення ризиків було впроваджено одночасно два підходи: коригування моделей ймовірності настання дефолту (коригування результатів моделей) та додаткова алокація, накладена після застосування моделей (спеціальні ризик-фактори).

Для заборгованості роздрібного бізнесу, збільшення ризику внаслідок війни було відображено шляхом рекласифікації всього портфеля працюючої заборгованості до Стаді 2 знецінення. Коригування результатів моделей було застосовано до заборгованості, що була віднесена до червоної або жовтої зон ризику згідно імовірності настання дефолту та індикаторів невизначеності. Визначення відповідних ризик-зон було засновано на: результатах структурованих опитувань клієнтів для актуалізації інформації згідно потреб та потенційних проблем, що можуть вплинути на платоспроможність клієнтів; даних щодо оборотів клієнтів; дотримання платіжної дисципліни; географічної карти ризику; наявності реструктуризації або протоколу для проведення реструктуризації. Відповідні коригування результатів моделей обумовили додаткове знецінення в сумі 14 276 тис. грн. (Примітка 30).

Аналіз чутливості

Для симуляції ряду потенційних змін в оцінках та відповідних змін в сумах знецінення, було виконано аналіз чутливості щодо найбільш суттєвих припущень, які впливають на суми очікуваного знецінення (Примітка 30).

Аналіз чутливості включав переобрахунок сум резервів під очікувані кредитні збитки за існуючими моделями. Ризик-фактори та коригування результатів моделей були включені в повній сумі до симуляції Стадіями 1 та 2 та не підлягали переобрахунку (2021 р.: додаткові ризик-фактори були включені в повній сумі до симуляції за Стадією 2). В результаті складності моделі багато факторів не є взаємовиключними.

Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з кредитування та договорів фінансової гарантії, оцінюються за амортизованою собівартістю, а якщо вони утримуються для торгівлі (включаючи похідні фінансові інструменти – за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Похідні фінансові інструменти

В ході звичайної діяльності Банківська група використовує похідні фінансові інструменти, включаючи форварди, свопи та опціони на валютних ринках. Похідні інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю на дату укладання відповідного контракту, після чого вони переоцінюються за справедливою вартістю. Всі похідні інструменти відображаються як похідні фінансові активи , якщо їх справедлива вартість має додатне значення, та як похідні фінансові зобов'язання, якщо їх справедлива вартість має від'ємне значення. Зміни справедливої вартості похідних інструментів визнаються негайно у прибутках або збитках та включаються до складу «Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток».

Договірні та умовні фінансові зобов'язання

Договори фінансової гарантії (кредитні гарантії, акредитиви та авалі) первісно визнаються у консолідованій фінансовій звітності за справедливою вартістю в статті «Інші фінансові зобов'язання», у розмірі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банківської групи за кожним договором гарантії оцінюється за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії або сумою резерву під очікувані кредитні збитки.

Будь-яке збільшення зобов'язання, пов'язане з договорами фінансової гарантії, відображається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки. Отримана комісія визнається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки на прямолінійній основі протягом строку дії договору гарантії.

Невикористані зобов'язання з кредитування та акредитиви є зобов'язаннями, за якими протягом терміну їх дії Банківська група зобов'язана надати клієнтові кредит на заздалегідь визначених умовах.

Номінальна вартість договорів фінансової гарантії та невикористаних зобов'язань з кредитування, якщо договором передбачається надання кредиту згідно з ринковими умовами не відображається у Консолідованому звіті про фінансовий стан.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Модифікація договірних грошових потоків

Коли договірні грошові потоки за фінансовим активом переглядаються або модифікуються іншим чином, в результаті такого перегляду або модифікації передбачається або припинення визнання цього фінансового активу, або перерахунок його валової балансової вартості та визнання прибутку або збитку від модифікації.

Суттєві зміни умов договору обумовлюють припинення визнання (погашення) існуючого активу та визнання нового модифікованого активу; з припиненням визнання існуючого активу за окремою статтею відображається прибуток/збиток від припинення визнання (як різниця між амортизованою собівартістю та справедливою вартістю нового визнаного інструмента).

Після цього необхідно визнати новий (модифікований) актив. Первісна його оцінка здійснюється за справедливою вартістю, крім того для нового активу необхідно провести тест на перевірку відповідності характеристик контрактних грошових потоків та оцінку бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив. Якщо актив проходить тест на оцінку відповідності характеристик контрактних грошових потоків, розраховується ефективна ставка відсотка на дату визнання. Актив починає визнаватись на Стадії 1 або, якщо він знецінений, – як «придбаний (створений) знецінений».

Для несуттєвих модифікацій, визнається прибуток або збиток від модифікації на дату її виникнення. Існуючий актив продовжує визнаватись, а прибуток/збиток від модифікації відображається як коригування валової балансової вартості активу (розкривається окремо в примітках). Менша балансова вартість фінансового активу зазвичай передбачає часткове або повне розформування резерву під очікувані кредитні збитки. Якщо ж очікувані грошові потоки за модифікованими активами менші ніж модифіковані договірні грошові потоки, формується резерв під очікувані кредитні збитки для модифікованого активу.

Критеріями для визначення модифікацій договірних умов суттєвими, та відповідно, для припинення визнання (погашення) існуючого активу та визнання нового, модифікованого активу, є:

- зміна валюти та/або;
- включення до договору статей, які зазвичай призводять до не проходження тесту на відповідність характеристик контрактних грошових потоків;
- зміна типу інструмента (наприклад, кредиту на облігацію).

Придбані (створені) знецінені фінансові активи

На звітну дату Банківська група визнає в якості резерву під очікувані кредитні збитки за придбаними (створеними) знеціненими фінансовими активами лише акумульовану, починаючи з дати первісного визнання, зміну в очікуваних кредитних збитках від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента.

Сума такої зміни визнається у прибутках або збитках як «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9». Банківська група визнає позитивні зміни в очікуваних кредитних збитках від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента, як Кредитні прибутки, навіть якщо очікувані кредитні збитки від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента, є меншими, ніж сума очікуваних кредитних збитків, які були включені в очікувані грошові потоки при первісному визнанні.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу чи групи подібних фінансових активів (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Банківська група передала права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банківська група зберегла права на отримання грошових потоків від активу, але взяла на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної угоди»;
- якщо Банківська група передала практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або не передала і не зберегла практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передала контроль над цим активом.

При припиненні визнання фінансового активу у цілому, різниця між балансовою вартістю та отриманою винагородою включається до Консолідованого звіту про прибутки та збитки в статті «Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю».

Якщо припиняється визнання лише частини фінансового активу, то балансова вартість фінансового активу розподіляється між частиною, яка продовжує визнаватися, та частиною, щодо якої припиняється визнання на основі співвідношення їх справедливої вартості на дату розподілу.

Різниця між балансовою вартістю, розподіленою на частину, щодо якої припиняється визнання та отриманою винагородою включається до прибутків або збитків від припинення визнання.

Будь-які зміни в очікуваних дисконтованих грошових потоках або фактичній ціні продажу повинні вже бути відображеними у скоригованій сумі резерву під очікувані кредитні збитки до дати припинення визнання.

Списання

Кредити списуються з балансу (повністю або частково) у разі, якщо відсутні обґрунтовані очікування щодо їх сплати чи відшкодування вартості. Така ситуація виникає, коли у позичальника вже не має грошових надходжень від операцій, а вартість забезпечення не може забезпечити достатні грошові потоки. Суми непрацюючої заборгованості корпоративних клієнтів списуються до рівня вартості застави у випадку, якщо позичальник вже не має грошових надходжень від операційної діяльності. Щодо заборгованості клієнтів роздрібного бізнесу беруться до уваги якісні ознаки, та у випадках якщо платежі відсутні протягом одного року, суми заборгованості підлягають списанню, хоча списана заборгованість може підлягати подальшій діяльності щодо примусового стягнення.

Принципи оцінки за справедливою вартістю

Справедлива вартість – це ціна, яка буде отримана при продажі активу чи сплачена при передачі зобов'язання при здійсненні звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки на основному ринку, або за його відсутності, на найсприятливішому ринку, на який у Банківської групи є доступ на цю дату. Справедлива вартість зобов'язання відображає ризик неплатоспроможності.

Якщо можливо, Банківська група оцінює справедливу вартість інструменту використовуючи котирування для такого інструменту на активному ринку. Ринок вважається активним, якщо операції для активів та зобов'язань здійснюються з належною частотою та об'єм забезпечує інформацію щодо цін на безперервній основі.

Якщо немає котирувань на активному ринку, Банківська група застосовує методи оцінки, які максимально використовують релевантні доступні вхідні дані, та мінімізує використання недоступних даних. Вибраний метод оцінки включає всі фактори, які б учасники ринку взяли до уваги при визначені фактичної ціни продажу даного інструменту.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструменту на дату початкового визнання є, за нормальних умов, ціна транзакції, тобто справедлива вартість винагороди наданої або отриманої.

Банківська група використовує наступну ієрархічну структуру методів оцінки для визначення справедливої вартості, що відображає суттєвість вхідних даних використаних для оцінки:

- Рівень 1: вхідні дані, а саме котирування на активному ринку (нескориговані);
- Рівень 2: вхідні дані інші, ніж котирування, включені в Рівень 1, які доступні прямо (як ціна) або опосередковано (похідні від цін). Дана категорія включає інструменти, які оцінюються використовуючи: котирування на активному ринку для подібних інструментів; котирування для ідентичних та подібних інструментів на ринках, які вважаються менш активними або інші методи оцінки, коли всі суттєві вхідні дані прямо чи опосередковано доступні на ринку;
- Рівень 3: вхідні дані недоступні на ринку. До даної категорії відносяться всі інструменти, для яких метод оцінки включає вхідні дані, які не базуються на доступних даних та недоступні вхідні дані мають суттєвий вплив на оцінку інструменту. Дана категорія включає інструменти, що оцінюються на основі котирувань для подібних інструментів, коли вимагається використання суттєвих коригувань або припущень, щоб відобразити різницю між інструментами.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Статутний капітал

Прості акції та некумулятивні привілейовані акції, що не підлягають погашенню та дивіденди за якими сплачуються за відповідним рішенням, відображаються у складі капіталу. Витрати на оплату послуг третім сторонам, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, за винятком випадків об'єднання компаній, відображаються у складі капіталу як зменшення суми, отриманої у результаті даної емісії. Сума перевищення справедливої вартості отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій відображається як додатково сплачений капітал.

Власні викуплені акції

У разі придбання Банківською групою своїх акцій вартість придбання, включаючи відповідні витрати на проведення операції, за вирахуванням податку на прибуток вираховується із загальної суми капіталу як власні викуплені акції до моменту їх анулювання або повторного випуску чи продажу. При подальшому повторному випуску або продажу таких акцій отримана сума включається до складу капіталу.

Дивіденди

Здатність Банківської групи оголошувати та виплачувати дивіденди підпадає під дію правил і норм українського законодавства. Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо вони були оголошені до звітної дати включно. Інформація про дивіденди розкривається у звітності, якщо вони були запропоновані до звітної дати, а також запропоновані або оголошені після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Банківські метали

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом стосовно котирувань Лондонської біржі металів. Зміни у цінах купівлі НБУ відображаються як курсові різниці за операціями з дорогоцінними металами у складі інших доходів.

Оренда

Визначення оренди

При заключенні договору, Банківська група визначає чи договір або окрема його частина є договорами оренди. Договір або окрема його частина є договором оренди, якщо він передає право контролювати використання визначеного активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Банківська група визначає строк оренди, як нескасовний період оренди враховуючи:

- періоди, які охоплюються опціоном на продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю; та
- періоди, які охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не скористається такою можливістю.

Банківська група переглядає строк оренди у разі зміни нескасовного періоду оренди.

Банківська група як орендар

Первісна оцінка

На дату початку оренди, Банківська група визнає актив з права користування та зобов'язання за договором оренди. Актив з права користування оцінюється за собівартістю.

На дату початку оренди, Банківська група оцінює зобов'язання за договором оренди в сумі теперішньої вартості орендних платежів, ще не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються застосовуючи додаткову ставку запозичення орендаря.

Виключення для невизнання на балансі активу з права користування

Банківська група використовує виключення та не визнає на балансі активи з права користування щодо:

- короткострокових договорів оренди;
- договорів оренди, за якими базовий актив має низьку вартість.

Банківська група застосовує виключення до договорів оренди всіх груп активів.

При застосуванні даного виключення короткостроковими вважаються договори оренди зі строком оренди до 365 днів включно. Договори оренди, що передбачають опціон на придбання базового активу не розглядаються як короткотермінові.

Банківська група застосовує поріг 5 000 євро (гривневий еквівалент на дату застосування виключення), при визначенні базового активу з низькою вартістю.

За договорами оренди, до яких Банківська група застосовує виключення, витрати визнаються в періоді, до якого вони належать.

Подальша оцінка

Після дати початку оренди Банківська група оцінює всі активи з права користування за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації, накопиченого зменшення корисності з коригуванням на суму переоцінки орендних зобов'язань відображеної проти собівартості активу з права користування.

Амортизація активу з права користування здійснюється від дати початку оренди до кінця строку корисного використання базового активу, якщо орендодавець передає Банківській групі право власності на базовий (орендований) актив наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає факт, що Банківська група скористається можливістю його придбати. В інших випадках Банківська група амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди.

Банківська група розкриває активи з права користування, окрім тих, що відповідають визначенню інвестиційної нерухомості за статтею «Основні засоби» Консолідованого звіту про фінансовий стан з окремою деталізацією у Примітці 13.

Банківська група розкриває зобов'язання за договорами оренди за статтею «Інші фінансові зобов'язання» у Консолідованому звіті про фінансовий стан з окремою деталізацією у Примітці 17.

Після дати початку оренди Банківська група розкриває у Консолідованому звіті про прибутки та збитки:

- відсотки за орендним зобов'язанням, – за статтею «Процентні витрати» з окремою деталізацією у Примітці 22;
- платежі за короткостроковими договорами оренди, договорами оренди, за якими базовий актив має низьку вартість, а також змінні орендні платежі, не включені до оцінки орендного зобов'язання, – в тому періоді, до якого вони належать, – за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» (з окремою деталізацією у Примітці 28).

Переоцінка зобов'язань за договором оренди

Банківська група змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна строку оренди (у зв'язку з переглядом ймовірності виконання опціону на продовження або дострокового припинення оренди);
- зміна оцінки можливості придбання базового активу;
- зміна платежів, обумовлена зміною плаваючої ставки відсотка.

Банківська група змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням незмінної ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна сум, які, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості;
- зміна майбутніх орендних платежів внаслідок зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів.

Банківська група відображає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування (крім випадку зменшення балансової вартості активу з права користування до нуля). У випадку, коли балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля та відбувається подальше зменшення орендного зобов'язання, Банківська група визнає решту суми у складі прибутків або збитків.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Модифікації договору оренди

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банківська група:

- розподіляє компенсацію, зазначену в модифікованому договорі оренди;
- визначає строки модифікованої оренди;
- переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів із використанням переглянутої ставки дисконтування.

Переглянута ставка дисконтування визначається як відсоткова ставка, яка передбачена договором оренди для залишкового строку оренди або як додаткова ставка запозичення орендаря на дату набрання чинності модифікації оренди, якщо ставку відсотка, передбачену в оренді, не можна легко визначити.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банківська група:

- зменшує балансову вартість активу з права користування на суму часткового або повного припинення оренди для модифікації, що зменшує обсяг договору оренди; будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням оренди відображається за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» Консолідованого звіту про прибутки та збитки;
- відображає коригування активу з права користування для усіх інших модифікацій договору оренди.

Банківська група як орендодавець

Банківська група як орендодавець кожен з договорів оренди класифікує як фінансову або операційну оренду.

Дана класифікація здійснюється за станом на ранішу з дат, – дату заключення договору оренди або дату прийняття сторонами на себе зобов'язань щодо погоджених основних умов договору оренди, та переглядається лише у разі модифікації договору оренди.

Оренда класифікується як фінансова, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив. В іншому випадку оренда класифікується як операційна.

Операційна оренда – Банківська група як орендодавець

Банківська група відносить орендні платежі на дохід на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі, якщо остання більшою мірою відображає модель отримання Банківською групою вигод від використання предмета оренди.

Банківська група відображає витрати, включаючи нарахування амортизації, понесені для отримання доходу в сумі орендних платежів як витрати у Консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Банківська група включає первісні прямі витрати, понесені під час укладення договору про операційну оренду, до балансової вартості базового активу та визнає їх витратами протягом строку оренди на такій самій основі, як і дохід від оренди.

Банківська група розкриває інформацію щодо активів, які надаються в операційну оренду (за класом базового активу), окремо від власних активів, які Банківська група утримує та використовує (Примітка 13).

Модифікація договору операційної оренди

Банківська група обліковує модифікацію операційної оренди як новий договір оренди з дати набрання чинності модифікації, якщо вона відповідає критеріям визнання оренди. Банківська група враховує всі отримані та/або нараховані платежі, пов'язані з первісною орендою як частину орендних платежів за новою орендою.

Дочірні підприємства

Дочірні підприємства – це підприємства, які контролюються Банком. Банк контролює підприємство, коли піддається ризикам, пов'язаним з перемінними доходами від участі у діяльності підприємства, або має право на отримання таких доходів та має можливість впливати на ці доходи через свій вплив на підприємство. Зокрема, Банк консолідує підприємства, над якими у нього є контроль де-факто. Фінансова звітність дочірніх підприємств включена у консолідовану фінансову звітність з дати набуття контролю до дати втрати контролю.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Виключення операцій при консолідації

Внутрігрупові залишки та операції, а також будь-які нереалізовані прибутки від внутрігрупових операцій, виключаються при підготовці консолідованої фінансової звітності.

Частка неконтролюючих акціонерів

Частка неконтролюючих акціонерів – це капітал дочірніх підприємств, що не належить, прямо чи опосередковано, Банківській групі.

Частка неконтролюючих акціонерів показана у Консолідованому звіті про фінансовий стан у складі капіталу, окремо від капіталу, що належить акціонерам Банківської групи. Частка неконтролюючих акціонерів у прибутку або збитку та сукупному доході розкрита окремо у Консолідованому звіті про прибутки та збитки та Консолідованому звіті про сукупний дохід.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість утримується Банківською групою з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Банківською групою.

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за справедливою вартістю. Оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату та різниця між балансовою та справедливою вартістю визнається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки як «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості». Дохід від оренди відображається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки у складі інших доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Банківська група отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Земля та будівлі оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням амортизації та зменшення корисності, визнаної після дати переоцінки. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Після первісного визнання за фактичною вартістю земля та будівлі відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка здійснюється досить часто, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

На дату переоцінки, накопичена амортизація згортається відносно сукупної вартості активів, в свою чергу чиста залишкова вартість збільшується або зменшується до переоціненої вартості. Приріст вартості від переоцінки відображається у Консолідованому звіті про фінансовий стан у складі резерву з переоцінки будівель у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у Консолідованому звіті про прибутки та збитки. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного у резерві з переоцінки будівель.

Щорічне перенесення сум з резерву переоцінки будівель до складу нерозподіленого прибутку здійснюється за рахунок різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів. При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Нарахування амортизації активу починається з дати його введення в експлуатацію. Амортизація нараховується лінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	Років	
	2022 р.	***2021 р.***
Будівлі	8-50	8-50
Меблі, інвентар та інші активи	2-12	2-12
Комп'ютери та обладнання	3-10	3-10
Транспортні засоби	5-10	5-10

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів переглядаються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших адміністративних та операційних витрат у періоді, у якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи за винятком гудвілу

Нематеріальні активи за винятком гудвілу включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи за винятком гудвілу, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи за винятком гудвілу відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи за винятком гудвілу мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи за винятком гудвілу з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 1-20 років (2021 р.: 1-20 років), якщо інше не передбачено документами по експлуатації, договорами та ін., та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

В процесі здійснення господарської діяльності ПрАТ «УПЦ» може розробляти програмне забезпечення як для зовнішніх цілей, так і для внутрішніх цілей. Після первісного визнання нематеріальні активи, що розроблені ПрАТ «УПЦ», відображаються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності на тій самій основі, як і інші нематеріальні активи ПрАТ «УПЦ».

Подальші видатки на нематеріальні активи, що розроблені ПрАТ «УПЦ», капіталізуються лише тоді, коли вони збільшують майбутні економічні вигоди, втілені в конкретному активі, до якого вони відносяться. Усі інші видатки визнаються як витрати у звіті про прибутки та збитки в момент їх понесення.

Інші нефінансові активи

Інші нефінансові активи, окрім запасів, оцінюються на кожну звітну дату на предмет наявності ознак зменшення корисності. Сумою очікуваного відшкодування для інших нефінансових активів є більша з двох оцінок: їх справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість у використанні. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу перевищує суму очікуваного відшкодування. Усі збитки від зменшення корисності щодо інших нефінансових активів визнаються у прибутку або збитку і відвертаються, тільки якщо відбулася зміна в оцінках, використаних для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності відвертається тільки в тій мірі, щоб балансова вартість активу не перевищувала балансову вартість, яка була б визначена, якби збиток від зменшення корисності не був визнаний.

Оподаткування

Сума податку на прибуток складається з поточного і відстроченого податків. Податок на прибуток визнається у прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до статей іншого сукупного доходу або до операцій з акціонерами, визнаних безпосередньо у власному капіталі; в таких випадках він визнається в іншому сукупному доході або безпосередньо у власному капіталі.

Поточний податок

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний та попередні роки оцінюються в сумі, очікуваній до відшкодування від або належній до сплати податковим органам. Для розрахунку суми були використані ставки податку, що набрали чинності станом на звітну дату у відповідності до податкового законодавства України. Поточний податок до сплати включає також будь-яке податкове зобов'язання, що виникає в результаті оголошення дивідендів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Відстрочений податок

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає у результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання компаній, і яка на момент здійснення не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподатковуваного прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Банківської групи. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Банківська група має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами Банківської групи побудована на наступних операційних сегментах: великі та малі підприємства, мікро-підприємства та фізичні особи, фінансові установи, управління активами.

Операційні сегменти є компонентами діяльності Банківської групи, які забезпечують отримання доходу та/або генерують витрати, переглядаються керівництвом Банківської групи, та щодо яких наявна вичерпна фінансова інформація для прийняття рішень.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображаються у Консолідованому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоймовірним.

Визнання доходів та витрат

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх боргових фінансових інструментів, що оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, процентні доходи та процентні витрати відображаються за ефективною ставкою відсотка. Ефективна ставка відсотка є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові надходження/платежі протягом очікуваного строку існування фінансового інструменту, до валової балансової вартості фінансового активу або амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При обчисленні ефективної ставки відсотка враховуються всі дисконти та премії понесені у зв'язку з виникненням/придбанням інструменту, та всі комісійні винагороди чи додаткові витрати, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка.

Якщо очікування щодо грошових потоків за фінансовим активом переглядаються з причин інших, аніж зміна кредитного ризику, здійснюється коригування в бік збільшення або зменшення балансової вартості активу у Консолідованому звіті про фінансовий стан з одночасним збільшенням або зменшенням процентних доходів. Сума такого коригування в подальшому амортизується з відображенням за статтею процентних доходів Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Банківська група розраховує процентні доходи застосовуючи ефективну ставку відсотка до валової балансової вартості для всіх фінансових активів, окрім знецінених.

Якщо фінансовий актив стає знеціненим, та, відповідно, перебуває на Стадії 3 знецінення, Банківська група розраховує процентні доходи за ним, застосовуючи ефективну ставку відсотка до чистої балансової вартості фінансового активу. Якщо кредитна якість фінансового активу поліпшується такою мірою, що він вже не вважається знеціненим, Банківська група повертається до розрахунку процентних доходів на валовій основі.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Для придбаних (створених) знецінених фінансових активів Банківська група розраховує процентні доходи шляхом визначення скоригованої на кредитний ризик ефективної ставки відсотка та її застосування до чистої балансової вартості активу. Така ставка відсотка при первісному визнанні точно дисконтує очікувані майбутні грошові потоки (враховуючи кредитні збитки) до суми амортизованої собівартості придбаного (створеного) знеціненого фінансового активу.

У портфелі Банківської групи є інвестиції в активи емітовані країнами, якими застосовуються негативні ставки відсотка. Банківська група розкриває сплачені суми процентних витрат за такими активами, як процентні витрати, з додатковим розкриттям інформації (Примітка 22).

Процентні доходи та процентні витрати за фінансовими інструментами, призначеними для торгівлі, фінансовими активами, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток розкриваються окремо від чистих прибутків та збитків за даними категоріями інструментів у Консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Інші доходи за договорами з клієнтами

Банківська група визнає дохід за договором, щоб відобразити передачу клієнтам обіцяних товарів або послуг на суму, що відповідає винагороді, на яку Банківська група, за її очікуваннями, отримає право в обмін на ці товари або послуги.

Комісійні доходи

Банківська група отримує комісійні доходи від різних видів послуг, що надаються клієнтам. Комісійні доходи можна розділити на такі дві категорії:

- *Комісійні доходи, отримані за надання послуг протягом певного періоду*

Комісії, отримані від надання послуг протягом певного періоду, нараховуються протягом цього періоду. Такі статті включають комісійні доходи та винагороди за управління активами, відповідальне зберігання та інші управлінські та консультаційні послуги. Комісії за зобов'язаннями з надання кредитів, що, ймовірно, будуть використані, та інші комісії, пов'язані з наданням кредитів, переносяться на наступні періоди (разом із будь-якими додатковими витратами) та визнаються як коригування ефективної ставки відсотка за кредитом.

- *Комісійні доходи від надання послуг з проведення операцій*

Комісії, отримані за проведення або участь у переговорах щодо здійснення операцій від імені третьої сторони, наприклад, укладення угоди про придбання акцій чи інших цінних паперів, або придбання чи продаж компанії, визнаються після завершення відповідної операції. Комісія або частина комісії, пов'язана з певними показниками дохідності, визнається після дотримання відповідних критеріїв.

- *Комісійні доходи від надання послуг в сфері процесінгу платіжних карток, торгового еквайрингу та управління мережами банкоматів, а також комплексних IT-систем в сфері електронної комерції*

Банківська група визнає доходи відповідно до МСФЗ 15 *«Дохід від договорів з клієнтами»*. Дохід визнається таким чином, щоб відображати передачу обіцяних послуг клієнтам у сумі, яка відображає оплату, на яку Банківська група розраховує отримати право в обмін на ці послуги. Банківська група застосовує судження та враховує всі відповідні факти та обставини під час визнання доходу за договорами з клієнтами.

На дату договору Банківська група визначає обіцяні послуги в рамках договору та визначає, які з цих послуг є окремими зобов'язаннями щодо виконання. Коли окремі зобов'язання були визначені, Банківська група визнає дохід при наданні обіцяної послуги клієнту. Дохід від послуг визнається Банківською групою протягом часу надання послуги клієнту.

Дохід від надання послуг з обробки транзакцій визначається Банківською групою на основі кількості та типу транзакцій і визнається як дохід у той період, в якому відбуваються відповідні операції.

Дохід від продажу ліцензій Банківська група визнає в момент передачі програмного забезпечення клієнту з оформленням відповідного акту прийому-передачі.

Дохід від послуг програмування та розробок Банківська група визнає на часовій та матеріальній основі. Відповідно до часової та матеріальної основи, Банківська група отримує компенсацію за фактичний час, витрачений фахівцями з інформаційних технологій (IT) за погодинними або щомісячними тарифами.

Коли Банківська група виступає в якості агента, а не принципала по операціях, дохід визнається на нетто-основі в сумі комісії, зароблені Банківською групою.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Дивідендний дохід

Дохід визнається, коли встановлюється право Банківської групи на отримання платежу. Дивідендний дохід від операцій з дольовими інструментами, що класифікуються як торгові та як фінансові активи, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відображається у Консолідованому звіті про прибутки та збитки у складі чистих прибутків або збитків від цих категорій інструментів.

Кредитні (збитки)/ прибутки

Очікувані кредитні збитки/прибутки за Грошовими коштами та їх еквівалентами, Кредитами та авансами банкам, Кредитами та авансами клієнтам, Інвестиціями в цінні папери, Іншими фінансовими активами та Договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями відображаються за статтею «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9» Консолідованого звіту про прибутки та збитки.

Прибуток на акцію

Розрахунок базового прибутку на акцію здійснено на основі чистого прибутку, що належить акціонерам Банківської групи, та середньозваженої кількості простих акцій в обігу протягом періоду, за вирахуванням власних акцій, викуплених у акціонерів та не проданих. Протягом звітного періоду жодних фінансових інструментів, які мають коригуючий вплив на акції, в обігу не було. Таким чином, прибуток на акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на акцію.

Операції в іноземній валюті

Консолідована фінансова звітність Банківської групи представлена в українських гривнях, які Банківська група обрала функціональною валютою та валютою звітності. Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки у результаті перерахунку операцій в іноземній валюті відображаються у Консолідованому звіті про прибутки та збитки як «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти». Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які обліковуються за справедливою вартістю, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Різниці між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом НБУ на дату такої операції також включаються до «Чистого прибутку (збитку) від операцій з іноземною валютою».

Офіційні обмінні курси НБУ станом на 31 грудня 2022 та 2021 років становили 36,5686 та 27,2782 гривень за 1 долар США і 38,9510 та 30,9226 гривень за 1 євро, відповідно.

Нові та переглянуті стандарти та їх тлумачення

Банківська група застосувала такі зміни до стандартів з датою початкового застосування 1 січня 2022 року при складанні цієї консолідованої фінансової звітності:

- Посилання на Концептуальну основу (зміни до МСФЗ 3);
- Основні засоби – дохід, отриманий до початку передбаченого використання (зміни до МСБО 16);
- Обтяжливі договори – вартість виконання договору (зміни до МСБО 37);
- Щорічні покращення МСФЗ 2018-2020 рр. (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16, МСБО 41).

Дані зміни не мають суттєвого впливу на цю консолідовану фінансову звітність.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Нові або переглянуті стандарти та їх тлумачення, які ще не набрали чинності

Наступні нові стандарти та зміни до стандартів ще не набрали чинності станом на 31 грудня 2022 року і не застосовувалися при складанні цієї консолідованої фінансової звітності. Банківська група планує застосувати дані нововведення в тому звітному періоді, коли вони наберуть чинності.

- МСФЗ 17 «Договори страхування» (зі змінами);
- Класифікація зобов'язань на поточні та непоточні (зміни до МСБО 1);
- Розкриття інформації щодо облікової політики (зміни до МСБО 1 та Положення 2 щодо практики МСФЗ);
- Визначення облікових оцінок (зміни до МСБО 8);
- Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають від однієї операції (зміни до МСБО 12);
- Орендні зобов'язання при продажу та зворотній оренді (зміни до МСФЗ 16);
- Непоточні зобов'язання з ковенантами (зміни до МСБО 1).

Не очікується, що наведені вище нові стандарти та зміни до стандартів будуть мати суттєвий вплив на консолідовану фінансову звітність Банківської групи.

5. Суттєві облікові судження та оцінки

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво Банківської групи зробило такі судження, крім облікових оцінок, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, відображені у консолідованій фінансовій звітності:

Класифікація фінансових активів

При здійсненні класифікації фінансових активів Банківська група застосовує судження та враховує фактори, релевантні для виконання тесту на перевірку відповідності характеристик контрактних грошових потоків та при визначенні бізнес-моделі управління групами фінансових активів.

Невизначеність оцінок

У процесі застосування облікової політики керівництво Банківської групи використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених у консолідованій фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає:

Безперервність діяльності

Військові дії на території України та непередбачуваний вплив від них на суттєві припущення, які покладені в основу прогнозів керівництва, призвели до існування суттєвої невизначеності для діяльності Банківської групи в майбутньому.

Керівництво Банківської групи здійснило оцінку щодо його здатності продовжувати діяльність на безперервній основі з огляду на наявні та потенційні наслідки військової агресії російської федерації проти України. На думку керівництва Банківської групи основним фактором тиску на фінансовий результат є резерви під очікувані кредитні збитки. За результатами ітераційної оцінки фактичного та перспективного стану платіжної дисципліни клієнтів згідно динаміки стану бізнесу у військовий час та фізичного стану збереження отриманої застави, Банківською групою оцінено обсяги потенційного погіршення фінансового стану клієнтів, можливого рівня дефолтів, так як результат, - імовірної зміни обсягів резервів під очікувані кредитні збитки. За оцінкою керівництва Банківської групи витрати на формування резервів не призведуть до порушення нормативних вимог НБУ щодо достатності капіталу навіть у разі розвитку подій за гіршим сценарієм, аніж визначено за результатами аналізу. Оцінка базувалася на карті воєнних дій за станом на кінець квітня 2023 року.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Банківською групою на постійній основі моніторяться показники ліквідності. На звітну дату перевищення короткострокових зобов'язань над короткостроковими активами складало 8 762 707 тис. грн. (Примітка 32). Банківська група при оцінці ліквідності та можливості виконання своїх зобов'язань враховує стабільність залишків на рахунках клієнтів за допомогою моделювання. Перевищення короткострокових фінансових зобов'язань над короткостроковими фінансовими активами не призводить до зростання ризику ліквідності оскільки Банківська група має високу питому вагу стабільних залишків на рахунках клієнтів. Стала частина короткострокових контрактних зобов'язань складає 50-96% залежно від продукту, валюти та сегменту. Середнє мінімальне значення згідно моделі 71%. Залишки готівкових коштів, коштів на кореспондентських рахунках, інвестицій в облігації внутрішньої державної позики (далі – «ОВДП») та депозитних сертифікатах НБУ на звітну дату свідчить про достатній запас ліквідності. В той же час за період воєнного стану залишки на рахунках клієнтів збільшились, що свідчить про відсутність загрози масового дострокового зняття коштів та в т.ч. є ознакою довіри клієнтів. Підходи, принципи, показники та інструменти управління ризиком ліквідності Банківської групи наведено в Примітці 30.

За поточною оцінкою змін операційного середовища Банківська група прогнозує для 2023 звітного року збереження структури балансу близької до наявної на звітну дату достатній запас ліквідності та зростання чистого процентного доходу попри неминучі додаткові витрати внаслідок воєнних дій. Прогноз показників діяльності Банківської групи засновувався на припущенні про рівні розвитку (збільшення до 6,25%) реального ВВП, тенденцій зміни обмінного курсу гривні до ключових валют, притік ліквідності, збільшення чистої процентної маржі та стабільність портфелів.

Керівництво Банківської групи вживає постійних заходів для забезпечення роботи відділень в безперебійному режимі за умови відсутності загрози життю та здоров'ю працівників і клієнтів. Банківська група приєдналася до Power Banking - спільної мережі банків, яка працює за умов тривалої відсутності електроенергії та зв'язку. Близько 50% працюючих відділень Банку забезпечені необхідним обладнанням для роботи на випадок тривалого блекауту.

Банківська група має тривалу історію прибуткової діяльності та успішний досвід виходу зі збитків, що виникли в кризу 2008-2009 та 2014-2015 років, успішний досвід адаптування діяльності та кризового менеджменту в часи пандемії COVID-19. Попри суттєві витрати на формування резервів під очікувані кредитні збитки Банк також є прибутковим за результатами 2022 року.

Спираючись на результати проведеного аналізу прогнозних показників діяльності, розміру потенційних кредитних збитків, додаткових витрат, спричинених військовими діями, оціночних показників ліквідності та адекватності капіталу, керівництво Банківської групи вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї консолідованої фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

Справедлива вартість фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у Консолідованому звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають використання математичних моделей. Вхідні параметри моделей включають доступну ринкову інформацію; у випадку, коли це неможливо, застосування певного судження необхідне для визначення справедливої вартості.

Резерв під очікувані кредитні збитки

Оцінка резервів під знецінення згідно з МСФЗ 9 за всіма категоріями фінансових активів вимагає суджень, зокрема, оцінок щодо сум та часу надходження майбутніх грошових потоків та вартості забезпечення при визначенні очікуваних кредитних збитків та оцінці на предмет суттєвого збільшення кредитного ризику. Дані оцінки визначаються багатьма факторами, зміни яких можуть обумовити визначення сум резервів різного порядку. Розрахунок резервів під очікувані кредитні збитки в Банку є результатом застосування комплексних моделей з певною кількістю визначених суджень при виборі змінних вхідних даних та оцінці їх взаємозалежностей.

Елементами моделей розрахунку очікуваних кредитних збитків, що передбачають облікові судження та оцінки, є:

- внутрішня рейтингова модель Банківської групи;
- якісні та кількісні критерії Банківської групи щодо визначення того, чи відбулось суттєве збільшення кредитного ризику, та, відповідно, що резерви за фінансовими активами підлягають оцінці на рівні кредитних збитків очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування інструмента;
- визначення того чи перебуває боржник в дефолті;
- оцінка отриманого забезпечення враховуючи поточний військовий стан, карти активних бойових дій та відсутність форс-мажорних обставин (Примітка 30);
- визначення сценаріїв для індивідуальної оцінки резервів на Стадії 3 та присвоєння їм відповідних коефіцієнтів зважування (Примітка 4);

- групування фінансових активів для оцінки резервів під очікувані кредитні збитки на сукупній основі;
- розробка моделей очікуваних кредитних збитків, включно з визначенням формул та вибором вхідних даних;
- визначення взаємозалежностей між макроекономічними сценаріями та, параметрами економіки, зокрема рівнем безробіття, вартістю застави, а також визначення впливу сценаріїв на показники ймовірностей настання дефолту, заборгованості під ризиком дефолту та розмірів збитків у випадку настання дефолту;
- вибір прогнозних макроекономічних сценаріїв та коефіцієнтів зважування їх ймовірності, інтеграція параметрів економіки в моделі очікуваних кредитних збитків.

Згідно з політикою Банківської групи моделі підлягають регулярному переглядові в контексті історичних даних щодо фактично понесених збитків та за потреби підлягають уточненню.

Справедлива вартість нерухомості

Визначення справедливої вартості основних засобів, що обліковуються за переоціненою вартістю (класи «Земля» та «Будівлі») та справедливої вартості інвестиційної нерухомості, що обліковується за справедливою вартістю проводиться незалежним оцінювачем. Банківська група проводить регулярну переоцінку нерухомості. Справедлива вартість визначається або ринковим підходом, або дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів нерухомості, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні дохідного підходу.

Оренда – визначення строку оренди для договорів з пролонгацією

Банківська група визначає строк оренди як нескасовний період оренди, враховуючи періоди, що охоплюються опціоном на продовження оренди у разі впевненості щодо його використання та періодів, що охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, у разі впевненості щодо його невикористання.

За частиною договорів оренди Банківської групи передбачено можливість пролонгації. Банківська група застосовує судження оцінюючи імовірність використання такої можливості. Зокрема, Банківська група враховує всі релевантні фактори, що породжують економічні стимули щодо використання можливості пролонгації. Після дати початку оренди, Банківська група переглядає строк оренди у разі виникнення суттєвих подій або зміни обставин, що контролюються Банківською групою та впливають на спроможність Банківської групи скористатися (або не скористатися) можливістю щодо пролонгації (наприклад, зміни бізнес-стратегії).

Оренда – додаткова ставка запозичення

Якщо Банківська група не може відразу визначити відсоткову ставку, яка передбачена договором оренди, вона застосовує додаткову ставку запозичення орендаря для оцінки орендних зобов'язань. Такою є ставка відсотка, яку Банківська група була би зобов'язана сплачувати у разі запозичення коштів, необхідних для придбання активу з вартістю аналогічною до активу з права користування на аналогічний термін, з аналогічним рівнем забезпечення та за аналогічних економічних умов.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

6. Інформація за сегментами

Для цілей управління Банківська група виділяє чотири операційні сегменти, що базуються на продуктах та послугах:

Послуги великим та малим підприємствам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків великих, малих та середніх підприємств, а також державних інституцій.
Послуги мікро-підприємствам та фізичним особам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків мікро-підприємств та фізичних осіб, надання споживчих кредитів, овердрафтів, обслуговування кредитних карток та здійснення грошових переказів фізичних осіб.
Послуги фінансовим установам	Надання кредитів міжнародним фінансовим організаціям, обслуговування депозитів, поточних рахунків та інші послуги фінансовим установам.
Управління активами	Казначейство, залучення депозитів фінансових установ, інші функції централізованого управління та наданням послуг у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем.

Для цілей звітності за сегментами процентний результат розподіляється з використанням трансфертних ставок, визначених Казначейством, залежно від рівня ставок на міжбанківському ринку.

Керівництво здійснює контроль результатів операційної діяльності кожного підрозділу окремо з метою прийняття рішень щодо розподілу ресурсів та оцінки результатів діяльності. Результати діяльності сегментів визначаються інакше, ніж прибутки та збитки у консолідованій фінансовій звітності, як видно з таблиці, що наведена нижче. Облік податку на прибуток здійснюється на груповій основі.

Трансфертні ціни за операціями між операційними сегментами встановлюються на комерційній основі, так само як і з зовнішніми клієнтами.

За 2022 рік Банківська група отримала процентні доходи за депозитними сертифікатами, емітованими НБУ, та доходи за договорами процентного свопу з НБУ на загальну суму 3 957 336 тис. грн., що складає 17% від загальних доходів (2021 р.: не було доходів від операцій з одним контрагентом, що складало 10 або більше відсотків від загальних доходів).

Основна частина доходів від зовнішніх клієнтів генерується операціями з резидентами України. Більшість довгострокових активів зосереджена на території України.

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банківської групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

2022 р.	***Великі та малі підприємства***	***Мікро-підприємства та фізичні особи***	***Фінансові установи***	***Управління активами***	***Всього***
Доходи					
Процентні доходи	6 316 932	3 068 281	32 472	5 841 399	**15 259 084**
Комісійні доходи	833 601	3 866 574	584 502	354 244	**5 638 921**
Інші доходи	496	365	129 678	77 190	**207 729**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	471 112	429 840	680	1 544 953	**2 446 585**
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	20	43 159	570 684	**613 863**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	120 604	**120 604**
Інші прибутки (збитки)	430 916	(107 272)	-	(26 199)	**297 445**
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	10 655	**10 655**
Доходи (витрати) від інших сегментів	3 463 243	4 331 825	198 153	(7 993 221)	**-**
Всього доходи	**11 516 300**	**11 589 633**	**988 644**	**500 309**	**24 594 886**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Витрати					
Процентні витрати	(1 615 669)	(716 845)	(26 593)	(68 779)	**(2 427 886)**
Комісійні витрати	(85 687)	(2 331 862)	(47 360)	(185 015)	**(2 649 924)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(6 129 838)	(2 265 982)	(274)	(1 062 444)	**(9 458 538)**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	(91)	**(91)**
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(9 927)	(98 995)	-	-	**(108 922)**
Витрати на виплати працівникам	(1 307 876)	(2 198 368)	(309 076)	(77 171)	**(3 892 491)**
Амортизаційні витрати	(326 357)	(550 802)	(68 770)	(31 672)	**(977 601)**
Інші адміністративні та операційні витрати	(832 395)	(1 408 807)	(230 994)	(110 218)	**(2 582 414)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	-	-	-	(151 257)	**(151 257)**
(Витрати) доходи від інших сегментів	(4 169 483)	(1 087 226)	(15 356)	5 272 065	**-**
Результат сегменту	**(2 960 932)**	**930 446**	**290 221**	**4 085 727**	**2 345 762**
Витрати на сплату податку					**(516 368)**
Прибуток (збиток)					**1 829 394**
Активи сегменту	55 039 020	6 673 937	203 821	105 116 156	**167 032 934**
Зобов'язання сегменту	63 451 467	78 540 381	968 890	5 699 399	**148 660 137**
Інша інформація за сегментами					
Капітальні витрати	508 579	497 758	280 086	11 647	**1 298 070**

Капітальні витрати включають витрати Банківської групи на придбання основних засобів та нематеріальних активів за винятком гудвілу.

У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банківської групи за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	2022 р.
Доходи звітних сегментів	
Великі та малі підприємства	11 516 300
Мікро-підприємства та фізичні особи	11 589 633
Фінансові установи	988 644
Управління активами	13 765 595
Всього доходи звітних сегментів	**37 860 172**
Вилучення міжсегментних (витрат) доходів	(13 265 286)
Доходи Банківської групи від основної діяльності	**24 594 886**

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, інші доходи, чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою, чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти, чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток, чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості, інші прибутки (збитки) та доходи від інших сегментів.

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банківської групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

2021 р.	*Великі та малі підприємства*	*Мікро-підприємства та фізичні особи*	*Фінансові установи*	*Управління активами*	*Всього*
Доходи					
Процентні доходи	4 468 601	3 045 693	28 486	2 478 497	**10 021 277**
Комісійні доходи	985 322	5 503 899	605 514	130 462	**7 225 197**
Інші доходи	806	1 211	94 300	86 525	**182 842**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	206 022	160 214	1 042	262 470	**629 748**
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	(84)	(11)	(3 869)	24 020	**20 056**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	176 600	**176 600**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	31 626	**31 626**
Доходи (витрати) від інших сегментів	1 702 512	2 682 157	70 981	(4 455 650)	**-**
Всього доходи (витрати)	**7 363 179**	**11 393 163**	**796 454**	**(1 265 450)**	**18 287 346**
Витрати					
Процентні витрати	(918 394)	(708 624)	(21 579)	(130 238)	**(1 778 835)**
Комісійні витрати	(131 258)	(3 527 858)	(46 171)	(23 121)	**(3 728 408)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	154 034	(59 761)	1	(4 036)	**90 238**
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(4 355)	(91 171)	-	-	**(95 526)**
Інші прибутки (збитки)	(91 342)	(4 709)	-	(12 937)	**(108 988)**
Витрати на виплати працівникам	(1 008 203)	(1 860 439)	(233 053)	(137 219)	**(3 238 914)**
Амортизаційні витрати	(307 689)	(571 285)	(65 730)	(43 670)	**(988 374)**
Інші адміністративні та операційні витрати	(634 434)	(1 188 642)	(149 469)	(198 927)	**(2 171 472)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	-	-	-	11 838	**11 838**
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	(563)	**(563)**
(Витрати) доходи від інших сегментів	(2 396 562)	(1 106 625)	(23 900)	3 527 087	**-**
Результат сегменту	**2 024 976**	**2 274 049**	**256 553**	**1 722 764**	**6 278 342**
Витрати на сплату податку					**(1 163 346)**
Прибуток (збиток)					**5 114 996**
Активи сегменту	57 288 066	11 335 452	272 251	58 169 421	**127 065 190**
Зобов'язання сегменту	44 612 529	61 256 637	1 041 855	3 602 138	**110 513 159**
Інша інформація за сегментами					
Капітальні витрати	537 847	650 222	3 612	343 956	**1 535 637**

Капітальні витрати включають витрати Банківської групи на придбання основних засобів та нематеріальних активів за винятком гудвілу.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банківської групи у за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	2021 р.
Доходи звітних сегментів	
Великі та малі підприємства	7 359 310
Мікро-підприємства та фізичні особи	11 394 026
Фінансові установи	800 323
Управління активами	6 716 424
Всього доходи звітних сегментів	**26 270 083**
Вилучення міжсегментних (витрат) доходів	**(7 982 737)**
Доходи Банківської групи від основної діяльності	**18 287 346**

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, інші доходи, чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою, чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти, чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток, чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та доходи від інших сегментів.

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2022 р.	***2021 р.***
Готівкові кошти	8 146 668	10 600 312
Поточний рахунок в Національному банку України	11 590 124	3 429 232
Поточні рахунки в інших банках	7 207 552	10 226 018
Кошти овернайт в інших банках	5 212 886	1 506 221
	32 157 230	**25 761 783**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(29 631)	(21)
Грошові кошти та їх еквіваленти	**32 127 599**	**25 761 762**

Станом на 31 грудня 2022 року Банківська група мала концентрацію залишків коштів на поточних рахунках та коштів овернайт в інших банках у розмірі 12 034 635 тис. грн. від п'яти найбільших банків, які мають кредитний рейтинг «інвестиційний клас», визначений рейтинговими агентствами «Moody's» та «Standard and Poor's» (2021 р.: 11 567 674 тис. грн.).

Згідно постанови Національного банку України від 24 лютого 2022 року №18 введені певні обмеження на операції у російських та білоруських рублях, в результаті чого станом на 31 грудня 2022 року сума грошових коштів та їх еквівалентів, що обмежена у використанні, до вирахування резерва складала 275 559 тис. грн. (2021 р.: не було грошових коштів та їх еквівалентів, що обмежені у використанні).

Протягом 2022 року було сформовано 100% резерв під готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою, витрати на формування склали 113 703 тис. грн, 15 551 тис. грн. - курсові різниці, 99 697 тис. грн. списано за рахунок сформованого резерву. Станом на 31 грудня 2022 року резерв складає 29 557 тис. грн. (2021 р.: не було створено резерву під готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою).

Грошові кошти та їх еквіваленти оцінюються за амортизованою собівартістю.

Національний банк України визначає порядок формування та встановлює вимоги щодо зберігання обов'язкових резервів, які банки повинні виконувати.

Відповідно до вимог НБУ сума обов'язкового резерву розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банківської групи за попередній період резервування та повинна зберігатись на поточному рахунку в НБУ.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кошти обов'язкового резерву в повному обсязі включено до складу грошових коштів та їх еквівалентів, оскільки обмеження щодо їх використання відсутні.

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

8. Похідні фінансові активи та зобов'язання

Похідні фінансові активи включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Договори процентного свопу	291 576	81 579
Форвардні контракти	16 149	21 233
Договори валютного свопу	13 795	140
Похідні фінансові активи	**321 520**	**102 952**

Похідні фінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Договори валютного свопу	18 258	335
Форвардні контракти	2 761	19 075
Договори процентного свопу	-	160
Похідні фінансові зобов'язання	**21 019**	**19 570**

9. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	30 157 959	8 309 600
Короткострокові кредити, що надані іншим банкам	8 512 355	2 073 269
Кошти в розрахунках	272 919	481 124
Довгострокові кредити, що надані міжнародним фінансовим організаціям	135 651	203 003
	39 078 884	**11 066 996**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(104)	(7)
Кредити та аванси банкам	**39 078 780**	**11 066 989**

Станом на 31 грудня 2022 року кошти в розрахунках включають суми: 155 242 тис. грн., 60 642 тис. грн. та 31 161 тис. грн. покриття за контргарантіями згідно договорів з терміном дії до 27 червня, 26 червня та 01 серпня 2023 року відповідно, а також 25 773 тис. грн. покриття по акредитиву з терміном дії до 15 березня 2023 року (2021 р.: 463 839 тис. грн. наданої застави за кредитами на підтримку ліквідності, отриманими від НБУ згідно генерального кредитного договору з терміном дії до 25 квітня 2025 року, а також 16 367 тис. грн. та 818 тис. грн. гарантійного покриття за операціями своп процентної ставки з НБУ, розміщеними терміном до 30 червня та 13 липня 2022 року).

Кредити та аванси банкам оцінюються за амортизованою собівартістю.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

10. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам включають:

	2022 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Великі підприємства	24 016 307	24 781 336	6 813 852	198 370	**55 809 865**
Фізичні особи	-	4 768 069	1 499 069	457 407	**6 724 545**
Малі підприємства	3 235 608	1 713 587	803 458	10 554	**5 763 207**
Мікро-підприємства	-	2 228 180	770 046	27 340	**3 025 566**
	27 251 915	**33 491 172**	**9 886 425**	**693 671**	**71 323 183**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(893 117)	(2 563 130)	(5 777 461)	(376 518)	**(9 610 226)**
Кредити та аванси клієнтам	**26 358 798**	**30 928 042**	**4 108 964**	**317 153**	**61 712 957**

	2021 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Великі підприємства	46 394 216	5 846 642	380 853	81 255	**52 702 966**
Фізичні особи	4 638 981	2 444 061	480 874	519 698	**8 083 614**
Малі підприємства	5 061 021	310 487	51 536	1 313	**5 424 357**
Мікро-підприємства	3 575 919	494 790	136 830	28 035	**4 235 574**
	59 670 137	**9 095 980**	**1 050 093**	**630 301**	**70 446 511**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(237 851)	(635 297)	(758 155)	(191 690)	**(1 822 993)**
Кредити та аванси клієнтам	**59 432 286**	**8 460 683**	**291 938**	**438 611**	**68 623 518**

Кредити та аванси клієнтам оцінюються за амортизованою собівартістю.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам у розрізі категорій за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, є таким:

	На 1 січня 2022 р.	*Збільшення через виникнення / придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Зміна у зв'язку із модиф. без припинення визнання*	*Зміна через перегляд методології оцінки*	*Списання*	*Курсові різниці*	*Рекласифікація*	*На 31 грудня 2022 р.*	*Повернення після списання*
Стадія 1											
Великі підприємства	**101 726**	375 730	(16 265)	323 833	(59)	-	-	11 147	(1 578)	**794 534**	-
Фізичні особи	**104 963**	129 282	(4 408)	(229 838)	6	-	-	-	(5)	**-**	-
Малі підприємства	**13 967**	68 482	(1 889)	16 444	1	-	-	-	1 578	**98 583**	-
Мікро-підприємства	**17 195**	23 803	(528)	(40 483)	8	-	-	-	5	**-**	-
Всього Стадія 1	**237 851**	**597 297**	**(23 090)**	**69 956**	**(44)**	**-**	**-**	**11 147**	**-**	**893 117**	**-**
Стадія 2											
Великі підприємства	**344 038**	-	(106 399)	1 013 857	(1 622)	-	-	46 661	12 994	**1 309 529**	-
Фізичні особи	**246 818**	-	(307 058)	916 257	5 344	33 158	(977)	4 592	(371)	**897 763**	-
Малі підприємства	**19 765**	-	(8 612)	128 239	(87)	-	-	111	(11 614)	**127 802**	-
Мікро-підприємства	**24 676**	-	(15 202)	219 438	317	-	(249)	65	(1 009)	**228 036**	-
Всього Стадія 2	**635 297**	**-**	**(437 271)**	**2 277 791**	**3 952**	**33 158**	**(1 226)**	**51 429**	**-**	**2 563 130**	**-**
Стадія 3											
Великі підприємства	**310 830**	-	(231 301)	3 554 903	11 197	-	(135 768)	111 888	(45 162)	**3 576 587**	3 967
Фізичні особи	**321 018**	-	(366 651)	1 166 888	10 238	14 187	(29 216)	9 107	(4 827)	**1 120 744**	35 734
Малі підприємства	**44 240**	-	(3 010)	460 186	(25)	-	(2 198)	2 558	45 812	**547 563**	1 396
Мікро-підприємства	**82 067**	-	(54 908)	496 672	14 842	-	(11 415)	1 132	4 177	**532 567**	2 182
Всього Стадія 3	**758 155**	**-**	**(655 870)**	**5 678 649**	**36 252**	**14 187**	**(178 597)**	**124 685**	**-**	**5 777 461**	**43 279**
Придбані (створені) знецінені кредити											
Великі підприємства	**4 655**	-	(6 220)	71 221	4 222	-	-	2 947	-	**76 825**	-
Фізичні особи	**180 566**	-	(4 912)	61 678	8 618	44 483	(5 418)	-	-	**285 015**	-
Малі підприємства	**36**	-	-	2 593	-	-	-	-	-	**2 629**	-
Мікро-підприємства	**6 433**	-	(445)	6 791	421	-	(1 151)	-	-	**12 049**	-
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	**191 690**	**-**	**(11 577)**	**142 283**	**13 261**	**44 483**	**(6 569)**	**2 947**	**-**	**376 518**	**-**
Всього	**1 822 993**	**597 297**	**(1 127 808)**	**8 168 679**	**53 421**	**91 828**	**(186 392)**	**190 208**	**-**	**9 610 226**	**43 279**

У колонці «Припинення визнання, крім списання» Банк розкриває зміну резерву у зв'язку з припиненням визнання фінансового активу через дострокове погашення всієї суми боргу, продаж або суттєву модифікацію, що призвела до припинення визнання.

У колонці «Зміна через перегляд методології оцінки» відображено зміну резерву у зв'язку з застосуванням нової моделі оцінки резервів за роздрібними іпотечними кредитами (Примітка 4).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки протягом року, в основному, обумовлена відповідними змінами валової балансової вартості у 2022 році:

	На 1 січня 2022 р.	*Виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміни валової балансової вартості*	*Перенесення між стадіями*	*Зміна у зв'язку із модифікацією без припинення визнання*	*Списання*	*Курсові різниці*	*Рекласифікація*	*На 31 грудня 2022 р.*
Стадія 1										
Великі підприємства	**46 394 216**	40 911 355	(12 913 355)	(11 667 906)	(40 986 413)	157 496	-	2 249 882	(128 968)	**24 016 307**
Фізичні особи	**4 638 981**	1 087 333	(195 731)	55 575	(5 585 812)	(186)	-	-	(160)	**-**
Малі підприємства	**5 061 021**	3 179 740	(281 766)	(838 325)	(4 029 696)	162	-	-	144 472	**3 235 608**
Мікро-підприємства	**3 575 919**	1 207 258	(149 827)	(162 790)	(4 454 540)	(682)	-	6	(15 344)	**-**
Всього Стадія 1	**59 670 137**	**46 385 686**	**(13 540 679)**	**(12 613 446)**	**(55 056 461)**	**156 790**	**-**	**2 249 888**	**-**	**27 251 915**
Стадія 2										
Великі підприємства	**5 846 642**	-	(9 646 301)	(8 584 942)	34 138 954	274 517	-	2 770 860	(18 394)	**24 781 336**
Фізичні особи	**2 444 061**	-	(725 886)	(1 128 666)	4 176 047	(23 472)	(977)	30 456	(3 494)	**4 768 069**
Малі підприємства	**310 487**	-	(158 825)	(1 868 897)	3 353 290	2 202	-	2 338	72 992	**1 713 587**
Мікро-підприємства	**494 790**	-	(295 886)	(1 613 807)	3 698 674	(4 600)	(249)	362	(51 104)	**2 228 180**
Всього Стадія 2	**9 095 980**	**-**	**(10 826 898)**	**(13 196 312)**	**45 366 965**	**248 647**	**(1 226)**	**2 804 016**	**-**	**33 491 172**
Стадія 3										
Великі підприємства	**380 853**	-	(315 349)	(156 147)	6 847 459	(1 413)	(135 768)	285 865	(91 648)	**6 813 852**
Фізичні особи	**480 874**	-	(495 486)	147 367	1 409 765	(26 791)	(29 216)	18 588	(6 032)	**1 499 069**
Малі підприємства	**51 536**	-	(5 892)	(10 189)	676 406	36	(2 198)	2 989	90 770	**803 458**
Мікро-підприємства	**136 830**	-	(74 830)	(22 373)	755 866	(22 157)	(11 415)	1 215	6 910	**770 046**
Всього Стадія 3	**1 050 093**	**-**	**(891 557)**	**(41 342)**	**9 689 496**	**(50 325)**	**(178 597)**	**308 657**	**-**	**9 886 425**
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	**81 255**	200 507	(6 220)	(78 520)	-	(2 199)	-	3 547	-	**198 370**
Фізичні особи	**519 698**	-	(13 174)	(13 997)	-	(29 702)	(5 418)	-	-	**457 407**
Малі підприємства	**1 313**	7 521	-	1 699	-	21	-	-	-	**10 554**
Мікро-підприємства	**28 035**	7 311	(746)	(5 452)	-	(657)	(1 151)	-	-	**27 340**
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	**630 301**	**215 339**	**(20 140)**	**(96 270)**	**-**	**(32 537)**	**(6 569)**	**3 547**	**-**	**693 671**
Всього	**70 446 511**	**46 601 025**	**(25 279 274)**	**(25 947 370)**	**-**	**322 575**	**(186 392)**	**5 366 108**	**-**	**71 323 183**

У колонці «Зміни валової балансової вартості» розкрито ефекти від: зміни залишків нарахованих відсотків, дисконтів/премій, використання кредитних ліній та часткового погашення.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам у розрізі категорій за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, є таким:

	На 1 січня 2021 р.	*Збільшення через виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Зміна у зв'язку із модиф. без припинення визнання*	*Списання*	*Курсові різниці*	*Рекласи-фікація*	*На 31 грудня 2021 р.*	*Повернення після списання*
Стадія 1										
Великі підприємства	**146 372**	401 256	(79 178)	(363 246)	226	-	(5 287)	1 583	**101 726**	-
Фізичні особи	**68 546**	171 768	(27 084)	(108 269)	38	(12)	-	(24)	**104 963**	-
Малі підприємства	**38 840**	55 521	(10 013)	(68 829)	(88)	-	(12)	(1 452)	**13 967**	-
Мікро-підприємства	**12 563**	31 071	(3 509)	(22 818)	(5)	-	-	(107)	**17 195**	-
Всього Стадія 1	**266 321**	**659 616**	**(119 784)**	**(563 162)**	**171**	**(12)**	**(5 299)**	**-**	**237 851**	-
Стадія 2										
Великі підприємства	**234 596**	-	(76 997)	191 093	318	-	(5 321)	349	**344 038**	-
Фізичні особи	**263 648**	-	(194 511)	178 898	199	(726)	(554)	(136)	**246 818**	-
Малі підприємства	**17 404**	-	(9 642)	12 324	(10)	-	(8)	(303)	**19 765**	-
Мікро-підприємства	**32 565**	-	(11 231)	3 280	11	(30)	(9)	90	**24 676**	-
Всього Стадія 2	**548 213**	**-**	**(292 381)**	**385 595**	**518**	**(756)**	**(5 892)**	**-**	**635 297**	**-**
Стадія 3										
Великі підприємства	**481 991**	-	(47 960)	(87 275)	12 433	(43 492)	(4 867)	-	**310 830**	29 300
Фізичні особи	**280 148**	-	(219 476)	300 329	879	(31 899)	(8 954)	(9)	**321 018**	139 847
Малі підприємства	**46 667**	-	(3 220)	3 120	110	(1 872)	(565)	-	**44 240**	8 609
Мікро-підприємства	**83 530**	-	(42 243)	52 899	51	(12 077)	(102)	9	**82 067**	9 605
Всього Стадія 3	**892 336**	**-**	**(312 899)**	**269 073**	**13 473**	**(89 340)**	**(14 488)**	**-**	**758 155**	**187 361**
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	**26 236**	-	(10 235)	(11 607)	443	-	(182)	-	**4 655**	-
Фізичні особи	**207 720**	-	(9 522)	(18 989)	2 806	(1 446)	-	(3)	**180 566**	-
Малі підприємства	**7**	-	-	31	(2)	-	-	-	**36**	-
Мікро-підприємства	**8 727**	-	(1 230)	(853)	41	(255)	-	3	**6 433**	-
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	**242 690**	**-**	**(20 987)**	**(31 418)**	**3 288**	**(1 701)**	**(182)**	**-**	**191 690**	**-**
Всього	**1 949 560**	**659 616**	**(746 051)**	**60 088**	**17 450**	**(91 809)**	**(25 861)**	**-**	**1 822 993**	**187 361**

У колонці «Припинення визнання, крім списання» Банківська група розкриває зміну резерву у зв'язку з припиненням визнання фінансового активу через дострокове погашення всієї суми боргу, продаж або суттєву модифікацію, що призвела до припинення визнання.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки протягом року в основному обумовлена відповідними змінами валової балансової вартості у 2021 році:

	На 1 січня 2021 р.	*Виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміни валової балансової вартості*	*Перенесення між стадіями*	*Зміна у зв'язку із модифікацією без припинення визнання*	*Списання*	*Курсові різниці*	*Рекласифікація*	*На 31 грудня 2021 р.*
Стадія 1										
Великі підприємства	**25 432 370**	80 731 203	(37 549 151)	(15 996 580)	(5 736 384)	(84 629)	-	(508 758)	106 145	**46 394 216**
Фізичні особи	**3 129 214**	3 781 968	(1 190 171)	(256 829)	(822 494)	(1 584)	(12)	-	(1 111)	**4 638 981**
Малі підприємства	**3 411 539**	4 421 486	(1 447 360)	(742 584)	(524 006)	7 053	-	(797)	(64 310)	**5 061 021**
Мікро-підприємства	**2 059 337**	3 931 382	(835 122)	(1 270 454)	(269 532)	1 036	-	(4)	(40 724)	**3 575 919**
Всього Стадія 1	**34 032 460**	**92 866 039**	**(41 021 804)**	**(18 266 447)**	**(7 352 416)**	**(78 124)**	**(12)**	**(509 559)**	**-**	**59 670 137**
Стадія 2										
Великі підприємства	**7 986 993**	-	(4 429 107)	(3 273 265)	5 758 661	2 694	-	(208 442)	9 108	**5 846 642**
Фізичні особи	**2 635 640**	-	(443 384)	(127 260)	388 001	(1 548)	(726)	(5 443)	(1 219)	**2 444 061**
Малі підприємства	**308 156**	-	(313 139)	(199 434)	514 839	223	-	(38)	(120)	**310 487**
Мікро-підприємства	**610 911**	-	(146 343)	(140 117)	178 451	(234)	(30)	(79)	(7 769)	**494 790**
Всього Стадія 2	**11 541 700**	**-**	**(5 331 973)**	**(3 740 076)**	**6 839 952**	**1 135**	**(756)**	**(214 002)**	**-**	**9 095 980**
Стадія 3										
Великі підприємства	**691 645**	-	(104 528)	(120 133)	(22 278)	(13 887)	(43 492)	(6 474)	-	**380 853**
Фізичні особи	**406 731**	-	(338 759)	14 356	434 494	(880)	(31 899)	(3 156)	(13)	**480 874**
Малі підприємства	**57 465**	-	(3 802)	(8 617)	9 166	(175)	(1 872)	(629)	-	**51 536**
Мікро-підприємства	**147 342**	-	(62 788)	(26 557)	91 082	(72)	(12 077)	(113)	13	**136 830**
Всього Стадія 3	**1 303 183**	**-**	**(509 877)**	**(140 951)**	**512 464**	**(15 014)**	**(89 340)**	**(10 372)**	**-**	**1 050 093**
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	**234 170**	210 901	(193 449)	(167 338)	-	(2 777)	-	(252)	-	**81 255**
Фізичні особи	**638 734**	92	(42 146)	(61 616)	-	(4 926)	(1 446)	(8 005)	(989)	**519 698**
Малі підприємства	**2 754**	1 106	(4)	(2 547)	-	4	-	-	-	**1 313**
Мікро-підприємства	**36 754**	2 679	(2 750)	(9 333)	-	(49)	(255)	-	989	**28 035**
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	**912 412**	**214 778**	**(238 349)**	**(240 834)**	**-**	**(7 748)**	**(1 701)**	**(8 257)**	**-**	**630 301**
Всього	**47 789 755**	**93 080 817**	**(47 102 003)**	**(22 388 308)**	**-**	**(99 751)**	**(91 809)**	**(742 190)**	**-**	**70 446 511**

У колонці «Зміни валової балансової вартості» розкрито ефекти від: зміни залишків нарахованих відсотків, дисконтів/премій, використання кредитних ліній та часткового погашення.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Загальна сума недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні за придбаними (створеними) знеціненими кредитами

Нижче представлена загальна сума недисконтованих очікуваних кредитних збитків станом на дату первісного визнання придбаних (створених) знецінених кредитів клієнтам, визнаних протягом звітного періоду:

	2022р.	*2021 р.*
Великі підприємства	26 987	126 050
Мікро-підприємства	3 390	1 309
Малі підприємства	1 566	1 049
Фізичні особи	-	92
Недисконтовані очікувані кредитні збитки	**31 943**	**128 500**

Списання

Договірні суми заборгованості за кредитами та авансами клієнтам, які були списані протягом звітного періоду та які, як і раніше підлягають примусовому стягненню, були наступними:

	2022 р.	*2021 р.*
Великі підприємства	58 347	43 492
Фізичні особи	18 936	21 023
Мікро-підприємства	4 149	6 712
Малі підприємства	-	1 793
Кредити та аванси клієнтам	**81 432**	**73 020**

Концентрація кредитів та авансів клієнтам

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав концентрацію кредитів у розмірі 11 975 090 тис. грн., наданих десятьом найбільшим позичальникам або групам позичальників (16,79% загального кредитного портфелю) (2021 р.: 11 857 651 тис. грн., 16,83%). Станом на 31 грудня 2022 року за цими кредитами було сформовано резерв у розмірі 773 087 тис. грн. (2021 р.: 20 128 тис. грн.).

Кредити надаються переважно в Україні фізичним особам та підприємствам, що здійснюють свою діяльність в таких галузях:

	2022 р.	*%*	*2021 р.*	*%*
Сільське господарство та харчова промисловість	23 864 478	33	20 881 835	30
Торгові підприємства	21 320 085	30	22 098 357	31
Виробництво	8 201 924	11	8 148 439	12
Фізичні особи	6 724 545	9	8 083 614	11
Послуги	4 642 501	7	6 054 185	9
Нерухомість та будівництво	3 922 917	6	4 061 203	6
Транспорт і зв'язок	2 507 429	4	1 004 820	1
Інші галузі	139 304	0	114 058	0
	71 323 183	**100**	**70 446 511**	**100**

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси клієнтам включали кредити, надані у рамках програм фінансування міжнародними фінансовими установами на суму 2 726 957 тис. грн. (2021 р.: 3 108 567 тис. грн. (скориговано)).

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси клієнтам, надані Великим підприємствам, включали суму 574 127 тис. грн. гарантійного депозиту з платіжними системами під платежі за картками (2021 р.: не було гарантійних депозитів з платіжними системами).

Реформа базової ставки відсотка

В порядку реформи міжбанківських еталонних ставок (IBORs) існуючі базові ставки замінюються альтернативними безризиковими ставками. IBORs використовуються для встановлення процентних ставок за фінансовими продуктами та договорами.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Зміни, передбачені Реформою базової ставки відсотка – фаза 2, стосуються впливу на фінансову звітність обставин, за яких одна базова процентна ставка замінюється іншою. В цьому контексті зміни передбачають практичне спрощення щодо модифікацій, прямо пов'язаних з реформою IBOR, та які проводяться на економічно еквівалентній основі. Відповідні модифікації можуть визнаватись у фінансовій звітності шляхом коригування ефективної ставки відсотка.

Банк має позиції, пов'язані з еталонними ставками EURIBOR (Міжбанківська ставка пропозиції в євро) та LIBOR (Лондонська міжбанківська ставка пропозиції), зокрема у сфері кредитів та авансів клієнтам. Найбільш релевантні ризики, пов'язані з переходом на нові ставки включають юридичний та операційний ризики.

Згідно підходу RBI, Банк змінює посилання зі ставок LIBOR на ставки SOFR (Забезпечена фінансова ставка овернайт), включно з юридичними зобов'язаннями в кредитних договорах, які визначають процедуру на випадок якщо ставка припиняє діяти.

В таблиці нижче наведено балансову вартість кредитів та авансів великим підприємствам, що містять передбачені договорами еталонні процентні ставки, які підлягають заміні, та за якими ще не відбувся перехід на альтернативну еталонну ставку:

	2022 р.	***2021 р.***
EURIBOR	2 669 978	1 533 798
LIBOR	1 410 440	2 340 512
Всього	**4 080 418**	**3 874 310**

Ринкові зміни та ризики, пов'язані з реформою IBOR постійно ретельно моніторяться. Наразі, суттєві ефекти на фінансовий стан та доходи Банку відсутні.

11. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери включають:

	2022 р.	***2021 р.***
ОВДП	3 568 707	2 705 421
Казначейські облігації США	2 494 978	-
Акції українських підприємств	2 777	2 777
Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**6 066 462**	**2 708 198**
ОВДП	-	6 946 301
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	**-**	**6 946 301**
ОВДП	10 566 259	5 183 585
Казначейські облігації США	9 766 973	-
	20 333 232	**5 183 585**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(987 731)	(18 253)
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	**19 345 501**	**5 165 332**
Всього інвестиції в цінні папери	**25 411 963**	**14 819 831**

Боргові інструменти, які представлені в статті «Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток» класифікуються як призначені для торгівлі.

Станом на 1 квітня 2022 року було проведено рекласифікацію ОВДП з «Інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» у сумі 6 933 905 тис. грн. до «Інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю» на суму 6 835 830 тис. грн. Середньозважена ефективна процентна ставка рекласифікованого портфеля на момент рекласифікації становила 13,51%, а процентний дохід був визнаний у розмірі 213 607 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року справедлива вартість рекласифікованого портфеля становила 4 654 522 тис. грн., а збиток, який був би визнаний в разі відсутності проведення рекласифікації, складав би 108 866 тис. грн.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Резерви під очікувані кредитні збитки

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю за період, що закінчився 31 грудня 2022 року, є таким:

	На 1 січня 2022 р.	*Збільшення через виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Курсові різниці*	*Рекласифікація*	*На 31 грудня 2022 р.*
Стадія 1							
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	**25 299**	1 464	(27)	(26 744)	8	-	**-**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	**18 253**	105 366	-	(123 443)	-	-	**176**
Всього Стадія 1	**43 552**	**106 830**	**(27)**	**(150 187)**	**8**	**-**	**176**
Стадія 2							
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	179 219		(179 219)	**-**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	-	-	(9 682)	817 872	146	179 219	**987 555**
Всього Стадія 2	**-**	**-**	**(9 682)**	**997 091**	**146**	**-**	**987 555**
Всього	**43 552**	**106 830**	**(9 709)**	**846 904**	**154**	**-**	**987 731**

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки за період, що закінчився 31 грудня 2022 року, в основному була обумовлена зміною рівня кредитного ризику за інвестиціями в ОВДП через зміну кредитного рейтингу країни.

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю за період, що закінчився 31 грудня 2021 року, є таким:

	На 1 січня 2021 р.	*Збільшення через виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Курсові різниці*	*На 31 грудня 2021 р.*
Стадія 1						
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	**67 108**	17 109	(13 691)	(45 215)	(12)	**25 299**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	**18 538**	14 419	-	(14 704)	-	**18 253**
Всього Стадія 1	**85 646**	**31 528**	**(13 691)**	**(59 919)**	**(12)**	**43 552**
Всього	**85 646**	**31 528**	**(13 691)**	**(59 919)**	**(12)**	**43 552**

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки за період, що закінчився 31 грудня 2021 року, в основному була обумовлена придбанням нових цінних паперів, виплатами в кінці терміну або продажем цінних паперів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Застава

Починаючи з квітня 2018 року Банку надано право виступати зберігачем запасів готівки Національного банку України.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інвестиції в цінні папери, що були надані як застава у забезпечення виконання зобов'язань, включають:

	2022 р.	*2021 р.*
ОВДП	-	1 034 448
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	**-**	**1 034 448**
ОВДП	3 394 399	289 229
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	**3 394 399**	**289 229**
Всього	**3 394 399**	**1 323 677**

Дані цінні папери заблоковані протягом періоду дії договору. У випадку порушення Банком контрактних зобов'язань та відсутності на кореспондентському рахунку достатньої грошової суми, НБУ має право використати цінні папери для покриття понесених витрат. В той час як термін дії договору закінчується 10 лютого 2028 року, можливі пролонгації.

У грудні 2021 року Банком отримано гарантію від міжнародної фінансової організації.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інвестиції в цінні папери, що були надані як застава у забезпечення виконання зобов'язань Банку, включають:

	2022 р.	*2021 р.*
ОВДП	-	1 111 272
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	**-**	**1 111 272**
ОВДП	1 376 182	1 353 321
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	**1 376 182**	**1 353 321**
Всього	**1 376 182**	**2 464 593**

Договір гарантії діє до 27 лютого 2025 року.

12. Інвестиційна нерухомість

У таблиці нижче представлена інформація про зміну справедливої вартості інвестиційної нерухомості:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**114 457**	**114 298**
Надходження	-	882
Вибуття	(14 939)	(8 344)
Переоцінка	10 655	(563)
Переміщено з непоточних активів або груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу	-	8 184
На 31 грудня	**110 173**	**114 457**

У 2022 році справедливу вартість інвестиційної нерухомості, що знаходиться у власності Банківської групи, було переглянуто. Оцінка інвестиційної нерухомості проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 грудня 2022 року. Справедлива вартість визначалася або за ринковим підходом, або за дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку.

Відповідні прибутки від переоцінки були визнані в складі прибутків або збитків у сумі 10 655 тис. грн., в тому числі збитки від уцінки у сумі 4 148 тис. грн. стосуються нерухомості, яка розташована у зоні бойових дій або поблизу.

У 2021 році інвестиційна нерухомість не переоцінювалась, оскільки різниця між балансовою та ринковою вартістю нерухомості була несуттєвою станом на 31 грудня 2021 року.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Керівництво Банківської групи вважає, що станом на 31 грудня 2022 року справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості відображає їх ринкову вартість.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості (2021 р.: Рівень 2 ієрархії справедливої вартості).

Станом на 31 грудня 2022 року існували обмеження щодо можливості реалізувати інвестиційну нерухомість або перевести дохід та надходження від вибуття інвестиційної нерухомості на суму 1 403 тис грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових впроваджень (2021 р.: 1 841 тис грн.).

Орендний дохід від інвестиційної нерухомості за вирахуванням прямих операційних витрат включає:

	2022 р.	***2021 р.***
Орендний дохід від інвестиційної нерухомості	1 692	2 302
Прямі операційні витрати від інвестиційної нерухомості:		-
Прямі операційні витрати від інвестиційної нерухомості (ремонт та технічне обслуговування), в результаті здійснення яких було отримано орендний дохід (включені до собівартості)	(10 735)	(19 884)
Орендний дохід від інвестиційної нерухомості за вирахуванням прямих операційних витрат	**(9 043)**	**(17 582)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

13. Основні засоби

Рух основних засобів, був таким:

	Земля	*Будівлі*		*Машини*	*Пристосування та приладдя*		*Транспортні засоби*	*Інші основні засоби*	*Незавершені капітальні вкладення в основні засоби*	*Всього*
	Не є предметом операційної оренди	*Не є предметом операційної оренди*	*Є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	
Вартість										
1 січня 2022 р.	**107 680**	**1 286 362**	**50 385**	**2 769 191**	**482 677**	**285**	**231 403**	**455 813**	**21 459**	**5 405 255**
Надходження	-	123	-	58 064	16 196	-	22	37 335	75 108	**186 848**
Вибуття	-	-	-	(85 479)	(8 539)	-	(634)	(3 132)	(13 720)	**(111 504)**
Переоцінка	(4 049)	(79 982)	(2 110)	-	-	-	-	-	-	**(86 141)**
Збиток від зменшення корисності	-	(135 117)	(6 067)	-	-	-	-	-	-	**(141 184)**
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	-	-	6 192	4 304	-	-	4 895	(15 391)	**-**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	3 801	(3 801)	-	285	(285)	-	-	-	**-**
31 грудня 2022 р.	**103 631**	**1 075 187**	**38 407**	**2 747 968**	**494 923**	**-**	**230 791**	**494 911**	**67 456**	**5 253 274**
Накопичена амортизація										
1 січня 2022 р.	**-**	**(44 322)**	**(1 663)**	**(1 663 921)**	**(329 441)**	**(283)**	**(156 574)**	**(420 029)**	**-**	**(2 616 233)**
Нараховано за рік	-	(37 451)	(1 315)	(329 726)	(37 038)	-	(22 249)	(69 074)	-	**(496 853)**
Вибуття	-	-	-	84 955	8 423	-	493	2 966	-	**96 837**
Переоцінка	-	70 415	2 383	-	-	-	-	-	-	**72 798**
Збиток від зменшення корисності	-	7 170	333	(56 314)	(8 811)	-	(7 890)	-	-	**(65 512)**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	(159)	159	-	(283)	283	-	-	-	**-**
31 грудня 2022р.	**-**	**(4 347)**	**(103)**	**(1 965 006)**	**(367 150)**	**-**	**(186 220)**	**(486 137)**	**-**	**(3 008 963)**
Залишкова вартість:										
1 січня 2022 р.	**107 680**	**1 242 040**	**48 722**	**1 105 270**	**153 236**	**2**	**74 829**	**35 784**	**21 459**	**2 789 022**
31 грудня 2022 р.	**103 631**	**1 070 840**	**38 304**	**782 962**	**127 773**	**-**	**44 571**	**8 774**	**67 456**	**2 244 311**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Земля	*Будівлі*		*Машини*	*Пристосування та приладдя*		*Транспортні засоби*	*Інші основні засоби*	*Незавершені капітальні вкладення в основні засоби*	*Всього*
	Не є предметом операційної оренди	*Не є предметом операційної оренди*	*Є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	*Не є предметом операційної оренди*	
Вартість										
1 січня 2021 р.	**108 334**	**1 303 953**	**50 778**	**2 451 680**	**428 233**	**285**	**232 261**	**381 976**	**71 998**	**5 029 498**
Надходження	-	349	-	377 414	45 182	-	16 267	75 056	19 873	**534 141**
Вибуття	(654)	(20 708)	-	(92 091)	(22 027)	-	(2 056)	(5 211)	(374)	**(143 121)**
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	2 375	-	32 188	31 289	-	-	3 992	(69 844)	**-**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	393	(393)	-	-	-	-	-	(194)	**(194)**
Зменшення через класифікацію як утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	(15 069)	-	-	**(15 069)**
31 грудня 2021 р.	**107 680**	**1 286 362**	**50 385**	**2 769 191**	**482 677**	**285**	**231 403**	**455 813**	**21 459**	**5 405 255**
Накопичена амортизація										
1 січня 2021 р.	**-**	**(4 662)**	**(132)**	**(1 384 258)**	**(304 403)**	**(279)**	**(149 502)**	**(336 661)**	**-**	**(2 179 897)**
Нараховано за рік	-	(40 127)	(1 538)	(371 616)	(46 884)	(4)	(23 792)	(88 579)	-	**(572 540)**
Вибуття	-	474	-	91 953	21 846	-	1 651	5 211	-	**121 135**
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	(7)	7	-	-	-	-	-	-	**-**
Зменшення через класифікацію як утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	15 069	-	-	**15 069**
31 грудня 2021 р.	**-**	**(44 322)**	**(1 663)**	**(1 663 921)**	**(329 441)**	**(283)**	**(156 574)**	**(420 029)**	**-**	**(2 616 233)**
Залишкова вартість:										
1 січня 2021 р.	**108 334**	**1 299 291**	**50 646**	**1 067 422**	**123 830**	**6**	**82 759**	**45 315**	**71 998**	**2 849 601**
31 грудня 2021 р.	**107 680**	**1 242 040**	**48 722**	**1 105 270**	**153 236**	**2**	**74 829**	**35 784**	**21 459**	**2 789 022**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У 2022 році нерухомість, що знаходиться у власності Банківської групи було переоцінено. Оцінка землі та будівель проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 грудня 2022 року. Справедлива вартість визначалася або ринковим підходом, або дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку. Відповідні результати переоцінки було відображено в іншому сукупному доході в сумі 5 845 тис. грн. (Примітка 20) та в прибутках або збитках в сумі 7 498 тис. грн. (Примітка 27).

Справедлива вартість землі та будівель віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості (2021 р.: Рівень 2 ієрархії справедливої вартості).

У 2021 році нерухомість не переоцінювалась, оскільки різниця між балансовою та ринковою вартістю землі та будівель була несуттєвою станом на 31 грудня 2021 року.

У 2022 році майно, що знаходиться у власності Банківської групи та розташовано на окупованих територіях, а також пошкоджене майно на не окупованих територіях було переглянуто на предмет зменшення корисності. Збитки від зменшення корисності були визнані в складі іншого сукупного доходу у сумі 53 572 тис. грн. (Примітка 20) як відвернення раніше визнаної переоцінки, та у прибутках або збитках у сумі 153 124 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року машини, пристосування та приладдя, транспортні засоби та інші основні засоби включають повністю замортизовані активи вартістю 1 958 754 тис. грн. (2021 р.: 1 589 196 тис. грн.), що продовжують використовуватись.

Станом на 31 грудня 2022 року існували обмеження на права власності за основними засобами на суму 1 854 тис. грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових проваджень (2021р.: 1 796 тис грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових впроваджень).

Станом на 31 грудня 2022 року договорні зобов'язання щодо придбання основних засобів становили 119 737 тис. грн. (2021 р.: 93 493тис. грн.).

У випадку відображення землі та будівель за собівартістю балансова вартість була б такою:

	2022 р.			***2021 р.***		
	Земля	***Будівлі***	***Всього***	***Земля***	***Будівлі***	***Всього***
Вартість	15 855	909 052	**924 907**	15 855	899 281	**915 136**
Накопичена амортизація та зменшення корисності	(515)	(459 950)	**(460 465)**	(517)	(369 154)	**(369 671)**
Залишкова вартість	**15 340**	**449 102**	**464 442**	**15 338**	**530 127**	**545 465**

Рух активів з права користування був таким:

	Будівлі
Вартість	
1 січня 2022 р.	**681 191**
Надходження	27 522
Вибуття	(71 750)
Модифікація	(8 917)
31 грудня 2022 р.	**628 046**
Накопичена амортизація	
1 січня 2022 р.	**(285 493)**
Нараховано за рік	(108 503)
Вибуття	3 451
Збиток від зменшення корисності	(3 130)
31 грудня 2022 р.	**(393 675)**
Залишкова вартість	
1 січня 2022 р.	**395 698**
31 грудня 2022 р.	**234 371**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Будівлі
Вартість	
1 січня 2021 р.	**620 382**
Надходження	93 715
Вибуття	(32 906)
31 грудня 2021 р.	**681 191**
Накопичена амортизація	
1 січня 2021 р.	**(182 981)**
Нараховано за рік	(104 656)
Вибуття	2 144
31 грудня 2021 р.	**(285 493)**
Залишкова вартість	
1 січня 2021 р.	**437 401**
31 грудня 2021 р.	**395 698**

14. Нематеріальні активи за винятком гудвілу

Рух нематеріальних активів за винятком гудвілу був таким:

	Комп'ютерне програмне забезпечення	*Ліцензії та франшизи*	*Нематеріальні активи на етапі розробки*	*Всього*
Вартість				
1 січня 2022 р.	**2 118 242**	**715 859**	**496 847**	**3 330 948**
Надходження	350 335	150 703	466 600	**967 638**
Вибуття	(145 578)	(18 601)	(2 417)	**(166 596)**
Переміщення	613 525	51 923	(665 448)	**-**
31 грудня 2022 р.	**2 936 524**	**899 884**	**295 582**	**4 131 990**
Накопичена амортизація				
1 січня 2022 р.	**(1 111 889)**	**(407 779)**	**-**	**(1 519 668)**
Нараховано за рік	(296 122)	(77 317)	**-**	**(373 439)**
Вибуття	142 791	14 424	**-**	**157 215**
31 грудня 2022 р.	**(1 265 220)**	**(470 672))**	**-**	**(1 735 892)**
Залишкова вартість				
1 січня 2022 р.	**1 006 353**	**308 080**	**496 847**	**1 811 280**
31 грудня 2022 р.	**1 671 304**	**429 212**	**295 582**	**2 396 098**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Комп'ютерне програмне забезпечення	*Ліцензії та франшизи*	*Нематеріальні активи на етапі розробки*	*Всього*
Вартість				
1 січня 2021 р.	**1 651 754**	**595 972**	**210 744**	**2 458 470**
Надходження	482 483	106 695	410 484	**999 662**
Вибуття	(94 237)	(1 211)	(31 736)	**(127 184)**
Переміщення	78 242	14 403	(92 645)	**-**
31 грудня 2021 р.	**2 118 242**	**715 859**	**496 847**	**3 330 948**
Накопичена амортизація				
1 січня 2021 р.	**(945 225)**	**(355 255)**	**-**	**(1 300 480)**
Нараховано за рік	(259 411)	(53 632)	**-**	**(313 043)**
Вибуття	92 747	1 108	**-**	**93 855**
31 грудня 2021 р.	**(1 111 889)**	**(407 779)**	**-**	**(1 519 668)**
Залишкова вартість				
1 січня 2021 р.	**706 529**	**240 717**	**210 744**	**1 157 990**
31 грудня 2021 р.	**1 006 353**	**308 080**	**496 847**	**1 811 280**

Станом на 31 грудня 2022 року нематеріальні активи за винятком гудвілу включали повністю замортизовані активи вартістю 473 360 тис. грн. (2021 р.: 488 786 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року договірні зобов'язання щодо придбання нематеріальних активів становили 31 297 тис. грн. (2021 р. 242 818 тис. грн.).

15. Оподаткування

Витрати на сплату податку включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Поточні витрати на сплату податку	548 455	1 163 170
Відстрочені витрати на сплату податку (доходи від повернення податку), що відносяться до виникнення та сторнування тимчасових різниць	(32 087)	176
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	**516 368**	**1 163 346**

Юридичні особи в Україні повинні самостійно подавати податкові декларації.

Згідно з прийнятими положеннями, нормативна ставка податку на прибуток для підприємств складає 18% (2021 р.: 18%).

Суми відстрочених податків оцінюються з використанням ставок податку, що будуть застосовуватися, коли очікується, що тимчасова різниця буде реалізована.

Ефективна ставка податку на прибуток відрізняється від нормативних ставок податку на прибуток. Узгодження сум витрат зі сплати податку на прибуток, розрахованих із застосуванням законодавчо встановлених ставок, та фактично нарахованих сум є таким:

	2022 р.	*2021 р.*
Прибуток (збиток) до оподаткування	**2 345 762**	**6 278 342**
Застосовувана ставка оподаткування	18%	18%
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку) за застосованою ставкою оподаткування	**422 237**	**1 130 102**
Податковий вплив витрат, що не підлягають вирахуванню при визначенні оподатковуваного прибутку (податкового збитку):		
- резерв під очікувані кредитні збитки та інші резерви	39	758
- адміністративні та операційні витрати	236	333
- інші постійні різниці	2 843	33 439
Зміни у невизнаних відстрочених податкових активах	90 997	(1 282)
Коригування поточного податку попередніх періодів	16	(4)
Витрати на сплату податку	**516 368**	**1 163 346**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Відстрочені податкові активи та зобов'язання та їх рух за відповідні роки є таким:

	1 січня 2021 р.	*Виникнення та сторнування тимчасових різниць*		*31 грудня 2021 р.*	*Виникнення та сторнування тимчасових різниць*		*31 грудня 2022 р.*
		у консолідованому звіті про прибутки та збитки	*У іншому сукупному доході*		*у консолідованому звіті про прибутки та збитки*	*У іншому сукупному доході*	
Податковий ефект неоподатковуваних тимчасових різниць							
Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу	**14 614**	(926)	-	**13 688**	27 555	10 711	**51 954**
Оцінка інвестицій в цінні папери	**2 562**	-	-	**2 562**	-	-	**2 562**
Інші фінансові зобов'язання	**474**	750	-	**1 224**	3 134	-	**4 358**
Умовні резерви під кредитні збитки	-	-	-	-	1 398	-	**1 398**
Відстрочені податкові активи	**17 650**	**(176)**	-	**17 474**	**32 087**	**10 711**	**60 272**
Податковий ефект оподатковуваних тимчасових різниць							
Оцінка інвестицій в цінні папери	**(45 573)**	-	32 509	**(13 064)**	-	10 502	**(2 562)**
Відстрочені податкові зобов'язання	**(45 573)**	-	**32 509**	**(13 064)**	-	**10 502**	**(2 562)**
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	**(27 923)**	**(176)**	**32 509**	**4 410**	**32 087**	**21 213**	**57 710**

Прогнози прибутковості засновані на макроекономічних припущеннях та бізнес-стратегії Банку. Також не очікується суттєвих змін у податковому законодавстві.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років відстрочені податкові активи не були визнані щодо таких статей:

	2022 р.	***2021 р.***
Накопичені збитки у податковому обліку	233 559	202 775
Нарахування та резерви	104 965	31 315
Резерв під очікувані кредитні збитки	5 645	10 360
Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу	406	406
Інше	58 023	66 745
Всього невизнані відстрочені податкові активи	**402 598**	**311 601**

16. Забезпечення

Забезпечення включають:

	2022 р.	***2021 р.***
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	554 586	158 384
Судові позови та інші умовні зобов'язання	28 263	15 036
Всього	**582 849**	**173 420**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями Банківської групи за рік, що закінчився 31 грудня 2022року, була такою:

	На 1 січня 2022 р.	*Збільшення через виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Списання*	*Курсові різниці*	*На 31 грудня 2022 р.*
Стадія 1							
Зобов'язання за кредитами	**60 763**	212 355	(58 697)	(44 338)	-	2 803	**172 886**
Договори фінансової гарантії	**2 223**	14 483	(1 721)	(1 745)	-	250	**13 490**
Всього Стадія 1	**62 986**	**226 838**	**(60 418)**	**(46 083)**	**-**	**3 053**	**186 376**
Стадія 2							
Зобов'язання за кредитами	**86 816**	-	(177 559)	364 507	-	8 223	**281 987**
Договори фінансової гарантії	**2 944**	-	(2 631)	14 625	-	397	**15 335**
Всього Стадія 2	**89 760**	**-**	**(180 190)**	**379 132**	**-**	**8 620**	**297 322**
Стадія 3							
Зобов'язання за кредитами	**-**	-	(12 417)	29 485	-	-	**17 068**
Договори фінансової гарантії	**-**	-	(921)	101 532	(72 018)	-	**28 593**
Всього Стадія 3	**-**	**-**	**(13 338)**	**131 017**	**(72 018)**	**-**	**45 661**
Придбані (створені) знецінені кредити							
Зобов'язання за кредитами	**5 638**	-	(7 604)	27 193	-	-	**25 227**
Всього	**158 384**	**226 838**	**(261 550)**	**491 259**	**(72 018)**	**11 673**	**554 586**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями Банківської групи за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, була такою:

	На 1 січня 2021 р.	*Збільшення через виникнення/ придбання*	*Припинення визнання, крім списання*	*Зміна рівня кредитного ризику*	*Курсові різниці*	*На 31 грудня 2021 р.*
Стадія 1						
Зобов'язання за кредитами	**68 316**	292 523	(135 461)	(162 375)	(2 240)	**60 763**
Договори фінансової гарантії	**3 424**	12 479	(5 912)	(7 651)	(117)	**2 223**
Всього Стадія 1	**71 740**	**305 002**	**(141 373)**	**(170 026)**	**(2 357)**	**62 986**
Стадія 2						
Зобов'язання за кредитами	**48 706**	-	(83 539)	121 218	431	**86 816**
Договори фінансової гарантії	**6 648**	-	(2 582)	(745)	(377)	**2 944**
Всього Стадія 2	**55 354**	**-**	**(86 121)**	**120 473**	**54**	**89 760**
Стадія 3						
Зобов'язання за кредитами	**6 003**	-	(6 002)	(1)	-	**-**
Придбані (створені) знецінені кредити						
Зобов'язання за кредитами	**-**	8 175	(253)	(2 284)	-	**5 638**
Всього	**133 097**	**313 177**	**(233 749)**	**(51 838)**	**(2 303)**	**158 384**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за судовими позовами та іншими умовними зобов'язаннями за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, була такою:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**15 036**	**15 244**
Нараховано за рік	10 607	650
Списання	(1 126)	(443)
Курсові різниці	3 746	(415)
На 31 грудня	**28 263**	**15 036**

17. Інші активи та зобов'язання

Інші фінансові активи включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	1 684 642	1 248 430
Транзитні рахунки за розрахунками з банками	1 097 058	-
Дебіторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	117 020	-
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	81 317	78 161
Інші нараховані доходи	49 503	48 083
Інше	18 231	22 175
	3 047 771	**1 396 849**
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(42 483)	(36 006)
Всього інші фінансові активи	**3 005 288**	**1 360 843**

Банківська група визначає резерв під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами у розмірі, що дорівнює кредитним збиткам за весь очікуваний строк дії фінансового інструмента (спрощений підхід).

Динаміка змін у резервах під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів була такою:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**36 006**	**32 316**
Збільшення резерву через виникнення/придбання	9 205	9 529
Припинення визнання, крім списання	(16 508)	(14 463)
Зміна резерву через зміну рівня кредитного ризику	12 194	9 751
Списання	(12)	(826)
Курсові різниці	1 598	(301)
На 31 грудня	**42 483**	**36 006**
Повернення після списання	1	1

Інші нефінансові активи включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Передоплати	148 044	166 273
Заборгованість працівників	48 768	39 101
Запаси	5 703	7 639
Дебіторська заборгованість за податками за винятком податку на прибуток	2 753	-
Майно, що перейшло у власність Банківської групи як заставодержателя	1 371	1 196
Інше	85 542	70 098
	292 181	**284 307**
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(73 316)	(70 155)
Всього інші нефінансові активи	**218 865**	**214 152**

Динаміка змін у резервах під зменшення корисності інших нефінансових активів була такою:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**70 155**	**81 319**
Зменшено за рік	(4 999)	(11 838)
Списання	(215)	(419)
Відновлення	231	2 169
Курсові різниці	8 144	(1 076)
На 31 грудня	**73 316**	**70 155**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, вартість запасів, визнаних як витрати, становила 51 097 тис. грн. (2021 р 35 305 тис. грн.).

Інші фінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Транзитні рахунки за операціями з клієнтами	918 870	814 451
Інші нараховані витрати	494 455	457 062
Орендні зобов'язання	330 763	450 540
Кредиторська заборгованість з придбання необоротних активів та запасів	79 792	41 290
Кредиторська заборгованість за дивідендами	4 672	323 275
Інше	34 950	3 951
Всього інші фінансові зобов'язання	**1 863 502**	**2 090 569**

Узгодження змін орендних зобов'язань, що відноситься до фінансової діяльності є таким:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**450 540**	**492 133**
Виникнення	23 083	26 641
Процентні витрати нараховані	38 282	46 678
Модифікації	(73 713)	39 910
Виплати по основній сумі	(93 778)	(103 318)
Виплати процентів	(35 449)	(46 709)
Припинення визнання	(1 260)	(5 314)
Курсові різниці	23 058	519
На 31 грудня	**330 763**	**450 540**

Інші нефінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Винагорода працівникам до виплати	376 056	285 743
Нарахування під невикористані відпустки	185 023	213 768
Доходи майбутніх періодів	108 990	103 305
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	97 598	70 038
Інші податки до сплати	46 875	51 280
Передоплати отримані	-	1 911
Інше	15 216	17 584
Всього інші нефінансові зобов'язання	**829 758**	**743 629**

18. Кошти банків

Кошти банків включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Поточні рахунки інших банків	2 363 292	185 163
Кошти на вимогу	20 030	16 098
Кошти в розрахунках	1 806	1 624
Довгострокові кредити, що отримані від Національного банку України	-	399 963
Кошти банків	**2 385 128**	**602 848**

Для цілей формування Консолідованого звіту про рух грошових коштів Банк розподіляє кошти, залучені від банків на операційну та фінансову діяльність. Поточні рахунки та короткострокові депозити і кредити від інших банків включені до операційної діяльності; довгострокові кредити від інших банків – до фінансової діяльності.

Узгодження змін довгострокових кредитів, отриманих від НБУ, що відноситься до фінансової діяльності, є таким:

	2022 р.	*2021 р.*
На 1 січня	**399 963**	**400 003**
Процентні витрати нараховані	14 897	29 955
Сплата нарахованих процентів	(14 860)	(29 995)
Сплата основної суми боргу	(400 000)	-
На 31 грудня	**-**	**399 963**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

19. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Поточні рахунки:		
Великі підприємства	39 771 845	26 630 376
Фізичні особи	37 115 884	27 921 766
Мікро-підприємства	18 752 886	15 708 613
Малі підприємства	4 239 722	3 396 131
Бюджетні організації	524 975	350 485
Всього поточні рахунки	**100 405 312**	**74 007 371**
Строкові депозити:		
Великі підприємства	4 371 440	3 760 618
Фізичні особи	8 446 235	4 018 907
Мікро-підприємства	2 404 778	1 150 521
Малі підприємства	819 193	802 416
Всього строкові депозити	**16 041 646**	**9 732 462**
Кошти на вимогу:		
Великі підприємства	11 806 004	8 272 048
Фізичні особи	6 767 266	7 153 171
Мікро-підприємства	4 918 088	5 206 853
Малі підприємства	1 896 413	1 884 738
Бюджетні організації	149 783	74 324
Всього кошти на вимогу	**25 537 554**	**22 591 134**
Кошти в розрахунках:		
Великі підприємства	844 440	163 699
Фізичні особи	122 967	83 266
Мікро-підприємства	8 746	9 589
Малі підприємства	73	183
Всього кошти в розрахунках	**976 226**	**256 737**
Кошти клієнтів	**142 960 738**	**106 587 704**
Забезпечення договірних та умовних фінансових зобов'язань (Примітка 21)	281 995	195 944

Станом на 31 грудня 2022 року строкові депозити юридичних осіб у розмірі 2 872 164 тис. грн. (2021 р.:2 630 767 тис. грн.) включали депозити, отримані від п'яти найбільших вкладників юридичних осіб.

Аналіз рахунків клієнтів за галузями є таким:

	2022 р.	*2021 р.*
Фізичні особи	52 452 352	39 177 110
Торгівля	34 363 163	25 573 899
Сільське господарство	14 590 831	11 277 140
Медіа та IT	7 646 297	4 870 154
Виробництво	6 778 163	3 415 740
Соціальна інфраструктура	5 455 164	3 651 473
Транспорт і зв'язок	4 131 213	2 091 255
Будівництво	2 777 043	2 737 003
Видобувна промисловість та металургія	2 452 565	1 956 842
Хімічна промисловість	2 376 293	1 882 574
Консалтинг	2 342 209	2 215 819
Фінансові послуги	1 680 018	1 743 539
Операції з нерухомим майном	1 617 315	1 837 695
Машинобудування	1 463 136	1 490 472
Інше	2 834 976	2 666 989
Кошти клієнтів	**142 960 738**	**106 587 704**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

20. Капітал Банківської групи

Статутний капітал

Власний капітал Банку, за даними фінансової звітності станом на 31 грудня 2022 року відповідає вимогам, установленим нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Вартість чистих активів Банку станом на 31 грудня 2022 року є більшою від статутного капіталу, що відповідає вимогам ст.155 Цивільного кодексу України. Перелік акціонерів, які є власниками 5% і більше акцій Банку станом на 31 грудня 2022 року наведено в Примітці 1. Статутний капітал Банку станом на 31 грудня 2022 року сформований у розмірі 6 154 516 тис. грн.

Всі прості акції дають однакові права голосу, а також рівні права на отримання дивідендів та повернення капіталу. Привілейовані акції не надають право голосу і гарантують отримання фіксованих дивідендів у розмірі 0,014 грн. на одну акцію. Номінальна вартість акцій складає 0,10 грн. кожна.

Номінальна вартість та кількість повністю оплачених акцій за роки, що закінчились 31 грудня 2022 та 2021 років, були такими:

	Кількість повністю оплачених акцій, тис.		***Номінальна вартість, тис. грн.***		***Скоригована вартість, тис. грн.***
	Прості	***Привілейовані***	***Прості***	***Привілейовані***	
1 січня 2021 р.	**61 495 163**	**50 000**	**6 149 516**	**5 000**	**6 154 516**
31 грудня 2021 р.	**61 495 163**	**50 000**	**6 149 516**	**5 000**	**6 154 516**
31 грудня 2022 р.	**61 495 163**	**50 000**	**6 149 516**	**5 000**	**6 154 516**

Статутний капітал Банку був сформований за рахунок внесків у гривнях і акціонери мають право на отримання дивідендів та будь-який розподіл капіталу в гривнях.

Дивіденди

Згідно із законодавством України, резерви, що розподіляються, обмежені залишком нерозподіленого прибутку, який відображений у фінансовій звітності Банку та/або прибутком за звітний рік, якщо Банк має накопичений збиток, перенесений на майбутні періоди.

Розподіл дивідендів не може здійснюватися, якщо:

- суб'єкт господарювання має зобов'язання щодо обов'язкового викупу своїх акцій;
- сума його власного капіталу (чистих активів) є меншою, ніж сума його статутного та резервного капіталу;
- розпочато процедуру визнання суб'єкта господарювання неплатоспроможним.

Згідно із законодавством України, якщо резервний капітал Банку сформований не в повному обсязі (сума резервного капіталу повинна складати 25% від суми його регулятивного капіталу), 5% чистого прибутку повинно бути спрямовано до резервного капіталу. Залишок чистого прибутку може бути використаний для цілей виплати дивідендів.

На дистанційних Річних Загальних зборах акціонерів, що відбулись 17 жовтня 2022 року (2021 р.: 23 квітня 2021 року), затверджено виплату дивідендів за привілейованими акціями в розмірі 700 тис. грн. за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року (2021 р.: 2 036 720 тис. грн. за простими акціями та 700 тис. грн. за привілейованими акціями, за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року). У лютому 2022 року Національний банк України ввів тимчасові обмеження щодо виплати дивідендів акціонерам, крім виплати дивідендів за привілейованими акціями. Відповідно до чинного Податкового Кодексу, у випадку виплати дивідендів, Банк повинен зробити авансовий платіж з податку на прибуток з суми перевищення дивідендів до сплати над сумою оподатковуваного прибутку за попередній рік. Протягом 2022 та 2021 років Банк не сплачував авансовий платіж з податку на прибуток по виплаті дивідендів.

Нижче наведено інформацію щодо дивідендів на акцію, оголошених у 2022 та 2021 роках за наступні роки:

	2022 р., грн.	***2021 р., грн.***
Прості акції	-	0,033
Привілейовані акції	0,014	0,014

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Емісійний дохід

Емісійний дохід включає суму коштів, отриманих Банком як перевищення суми коштів, отриманих від продажу простих акцій над їх номіналом.

Інші резерви

Рух за статтями інших резервів був таким:

	Інші резерви		
	Дооцінка	***Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід***	***Всього***
На 1 січня 2021 р.	**825 178**	**195 940**	**1 021 118**
Інший сукупний дохід			
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	*(146 287)*	***(146 287)***
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	*(34 317)*	***(34 317)***
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	*32 509*	***32 509***
Всього інший сукупний дохід	**-**	**(148 095)**	**(148 095)**
Інші зміни			
Амортизація резерву переоцінки	(22 942)	-	**(22 942)**
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(15 033)	-	**(15 033)**
Всього інші зміни	**(37 975)**	**-**	**(37 975)**
На 31 грудня 2021 р.	**787 203**	**47 845**	**835 048**
На 1 січня 2022 р.	**787 203**	**47 845**	**835 048**
Інший сукупний дохід			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів	(59 417)	-	**(59 417)**
Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів, у складі іншого сукупного доходу	10 711	-	**10 711**
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	*39 484*	***39 484***
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	*190*	***190***

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Інші резерви		
	Дооцінка	***Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід***	***Всього***
Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	*(98 021)*	***(98 021)***
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	*10 502*	***10 502***
Всього інший сукупний дохід	**(48 706)**	**(47 845)**	**(96 551)**
Інші зміни			
Амортизація резерву переоцінки	(22 121)	-	**(22 121)**
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(3 041)	-	**(3 041)**
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	(3 171)	-	**(3 171)**
Всього інші зміни	**(28 333)**	**-**	**(28 333)**
На 31 грудня 2022 р.	**710 164**	**-**	**710 164**

Характер та мета інших резервів

Резерв з переоцінки основних засобів

Резерв з переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резервні та інші фонди банку

Порядок формування та використання резервних та інших фондів банку затверджується Загальними зборами акціонерів.

За рахунок прибутку, сформованого відповідно до чинного законодавства України та отриманого Банком за фінансовий рік, після сплати податків, обов'язково формується резервний фонд у сумі не менше 5% від чистого прибутку Банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу Банку. Резервний фонд також може формуватися за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років.

У 2022 році було збільшено резервний фонд Банку на 4 872 639 тис. грн., згідно з рішенням Зборів акціонерів (2021 р.: 2 037 410 тис. грн.). Також за рішенням Зборів акціонерів в 2022 році направлено з резервного фонду Банку на покриття збитків минулих років 4 066 435 тис. грн.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Прибуток на акцію, що належить власникам Банку

Банк склав консолідовану і окрему фінансову звітність станом на 31 грудня 2022 та 2021 років згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Базовий прибуток на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності Банку.

	2022 р.	***2021 р.***
Прибуток, що відноситься до простих акцій	1 597 531	4 872 969
Прибуток, що відноситься до привілейованих акцій	700	700
Середньозважена кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	61 495 163	61 495 163
Базовий прибуток (збиток) на акцію (грн.), що належить власникам банку	0,0260	0,0792

ПрАТ «УПЦ»

Акціонерний капітал

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років зареєстрований, випущений капітал складає 200 простих акцій. Номінальна вартість однієї акції становить 900 гривень за акцію. ПрАТ «УПЦ» не проводило емісії акцій.

Власники простих акцій мають право на отримання дивідендів по мірі їх оголошення та право одного голосу на акцію на річних та загальних зборах акціонерів ПрАТ «УПЦ».

Накопичений нерозподілений прибуток та дивіденди

У 2022 році Компанія не оголошувала дивіденди.

У 2021 році Компанія оголосила дивіденди за 2020

фінансовий рік за рахунок нерозподіленого прибутку у розмірі 318 596 тис. грн. Оголошені дивіденди були виплачені у 2022 році.

На 31 грудня 2022 року Компанія не має заборгованості перед акціонерами по невиплачених дивідендах (2021 рік: 318 596 тис. грн).

Інший капітал

Відповідно до українського законодавства, резервний капітал формується у розмірі не менше ніж 15% статутного капіталу. Розмір резервного капіталу затверджується статутом ПрАТ «УПЦ». Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, розмір резервного капіталу складає 45 тис. грн., або 25% від статутного капіталу ПрАТ «УПЦ».

ТОВ «РСР Україна»

Статутний капітал

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років зареєстрований статутний капітал ТОВ «РСР Україна» складає внески учасників у сумі 283 тис. грн.

Збори учасників приймають рішення про використання та розподіл прибутку. Прибуток розподіляється відповідно до часток учасників.

ТОВ «ФАІРО»

Статутний капітал

Станом на 31 грудня 2022 року зареєстрований статутний капітал ТОВ «ФАІРО» складає внески учасників у сумі 349 433 тис. грн. (станом на 31 грудня 2021 року - 260 810 тис. грн.). В 2022 році збільшення статутного капіталу відбулося за рахунок прощення короткострокового кредиту, отриманого від материнської компанії.

Збори учасників приймають рішення про використання та розподіл прибутку. Прибуток розподіляється відповідно до часток учасників.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

21. Договірні, умовні фінансові зобов'язання та орендні договори

Оподаткування

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. З огляду на актуальні економічні та політичні проблеми, уряд розглядає питання щодо впровадження певних реформ у податковій системі України. Керівництво вважає, що Банківська група дотримувалася всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані. У випадках, коли ризик відпливу ресурсів є ймовірним, Банківська група може нараховувати податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва.

15 березня 2022 року Верховна Рада ухвалила Проєкт Закону № 7137-д «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період воєнного стану». Зміни набрали чинності з моменту їх оголошення та, як очікується, залишаться в силі, поки в Україні діє воєнний стан.

Серед інших змін, новий Закон запровадив:

- Платники податків звільняються від відповідальності у випадку не дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності та податкової звітності (крім декларування єдиного податку під 2%), реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних за відсутності можливості їх подати. Платники податків зобов'язані подати відповідну звітність протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

- На період до припинення або скасування воєнного стану на території України, всі податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються. Однак винятки стосуються настільних (тобто віртуальних) аудитів для підтвердження відшкодування ПДВ та перевірок, спрямованих на перевірку порядку роботи з готівкою та дотримання законодавства про працю, які триватимуть під час воєнного стану.

- Власники земельних ділянок звільняються від сплати земельного податку та орендної плати в районах, де ведуться активні бойові дії, на тимчасово окупованих територіях або територіях засмічених вибухонебезпечними предметами на період з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано воєнний стан.

- Скасовано сплату екологічного податку для об'єктів розташованих на тимчасово окупованих територіях або районах, де ведуться активні бойові дії, на 2022 рік.

Проте, 12 травня 2022 року Верховною Радою України було прийнято Проект закону №7360 «Про внесення змін до ПКУ та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану», що містить суттєві зміни щодо адміністрування податків та зборів під час воєнного стану. 25 травня 2022 року даний закон було підписано Президентом України та він вступив в силу. Відповідно до закону відновлюється обов'язок сплати податків, реєстрації ПН і подання звітності для платників, які мають можливість своєчасно виконувати цей обов'язок, відновлено можливість податкової проводити документальні позапланові перевірки та застосовувати штрафи за результатами таких перевірок. Мораторій на штрафи, встановлений з метою запобігання COVID-19, припиняє свою дію.

Діяльність Банківської групи та її фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Банківської групи вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з його операційною діяльністю, не будуть мати на Банківську групу більшого впливу, ніж на інші подібні підприємства в Україні.

Станом на 31 грудня 2022 року керівництво Банківської групи вважає, що інтерпретація Банківською групою норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Банківська група виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банківської групи.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Договірні та умовні зобов'язання

У ході звичайної господарської діяльності Банківська група надає фінансові гарантії (кредитні гарантії, акредитиви та авалі), а також гарантії виконання договорів. Згідно договорів фінансової гарантії Банківська група зобов'язана виконувати платежі на користь бенефіціара у разі невиконання третьою стороною її платіжних зобов'язань згідно початкових або модифікованих умов договору боргового інструменту або при закінченні терміну дії договору у випадку акредитивів. Згідно договорів гарантії виконання Банківська група зобов'язана виконувати платежі на користь бенефіціара у разі невиконання третьою стороною інших її договірних зобов'язань. У випадку сплати Банківською групою грошових коштів проти отриманих вимог, Банківська група негайно вимагає відшкодування від клієнта. При спостереженні за рівнем кредитного ризику Банківська група аналізує усі наведені вище інструменти та може вимагати заставу для його зменшення.

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банківської групи за рік що закінчився 31 грудня 2022 року включають наступне:

	2022 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Зобов'язання за кредитами	6 740 534	15 292 025	88 690	55 668	**22 176 917**
Договори фінансової гарантії	3 204 639	2 840 128	29 834	-	**6 074 601**
	9 945 173	**18 132 153**	**118 524**	**55 668**	**28 251 518**
Мінус – Резерви	(186 376)	(297 322)	(45 661)	(25 227)	**(554 586)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання (до вирахування забезпечення)	**9 758 797**	**17 834 831**	**72 863**	**30 441**	**27 696 932**
Мінус – Кошти, утримувані як забезпечення акредитивів, авалів та гарантій	(125 185)	(156 810)	-	-	**(281 995)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	**9 633 612**	**17 678 021**	**72 863**	**30 441**	**27 414 937**

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банківської групи за рік що закінчився 31 грудня 2021 року включають наступне:

	2021 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Зобов'язання за кредитами	25 193 033	2 846 902	4 952	6 081	**28 050 968**
Договори фінансової гарантії	5 042 940	236 504	-	-	**5 279 444**
	30 235 973	**3 083 406**	**4 952**	**6 081**	**33 330 412**
Мінус – Резерви	(62 986)	(89 760)	-	(5 638)	**(158 384)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання (до вирахування забезпечення)	**30 172 987**	**2 993 646**	**4 952**	**443**	**33 172 028**
Мінус – Кошти, утримувані як забезпечення акредитивів, авалів та гарантій	(188 424)	(7 520)	-	-	**(195 944)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	**29 984 563**	**2 986 126**	**4 952**	**443**	**32 976 084**

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року приведено у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному звітному періоді. Акредитиви та Авальовані векселі включено до статті Договори фінансової гарантії.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

При складанні консолідованої фінансової звітності станом на та за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, Банківською групою не було включено договори гарантії виконання до розкриття інформації щодо договірних та умовних фінансових зобов'язань.

Аналіз за строками погашення договірних та умовних фінансових зобов'язань наведено у Примітці 30.

Орендні договори

Банківська група-Орендар

У Банківської групи наявні орендні договори, які включають опціони на продовження або дострокове припинення дії. Опціони встановлюються за рішенням керівництва з метою забезпечення гнучкості в управлінні портфелем отриманого в оренду майна та задоволення бізнес-потреб Банківської групи. Керівництвом застосовуються суттєві судження для визначення вірогідності виконання опціонів на продовження або дострокове припинення дії договорів оренди (Примітка 5).

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, вибуття грошових коштів за договорами оренди становило 192 962 тис. грн. (2021 р.: 182 814 тис. грн.).

Банківська група-Орендодавець

Майбутні недисконтовані орендні платежі, які повинні бути отримані за нескасовними договорами операційної оренди:

	2022 р.	***2021 р.***
До 1 року	20 991	22 523
Від 1 до 2 років	11 354	16 746
Від 2 до 3 років	6 056	9 632
Від 3 до 4 років	1 677	5 032
Від 4 до 5 років	-	1 677
Майбутні недисконтовані орендні платежі (Банківська група - Орендодавець)	**40 078**	**55 610**

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, Банківська група отримала дохід від суборенди активів з права користування у сумі 2 849 тис. грн. (2021 р.: 4 134 тис. грн.)

22. Чистий процентний дохід

Чистий процентний дохід включає:

	2022 р.	***2021 р.***
Кредити та аванси клієнтам	9 385 213	7 518 788
Кредити та аванси банкам	3 951 823	1 012 268
І Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	1 312 021	315 842
Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	391 014	278 448
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	213 607	895 181
Інше	5 406	750
Процентні доходи	**15 259 084**	**10 021 277**
Кошти клієнтів	(2 358 673)	(1 646 690)
Орендні зобов'язання	(38 282)	(45 223)
Кошти банків	(27 530)	(84 350)
Інше	(3 401)	(2 572)
Процентні витрати	**(2 427 886)**	**(1 778 835)**
Чистий процентний дохід	**12 831 198**	**8 242 442**

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, процентні витрати за коштами банків включали суму 9 518 тис. грн. процентних витрат на фінансові активи з від'ємною ефективною ставкою відсотка (2021 р.: 7 921 тис. грн.).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, весь процентний дохід (розрахований з використанням методу ефективної ставки відсотка) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, склав 14 654 463 тис. грн. (2021 р.: 8 803 168 тис. грн.).

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, весь процентний дохід (розрахований з використанням методу ефективної ставки відсотка) для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, склав 213 607 тис. грн. (2021 р.: 895 181 тис. грн.).

23. Чистий комісійний дохід

Чистий комісійний дохід (витрати) включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Розрахунково-касове обслуговування клієнтів	3 885 411	5 580 729
Процесингові послуги	532 339	534 788
Операції з конвертації валют	477 451	478 292
Розрахунково-касове обслуговування банків	369 917	106 564
Агентські послуги третім сторонам	186 303	266 191
Операції з гарантіями, акредитивами та авалювання векселів	106 427	150 957
Інше	81 073	107 676
Комісійні доходи	**5 638 921**	**7 225 197**
Розрахунково-касове обслуговування	(2 304 001)	(3 344 343)
Обслуговування кредитів	(134 074)	(133 223)
Процесингові послуги	(47 081)	(46 299)
Операції з гарантіями, акредитивами та авалювання векселів	(27 771)	(24 271)
Інше	(136 997)	(180 272)
Комісійні витрати	**(2 649 924)**	**(3 728 408)**
Чистий комісійний дохід	**2 988 997**	**3 496 789**

24. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9

Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9 за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, включає:

	Стадія 1	*Стадія 2*	*Стадія 3*	*Придбані (створені) знецінені кредити*	*Всього*
Грошові кошти та їх еквіваленти	(17)	(28)	(113 703)	-	**(113 748)**
Кредити та аванси банкам	(92)	-	-	-	**(92)**
Кредити та аванси клієнтам	(644 198)	(1 878 056)	(5 284 272)	(132 747)	**(7 939 273)**
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	25 344	(179 219)	-	-	**(153 875)**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	18 077	(808 190)	-	-	**(790 113)**
Інші фінансові активи	-	(4 890)	-	-	**(4 890)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	(120 337)	(198 942)	(117 679)	(19 589)	**(456 547)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	**(721 223)**	**(3 069 325)**	**(5 515 654)**	**(152 336)**	**(9 458 538)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9 за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, включає:

	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Грошові кошти та їх еквіваленти	(14)	-	-	-	**(14)**
Кредити та аванси банкам	28	-	-	-	**28**
Кредити та аванси клієнтам	23 138	(94 854)	87 565	78 424	**94 273**
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	28 200	-	-	-	**28 200**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	285	-	-	-	**285**
Інші фінансові активи	-	2 558	(7 502)	-	**(4 944)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	6 397	(34 352)	6 003	(5 638)	**(27 590)**
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	**58 034**	**(126 648)**	**86 066**	**72 786**	**90 238**

25. Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз прибутків або збитків, визнаних у Консолідованому звіті про прибутки та збитки, що виникають від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	2022 р.			
Причини припинення визнання	***Балансова вартість на момент припинення визнання***	***Кошти отримані***	***Прибутки від припинення визнання***	***Збитки від припинення визнання***
Продаж:				
Збільшення кредитного ризику	144 810	44 796	9 717	(109 731)
Модифікації, що призвели до припинення визнання	1 612 567	1 603 659	5 994	(14 902)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	**1 757 377**	**1 648 455**	**15 711**	**(124 633)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз прибутків або збитків, визнаних у Консолідованому звіті про прибутки та збитки, що виникають від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	2021 р.			
Причини припинення визнання	***Балансова вартість на момент припинення визнання***	***Кошти отримані***	***Прибутки від припинення визнання***	***Збитки від припинення визнання***
Продаж:				
Збільшення кредитного ризику	145 197	57 654	6 330	(93 873)
Нечасті продажі	1 001 398	1 001 395	-	(3)
	1 146 595	**1 059 049**	**6 330**	**(93 876)**
Модифікації, що призвели до припинення визнання	2 622 881	2 614 901	11 724	(19 704)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	**3 769 476**	**3 673 950**	**18 054**	**(113 580)**

26. Інші доходи

Інші доходи включають:

	2022 р.	***2021 р.***
Доходи від послуг програмування, тестування та технічної підтримки	129 897	95 205
Дохід від надання послуг з управління нерухомості	20 716	23 611
Дохід від оперативного лізингу	18 966	22 468
Відшкодування орендарями витрат на утримання приміщень	15 240	19 748
Пені та штрафи отримані	825	3 209
Додаткові надходження від лізингових послуг	31	22
Інше	22 054	18 579
Інші доходи	**207 729**	**182 842**

27. Інші прибутки (збитки)

Інші прибутки (збитки) включають:

	2022 р.	***2021 р.***
Чисті прибутки (збитки) від модифікації фінансових активів	322 575	(99 751)
Прибутки від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	552	17 092
Збитки від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	(7 776)	(33 714)
Прибутки від вибуття інвестиційної нерухомості	1 452	3 749
Збитки від вибуття інвестиційної нерухомості	(1 428)	(145)
Відновлення вартості майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	175	-
Переоцінка будівель	(7 498)	-
Нарахування резервів	(10 607)	(650)
Прибутки від вибуття непоточних активів, класифікованих як утримувані для Продажу	-	4 469
Збитки від вибуття непоточних активів, класифікованих як утримувані для продажу	-	(38)
Інші прибутки (збитки)	**297 445**	**(108 988)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз модифікацій, що не призвели до припинення визнання за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	2022 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Амортизована вартість до модифікації	22 390 777	25 546 960	1 485 422	342 367	**49 765 526**
Чисті прибутки (збитки) від модифікації	156 790	248 647	(50 325)	(32 537)	**322 575**
Валова балансова вартість модифікованого активу, коли Стадія 2 або 3 змінилась на Стадію 1 протягом звітного року	-	1 336 225	-	-	**1 336 225**

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз модифікацій, що не призвели до припинення визнання за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	2021 р.				
	Стадія 1	***Стадія 2***	***Стадія 3***	***Придбані (створені) знецінені кредити***	***Всього***
Амортизована вартість до модифікації	28 770 239	3 963 139	133 853	150 521	**33 017 752**
Чисті прибутки (збитки) від модифікації	(78 124)	1 135	(15 014)	(7 748)	**(99 751)**
Валова балансова вартість модифікованого активу, коли Стадія 2 або 3 змінилась на Стадію 1 протягом звітного року	-	435 681	41	-	**435 722**

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, чисті прибутки (збитки) від модифікації фінансових активів включають суму збитків в розмірі 3 586 тис. грн., пов'язаних з наданням платіжних послаблень для певних категорій клієнтів переважно роздрібного бізнесу у зв'язку з розповсюдження пандемії коронавірусу (COVID-19).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

28. Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати включають:

	2022 р.	*2021 р.*
Заробітна плата, премії та інші заохочувальні виплати	3 373 232	2 739 094
Нарахування на фонд заробітної плати	519 259	499 820
Витрати на виплати працівникам	**3 892 491**	**3 238 914**
Ремонт та обслуговування необоротних активів	1 041 466	696 590
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	340 099	260 487
Благодійна діяльність	217 252	9 207
Юридичні та консультаційні послуги	139 576	141 851
Витрати на інкасацію готівкових коштів	128 285	132 974
Послуги зв'язку	124 135	115 993
Маркетинг та реклама	97 448	263 987
Оренда та утримання приміщень	77 091	44 800
Охорона	75 264	78 656
Витрати на утримання офісу	73 035	90 656
Операційні податки	53 620	53 820
Витрати на комп'ютерну обробку інформації	31 880	35 232
Ліцензії та роялті	31 607	54 200
Витрати на відрядження та відповідні витрати	26 684	16 060
Витрати на страхування	25 673	37 074
Навчання персоналу	22 578	39 034
Витрати на транспорт	15 957	10 856
Списання готівкових коштів, наявність яких є непідтвердженою	4 283	1 774
Пені та штрафи сплачені	712	181
Інші адміністративні та операційні витрати	55 769	88 040
Інші адміністративні та операційні витрати	**2 582 414**	**2 171 472**

Інші адміністративні та операційні витрати включають наступні суми витрат, пов'язаних з договорами оренди (Банківська група – Орендар):

	2022 р.	*2021 р.*
Витрати, пов'язані з короткостроковою орендою	38 615	439
Витрати, пов'язані з орендою малоцінних активів	28 256	30 696
Витрати, пов'язані зі змінними орендними платежами	1 944	1 013
Витрати, пов'язані з договорами оренди	**68 815**	**32 148**

29. Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток включає:

	2022 р.	*2021 р.*
Інвестиції в боргові цінні папери	127 141	(13 732)
Інвестиції в дольові цінні папери	8	1 564
Похідні фінансові інструменти	(6 545)	188 768
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	**120 604**	**176 600**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

30. Управління ризиками

АТ «Райффайзен Банк»

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Банк наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей у сфері управління ризиками та капіталом несе Наглядова Рада. При цьому Банк має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління Райффайзен Банк відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей у сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками RBI AG в Банку. Регулярні звіти та постійний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за затвердження індивідуальних лімітів у межах, встановлених Наглядовою Радою Банку. Усі дозволи на надання кредитів Банком видаються Кредитним комітетом.

Комітет з управління активами та пасивами

Комітет з управління активами та пасивами (далі – «КУАП») здійснює управління активами та пасивами Банку у відповідності до нормативно-правової бази України та стандартів RBI AG, забезпечує баланс між ризиками та прибутками. Він також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Комітет з управління операційними ризиками та контролями

З метою ефективного управління операційним ризиком в Банку створено Комітет з управління операційними ризиками та контролями, діяльність якого сфокусована на моніторингу рівня операційного ризику та контролі за дотриманням принципів управління операційним ризиком у відповідності до вимог Національного банку України та Групи RBI.

Підрозділи управління ризиками

Банк створив підрозділи управління ризиками, що працюють незалежно від інших напрямків діяльності та несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками для забезпечення незалежного процесу контролю.

Казначейство Банку

Казначейство відповідає за управління активами та зобов'язаннями Банку, а також за загальну фінансову структуру. Казначейство також у першу чергу відповідає за ризики фінансування та ліквідності Банку.

Служба внутрішнього аудиту

Процеси управління ризиками у Банку підлягають періодичному аудиту Службою внутрішнього аудиту, яка перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Банком цих процедур.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Системи оцінки ризиків та звітування

Банк здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які він наражається, керуючись як рекомендаціями НБУ, так і досвідом RBI AG. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники НБУ та ліміти, прийняті у RBI AG. Інформація про ризики, отримані за різними напрямками діяльності Банку, передається відповідальним бізнес-підрозділам, зокрема – Казначейству, а також групі координації діяльності казначейства у Центральному офісі RBI AG у м. Відень. Переважна частина звітів відносно ризиків формується на щоденній основі, більшість з них також розглядаються на засіданнях КУАП.

Зниження ризику

Банк активно використовує заставу від клієнтів для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає Банку можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Банку надати кредит не приймається лише на основі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення надати кредит супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Банку.

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий ефект від забезпечення

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх балансова вартість відображає собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому у результаті змін у вартості. Балансова вартість інших фінансових активів у Звіті про фінансовий стан відображає максимальний рівень кредитного ризику Банку за даними активами.

У 2022 році Банком було включено зважену вартість отриманих фінансових гарантій у розкриття інформації щодо забезпечення наведені нижче. Відповідна інформація за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року була приведена у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному році.

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення та додаткових форм забезпечення фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, наведено нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2022 р.	***Забезпечення 2022 р.***
Кредити та аванси банкам:		
Національний банк України	30 158 059	-
Іноземні банки	8 785 078	-
Міжнародні фінансові організації	135 643	-
	39 078 780	**-**
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	50 052 390	12 749 731
Фізичні особи	4 421 023	238 471
Малі підприємства	4 986 630	975 176
Мікро-підприємства	2 252 914	256 814
	61 712 957	**14 220 192**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	22 176 917	7 935
Договори фінансової гарантії	6 074 601	441 981
	28 251 518	**449 916**
Всього	**129 043 255**	**14 670 108**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, наведено нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2021 р.	***Забезпечення 2021 р.***
Кредити та аванси банкам:		
Національний банк України	8 790 724	-
Іноземні банки	2 073 266	-
Міжнародні фінансові організації	202 999	-
	11 066 989	**-**
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	51 941 717	14 463 984
Фізичні особи	7 230 249	451 886
Малі підприємства	5 346 349	1 204 965
Мікро-підприємства	4 105 203	365 622
	68 623 518	**16 486 457**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	28 050 968	4 872
Договори фінансової гарантії	5 279 444	380 367
	33 330 412	**385 239**
Всього	**113 020 919**	**16 871 696**

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (включаючи придбані або створені кредитно-знецінені активи) за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2022 р.	***Забезпечення 2022 р.***
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	3 358 810	618 290
Фізичні особи	550 717	132 448
Малі підприємства	263 820	61 122
Мікро-підприємства	252 770	20 430
	4 426 117	**832 290**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	144 358	526
Договори фінансової гарантії	29 834	-
	174 192	**526**
Всього	**4 600 309**	**832 816**

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (включаючи придбані або створені кредитно-знецінені активи) за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2021 р.	***Забезпечення 2021 р.***
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	146 623	96 027
Фізичні особи	498 988	261 492
Малі підприємства	8 573	6 610
Мікро-підприємства	76 365	19 291
	730 549	**383 420**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	11 033	-
Всього	**741 582**	**383 420**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість фінансових активів, за якими Банк не визнав резерв під очікувані кредитні збитки через наявність забезпечення за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022 р.	***2021 р.***
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	78 119	78 737
Фізичні особи	160	111
Малі підприємства	6 726	19 871
Мікро-підприємства	-	33
Всього	**85 005**	**98 752**

Розкрита у таблицях вище інформація базується на зваженій вартості застави/іншого забезпечення, яка дорівнює справедливій вартості, продисконтованій відповідно до внутрішніх політик Банку. Вона відображає суму, яку Банк очікує отримати у разі примусового стягнення забезпечення. У 2022 році відповідні дисконти було відкориговано з метою відображення поточного стану отриманої застави та ризиків з ним пов'язаних, враховуючи поточний воєнний стан, карти активних бойових дій та відсутність форс-мажорних обставин. В зонах під високим ризиком бойових дій або окупації, до застави у формі нерухомості було застосовано такі додаткові дисконти:

- 100% - Харківська, Миколаївська області (місто Миколаїв та райони в радіусі 50 км від міста), Херсонська область, Запорізька область (південні райони окрім міста Запоріжжя), Донецька та Луганська області;
- +20% - Запорізька область та зони на північ від неї;
- +30% - Миколаївська область (зони в 50 км від міста Миколаїв);
- +15% - Одеська область (місто Одеса та узбережжя до 10 км вглибину).

У разі отримання актуального звіту з виїздом на місця щодо відсутності руйнувань у Миколаївській, Харківській областях, - додатково застосовувались дисконти на рівні +30%.

100% дисконт було застосовано до застави, отриманої у формі рухомого майна, що знаходиться в Херсонській, Харківській, Миколаївській, Запорізькій, Донецькій та Луганській областях. У разі отримання актуального звіту з виїздом на місця з інформацією щодо відсутності пошкоджень рухомого майна внаслідок військової агресії, Банк повертається до застосування стандартних дисконтів.

Під час розрахунку зваженої вартості забезпечення Банк враховує вартість забезпечення по кожному кредитному договору за найменшою із:

- балансової вартості Кредити та аванси банкам/ Кредити та аванси клієнтам та вартості забезпечення;
- номінальної вартості Договірних та умовних фінансових зобов'язань та вартості забезпечення;

щоб уникнути надлишкового забезпечення. Для різних видів забезпечення застосовуються різні ставки дисконту відповідно до політики Банку.

Розмір та види забезпечення, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів забезпечення та параметрів оцінки.

Основні види отриманого забезпечення включають:

- при комерційному кредитуванні: об'єкти нерухомого майна, запаси та дебіторська заборгованість, машини, обладнання, транспортні засоби, гарантії;
- при кредитуванні фізичних осіб: забезпечення житла, комерційна нерухомість, машини, обладнання, транспортні засоби.

Банк зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, переоцінку її вартості, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами.

Банк вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, підрозділ управління ризиками несе відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці з клієнтом. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Банку та знизити можливі збитки.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Банком збитку у результаті невиконання договірних зобов'язань позичальниками, клієнтами або контрагентами. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який він готовий взяти на себе, стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Банк запровадив процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності контрагентів, включаючи регулярний перегляд забезпечення. Ліміти стосовно контрагентів встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного контрагента. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Банку оцінювати потенційний збиток у результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні заходи для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Банк сегментує кредитний портфель на наступні категорії клієнтів:

- великі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком великим корпоративним клієнтам;
- малі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу;
- фізичні особи – категорія включає кредити, надані Банком фізичним особам;
- мікро-підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу, які не відносяться до категорій великих та малих підприємств за критеріями об'єму реалізації та сумами наданих кредитних коштів, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Сегментація клієнтів Банку між категоріями «великі підприємства» та «малі підприємства» базується на обсягах реалізації підприємства та сумі наданого кредиту, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався нормативів кредитного ризику, встановлених Національним банком України.

Ризики за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах гарантії. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

Кредитна якість за категоріями фінансових активів

Управління кредитною якістю фінансових активів в Банку базується на внутрішніх кредитних рейтингах. Політикою Банку передбачено точне та послідовне дотримання рейтингів оцінки ризику в межах кредитного портфеля. Це сприяє зосередженню на управлінні релевантними ризиками та забезпечує порівнюваність показників кредитного ризику для всіх бізнес-ліній та продуктів. Всі внутрішні кредитні рейтинги присвоюються та розподіляються за класами у відповідності до рейтингової політики Банку. Присвоєні кредитні рейтинги регулярно переглядаються.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Внутрішні рейтинги Банку, які присвоюються відповідному рейтингу кредитного ризику, станом на 31 грудня 2022 та 2021 років наступні:

Внутрішні рейтинги (Фінансові установи, Великі та Малі підприємства)				***Рівень PD (Мікро-підприємства та Фізичні особи)***	
Загальний підхід	***Кредити проектного фінансу-вання***	***Рейтинг S&P (Великі та Малі підприємства)***	***Опис кредитного рейтингу***	***Нижній рівень, %***	***Верхній рівень, %***
1A				0,0000%	0,0220%
1B				0,0220%	0,0260%
1C		AAA, AA+, AA, AA-	Відмінний	0,0260%	0,0300%
2A				0,0300%	0,0408%
2B				0,0408%	0,0553%
2C				0,0553%	0,0751%
3A				0,0751%	0,1019%
3B				0,1019%	0,1383%
3C	6,11	A+, A, A-, BBB+, BBB	Високий	0,1383%	0,1878%
4A				0,1878%	0,2548%
4B				0,2548%	0,3459%
4C				0,3459%	0,4694%
5A				0,4694%	0,6371%
5B	6,1,			0,6371%	0,8646%
5C	6,12 – 6,21	BBB-, BB+, BB	Добрий	0,8646%	1,1735%
6A				1,1735%	1,5927%
6B				1,5927%	2,1616%
6C				2,1616%	2,9338%
7A				2,9338%	3,9817%
7B	6,2-6,3,			3,9817%	5,4040%
7C	6,22 – 6,32	BB-, B+, B	Задовільний	5,4040%	7,3344%
8A				7,3344%	9,9543%
8B				9,9543%	13,5101%
8C				13,5101%	18,3360%
9A				18,3360%	24,8857%
9B	6,4,	B-, CCC+, CCC, CCC-		24,8857%	33,7751%
9C	6,33 – 6,41	, CC, C	Незадовільний	33,7751%	100%
10	6,5	D	Знецінені	100%	100%

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	-	11 590 124	-	-	**11 590 124**
Іноземні банки	5 046 121	7 168 028	-	-	3 660	-	-	**12 217 809**
	5 046 121	**7 168 028**	**-**	**-**	**11 593 784**	**-**	**-**	**23 807 933**
Стадія 2								
Вітчизняні банки	-	-	-	-	202 629	-	-	**202 629**
Всього	**5 046 121**	**7 168 028**	**-**	**-**	**11 796 413**	**-**	**-**	**24 010 562**

Валова балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	3 429 232	-	-	-	**3 429 232**
Іноземні банки	2 580 600	8 965 383	37 221	43 857	-	-	-	**11 627 061**
Вітчизняні банки	-	-	-	105 178	-	-	-	**105 178**
Всього	**2 580 600**	**8 965 383**	**37 221**	**3 578 267**	**-**	**-**	**-**	**15 161 471**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	-	30 157 959	-	-	**30 157 959**
Іноземні банки	1 938 602	6 846 572	-	-	-	-	-	**8 785 174**
Міжнародні фінансові організації	135 651	-	-	-	-	-	-	**135 651**
	2 074 253	**6 846 572**	**-**	**-**	**30 157 959**	**-**	**-**	**39 078 784**
Стадія 2								
Національний банк України	-	-	-	-	100	-	-	**100**
Всього	**2 074 253**	**6 846 572**	**-**	**-**	**30 158 059**	**-**	**-**	**39 078 884**

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	8 790 724	-	-	-	**8 790 724**
Іноземні банки	-	2 073 269	-	-	-	-	-	**2 073 269**
Міжнародні фінансові організації	203 003	-	-	-	-	-	-	**203 003**
Всього	**203 003**	**2 073 269**	**-**	**8 790 724**	**-**	**-**	**-**	**11 066 996**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Великі підприємства	574 127	-	2 356 028	20 424 041	662 108	3	-	**24 016 307**
Малі підприємства	-	17 588	1 389 134	1 782 301	46 555	30	-	**3 235 608**
	574 127	**17 588**	**3 745 162**	**22 206 342**	**708 663**	**33**	**-**	**27 251 915**
Стадія 2								
Великі підприємства	-	280 488	4 402 232	13 671 575	6 427 041	-	-	**24 781 336**
Фізичні особи	-	-	97 185	963 431	3 454 769	252 684	-	**4 768 069**
Малі підприємства	-	-	135 966	1 087 966	489 655	-	-	**1 713 587**
Мікро-підприємства	-	-	5	371 468	1 842 250	14 457	-	**2 228 180**
	-	**280 488**	**4 635 388**	**16 094 440**	**12 213 715**	**267 141**	**-**	**33 491 172**
Стадія 3								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	6 813 852	**6 813 852**
Фізичні особи	-	-	-	-	-	-	1 499 069	**1 499 069**
Малі підприємства	-	-	-	-	-	-	803 458	**803 458**
Мікро-підприємства	-	-	-	-	-	-	770 046	**770 046**
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**9 886 425**	**9 886 425**
Придбані (створені) знецінені кредити								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	198 370	**198 370**
Фізичні особи	-	-	-	-	-	240 131	217 276	**457 407**
Малі підприємства	-	-	-	-	169	-	10 385	**10 554**
Мікро-підприємства	-	-	-	314	11 050	4	15 972	**27 340**
	-	**-**	**-**	**314**	**11 219**	**240 135**	**442 003**	**693 671**
Всього	**574 127**	**298 076**	**8 380 550**	**38 301 096**	**12 933 597**	**507 309**	**10 328 428**	**71 323 183**

У таблиці вище, Кредити та аванси фізичним особам без рейтингу представлені непростроченою заборгованістю в сумі 438 294 тис. грн. та заборгованістю в сумі 54 521 тис. грн. з простроченням договірних термінів оплати до 90 днів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Великі підприємства	-	1 602 083	7 102 337	37 276 210	413 578	8	-	**46 394 216**
Фізичні особи	-	-	1 142 101	2 725 744	771 136	-	-	**4 638 981**
Малі підприємства	-	8 658	1 718 580	3 098 136	235 646	1	-	**5 061 021**
Мікро-підприємства	-	60 269	1 450 590	1 742 844	322 216	-	-	**3 575 919**
	-	**1 671 010**	**11 413 608**	**44 842 934**	**1 742 576**	**9**	**-**	**59 670 137**
Стадія 2								
Великі підприємства	-	-	40 033	4 378 013	1 428 596	-	-	**5 846 642**
Фізичні особи	-	-	207 360	1 048 170	1 161 609	26 922	-	**2 444 061**
Малі підприємства	-	3 504	13 705	213 586	79 095	597	-	**310 487**
Мікро-підприємства	-	511	50 166	230 109	208 005	5 999	-	**494 790**
	-	**4 015**	**311 264**	**5 869 878**	**2 877 305**	**33 518**	**-**	**9 095 980**
Стадія 3								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	380 853	**380 853**
Фізичні особи	-	-	-	-	-	-	480 874	**480 874**
Малі підприємства	-	-	-	-	-	-	51 536	**51 536**
Мікро-підприємства	-	-	-	-	-	-	136 830	**136 830**
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1 050 093**	**1 050 093**
Придбані (створені) знецінені кредити								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	81 255	**81 255**
Фізичні особи	-	-	138 241	177 234	51 359	31	152 833	**519 698**
Малі підприємства	-	-	-	-	200	-	1 113	**1 313**
Мікро-підприємства	-	-	1 387	8 125	8 943	4	9 576	**28 035**
	-	**-**	**139 628**	**185 359**	**60 502**	**35**	**244 777**	**630 301**
Всього	**-**	**1 675 025**	**11 864 500**	**50 898 171**	**4 680 383**	**33 562**	**1 294 870**	**70 446 511**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Розмір кредитного ризику за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Зобов'язання за кредитами	-	99 934	1 127 791	4 760 558	752 251	-	-	**6 740 534**
Договори фінансової гарантії	-	248 968	660 737	2 291 934	3 000	-	-	**3 204 639**
	-	**348 902**	**1 788 528**	**7 052 492**	**755 251**	**-**	**-**	**9 945 173**
Стадія 2								
Зобов'язання за кредитами	-	769 205	7 082 215	5 079 728	2 132 419	228 458	-	**15 292 025**
Договори фінансової гарантії	-	14 710	1 110 000	1 435 071	278 282	2 065	-	**2 840 128**
	-	**783 915**	**8 192 215**	**6 514 799**	**2 410 701**	**230 523**	**-**	**18 132 153**
Стадія 3								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	88 690	**88 690**
Договори фінансової гарантії	-	-	-	-	-	-	29 834	**29 834**
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**118 524**	**118 524**
Придбані (створені) знецінені кредити								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	371	55 297	**55 668**
Всього	**-**	**1 132 817**	**9 980 743**	**13 567 291**	**3 165 952**	**230 894**	**173 821**	**28 251 518**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Розмір кредитного ризику за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Зобов'язання за кредитами	-	966 919	12 723 045	11 102 419	394 626	6 024	-	**25 193 033**
Договори фінансової гарантії	-	229 283	1 107 921	3 685 546	20 190	-	-	**5 042 940**
	-	**1 196 202**	**13 830 966**	**14 787 965**	**414 816**	**6 024**	**-**	**30 235 973**
Стадія 2								
Зобов'язання за кредитами	-	70 540	856 177	1 434 441	338 942	146 802	-	**2 846 902**
Договори фінансової гарантії	-	-	2 640	211 264	22 600	-	-	**236 504**
	-	**70 540**	**858 817**	**1 645 705**	**361 542**	**146 802**	**-**	**3 083 406**
Стадія 3								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	4 952	**4 952**
Придбані (створені) знецінені кредити								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	6 081	**6 081**
Всього	**-**	**1 266 742**	**14 689 783**	**16 433 670**	**776 358**	**152 826**	**11 033**	**33 330 412**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
Казначейські облігації США	9 766 973	-	-	-	-	-	-	**9 766 973**
Стадія 2								
ОВДП	**-**	**-**	**-**	**-**	10 566 259	**-**	**-**	**10 566 259**
Всього	**9 766 973**	**-**	**-**	**-**	**10 566 259**	**-**	**-**	**20 333 232**

Валова балансова вартість інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 1								
ОВДП	-	-	-	5 183 585	-	-	-	**5 183 585**
Всього	**-**	**-**	**-**	**5 183 585**	**-**	**-**	**-**	**5 183 585**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інших фінансових активів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 2								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	477 104	968 641	-	-	-	238 871	-	**1 684 616**
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	1 305	21 077	-	19 986	30 429	4 117	-	**76 914**
Інші нараховані доходи	8 248	1 424	95	315	3 086	1 818	-	**14 986**
Транзитні рахунки для операцій з банками	1 097 058	-	-	-	-	-	-	**1 097 058**
Дебіторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	117 020	-	-	-	-	-	**117 020**
Інші	38	14 190	-	16	11	3 719	-	**17 974**
	1 583 753	**1 122 352**	**95**	**20 317**	**33 526**	**248 525**	**-**	**3 008 568**
Стадія 3								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	-	-	-	-	-	-	26	**26**
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	-	-	-	-	4 403	**4 403**
Інші нараховані доходи	-	-	-	-	-	-	34 517	**34 517**
Інші	-	-	-	-	-	-	257	**257**
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**39 203**	**39 203**
Всього	**1 583 753**	**1 122 352**	**95**	**20 317**	**33 526**	**248 525**	**39 203**	**3 047 771**

У таблиці вище, інші фінансові активи без рейтингу представлені залишками на рахунках без суттєвих сум простроченої заборгованості.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інших фінансових активів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі							
	Відмінний	***Високий***	***Добрий***	***Задовільний***	***Не-задовільний***	***Без рейтингу***	***Не працюючі***	***Всього***
Стадія 2								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	131 313	807 108	-	-	-	309 993	-	**1 248 414**
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	5 193	16 966	-	43 471	116	6 436	-	**72 182**
Інші нараховані доходи	11 293	994	8	718	1 334	2 202	-	**16 549**
Інші	-	22 099	-	10	-	-	-	**22 109**
	147 799	**847 167**	**8**	**44 199**	**1 450**	**318 631**	**-**	**1 359 254**
Стадія 3								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	-	-	-	-	-	-	16	**16**
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	-	-	-	-	5 979	**5 979**
Інші нараховані доходи	-	-	-	-	-	-	31 534	**31 534**
Інші	-	-	-	-	-	-	66	**66**
	-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**37 595**	**37 595**
Всього	**147 799**	**847 167**	**8**	**44 199**	**1 450**	**318 631**	**37 595**	**1 396 849**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Прогнозна інформація

Найбільш значні припущення, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків на кінець 2022 року, наведені нижче:

	Реальний ВВП, %		
Сценарій	***2023 р.***	***2024 р.***	***2025 р.***
Оптимістичний	8,78	7,16	5,41
Базовий	6,25	5,75	4,00
Песимістичний	2,20	3,50	1,75

	Відсоткові ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс., %		
Сценарій	***2023 р.***	***2024 р.***	***2025 р.***
Оптимістичний	22,72	17,36	14,64
Базовий	24,00	18,08	15,35
Песимістичний	29,10	20,91	18,18

Як для песимістичного, так і для оптимістичного сценаріїв, методологія була скоригована внаслідок високого рівня невизначеності щодо поточної геополітичної ситуації. Наступні ризики та ускладнення внаслідок поточних економічних та політичних змін включено до макроекономічних моделей: високий з історичної перспективи рівень інфляції, наразі обумовлює суттєві зростання облікових ставок, провокуючи вищі фінансові витрати для компаній. Дані зміни враховано в моделях більшої частини портфеля шляхом зміни значень відсоткової ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс, обумовлюючи збільшення ризику настання дефолту. Хоча в поведінковому аналізі високі рівні інфляції можуть асоціюватись з вищою імовірністю настання дефолту, наявними наразі рушіями вищої імовірності настання дефолту насправді є вищі процентні ставки внаслідок більшої інфляції та тенденції до зниження економічного зростання, що часто відбуваються одночасно. Дані фактори прямо враховані в моделях економічного зростання та зміни процентних ставок.

Найбільш значні припущення, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків на кінець 2021 року, наведені нижче:

	Реальний ВВП, %		
Сценарій	***2022 р.***	***2023 р.***	***2024 р.***
Оптимістичний	4,61	4,66	4,56
Базовий	1,80	3,10	3,00
Песимістичний	(1,70)	1,15	1,05

	Відсоткові ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс., %		
Сценарій	***2022 р.***	***2023 р.***	***2024 р.***
Оптимістичний	6,31	6,09	6,34
Базовий	7,50	6,75	7,00
Песимістичний	12,23	9,38	9,63

Вагу для сценаріїв було переглянуто, але ніякі додаткові сценарії не застосовувалось в результаті пандемії COVID-19. Після сильного зростання з початку року захворюваність на COVID-19 знову збільшується. При рівні вакцинації все ще нижче бажаних значень, збільшились ризики щодо чергового економічного ослаблення протягом зими 2021-2022 рр. Передбачалось що стабільне відновлення протягом перших трьох кварталів 2021 року сповільниться у 2022 році, але економічне зростання все ж залишиться понад середній рівень. За базового сценарію передбачалось, що докризові рівні будуть досягнуті у 2022 році. Після пандемії в якості ризиків для економічного зростання передбачались порушення ланцюгів постачання та інфляція в галузях високої енергетики.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Аналіз чутливості

У таблиці нижче наведено порівняння між загальною сумою резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами на Стадії 1 та Стадії 2 знецінення за кожним зі сценаріїв окремо зваженими на 100%, сумою резервів під очікувані кредитні збитки за результатами моделей (як 25% за оптимістичним сценарієм, 50% за базовим та 25% за песимістичним сценарієм), сумами інших ризик-факторів накладених на результати моделей та загальною сумою резервів, розкритих станом на 31 грудня 2022 року. Оптимістичний та песимістичний сценарії не відображають крайні значення для сценаріїв, – натомість для кожного зі сценаріїв наведено усередненні значення.

	Оптимістичний	*Базовий*	*Песимістичний*	*Очікувані кредитні збитки за результатами моделей*	*Інші ризик-фактори*	*Коригування результатів моделей*	*Відображено у звіті*
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:							
ОВДП	870 123	969 225	1 141 650	987 556	-	-	**987 556**
Казначейські облігації США	106	157	281	175	-	-	**175**
	870 229	**969 382**	**1 141 931**	**987 731**	**-**	**-**	**987 731**
Кредити та аванси клієнтам:							
Великі підприємства	1 151 570	1 327 329	1 649 290	1 363 880	740 183	-	**2 104 063**
Фізичні особи	614 513	650 805	719 243	658 842	233 195	5 726	**897 763**
Малі підприємства	126 700	147 724	186 588	152 184	74 201	-	**226 385**
Мікро-підприємства	75 585	81 257	92 517	82 654	137 300	8 082	**228 036**
	1 968 368	**2 207 115**	**2 647 638**	**2 257 560**	**1 184 879**	**13 808**	**3 456 247**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:							
Зобов'язання за кредитами	279 830	314 825	380 199	322 420	131 985	468	**454 873**
Договори фінансової гарантії	13 315	15 616	19 929	16 119	12 706	-	**28 825**
	293 145	**330 441**	**400 128**	**338 539**	**144 691**	**468**	**483 698**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**3 131 742**	**3 506 938**	**4 189 697**	**3 583 830**	**1 329 570**	**14 276**	**4 927 676**

У таблиці вище, інші спеціальні ризик-фактори представлені змодельованою оцінкою впливу від триваючого пошкодження енергетичної інфраструктури, як наслідок, - відключення світла, та пролонгації кредитів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче наведено порівняння між загальною сумою резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами на Стадії 1 та Стадії 2 знецінення за кожним зі сценаріїв окремо зваженими на 100%, сумою резервів під очікувані кредитні збитки за результатами моделей (як 25% за оптимістичним сценарієм, 50% за базовим та 25% за песимістичним сценарієм), сумами інших ризик-факторів накладених на результати моделей та загальною сумою резервів, розкритих станом на 31 грудня 2021 року. Оптимістичний та песимістичний сценарії не відображають крайні значення для сценаріїв, – натомість для кожного зі сценаріїв наведено усередненні значення.

	Оптимістичний	***Базовий***	***Песимістичний***	***Очікувані кредитні збитки за результатами моделей***	***Інші ризик-фактори***	***Відображено у звіті***
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:						
ОВДП	20 356	24 769	31 300	25 299	-	**25 299**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:						
ОВДП	14 683	17 868	22 592	18 253	-	**18 253**
Кредити та аванси клієнтам:						
Великі підприємства	117 684	143 259	183 128	146 833	298 931	**445 764**
Фізичні особи	328 931	349 605	378 982	351 781	-	**351 781**
Малі підприємства	15 949	18 810	23 039	19 152	14 580	**33 732**
Мікро-підприємства	38 620	41 422	46 021	41 871	-	**41 871**
	501 184	**553 096**	**631 170**	**559 637**	**313 511**	**873 148**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:						
Зобов'язання за кредитами	79 043	90 359	108 322	92 021	55 558	**147 579**
Договори фінансової гарантії	2 021	2 501	3 261	2 571	2 596	**5 167**
	81 064	**92 860**	**111 583**	**94 592**	**58 154**	**152 746**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**617 287**	**688 593**	**796 645**	**697 781**	**371 665**	**1 069 446**

У таблиці вище інші ризик-фактори включають різке зростання цін на енергоносії та глобальний дефіцит напівпровідників.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2022 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом наступних 12 місяців (Стадія 1).

	Відображено у звіті	***Вся працююча заборгованість на Стадії 1***	***Вплив Стадії знецінення***
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	987 556	787 177	(200 379)
Казначейські облігації США	175	175	-
	987 731	**787 352**	**(200 379)**
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	2 104 063	2 021 932	(82 131)
Фізичні особи	897 763	672 032	(225 731)
Малі підприємства	226 385	220 480	(5 905)
Мікро-підприємства	228 036	195 340	(32 696)
	3 456 247	**3 109 784**	**(346 463)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	454 873	378 430	(76 443)
Договори фінансової гарантії	28 825	28 697	(128)
	483 698	**407 127**	**(76 571)**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**4 927 676**	**4 304 263**	**(623 413)**

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2021 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом наступних 12 місяців (Стадія 1).

	Відображено у звіті	***Вся працююча заборгованість на Стадії 1***	***Вплив Стадії знецінення***
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
ОВДП	25 299	25 299	-
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	18 253	18 253	-
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	445 764	131 179	(314 585)
Фізичні особи	351 781	251 117	(100 664)
Малі підприємства	33 732	17 057	(16 675)
Мікро-підприємства	41 871	29 104	(12 767)
	873 148	**428 457**	**(444 691)**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	147 579	72 676	(74 903)
Договори фінансової гарантії	5 167	2 520	(2 647)
	152 746	**75 196**	**(77 550)**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**1 069 446**	**547 205**	**(522 241)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2022 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування фінансового інструменту (Стадія 2).

	Відображено у звіті	***Вся працююча заборгованість на Стадії 2***	***Вплив Стадії знецінення***
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	987 556	987 556	-
Казначейські облігації США	175	175	-
	987 731	**987 731**	**-**
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	2 104 063	2 130 371	26 308
Фізичні особи	897 763	897 763	-
Малі підприємства	226 385	230 562	4 177
Мікро-підприємства	228 036	228 036	-
	3 456 247	**3 486 732**	**30 485**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	454 873	468 435	13 562
Договори фінансової гарантії	28 825	29 168	343
	483 698	**497 603**	**13 905**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**4 927 676**	**4 972 066**	**44 390**

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2021 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування фінансового інструменту (Стадія 2).

	Відображено у звіті	***Вся працююча заборгованість на Стадії 2***	***Вплив Стадії знецінення***
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
ОВДП	25 299	77 570	52 271
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	18 253	49 794	31 541
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	445 764	554 148	108 384
Фізичні особи	351 781	467 310	115 529
Малі підприємства	33 732	46 254	12 522
Мікро-підприємства	41 871	58 183	16 312
	873 148	**1 125 895**	**252 747**
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	147 579	267 187	119 608
Договори фінансової гарантії	5 167	5 675	508
	152 746	**272 862**	**120 116**
Всього Стадія 1 і Стадія 2	**1 069 446**	**1 526 121**	**456 675**

Географічна концентрація фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської групи представлена нижче:

	2022 р.				2021 р.			
	Україна	*Країни-члени ОЕСР*	*Інші країни*	*Всього*	*Україна*	*Країни-члени ОЕСР*	*Інші країни*	*Всього*
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти	19 909 897	12 214 045	3 657	32 127 599	14 134 720	11 583 193	43 849	**25 761 762**
Кредити та аванси банкам	30 158 059	8 920 721	-	39 078 780	8 790 724	2 276 265	-	**11 066 989**
Кредити та аванси клієнтам	61 137 853	574 159	945	61 712 957	68 622 253	176	1 089	**68 623 518**
Інвестиції в цінні папери	13 150 188	12 261 775	-	25 411 963	14 819 831	-	-	**14 819 831**
Похідні фінансові активи	321 520	-	-	321 520	101 679	1 273	-	**102 952**
Інші фінансові активи	286 541	2 702 204	16 543	3 005 288	372 978	971 969	15 896	**1 360 843**
Загальна сума активів	**124 964 058**	**36 672 904**	**21 145**	**161 658 107**	**106 842 185**	**14 832 876**	**60 834**	**121 735 895**
Зобов'язання								
Кошти банків	88 300	2 284 178	12 650	2 385 128	540 301	51 226	11 321	**602 848**
Кошти клієнтів	141 777 907	872 045	310 786	142 960 738	105 715 368	393 077	479 259	**106 587 704**
Похідні фінансові зобов'язання	2 875	18 144	-	21 019	19 234	335	1	**19 570**
Інші фінансові зобов'язання	1 580 763	282 354	385	1 863 502	1 602 304	486 635	1 630	**2 090 569**
Загальна сума зобов'язань	**143 449 845**	**3 456 721**	**323 821**	**147 230 387**	**107 877 207**	**931 273**	**492 211**	**109 300 691**
Чиста балансова позиція	**(18 485 786)**	**33 216 182**	**(302 676)**	**14 427 720**	**(1 035 022)**	**13 901 603**	**(431 377)**	**12 435 204**
Чиста позабалансова позиція (Примітка 21)	**27 495 225**	**201 667**	**40**	**27 696 932**	**32 942 971**	**228 830**	**227**	**33 172 028**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банківською групою виконати свої зобов'язання при настанні строку їх погашення.

Управління ризиком ліквідності передбачає наступне:

- підтримання резерву ліквідності (ліквідні цінні папери та інші ліквідні активи);
- зниження ризику концентрації зобов'язань;
- розширення ресурсної бази на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- встановлення у разі необхідності додаткових обмежень на активні операції Банківської групи;
- аналіз ситуації на ринку;
- аналіз динаміки активів та зобов'язань з метою виявлення відхилення від запланованих показників;
- дотримання лімітів.

Основними джерелами фінансування можуть бути:

- в національній валюті: депозити клієнтів, депозити міжбанківського ринку;
- в іноземній валюті: короткострокові та довгострокові міжбанківські кредити (включаючи позики міжнародних фінансових організацій), а також депозити клієнтів.

Ризик ліквідності вимірюється за трьома основними сценаріями:

- на основі договірних потоків коштів;
- на основі очікуваних потоків коштів, відповідно до очікуваної поведінки окремих продуктів за звичайних ринкових умов (сценарій поточної ситуації);
- на основі кризового сценарію (стрес-тестування).

Основними показниками ступеня ризику ліквідності є:

- співвідношення активів до пасивів у певних часових інтервалах (у випадку сценарію за договірними строками погашення);
- рівень кумулятивних розривів між активами та пасивами в групах часових інтервалів потоків коштів, рівень очікуваного надлишку ліквідності (у випадку сценаріїв поточної ситуації та стрес-тестування);
- значення коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR);
- значення попереджувальних індикаторів кризи ліквідності.

Критичний рівень відповідного показника визначається величиною встановлених Банком лімітів, контроль за дотриманням яких здійснюється на щоденній основі.

Основні принципи сценарного аналізу

Сценарій на основі договірних строків потоків коштів використовується для обов'язкової звітності перед НБУ та аналізу динаміки балансових статей Банку.

Моделювання поведінки продуктів Банківської групи проводиться згідно зі стандартами Групи RBI AG, враховуючи вимоги рекомендацій Базельського Комітету Банківського нагляду та беручи до уваги специфіку локального ринку.

В основу сценаріїв поточної ситуації покладені наступні фактори:

- стійкість активів та зобов'язань (як строкових, так і безстрокових продуктів);
- ліквідність цінних паперів у портфелі Банківської групи;
- відтік коштів за наданими кредитними лініями та виданими гарантіями;
- якість кредитного портфелю;
- поточний прогноз динаміки активів та пасивів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В основі сценарію кризової ситуації покладено загальні рекомендації Базельського Комітету Банківського нагляду. Характер кризової ситуації визначається як комбінація репутаційної кризи та загальної ринкової кризи (так званий сценарій «комбінованої» кризи). При цьому враховуються наступні фактори:

- збільшення відтоку коштів депозитів клієнтів;
- дострокове зняття строкових депозитів клієнтів;
- відсутність пролонгації зобов'язань, зменшення їх стійкості;
- зниження надходжень на фоні погіршення якості кредитного портфелю.

Також Банк щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності, встановлені НБУ та, за необхідності, здійснює стрес-тестування та аналіз сценаріїв. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався коефіцієнтів ліквідності, встановлених НБУ.

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати Консолідованого звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банківської групи станом на 31 грудня 2022 та 2021 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2022 р.	***До 3 місяців***	***3 – 12 місяців***	***1 – 5 років***	***Понад 5 років***	***Всього***
Кошти банків	2 385 128	-	-	-	**2 385 128**
Кошти клієнтів	138 952 473	3 659 964	490 282	25 732	**143 128 451**
Похідні фінансові зобов'язання	20 137	-	-	-	**20 137**
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на валовій основі:	20 137	-	-	-	**20 137**
- суми до отримання за договорами	(308 965)	-	-	-	**(308 965)**
- суми до сплати за договорами	329 102	-	-	-	**329 102**
Орендні зобов'язання	42 523	94 772	319 020	112 721	**569 036**
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	1 502 699	6 356	23 684	-	**1 532 739**
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	**142 902 960**	**3 761 092**	**832 986**	**138 453**	**147 635 491**

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2021 р.	***До 3 місяців***	***3 – 12 місяців***	***1 – 5 років***	***Понад 5 років***	***Всього***
Кошти банків	211 269	25 616	478 712	-	**715 597**
Кошти клієнтів	102 857 492	3 572 283	348 912	1 215	**106 779 902**
Похідні фінансові зобов'язання	10 679	(408)	-	-	**10 271**
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на нетто основі	-	(408)	-	-	**(408)**
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на валовій основі:	10 679	-	-	-	**10 679**
- суми до отримання за договорами	(2 569 594)	-	-	-	**(2 569 594)**
- суми до сплати за договорами	2 580 273	-	-	-	**2 580 273**
Орендні зобов'язання	38 425	112 095	313 727	75 553	**539 800**
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	1 612 894	15 141	18 794	-	**1 646 829**
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	**104 730 759**	**3 724 727**	**1 160 145**	**76 768**	**109 692 399**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

До коштів клієнтів включені строкові депозити фізичних осіб. Договори депозитів фізичних осіб можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості. Строкові депозити фізичних осіб включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що вкладники не вимагатимуть виплати депозитів до строку, зазначеному у договорі). Значна частина депозитів фізичних осіб – це короткострокові депозити і тому у таблиці вони показані у колонці «До 3 місяців».

Станом на 31 грудня 2022 року загальна сума депозитів фізичних осіб, без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 3 до 12 місяців становить 2 649 158 тис. грн. (2021р.: 2 246 278 тис. грн.). Однак Банк розраховує на те, що більшість клієнтів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню можливу дату, коли Банк мав би здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Банком на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів.

У наведеній нижче таблиці відображено строки закінчення дії договорів фінансової гарантії станом на 31 грудня 2022 року:

	До 3 місяців	***3 – 12 місяців***	***1 – 5 років***	***Понад 5 років***	***Всього***
Договори фінансової гарантії	1 630 084	4 122 928	321 040	549	**6 074 601**

У наведеній нижче таблиці відображено строки закінчення дії договорів гарантії та умовних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року:

	До 3 місяців	***3 – 12 місяців***	***1 – 5 років***	***Всього***
Договори фінансової гарантії	849 545	3 781 124	648 775	**5 279 444**

Банківська група не очікує на те, що їй доведеться виконати всі договори фінансової гарантії до закінчення строку їх дії. Видані договори фінансової гарантії зобов'язують Банківську групу здійснювати платежі від імені клієнтів у разі конкретної дії, відповідно, може виникнути необхідність у негайних дострокових платежах за цими зобов'язаннями до закінчення договірного строку дії даних зобов'язань. Аналіз договірних та умовних зобов'язань за типами наведено у Примітці 21.

Станом на 31 грудня 2022 року відкличні зобов'язання з кредитування становили 22 176 917 тис. грн. (2021 р.: 28 050 968 тис. грн.).

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це наявний або потенційний ризик для надходжень або капіталу, який виникає внаслідок несприятливих змін ринкових цін.

Міри ринкового ризику визначено централізовано підрозділом ринкових ризиків Групи RBI AG. Основними показниками є:

- чутливість: залежність теперішньої вартості певної позиції від зміни певних ризик-факторів (курсів валют, процентних ставок, тощо);
- VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за поточних ринкових умов з визначеним довірчим рівнем;
- стрес-VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за кризових умов з визначеним довірчим рівнем;
- показники, що базуються на прибутку/збитку (попереджувальні індикатори): сума накопиченого прибутку/збитку тих чи інших груп інструментів/операцій.

Контроль за дотриманням лімітів проводиться на щоденній основі. Основними категоріями ринкового ризику є валютний та процентний ризики.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів.

Основними інструментами управління є:

- стратегія управління процентним ризиком банківської книги;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- інструменти хеджування (наприклад, процентні свопи), проте Банк не застосовує хеджування в обліку;
- трансфертне ціноутворення;
- попередній аналіз впливу значних за розміром транзакцій на відповідність встановленим лімітам;
- стрес-тестування процентного ризику банківської книги;
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Банківська група здійснює щомісячну симуляцію процентного ризику та оцінює вплив на чисті процентні доходи та економічну вартість капіталу.

Чутливість чистого процентного доходу

Наведена нижче таблиця відображає чутливість чистого процентного доходу до можливих змін процентних ставок з урахуванням припущень при незмінному значенні всіх інших змінних Консолідованого звіту про прибутки та збитки Банківської групи.

Чутливість чистого процентного доходу відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на прибуток до оподаткування Банку за один рік, визначений на основі процентних ставок на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

Валюта	***Збільшення у базисних пунктах 2022 р.***	***Чутливість чистого процентного доходу 2022 р.***	***Збільшення у базисних пунктах 2021 р.***	***Чутливість чистого процентного доходу 2021 р.***
Гривня	+200bp	586 017	+200bp	364 599
Євро	+200bp	174 546	+200bp	76 704
Долар США	+200bp	375 402	+200bp	379 164
Валюта	***Зменшення у базисних пунктах 2022 р.***	***Чутливість чистого процентного доходу 2022 р.***	***Зменшення у базисних пунктах 2021 р.***	***Чутливість чистого процентного доходу 2021 р.***
Гривня	-200bp	(616 080)	-200bp	(457 802)
Євро	-200bp	(210 776)	-200bp	(90 244)
Долар США	-200bp	(493 600)	-200bp	(383 004)

Чутливість економічної вартості капіталу

У таблиці нижче відображено чутливість економічної вартості капіталу до можливих змін процентних ставок. Зміни процентних ставок впливають на економічну вартість капіталу шляхом впливу на нерозподілений прибуток, - внаслідок зміни справедливої вартості деривативів та торгових цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та шляхом впливу на резерви переоцінки, - внаслідок зміни справедливої вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Валюта	***Збільшення у базисних пунктах 2022 р.***	***Чутливість економічної вартості капіталу 2022 р.***	***Збільшення у базисних пунктах 2021 р.***	***Чутливість економічної вартості капіталу 2021 р.***
Чутливість Чистого прибутку (збитку) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток				
Гривня	+200bp	(62 600)	+200bp	(33 556)
Євро	+200bp	(552)	+200bp	(938)
Долар США	+200bp	(4 549)	+200bp	3 553
Чутливість Прибутку (збитку) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування				
Гривня	+200bp	-	+200bp	(183 680)
Євро	+200bp	-	+200bp	-
Долар США	+200bp	-	+200bp	(410)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валюта	Зменшення у базисних пунктах 2022 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2022 р.	Зменшення у базисних пунктах 2021 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2022 р.
Чутливість Чистого прибутку (збитку) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток				
Гривня	-200bp	50 615	-200bp	36 219
Євро	-200bp	565	-200bp	977
Долар США	-200bp	4 634	-200bp	(3 608)
Чутливість Прибутку (збитку) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування				
Гривня	-200bp	-	-200bp	196 434
Євро	-200bp	-	-200bp	-
Долар США	-200bp	-	-200bp	415

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Банківської групи.

Основними інструментами управління є:

- операції на міжбанківському валютному ринку;
- політика щодо валютного курсу Банківської групи за операціями з клієнтами;
- інструменти хеджування (наприклад, форвардні угоди, процентні та валютні свопи, індексовані облігації), проте Банк не застосовує хеджування в обліку;
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Керівництво постійно відстежує та здійснює управління валютною позицією Банківської групи та ставить на меті зменшити відкриту валютну позицію по тим валютам, що мають найбільший вплив на діяльність Банківської групи.

У наведених нижче таблицях зазначені валюти, що наражають Банківську групу на значний ризик станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, з огляду на монетарні активи та зобов'язання та прогнозовані грошові потоки. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих поміркованих змін в обмінних курсах іноземних валют до гривні при незмінному значенні всіх інших параметрів Консолідованого звіту про прибутки та збитки Банківської групи (через наявність монетарних активів та зобов'язань, балансова вартість яких є чутливою до змін обмінних курсів валют). Вплив (до оподаткування) на капітал не відрізняється від впливу на Консолідований звіт про прибутки та збитки.

Наведені у таблиці від'ємні значення відображають потенційне зменшення чистого доходу або капіталу до оподаткування, тоді як позитивні значення відображають їх потенційне збільшення.

Валюта	Збільшення обмінного курсу, % 2022 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2022 р.	Збільшення обмінного курсу, % 2021 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2021 р.
Долар США	8,96%	(63 199)	17,75%	50 194
Євро	14,57%	(119 675)	14,87%	21 098

Валюта	Зменшення обмінного курсу, % 2022 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2022 р.	Зменшення обмінного курсу, % 2021 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2021 р.
Долар США	8,96%	63 199	17,75%	(50 194)
Євро	14,57%	119 675	14,87%	(21 098)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Аналіз валютного ризику

	2022 р.			2021 р.		
Валюта	**Валютні активи**	**Валютні зобов'язання**	**Довга / (коротка) валютна позиція**	**Валютні активи**	**Валютні зобов'язання**	**Довга / (коротка) валютна позиція**
Долар США	42 825 563	(43 530 912)	**(705 349)**	27 530 485	(27 247 703)	**282 782**
Євро	15 463 946	(16 285 326)	**(821 380)**	11 180 716	(11 038 834)	**141 882**
Російський рубль	271 714	(297 042)	**(25 328)**	212 543	(213 799)	**(1 256)**
Інші	449 017	(423 734)	**25 283**	321 949	(299 619)	**22 330**

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Банківською групою фінансового збитку внаслідок того, що його клієнти та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось, наприклад, іпотечні кредити з фіксованою ставкою у випадку зниження процентних ставок.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років керівництво вважає, що для Банківської групи ризик дострокового погашення є незначним.

Операційний ризик

Операційний ризик є одним із основних видів ризику, на які наражається Банківська група в процесі свої діяльності. Операційний ризик – це ризик втрат (в т.ч. недоотримання запланованих доходів), що виникає через неадекватні або недосконалі внутрішні процеси, дії персоналу, системи, або в результаті впливу зовнішніх подій. Це визначення включає юридичний та інформаційний ризики та не включає стратегічний та репутаційний ризики.

Управління операційним ризиком здійснюється за принципами своєчасності, проактивності, прозорості, ефективності та незалежності і спрямоване на досягнення основних бізнес-цілей Банку, зменшення витрат, надання якісних послуг внутрішнім і зовнішнім клієнтам та виконання регулятивних вимог. Для цього використовуються різноманітні інструменти з виявлення, оцінки, аналізу, моніторингу та контролю рівня операційного ризику та заходи з його пом'якшення.

Система управління операційним ризиком

Система управління операційним ризиком Банківської групи ґрунтується на моделі 3-х ліній захисту.

Першою лінією захисту від реалізації операційного ризику є підрозділи власники ризику, які генерують ризики в процесі своєї діяльності та управляють ними. В кожному самостійному структурному підрозділі Банківської групи призначені відповідальні за управління операційним ризиком працівники.

Друга лінія захисту від реалізації операційного ризику, яка складається з підрозділу з контролю операційного ризику, підрозділів з управління ризиками, Головного ризик-менеджера, Комітету з управління операційним та комплаєнс ризиками, забезпечує незалежну оцінку, моніторинг та контроль операційного ризику, стимулює першу лінію захисту належним чином управляти своїми операційними ризиками.

Третьою лінією захисту від реалізації операційного ризику є служба внутрішнього аудиту, яка перевіряє ефективність та адекватність системи управління операційним ризиком і супутніх процесів.

Таким чином процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі структурні рівні: від органів управління до рівня, на якому безпосередньо генерується ризик.

Інструменти управління операційним ризиком

У Банку впроваджені та діють наступні інструменти управління операційним ризиком:

- Збір даних про події операційного ризику: збитки, які виникли внаслідок реалізації події операційного ризику, вносяться до централізованої бази даних з реєстрації подій операційного ризику, починаючи зі встановленого ліміту звітування;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- Оцінка операційного ризику: оцінка ризику проводиться на щорічній основі з метою ідентифікації існуючих ризиків, розробки та впровадження заходів з їх пом'якшення та сприяє підвищенню рівня обізнаності з питань операційного ризику. Оцінка ризику визначає чистий ризик процесу, підрозділу виникнення ризику або діяльності, яка оцінювалась, з метою якісного управління операційним ризиком. Результати оцінки ризику агрегуються в ризик-профіль операційного ризику Банку;

- Сценарний аналіз: процес, в ході якого розглядається вплив надзвичайних, але імовірних, подій на діяльність Банку та оцінюється ймовірність та серйозність настання таких події в межах можливих наслідків. Метою сценарного аналізу є: забезпечення перспективного методу збору малоймовірних подій, які, можливо, не відбувались в Банку, та підвищення обізнаності шляхом надання прогнозу по різним типам ризиків, керування заходами з мінімізації та планами інвестування;

- Аналіз балансу: систематичний перегляд та звірка рахунків, що використовуються для відображення подій ОР для забезпечення повноти даних. Аналіз забезпечує детальний перегляд та звірку інформації по рахунках та дозволяє виявити пропущені події;

- Індикатори раннього попередження операційного ризику: кількісні показники, які використовуються для виявлення та моніторингу потенційних ризиків. Забезпечують Банк раннім сигналом щодо потенційних проблем або змін в ризик-профілі Банку, що можуть потребувати заходів з реагування.

Ці інструменти дозволяють виявити та оцінити операційний ризик, який властивий всім продуктам, процесам, системам і напрямкам діяльності; встановити причини виникнення ризику, вживати відповідних заходів з попередження та пом'якшення операційного ризику. Інструменти з управління операційним ризиком переглядаються та вдосконалюються на регулярній основі.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

31. Справедлива вартість фінансових інструментів

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської групи станом на 31 грудня 2022 року:

31 грудня 2022 р.	*Торгові*	*В обов'язковому порядку за справедливою вартістю через прибуток або збиток*	*За амортизованою собівартістю*	*Всього балансова вартість*	*Справедлива вартість*
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	32 127 599	**32 127 599**	32 127 674
Кредити та аванси банкам	-	-	39 078 780	**39 078 780**	39 084 612
Кредити та аванси клієнтам	-	-	61 712 957	**61 712 957**	60 876 451
Інвестиції в цінні папери	6 063 685	2 777	19 345 501	**25 411 963**	25 921 886
Похідні фінансові активи	321 520	-	-	**321 520**	321 520
Інші фінансові активи	-	-	3 005 288	**3 005 288**	3 005 288
Фінансові активи	**6 385 205**	**2 777**	**155 270 125**	**161 658 107**	**161 337 431**
				-	
Кошти банків	-	-	2 385 128	**2 385 128**	2 385 128
Кошти клієнтів	-	-	142 960 738	**142 960 738**	142 841 134
Похідні фінансові зобов'язання	21 019	-	-	**21 019**	21 019
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	-	-	1 532 739	**1 532 739**	1 532 739
Фінансові зобов'язання	**21 019**	**-**	**146 878 605**	**146 899 624**	**146 780 020**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської групи станом на 31 грудня 2021 року:

31 грудня 2021 р.	***Торгові***	***В обов'язковому порядку за справедливою вартістю через прибуток або збиток***	***За амортизованою собівартістю***	***За справедливою вартістю через інший сукупний дохід***	***Всього балансова вартість***	***Справедлива вартість***
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	25 761 762	-	**25 761 762**	25 761 783
Кредити та аванси банкам	-	-	11 066 989	-	**11 066 989**	11 065 666
Кредити та аванси клієнтам	-	-	68 623 518	-	**68 623 518**	69 450 427
Інвестиції в цінні папери	2 705 421	2 777	5 165 332	6 946 301	**14 819 831**	14 911 533
Похідні фінансові активи	102 952	-	-	-	**102 952**	102 952
Інші фінансові активи	-	-	1 360 843	-	**1 360 843**	1 368 648
Фінансові активи	**2 808 373**	**2 777**	**111 978 444**	**6 946 301**	**121 735 895**	**122 661 009**
Кошти банків	-	-	602 848	-	**602 848**	537 569
Кошти клієнтів	-	-	106 587 704	-	**106 587 704**	106 614 292
Похідні фінансові зобов'язання	19 570	-	-	-	**19 570**	19 570
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	-	-	1 640 029	-	**1 640 029**	1 640 029
Фінансові зобов'язання	**19 570**	**-**	**108 830 581**	**-**	**108 850 151**	**108 811 460**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Методики оцінки та дані, використані для визначення справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю

Справедлива вартість фінансових інструментів, що котируються на активному ринку, визначається згідно з котируваннями, які відображають умови, за якими відбуваються регулярні та останні операції на ринку. Банк використовує методики для визначення справедливої вартості інструментів, якщо котирування для них недоступні.

Нижче наводиться опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з використанням різних методик оцінки. Вони включають оцінку Банку щодо припущень, які б здійснювалися учасниками ринку при визначенні справедливої вартості таких інструментів.

Похідні фінансові інструменти

При визначенні вартості похідних фінансових інструментів, до яких в основному відносяться процентні свопи, валютні свопи та форвардні валютні контракти, використовується метод оцінки із застосуванням даних, що відкрито спостерігаються на ринку. Найбільш часто застосовувані методи оцінки включають форвардне ціноутворення та своп-моделі, з використанням розрахунків теперішньої вартості. Моделі включають різні дані, у тому числі кредитоспроможність контрагентів, розмір обмінних курсів «спот» і «форвард» та криві процентних ставок.

Інвестиції в цінні папери

Вартість інвестицій в цінні папери визначається на підставі ринкових котирувань та методик оцінки або цінових моделей, що застосовуються переважно для акцій та боргових цінних паперів, які не мають котирувань. Дані цінні папери оцінюються за допомогою моделей, які включають лише дані, що є результатом спостережень на ринку. Дані, що є результатом спостережень на ринку включають котирування щодо подібних боргових цінних паперів, процентні ставки, криві дохідності, інші дані доступні для спостереження на ринку.

Переведення між рівнями

За роки, що закінчились 31 грудня 2022 та 2021 років, Банківська група не здійснювала переведень між Рівнем 1 та Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості. Політикою Банку визначається, що переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості вважається таким, що відбулося станом на звітну дату.

Методики оцінки та припущення, використані для визначення справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю

Активи, для яких застосовується спрощений розрахунок справедливої вартості

Для окремих фінансових активів та фінансових зобов'язань застосовувався спрощений метод розрахунку справедливої вартості. Це інструменти:

- всі короткострокові операції (кредити та аванси банкам з терміном погашення до 1 року; еквіваленти грошових коштів; операції з терміном погашення до 3 місяців для всіх інших статей); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати сумі номінальної вартості продукту та нарахованих відсотків;

- певні категорії продуктів (наприклад, «Інші фінансові активи», «Інші фінансові зобов'язання»); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати балансовій вартості, оскільки вони є короткостроковими та не містять значного компоненту фінансування;

- всі продукти, що не мають строку погашення (за винятком овердрафтів); ці категорії продуктів можна розглядати як короткострокові або «на вимогу» (зокрема, кредитні картки, поточні рахунки, ощадні депозити); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати сумі номінальної вартості продукту та нарахованих відсотків.

Фінансові інструменти з фіксованою та плаваючою ставкою

Справедлива вартість усіх фінансових активів та зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю, які не підпадають під спрощений підхід, розраховується з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Очікувані платежів дисконтуються з використанням відповідної ставки дисконтування, яка на даний час відображає ринкове середовище та додаткові ризики, що відносяться до відповідних саб-портфелів (наприклад, безризикова ставка плюс премія за ризик). Метод, що застосовується для розрахунку ставки дисконту, залежить від сегмента (тобто, роздрібний та нероздрібний).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Оскільки офіційних ринкових котирувань для розрахунку процентної ставки по роздрібним кредитам немає, розрахунки побудовані на основі середньозваженої ставки по роздрібним кредитам, виданих протягом останнього кварталу, що слугує так званим «market-proxy» для конкретних саб-портфелів, оскільки нові угоди відображають поточні ринкові умови, включаючи витрати на фінансування та додаткові ризики. Поточна ставка дисконтування складається з однієї розрахункової процентної ставки, яка охоплює всі компоненти ризику, закладені в маржі (тобто, адміністративні витрати, витрати власного капіталу, ліквідність та кредитний ризик). Забезпечення заборгованості враховується за типом контракту.

Для портфелів нероздрібного бізнесу, включені денні криві кредитного дефолтного свопу (CDS) відповідно до сектору клієнта. CDS криві, основані на зовнішній галузі, рейтингу та регіоні, співвідносяться до внутрішніх секторів, рейтингів та регіонів. Для врахування ризику ліквідності Банк використовує певні криві фондування для кожної угоди. Для цілей дисконтування, з метою оцінки ризику ліквідності, використовується крива ринкового фондування (над базисною ставкою). Кожна позиція оцінюється з врахуванням ризику ліквідності Банку. Для активів, ставка дисконтування складається з початкового каліброваного спреду (включаючи початкову маржу, криву CDS і криву ліквідності), криву CDS і криву ліквідності на дату оцінки та безризикову ставку на дату оцінки. Для зобов'язань ставка дисконтування складається з початкового каліброваного спреду (без компонента CDS), кривої ліквідності на дату оцінки та безризикової ставки на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю

У наведеній нижче таблиці відображено аналіз фінансових інструментів, що відображаються за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії, класами та підкласами фінансових активів та зобов'язань:

31 грудня 2022 р.	*Рівень 1*	*Рівень 2*	*Рівень 3*	*Всього*
Фінансові активи				
Інвестиції в цінні папери, призначені для торгівлі:				
ОВДП	-	3 568 707	-	**3 568 707**
Казначейські облігації США	2 494 978	-	-	**2 494 978**
	2 494 978	**3 568 707**	**-**	**6 063 685**
Неторговельні інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Акції українських підприємств	-	2 777	-	**2 777**
Похідні фінансові активи	-	321 520	-	**321 520**
Фінансові активи за справедливою вартістю	**2 494 978**	**3 893 004**	**-**	**6 387 982**
Фінансові зобов'язання				
Похідні фінансові зобов'язання	-	21 019	-	**21 019**
Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю	**-**	**21 019**	**-**	**21 019**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

31 грудня 2021 р.	***Рівень 1***	***Рівень 2***	***Рівень 3***	***Всього***
Фінансові активи				
Інвестиції в цінні папери, призначені для торгівлі:				
ОВДП	-	2 705 421	-	**2 705 421**
	-	**2 705 421**	**-**	**2 705 421**
Неторговельні інвестиції ві цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Акції українських підприємств	-	2 777	-	**2 777**
	-	**2 777**	**-**	**2 777**
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:				
ОВДП	-	6 946 301	-	**6 946 301**
	-	**6 946 301**	**-**	**6 946 301**
Похідні фінансові активи	-	102 952	-	**102 952**
Фінансові активи за справедливою вартістю	**-**	**9 757 451**	**-**	**9 757 451**
Фінансові зобов'язання				
Похідні фінансові зобов'язання	-	19 570	-	**19 570**
Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю	**-**	**19 570**	**-**	**19 570**

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що не обліковуються за справедливою вартістю

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів та підкласів фінансових інструментів, що не відображені у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливу вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань, а також справедливу вартість тих фінансових інструментів, балансова вартість яких не відрізняється суттєво від їх справедливої вартості.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Справедлива вартість 2022 р.				Балансова вартість 2022 р.
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	
Фінансові активи					
Кредити та аванси клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	49 606 458	**49 606 458**	50 052 390
Фізичні особи	-	-	4 160 088	**4 160 088**	4 421 023
Малі підприємства	-	-	4 957 488	**4 957 488**	4 986 630
Мікро-підприємства	-	-	2 152 417	**2 152 417**	2 252 914
	-	**-**	**60 876 451**	**60 876 451**	**61 712 957**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:					
ОВДП	-	10 089 986	-	**10 089 986**	9 578 703
Казначейські облігації США	9 765 438	-	-	**9 765 438**	9 766 798
	9 765 438	**10 089 986**	**-**	**19 855 424**	**19 345 501**
Всього	**9 765 438**	**10 089 986**	**60 876 451**	**80 731 875**	**81 058 458**
Фінансові зобов'язання					
Кошти банків	-	-	2 385 128	**2 385 128**	2 385 128
Кошти клієнтів:					
Великі підприємства	-	-	56 786 026	**56 786 026**	56 793 729
Фізичні особи	-	-	52 358 755	**52 358 755**	52 452 352
Малі підприємства	-	-	6 956 304	**6 956 304**	6 955 401
Мікро-підприємства	-	-	26 065 291	**26 065 291**	26 084 498
Бюджетні організації	-	-	674 758	**674 758**	674 758
	-	**-**	**142 841 134**	**142 841 134**	**142 960 738**
Всього	**-**	**-**	**145 226 262**	**145 226 262**	**145 345 866**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Справедлива вартість 2021 р.				*Балансова вартість 2021 р.*
	Рівень 1	***Рівень 2***	***Рівень 3***	***Всього***	
Фінансові активи					
Кредити та аванси клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	52 088 877	**52 088 877**	51 941 717
Фізичні особи	-	-	7 742 671	**7 742 671**	7 230 249
Малі підприємства	-	-	5 445 659	**5 445 659**	5 346 349
Мікро-підприємства	-	-	4 173 220	**4 173 220**	4 105 203
	-	**-**	**69 450 427**	**69 450 427**	**68 623 518**
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:					
ОВДП	-	5 257 034	-	**5 257 034**	5 165 332
	-	**5 257 034**	**-**	**5 257 034**	**5 165 332**
Всього	**-**	**5 257 034**	**69 450 427**	**74 707 461**	**73 788 850**
Фінансові зобов'язання					
Кошти банків	-	-	537 569	**537 569**	602 848
Кошти клієнтів:				**-**	
Великі підприємства	-	-	38 915 384	**38 915 384**	38 826 741
Фізичні особи	-	-	39 124 502	**39 124 502**	39 177 110
Малі підприємства	-	-	22 065 005	**22 065 005**	22 075 576
Мікро-підприємства	-	-	6 084 592	**6 084 592**	6 083 468
Бюджетні організації	-	-	424 809	**424 809**	424 809
	-	-	**106 614 292**	**106 614 292**	**106 587 704**
Всього	**-**	-	**107 151 861**	**107 151 861**	**107 190 552**

32. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз балансової вартості активів та зобов'язань згідно договірних строків їх очікуваного відшкодування або погашення (з певними особливостями щодо Кошти клієнтів зазначеними нижче). Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Банківської групи за строками погашення наведена у Примітці 30 «Управління ризиками».

	2022 р.			*2021 р.*		
	До одного року	***Понад один рік***	***Всього***	***До одного року***	***Понад один рік***	***Всього***
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	32 127 599	-	**32 127 599**	25 761 762	-	**25 761 762**
Кредити та аванси банкам	39 011 615	67 165	**39 078 780**	10 468 349	598 640	**11 066 989**
Кредити та аванси клієнтам	46 609 263	15 103 694	**61 712 957**	46 594 764	22 028 754	**68 623 518**
Інвестиції в цінні папери	17 852 944	7 559 019	**25 411 963**	4 103 714	10 716 117	**14 819 831**
Похідні фінансові активи	29 944	291 576	**321 520**	21 463	81 489	**102 952**
Інвестиційна нерухомість	-	110 173	**110 173**	-	114 457	**114 457**
Основні засоби	-	2 478 682	**2 478 682**	-	3 184 720	**3 184 720**
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	2 396 098	**2 396 098**	-	1 811 280	**1 811 280**
Поточні податкові активи	113 299	-	**113 299**	-	-	**-**
Відстрочені податкові активи	-	57 710	**57 710**	(10 502)	14 912	**4 410**
Інші фінансові активи	3 005 288	-	**3 005 288**	1 354 127	6 716	**1 360 843**
Інші нефінансові активи	216 714	2 151	**218 865**	208 329	5 823	**214 152**
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу	-	-	**-**	276	-	**276**
Загальна сума активів	**138 966 666**	**28 066 268**	**167 032 934**	**88 502 282**	**38 562 908**	**127 065 190**
Зобов'язання						
Кошти банків	2 385 128	-	**2 385 128**	202 885	399 963	**602 848**
Кошти клієнтів	142 459 280	501 458	**142 960 738**	106 248 111	339 593	**106 587 704**
Похідні фінансові зобов'язання	21 019	-	**21 019**	19 570	-	**19 570**
Поточні податкові зобов'язання	17 143	-	**17 143**	295 419	-	**295 419**
Забезпечення	385 392	197 457	**582 849**	85 794	87 626	**173 420**
Інші фінансові зобов'язання	1 644 406	219 096	**1 863 502**	1 744 596	345 973	**2 090 569**
Інші нефінансові зобов'язання	817 005	12 753	**829 758**	731 922	11 707	**743 629**
Загальна сума зобов'язань	**147 729 373**	**930 764**	**148 660 137**	**109 328 297**	**1 184 862**	**110 513 159**
Чиста сума	**(8 762 707)**	**27 135 504**	**18 372 797**	**(20 819 299)**	**37 371 330**	**16 552 031**

Кошти клієнтів включені, переважно, до одного року базуючись на контрактних потоках. Аналіз строків погашення не відображає історичну стабільність поточних рахунків. Зняття коштів з поточних рахунків відбувалося протягом більш тривалого періоду, ніж зазначено у таблицях вище. Також, кошти клієнтів включають строкові депозити фізичних осіб (Примітка 19). Законодавство України визначає, що договори депозитів фізичних осіб можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості. Однак, Банк не очікує, що багато клієнтів вимагатимуть повернення коштів раніше дати закінчення строку договору, а також очікує, що багато депозитів буде пролонговано.

33. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 *«Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін»*, пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні або фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

До пов'язаних сторін входить:

- Материнське підприємство – власником контрольного пакету акцій Банку є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія, якому належить 68,21% (2021 р.: 68,21%) (Примітка 1);
- Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання – Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) (Примітка 1);
- Підприємства під спільним контролем – компанії, які перебувають під спільним контролем Групи «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ»;
- Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання – фізичні особи, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Банківської групи прямо чи опосередковано, і включає членів Правління Банку, Наглядової Ради, Головного аудитора Банку, Головного комплаєнс офіцера та їхніх прямих родичів;
- Інші пов'язані сторони – включають компанії, які перебувають під спільним контролем та компанії, які є афілійованими компаніями Групи «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ».

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятись від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

Основними валютами за залишками по операціям з пов'язаними сторонами-нерезидентами є долар США та євро.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	*Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання*	*Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання*	*Інші пов'язані сторони*	*Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін*
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	6 693 600	-	-	3 657	**6 697 257**
Кредити та аванси клієнтам	-	-	49	711	**760**
Інші фінансові активи	163 664	624	1	15 587	**179 876**
Інші нефінансові активи	3 999	-	328	60 200	**64 527**
Загальна сума активів	**6 861 263**	**624**	**378**	**80 155**	**6 942 420**
Зобов'язання					
Кошти банків	2 169 867	104 355	-	448	**2 274 670**
Кошти клієнтів	-	-	79 159	162 162	**241 321**
Похідні фінансові зобов'язання	18 144	-	-	-	**18 144**
Забезпечення	1	-	5	-	**6**
Інші фінансові зобов'язання	125 888	923	-	80 233	**207 044**
Інші нефінансові зобов'язання	1 605	-	6 590	10 734	**18 929**
Загальна сума зобов'язань	**2 315 505**	**105 278**	**85 754**	**253 577**	**2 760 114**

Станом на 31 грудня 2022 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	*Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання*	*Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання*	*Інші пов'язані сторони*	*Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін*
Зобов'язання та гарантії отримані	632 006	2 298 608	907	389 207	**3 320 728**

Банківська група отримала фінансові гарантії від пов'язаних сторін, номіновані у доларах США та євро, із контрактною датою погашення до 2032 року, що використані як забезпечення для ОВДП та надання кредитів клієнтам та коштів кредитним установам.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	*Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання*	*Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання*	*Інші пов'язані сторони*	*Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін*
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	8 870 202	-	-	43 849	**8 914 051**
Кредити та аванси клієнтам	-	-	198	1 811	**2 009**
Похідні фінансові активи	1 273	-	-	-	**1 273**
Інші фінансові активи	4 724	644	1	17 638	**23 007**
Інші нефінансові активи	5 105	-	8	24 547	**29 660**
Загальна сума активів	**8 881 304**	**644**	**207**	**87 845**	**8 970 000**
Зобов'язання					
Кошти банків	7 253	36 564	-	1 503	**45 320**
Кошти клієнтів	-	-	29 182	219 034	**248 216**
Похідні фінансові зобов'язання	335	-	-	1	**336**
Забезпечення	1	-	1	-	**2**
Інші фінансові зобов'язання	421 933	1 224	-	43 400	**466 557**
Інші нефінансові зобов'язання	769	-	-	5	**774**
Загальна сума зобов'язань	**430 291**	**37 788**	**29 183**	**263 943**	**761 205**

Станом на 31 грудня 2021 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	*Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання*	*Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання*	*Інші пов'язані сторони*	*Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін*
Зобов'язання та гарантії видані	7 142	-	-	-	**7 142**
Зобов'язання та гарантії отримані	668 316	2 298 608	1 186	317 266	**3 285 376**

Банківська група отримала фінансові гарантії від пов'язаних сторін, номіновані у доларах США та євро, із контрактною датою погашення до 2026 року, що використані як забезпечення для ОВДП та надання кредитів клієнтам та коштів кредитним установам.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	***Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання***	***Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання***	***Інші пов'язані сторони***	***Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін***
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	128 056	-	28	63	**128 147**
Процентні витрати	(9 368)	(1 242)	(537)	(7 234)	**(18 381)**
Комісійні доходи	56 629	2 430	57	301 359	**360 475**
Комісійні витрати	(203 225)	(48 057)	-	(3 743)	**(255 025)**
Інші доходи	102 648	-	-	20 925	**123 573**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	4 107	-	-	-	**4 107**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	70 536	163	-	3 323	**74 022**
Прибуток від зменшення корисност та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	-	(6)	(12)	**3**
Інші прибутки (збитки)	-	-	-	(8)	**(8)**
Витрати на виплати працівникам	-	-	(169 604)	(37 627)	**(200 689)**
Інші адміністративні та операційні витрати	(114 042)	-	-	(376 195)	**(490 237)**

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнське підприємство	***Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання***	***Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання***	***Інші пов'язані сторони***	***Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін***
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	7 600	87	22	194	**7 903**
Процентні витрати	(7 959)	(4 536)	(504)	(5 408)	**(18 407)**
Комісійні доходи	116 367	3 973	33	484 149	**604 522**
Комісійні витрати	(104 080)	(25 364)	-	(5 337)	**(134 781)**
Інші доходи	-	-	-	23 223	**23 223**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	13 114	-	-	407	**13 521**
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	59 825	183	-	83	**60 091**
Збиток від зменшення корисності (прибуток від зменшення корисності і сторнування збитку від зменшення корисності), визначений згідно з МСФЗ 9	(18)	-	3	(9)	**(24)**
Витрати на виплати працівникам	-	-	(161 653)	(26 862)	**(194 302)**
Інші адміністративні та операційні витрати	(129 007)	-	-	(158 438)	**(287 445)**

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року, операції з пов'язаними сторонами з розробки програмного забезпечення були визнанні Банком як капітальні витрати в сумі 166 720 тис. грн. (2021 р.: 116 304 тис. грн.).

У 2022 році Банківська група отримала короткостроковий кредит у сумі 88 482 тис. грн. від материнської компанії. В кінці 2022 року статутний капітал однієї компанії-учасника Банківської групи був збільшений за рахунок прощення наданого кредиту (Примітка 20).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Сукупна сума винагороди членам провідному управлінському персоналу Банківської групи за рік, що закінчився 31 грудня 2022 та 2021 років включає:

	2022 р.		*2021 р.*	
	Сума винагороди	***Кількість одержувачів***	***Сума винагороди***	***Кількість одержувачів***
Фіксована винагорода	5 088	8	4 301	9
Винагорода членам Наглядової Ради	**5 088**	-	**4 301**	
Фіксована винагорода	140 331	17	129 616	18
Змінна винагорода	1 472	1	-	-
Відкладена винагорода за попередні фінансові роки, виплачена протягом звітного фінансового року	22 713	17	18 569	9
в т.ч. звільненим в минулих періодах	7 441	1	11 121	1
Виплати під час звільнення	-	-	9 167	1
Винагороди членам Правління та Впливовим особам Банку	**164 516**		**157 352**	
Всього сума винагороди провідному управлінському персоналу	**169 604**		**161 653**	
Невиплачена відкладена винагорода	**32 060**	**15**	**27 938**	14

Сукупна сума винагороди провідному управлінському персоналу Банківської групи за 2021 рік приведено у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному звітному періоді.

Відповідно до нормативних документів Банку рішення щодо розміру виплати членам Правління відкладеної винагороди за попередні фінансові роки розглядається та затверджується на річних Зборах акціонерів.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, встановленого Національним банком України.

34. Достатність регулятивного капіталу

Відповідальна особа Банківської групи здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних її діяльності. Достатність Банківської групи контролюється з використанням нормативів, встановлених Національним банком України у відповідності до вимог положення «Про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління НБУ №254 від 20.06.2012 (із змінами).

Достатність регулятивного капіталу Банківської групи відображає здатність Банківської групи покрити збитки, причинені взятими ризиками, за рахунок регулятивного капіталу. Основним призначенням регулятивного капіталу Банківської групи є покриття негативних наслідків різних ризиків, на які наражаються учасники Банківської групи в процесі здійснення діяльності з надання фінансових послуг, уключаючи ризики, які виникають унаслідок участі у Банківській групі.

Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється відповідальною особою Банківської групи щоквартально на підставі проміжної консолідованої звітності Банківської групи та річної консолідованої звітності Банківської групи.

Вимоги щодо достатності регулятивного капіталу Банківської групи є дотриманими, якщо розмір регулятивного капіталу Банківської групи дорівнює або перевищує необхідний розмір регулятивного капіталу Банківської групи.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Норматив регулятивного капіталу згідно з вимогами НБУ

	2022 р.	***2021 р.***
Основний капітал	13 653 991	9 033 978
Додатковий капітал	1 429 147	3 909 070
Мінус: відрахування з капіталу	(49 183)	(49 183)
Всього регулятивний капітал	**15 033 955**	**12 893 865**
Необхідний розмір регулятивного капіталу	**8 376 680**	**8 677 589**

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банківською групою повністю дотримувались встановлені вимоги щодо регулятивного капіталу.

35. Події після дати балансу

Банківська група оцінила події, що мали місце після дати балансу до дати, на яку ця консолідована фінансова звітність була підготовлена до випуску та дійшла висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

www.raiffeisen.ua
https://www.raiffeisen.ua/documents/zviti-banku/richni-zviti

Raiffeisen BANK